

II
H 29002
b.

29002, II, H, C.

Deutsch-slovenisches
Wörterbuch

zu Prof. A. A. Madiera's deutschen Lesebüchern
für die 1. und 2. Klasse an Mittelschulen.

Verfaßt

von

J. Š ó l a r.

Laibach 1873.

Druck von Ign. v. Kleinmayr & Fed. Bamberg.

Verlag des Verfassers.

V spomin podaril

Solar

Podpisani je hotel v počitnicah l. 1872 k
nadzorniku Solarju prepisovat besede na
priljubljeni slovar

J. Urbanič

Deutsch-slovenisches Wörterbuch

zu Prof. R. A. Madiera's deutschen Lesebüchern
für die 1. und 2. Klasse an Mittelschulen.

Verfaßt

von

J. Š ó l a r.

Laibach 1873.

Druck von Jgn. v. Kleinmayr & Fed. Bamberg.

Verlag des Verfassers.

030055623

V o r r e d e.

Das vorliegende Wörterbuch hat die Bestimmung, eine von Lehrern und Schülern schmerzlich empfundene Lücke in unserer Schulliteratur auszufüllen: es soll ein Hilfsbuch bei der deutschen Lektüre in den unteren Klassen der Mittelschulen abgeben. Als solches ist es speziell zu R. A. Madiera's deutschen Lesebüchern für die 1. und 2. Klasse an Gymnasien und Realschulen (Prag, Verlag von J. L. Kober, I. Thl. 4. Aufl. 1872; II. Thl. 3. Aufl. 1873) verfaßt, welche sich wegen der Einfachheit des Stiles ihres eben so anziehenden als zweckmäßig gewählten und geordneten Lesestoffes für Lehranstalten mit Schülern vorherrschend nichtdeutscher Muttersprache besonders eignen. Doch wird es auch bei anderer Lektüre gute Dienste leisten. Denn es bietet außer kurzen, in die erwähnten Lesebücher einschlägigen Sacherklärungen eine ziemlich vollständige Sammlung der im gewöhnlichen Gebrauche vorkommenden einfachen deutschen Wörter sammt allen ihren für die Flexion maßgebenden Formen. Allen derartigen Wörtern sind auch die unterschiedlichen slovenischen Bedeutungen vollständig beigelegt. Hierbei haben zugleich die Relationsverhältnisse, soweit die Verschiedenheit der Fügung der beiden in Betracht gezogenen Sprachen Anlaß bot, Ausdruck gefunden. — Dagegen wurden von den zusammengesetzten Wörtern und von den Redensarten vornehmlich nur jene aufgenommen, welche in den fraglichen Lesebüchern vorkommen; auch wurden an denselben in der Regel jene Bedeutungen hervorgehoben, in welchen sie sich im Lesebuche vorfinden.

Die Rücksicht auf den Text der Lesebücher war auch für die Orthographie maßgebend; doch wurden etwaige im Gebrauche obwal-

tende Verschiedenheiten thunlichst berücksichtigt; vgl. z. B. *Orat*, *Geberde* u. a.

Um den verhältnismäßig beträchtlichen Sprachstoff unbeschadet der Deutlichkeit auf möglichst kleinem Raum zu verzeichnen, wurden zu grammaticalischen Andeutungen durchgehends die üblichen lateinischen Abbreviaturen angewendet*). Im Übrigen wurde bezüglich der Formen also verfahren: die Pluralbildung auf *en* der weiblichen Substantiva auf *heit*, *keit*, *schaft*, *ung* und *e* wurde als leicht merkbar angesehen und sonach die Angabe derselben an den einzelnen betreffenden Substantiven unterlassen. Allen übrigen einfachen Substantiven wurde, je nachdem sie einen Plural bilden oder nicht, entweder die Endung des Nominativs der Mehrzahl oder die des Genitivs der Einzahl beigegeben; nur die Pluralformen mit dem Umlaut wurden mittelst des vollen Wortes ausgedrückt, vgl. *Bogen*, *Bot*. Das Gleiche geschah bei den zusammengesetzten Substantiven, wenn ihr Grundwort nicht selbst im Wörterbuch vorkommt; ist aber letzteres der Fall, so wurde dies durch ein an entsprechender Stelle angebrachtes Antiqua-Trennungszeichen (-) angedeutet und die Form hier nicht weiter angegeben; vgl. *Art* und *Abart*, *Reid* und *Brotneid*. — Auf ähnliche Weise wurden die einfachen und die zusammengesetzten Verba nichtschwacher Form behandelt, während die Angabe der schwachen Verbalformen gänzlich unterblieb; vgl. *finden* und *erfinden*; *erkiesen*; *hören* und *erhören*. Da jedoch an den zusammengesetzten Verben immer auch die Trennbarkeit — und zwar durch Einfügung eines Fraktur-Trennungszeichens (=) (vgl. *ablegen*, *erzwingen*, *durchströmen*) — ersichtlich gemacht wurde und hiedurch die schwachen Verba eben so betroffen wurden, wie die nichtschwachen, so wurden die Verba der letzteren Art zum Unterschiede von denen der schwachen Form sämtlich mit einem Sternchen (*) versehen; vgl. *anlegen* und *anliegen*, *erwachen* und *erwachsen*. — Überhaupt aber wurde von den Verben nichtschwacher Form die 1. Person des Imperfects und des Perfects, nach Bedarf auch die 2. oder 1. Person des Präsens angegeben; vgl. *binden*, *fliegen*; *geben*; *dürfen*, *wissen*.

*) Ein Verzeichnis der Abkürzungen sammt ihren Erklärungen bietet die Seite VI.

Die ausdrückliche Angabe des Hilfsverbs erfolgte bei allen Verben, die das Perfekt mit sein oder mit sein und haben bilden (vgl. erwachen, brechen), desgleichen auch bei allen jenen, denen die Formen des Präteritums beigelegt wurden (vgl. gewinnen); dagegen wurde die Setzung desselben bei den übrigen Verben, die haben annehmen, in der Regel unterlassen und nur ausnahmsweise in Fällen, wo die Natur des Verbums Zweifel verursachen könnte, zwischen Klammern bewerkstelliget; vgl. altern, kreisen.

Die Akcentuirung der deutschen Wörter mußte, so wünschenswert sie auch erschien, wegen typographischer Schwierigkeiten im Allgemeinen unterbleiben; gleichwohl wurde sie bei den zusammengesetzten Verben der starken Form, insofern ihre Trennbarkeit oder Untrennbarkeit mittels der oberwähnten Zeichen allein nicht klar genug angedeutet werden konnte, durchgeführt; vgl. durchbringen, durchbrechen, durchbrausen, umgehen.

Auch die slovenischen grammatischen Verhältnisse blieben nicht unberücksichtigt; namentlich wurde an den konsonantischen Substantiven mit Ausnahme der leicht erkennbaren Abstrakta auf ost und Verbalsubstantiva auf tov das weibliche Geschlecht stets ausdrücklich bezeichnet und hiedurch auch Anfängern in der Sprache die Unterscheidung der konsonantischen Maskulina und Feminina sowie die Bestimmung des Geschlechtes und der Deklination der Substantiva überhaupt ermöglicht. Zur Erleichterung der Aussprache und der Flexion wurde auch der Halbvokal, soweit er ethnologisch berechtigt ist, durchgehends — und zwar mittels des kursiven e — ausgedrückt.

Da von den bisherigen Wörterbüchern noch keines allen erwähnten Momenten Rechnung getragen hat, so ist das vorliegende in seiner Art eine neue Erscheinung. Dieser Umstand möge den ihm noch anhaftenden Mängeln einigermaßen zur Entschuldigung gereichen.

Laibach, am 22. April 1873.

J. Šólar.

Abkürzungen — Kratice.

a. = auch, tudi.

a. = ali, oder.

acc. = accusativus, Akkusativ (m.), Genusfall (m.), toživnik.

adj. = adjectivum, Adjektiv (n.), Beiwort (n.), pridevnik, prilog.

adv. = adverbium, Adverb (n.), Nebenwort (n.), prislov.

art. = articulus, Artikel (m.), Geschlechtswort (n.), členek.

bišw. = bisweilen, včasih.

coll. = collectivum, Kollektiv (n.), Sammelname (m.), skupno ime.

comp. = comparativus, Komparativ (m.), 2. Vergleichungsstufe (f.), 2. stopnja.

compos. = compositum (n.), zusammengefügtes Wort, zložena beseda.

conj. = conjunctio, Konjunktion (f.), Bindewort (n.), konjunkcija, veznik.

dat. = dativus, Dativ (m.), Wenfall (m.), dajavnik.

dem. = demonstrativum, Demonstrativ (n.), hinweisendes Fürwort, kazavni zaimék.

f. = femininum, weiblich, ženskega spola.

fut. = futurum (n.), Zukunft (f.), prihodni čas.

gen. = genitivus, Genitiv (m.), Wesenfall (m.), rodinik.

gew. = gewöhnlich, navadno.

gl. = glej, sieh.

imper. = imperativus, Imperativ (m.), gebietende Art, velenik.

impf. = imperfectum, Imperfekt (n.), Mitvergangenheit (f.), polpretekli čas.

indecl. = indeclinabile, unbiegsam, nepregiben.

interj. = interjectio, Interjektion (f.), Empfindungswort (n.), interjekcija, medmet.

e { drückt in slovenischen Wörtern den Halbvokal aus.
v slovenskih besedah izrazuje polglasnik.

= bedeutet (pomeni): gleich, jednak.

* { kennzeichnet die Zeitwörter der starken und gemischten Form.
odlikuje glagole krepke in mešane oblike.

= { bezeichnet die Trennbarkeit des betreffenden Zeitwortes.

- { razodeva ločljivost dotičnega glagola; druge glagole imej za neločljive.
deutet in untrennbaren Zeitwörtern und in Hauptwörtern das bezüglich der Form nachzuschlagende Grundwort an.

- { kaže v neločljivih glagolih in v samostavniki glavno besedo, pri kateri je treba dotičnih oblik dalje iskati.

Die Zeitwörter, denen kein Hilfszeitwort beigegeben ist, nehmen haben an. (Glagoli, katerim pomožni glagol ni pridjan, se družijo s haben.)

interrog. = interrogativum, Interrogativ (n.), fragendes Fürwort, uprašavni zaimék.

m. = masculinum, männlich, möžkega spola.

n. = neutrum, sächlich, srednjega spola.

n. pr. = na primer, zum Beispiel.

nom. propr. = nomen proprium, Eigenname (m.), lastno ime.

num. = numerale, Zahlwort (n.), števnik.

part. = participium, Participle (n.), Mitteilwort (n.), deležnik.

pf. = perfectum, Perfekt (n.), Vergangenheit (f.), pretekli čas.

pl. = pluralis, Plural (m.), Mehrzahl (f.), množina.

poss. = possessivum, Possessiv (n.), zueignendes Fürwort, svojivni zaimék.

praep. = praepositio, Präposition (f.), Vorwort (n.), präposicija, predlog.

pron. = pronomen (n.), Fürwort (n.), zaimék, zaimé.

relat. = relativum, Relativ (n.), beziehendes Fürwort, oziravni zaimék.

s. = sieh, glej.

schw. = schwach (es Zeitwort), šibek (glagol).

sg. = singularis, Singular (m.), Einzahl (f.), jednina.

st. = stark (es Zeitwort), krepak (glagol).

subst. = substantivum, Substantiv (n.), Hauptwort (n.), samostavnik.

sup. = superlativus, Superlativ (m.), 3. Vergleichungsstufe (f.), 3. stopnja.

unr. = unrichtig, ne prav.

vbs. = Verbalsubstantiv (n.), als Hauptwort gebrauchtes Zeitwort, glagolnik ali glagolov samostavnik.

verb. = verbum, Zeitwort (n.), glagol.

vgl. = vergleiche, primeri.

A.

Atatus — eginski kralj (v pravliških časih).

Alal, m., pl. -e, ogor, jegulja (riba).

Alar, m., pl. -e, a. -en, orel.

Alas, n., pl. Alser, merha; — tur, ulé (gen. -esa).

ab, adv. v compos. od, u, proč; s, doli; auf und ab, gori pa doli.

ab-ändern, prenarediti.

Ab-art, f. izverst f.

ab-beißen*, odgrizniti, ugrizniti.

Abbildung, f. slika, podobščina.

Abbitte, f. prošnja za odpuščenje; Al. thun, odpuščenja prositi.

ab-brechen*, odlomiti, utergati; eine Güte, kočo podreti; die Unterhandlungen wurden abgebrochen, pogajanje se je razbilo; abgebr. antworten, premolkujé odgovarjati; — pf. m. sein, odlomiti se. [pogoreti.

ab-brennen*, požgati; — pf. m. sein,

Ab-bruch, m. ulom; einem Al. thun, utergati komu (kaj); ohne deinen Geschäften Al. zu thun, brez oviranja tvojih opravil.

ab-dampfen, pf. m. sein, izhlapeti; — vbs. n. izhlapenje. [sprožiti.

ab drücken, odtisniti; eine Flinte, puško

Abend, m., pl. -e, večer.

Abenddämmerung, f. večerni mrak.

Abend-flug, m. večerni lét.

Abendglocke, f. večerni zvon.

Abendglut, f. večerni žar.

Abend-hauch, m. večerna sapa.

Abend-himmel, m. večerno nebo.

Abend-lied, n. večerna pesem.

Abendmahizeit, f. večerja.

Abend-roth, n. od. -röthe, f. večerna zarja, v. žar.

abends, adv. zvečer. [nica.

Abend-steru, m. večerna zvezda, večer-

Abend-wind, m. večerna sapa.

Abenteuer, n., pl. = sg. čudoviti do-
žitek a. prigodek, dobrodružstvo.

Abenteuerer, m., pl. = sg. dobrodružnik,
srečolovec, klatež. [vit.

abenteuerlich, adj. dobrodružen, čudo-
aber, conj. pa, a, ali, toda.

abermal, abermal, adv. zopet, spet.
ab-fahren*, pf. m. sein, odpeljati se;
odpluti; Alähne fuhren ab und zu,
čolni so odhajali in prihajali.

ab-fallen*, pf. m. sein, odpasti; (od
listja) osuti se. [lovljenje.

ab-fangen*, vjeti, poloviti; — vbs. n.

ab-feuern, zažgati, ustreliti; — vbs. n.
zažig; streljanje; Al. von Böllern,
str. z možnarji.

ab-fließen*, pf. m. sein, odteči.

ab-fordern, einem etivas, zahtevati,
tirjati (kaj od koga); einen, (proč)
poklicati a. pobrati koga.

ab-fressen*, objesti.

Abgabe, f. oddaja; davek; Al. in Na-
tura, d. v domačih pridelkih.

ab-geben*, oddajati; ein Zierwerk a.,
v lepoticje služiti a. biti.

abgehärmt, adj. vpaden, medel (od
žalosti).

ab-gehen*, pf. m. sein, oditi.

abgelebt, adj. postaran, suh, medel.

abgemagert, f. abmagern.

Abgesandte, der, poslanec.

Abgeschiedenheit, f. odločenost, samota.

abgeschliffen, part. izbrusen, oglajen.

abgetragen, adj. ponošen.

ab-gewinnen*, einem etivas, priigrati,
dobiti (od koga kaj).

abgezehrt, adj. shujšal, suh, meršav.

Ab-grund, m. brezdno, prepad.

ab-halten*, uderžati, odverniti, od-
vracati; opraviti, obhajati; Alässe
von den Füßen, noge mokrote obva-
rovati; das Hochamt, veliko mašo peti.

ab-handeln, razpraviti; einem ein Pferd,
konja od koga kupiti.

Ab-hang, *m., pl.* -hänge, poklon, obro-
nek, rebro, reber *f.* in *m.*, breg,
stermina.
ab=hangen*, viseti, zaviseti; odvisen
biti; v čega oblasti biti.
Abhängigkeit, *f.* odvisnost; podložnost.
ab=härten, vterditi.
ab=haspeln, odmotati; — *vbs. n.* mo-
tanje, odmotavanje.
ab=hauen*, odsekati, usekati.
ab=helfen*, pomoči, pomagati; dem
Hilf ist abzuhelfen, ta neprislika se
dá odstraniti. [nesti.
ab=holen, etvaš, iti po kaj; vzeti, od-
ab=hülffen, zluščiti.
ab=jagen, vzeti (z gonjo).
Abkunft, *f.* rod.
ab=laden*, zložiti, skladati.
ab=lagern, odložiti, zložiti; popustiti.
Ablagerung, *f.* ulega, lega.
ab=lassen*, odpustiti, spustiti; von etvaš,
odleči, odnehati; nehati, prestat.
ab=laufen*, *pf.* *m.* sein, odteči, izteči;
uteči se.
ab=legen, odložiti, zložiti; die Kleider,
obleko sleči; eine Gewohnheit, na-
vado pustiti, odvaditi se; das Hei-
denthum, poganstvu odpovedati se;
ein öffentliches Bekenntniß, javno na
znanje dati. [jeti.
ab=lehnen, odverniti; zavreči, ne spre-
ab=liefern, oddati, izročiti.
ab=magern, *pf.* *m.* sein, hujšati, shudeti,
shujšati; abgemagert, shudel, medel,
suh.
ab=meßten*, odmeriti, meriti.
ab=nehmen*, sneti (sname), odvzeti;
obrat; — minovati, zgubljati se,
upadati; ich n. daraus ab, s tega
posnamem; der Mond n. ab, mesec
pojema, se manjša.
ab=nißten, ab=nißen, oguliti; obnositi.
ab=passen, pristreči, uloviti.
ab=rathen*, odsvetovati.
ab=räumen, spraviti, pospraviti; raz-
dreti (n. pr. obod, tvorilo).
Abreibung, *f.* otiranje, oguljenje.
Abreise, *f.* odhod.
ab=reißen*, odtergati, utergati; eine
Brücke, most razdreti; vzeti; — *pf.*
m. sein, utergati se.
ab=richten, pomeriti; naučiti, navaditi.
ab=runden, okrožiti, izoblititi, stočiti; ab-
gerundet, izobljen; okroglo prirezan.
Ab-fag, *m.* oddelek; prestanek.

ab=schaffen, odpraviti.
ab=schälen, olupiti, omajiti.
Ab-scheu, *m., gen.* -es, gnjus, stud.
abscheulich, *adj.* gnjusen, ostuden, gerd.
ab=schicken, poslati, odslati.
Ab-schied, *m., gen.* -es, ločitev, odhod;
slovó; A. nehmen, slovo vzeti *a.*
jemati. [streliti.
ab=schießen*, ustreliti; sprožiti; iz-
ab=schlagen*, odbiti; einem etvaš, od-
roči; eine Bitte, ne uslišati (prosnje);
den Wald, gozd posekati.
ab=schließen, odpeti, odpenjati.
ab=schneiden*, odrezati, urezati; od-
striči; die Verbindung, zvezo raz-
dreti; die Flucht, beg zaskočiti.
Ab-schnitt, *m.* odrezek, oddelek.
ab=schrecken, ostrašiti, preplašiti; —
s. schrecken.
abschüffig, *adj.* sterm.
ab=schauen*, proč pogledati; es auf etvaš
a., meriti, nameriti na kaj; davon
abgesehen, ne gledé na to, razun tega.
ab=senden*, poslati (od kodí).
Absicht, *f., pl.* -en namen, misel *f.*,
namera; mit A., nalašč; in der A.,
iz tega namena, za to.
ab=sondern, odločiti, odločevati.
ab=spiegeln, odsevati, vpodobovati.
ab=stammen, *pf.* *m.* sein, izhajati; von
jemandem, nekoga rodu biti.
Ab=stand, *m.* oddaljenost, naraznost;
in gleichen Abständen, jednako daleč
vsaksebi.
ab=stechen*, gegen etvaš, ločiti se od
česa; grell *a.*, močno ločiti se.
ab=stechen, obtakniti, zatakčiti.
ab=stehen*, *pf.* *m.* haben, proč stati *a.*
moleti; oddaljen biti; — *pf.* *m.* sein,
poginiti, krepniti.
ab=steigen*, *pf.* *m.* sein, doli zlezti *a.*
stopiti; — ostati.
ab=sterben*, *pf.* *m.* sein, odmreti, usah-
niti, poginiti; — *vbs. n.* umiranje;
A. (des Baumes), usihanje. [leviti se.
ab=stoßen*, odriniti; die Haut *a.*, pre-
ab=streifen, odderzati; osmukati, smu-
kati; den Balg, kožo sleči; den
Schuh, črevelj sezuti.
ab=stufen, pristriči; priškniti (drevo).
Abt, *m., pl.* Äbte, opat — predstojnik
samostana.
Abtheilung, *f.*, oddelek; razdelitev.
ab=trennen, odparati, odločiti; *proč
tergati.

ab-treten*; *pf.* m. sein, odstopiti, proč stopiti; — *pf.* m. haben, odstopiti (kaj), prepustiti.
 ab-trocknen, osušiti, obrisati; — *pf.* m. sein, posušiti se, usahniti.
 abwärts, *adv.* doli, navzdol; *sich* a. neigen, pripogniti se.
 ab-wechseln, menjati, verstiti se; abwechselnd, *versteht* se, preverstujoč se, premenjaven.
 ab-wehren, ubraniti, odverniti; den Angriff, naskok odbiti.
 ab-weichen*, *pf.* m. sein, odstopiti; ločiti se; abweichend von einander, različn.
 Abweichung, *f.* ugib, odstop, odklon.
 ab-weisen*, odpraviti, odverniti; odreči (komu kaj), ne uslišati (ga).
 Abweisung, *f.* odprava, odvernitev; *ich* finde ichnöde A., zaničljivo me odpravi.
 ab-wenden*, odverniti, odstraniti.
 ab-werfen*, odvreči; s sebe metati.
 Abwesenheit, *f.* odsotstvo, nepričujočnost.
 ab-wischen, obrisati, otreči.
 ab-zählen, odšteti.
 ab-zapfen, odcediti, izpustiti.
 ab-ziehen*, odtegniti, sleči, sezuti, odreti; ein Messer, nož brusiti, plaziti; die Rinde, (skorjo) olupiti, omajiti; den Wein, odtočiti, pretočiti; — *pf.* m. sein, proč iti, oditi.
 Ab-zug, *m.* odhod; *ich* erhalte freien A., svobodno smem oditi.
 ach, *interj.* oh.
 Achelous, *m.* — reka med Akarnanijo in Etolijo v Gerčii.
 Achilles — Pelejev sin, naj večji gerški junak pred Trojo.
 Achse, *f.* os *f.*, podvoz *f.*; vreteno; auf der A., na vozu. [rama.
 Achsel, *f.*, *pl.* -n, rame (*gen.* ramena),
 Acht, *f.* pozor; A. geben, paziti, poslušati; *sich* in A. nehmen, varovati se, paziti.
 achten, paziti; marat, zmeniti se (za kaj); ciniti, čislati, spoštovati.
 Achtung, *f.* spoštovanje.
 ächzen, ječati, stokati.
 Acker, *m.*, *pl.* Acker, njiva.
 Acker-bau, *m.* poljedelstvo, kmetijstvo.
 A. treiben, kmetovati.
 ackerbauend, *adj.* kmetujoč.
 Ackererde, *f.* perst *f.*

Acker-feld, *n.* polje, oranica.
 Acker-land, *n.* oravni svet.
 ackern, orati. [delec.
 Acker-s-mann, *m.*, *pl.* -leute, kmet, polje-
 Acker-stück, *n.* kos njive.
 Adel, *m.*, *gen.* -s, plemenitost; plemstvo; — *coll.* plemiči (*pl.*).
 Adelsberg, Postojna. [puščati.
 Ader, *f.*, *pl.* -n. žila; zur A. lassen,
 Ader-lasz, *m.*, *pl.* -lässe, puščanje (kervi);
 ich einen A. gefallen lassen, pustiti si puščati.
 Adler, *m.*, *pl.* = *sg.* orel, postojna.
 Adler-nest, *n.* orlje gnjezdo.
 Adler-paar, *n.* (dva) orla; daß alte A. orlja stara.
 Adoptiv-sohn, *m.* posinjeneč, posinim.
 adriatisch, *adj.* jadranski.
 Affe, *m.*, *pl.* -n, opica. [Afričan.
 Afrikaner, *m.*, *pl.* = *sg.* Afrikanec,
 Agathokles — vladar v Sirakuzah, r. l. 361, um. 280 pr. Kr.
 ägatisch, *adj.* egatski; ä. Inseln, o. (a. kozji) otoki — ne daleč od zapadnega nosa siciljskega (Lilibeja).
 Ageilaus — kralj spartanski l. 399—361 pr. Kr.
 Ägypten, Egypt; — Ägyptier, *m.* Egipčan; — ägyptisch, *adj.* egiptovski.
 aha, *interj.* aha.
 Ahn, *m.*, *pl.* -en, ded, stari oče; — *f.* baba, stara mati; — *pl.* dedje, predniki.
 ahnen, malo podoben biti.
 ahnen, slutiti, čutiti, domnevati si.
 ähulich, *adj.* podoben; ä. sehen, podobn biti; ich habe viel ä. mit einem, v marsičem sem mu podoben.
 Ähnlichkeit, *f.*, podobnost; viel A. mit einem haben, zlo podoben biti komu.
 Ahorn, *n.*, *gen.* -s, javor.
 Ahorn-art, *f.* versta, javora, neki javor.
 Ahre, *f.* klas; — Ährchen, *n.* klasek.
 ährenähnlich, *adj.* klasu podoben.
 Ähren-feld, *n.* klasno polje.
 Aiar — tega imena sta bila dva junaka pred Trojo, Telamonović pa Oilejevič.
 albenn, *adj.* glup, aboten, bedast.
 Alcibiades — z izverstnimi zmožnostmi obdarovani Atenjan, r. okr. l. 350 pr. Kr.
 Alexander (der Große), A. (veliki) — macedonski kralj, r. l. 356, um. 323 pr. Kr.

Alexandrien, Aleksandrija — primorsko mesto v Egiptu.
 all, *adj.* ves; vsak, sleherni; alles und jedes, čisto vse.
 Allee, *f.* drevored.
 allein, *adj.* sam (t. j. brez družib); samojedin; — *adv.* samo; samotē; — *conj.* ali, toda. [deržec.
 Allein-herrscher, *m.* samovladar, samostalnik, *adv.* vsakokrat, vselej.
 allenthalben, *adj.* na vseh straneh, povsodi.
 allerälteste, *adj.* najstarejši.
 allerdings, *adv.* res, pač; se vé da.
 allerfrühest, *adj.* najbolj zgodnji; auf das a., prav zgodaj.
 allergewöhnlichst, *adj.* najnavadnejši,
 allerhand, *adj.* indecl. = allerlei.
 Allerheiligenkirche, *f.* cerkev vseh svetnikov.
 allerheiligst, *adj.* najsvetejši, presvet.
 allerjüngst, *adj.* najmlajši, najnovejši.
 allerlei, *adj.* vsakojak; marsikaj; bunteš a., pisana zmes. [lep.
 allerliebste, *adj.* spreljub, spremil; spre-
 allerreinste, *adj.* najčistejši, prečist.
 allezeit, *adv.* vselej, vsikdar, vsak čas.
 allgemach, *adv.* = allmählich.
 allgemein, *adj.* splošen, občen, vesolen; in a., v obče; — *adv.* sploh, v obče, povsodi. [vsako leto.
 alljährlich, *adj.* vsakoleten; — *adv.* vsako leto.
 allmächtig, *adj.* vsegamogočen, vse-mogoč.
 allmählich, *adv.* polagoma, po malem, počasi, sčasoma; a. mehr, skozi bolj.
 allumher, *adv.* povsod okoli.
 allwissend, *adj.* vsevedoč.
 also, *adv.* kjer.
 also, v *compos.* preveč, pre-, n. pr. also groß, preveč velik, prevelik.
 Alsoen, *n., gen.* -s, miloščina; milodar.
 Alsoenpfleger, *m., pl.* = *sg.* oskerbovavec miloščine.
 Alpe, *f.* planina; — *pl.* (gore) Alpe.
 Alpenbewohner, *m.* planinec; alpljan.
 Alpenfraut, *n.* planinsko zelišče.
 Alpenwirthschaft, *f.* planinstvo. [nezu.
 Alpheios — naj večja reka v Pelopon-
 arne, *f.* bela žena, vešča.
 als, *conj.* ko, kot, kakor, nego; kolikor; za.
 alsbald, alsobald, *adv.* kmalu, koj.
 also, *adv.* tako; — *conj.* tedaj, torej, po tem takem.

also gleich, *adv.* precej, pręci.
 alt, *adj.* star; nekdanji, starodaven; der A., starec, starček; Alt und Jung, staro in mlado.
 altägyptisch, *adj.* staroegiptovski.
 Altar, *m., pl.* Altäre, oltar.
 Altar-bild, *n.* oltarna slika.
 Altburglau, Stara Boleslav — mestice na Češkem.
 Altdorf, Stara vas.
 Alter, *n., gen.* -s, starost; doba, vek. altern, (*pf.* gew. m. haben), starati se, postarati se.
 Altern (*pl.*), stariši, roditelji.
 Alternliebe, *f.* roditeljska ljubezen.
 Alterthum, *n., pl.* -thümer, starodavnost, stari vek, stari časi (*pl.*); starina.
 alterthümlich, *adj.* starodaven; starinski. [staroverec.
 altgläubig, *adj.* staroveren; der A., Altmarft, *m.* stari terg.
 Altstadt, *f.* staro mesto.
 Amboß, *m., pl.* -e, nákovalo.
 Ameise, *f.* mravlja, mravljinca.
 Ameisen-ei, *n.* mravljinčje jajce.
 Ameisen-haufen, *m.* mravljišče.
 Amerikaner, *m., pl.* = *sg.* Amerikanec; -faniš, *adj.* ameriški.
 Amme, *f.* dojnica.
 Ampel, *f., pl.* -n, lampa, svetilnica.
 Amphibium, *n., gen.* -s, *pl.* -bien, dvoživka, zemljovodnica.
 Amphitheater, *n., pl.* = *sg.* amfiteater — podolgasto-okroglo gledališče za razne igre, boritve i. t. d.
 Ammel, *f., pl.* -n, kos. [zemskem.
 Amsterdam — glavno mesto na Nizozemski, *n., pl.* Amster, urad, služba; dolžnost. [župan; oskerbnik.
 Amt-mann, *m., pl.* -leute, uradnik; Amtš-bezirk, *m.* županija; okolišče.
 an, *praep.* z dat. in acc., pri, ob, na, za, k, do.
 Anbau, *m.* obdelovanje, obselitev; sajenje, setev; pridelovanje.
 an-bauen, obdelati, obdelovati; sejati, saditi, zasaditi, vsaditi; sich a., vse-liti se; na svoje začeti.
 an-beten, moliti. [gledé; zarad.
 Anbetracht, *m., ozir;* in A., z ozirom, an-bieten*, ponuditi, ponujati.
 an-binden*, privezati.
 An-blick, *m.* pogled, prizor; es gewährt einen sonderbaren, schönen A., čudno, lepo je videti kaj.

an-blicken, pogledati.

an-brechen*, nalomiti; — *pf.* m. sein, nalomiti se; der Tag br. an, dan na-poči, zdani se; die Nacht br. an, mračiti se, noč se dela.

an-bringen*, prineesti; vmetiti; spe-čati; kónigliche Bracht a., po kra-ljevsko okrasiti.

An-bruch, *m.*, nalom; *M.* des Tages, zor, svit, danjenje; beim *M.* der Dämmerung, ko se začne mračiti.

Anchises — knez trojanski, čegar sin je bil Aeneas.

Andacht, *f.*, *pl.*-en, pobožnost; molitev; božja služba.

andächtig, *adj.* pobožen. [pobožen.

andachtssehrig, *adj.* k pobožnosti vnet,

andachtsvoll, *adj.* poln pobožnosti, po-božen.

an-dauern, terpeti.

Andenken, *n.*, *gen.* -s, spomin, pametva; spominek; daß *M.* an die Geburt, spomin rojstva. [(uni), óni.

ander, *adj.* drug, in; der a., drugi, ändern, spreminiti, pre narediti.

anders, *adv.* drugače, inače; die Frage war a. gemeint, uprašanje je imelo drug smisel; werde a., prerodi se; wenn a., če (namreč).

andererseits, ob. andererseits, *adv.* z druge strani, za drugo stran.

anderstwo, *adv.* drugje.

anderthalb, *adj.* poldrugi.

Änderung, *f.* sprememba, zmena; eine *M.* erleiden, spremeniti se.

an-deuten, na znanje dati, naznano-vati, razodevati.

an-bringen*, *pf.* m. sein, (kam) pritis-kati, siliti; — *vbs.* n. pritisk, siljenje.

an-drücken, pritisniti.

an-eignen, sič etivaš, prilastiti, pri-svojiti (si kaj).

aneinander-schlagen*, vkup udariti a. skleniti; — *vbs.* n. zadevanje.

Anekdote, *f.* pravlica, anekdota.

an-empfehlen*, priporočiti.

Anerbieten, *vbs.* n. ponudba.

Anerbietung, *f.* ponudba.

an-erkennen*, priznati, spoznati.

Anerkennung, *f.* priznanje.

an-fachen, upihati, podnetiti, vneti.

an-fahren*, einen, zarežati nad kom.

An-fall, *m.* napad, naskok.

an-fallen*, einen, napasti koga, pla-niti na-nj, lotiti se ga.

An-fang, *m.* začetek, početek; den *M.* zu etivaš machen, kaj začeti.

an-fangen*, začeti, početi, začenjati; lotiti se (česa).

anfänglich, *adj.* začetni, prvi; — *adv.* izperva, od konca a. kraja.

anfangs, *adv.* izperva, od konca.

an-fassen, prijeti; nabrati.

an-fechten*, napadati; nadlegovati; spodbijati.

an-fertigen, narediti; delati.

Anfertigung, *f.* narejanje, izdelovanje; izgotavljenje.

an-feuchten, omočiti.

an-flehen, ponižno prositi.

an-führen, voditi; daß Heer a., vojsko voditi, vojvoda biti; einen a., za norca narediti koga.

An-führer, *m.* načelnik, vodnik.

an-füllen, napolniti; naliti, nasuti.

Angabe, *f.* povedba, sporočilo; besede (*pl.*); nach sehr mäßiger *M.*, po prav nizkej cenitvi.

an-gaffen, zijati, gledati (koga).

an-geben*, povedati; ovaditi; imeno-vati; razglašati; die Tiefe auf 1

Maßstab a., reči, da je globočine 1 seženj.

Angeber, *m.*, *pl.* = *sg.* ovadnik.

angeblich, *adv.* kakor pravijo; bajó da, pré; — *adj.* dozdeven, menjen.

angehen, *adj.* prirojen.

angehehen lassen, podeliti; einem alle Hilfe a. l., v vsem pomagati komu.

Angedenken, *n.*, *gen.* -s, spomin.

an-gehen*, einen, priti k komu; lotiti se ga; tikati se koga; — *pf.* m. sein, es g. an, začne se; spodobi se, gré.

an-gehören, einem, biti čegav.

angehörig, *adj.* jemandem a. sein, biti čegav; der *M.*, svojak, svojec.

angelegen, *adj.* bližnji; es sich a. sein lassen, prizadevati si. [vilo.

Angelegenheit, *f.* zadeva, reč *f.*, opra-ngeln, (ribe) na ternek loviti.

an-geloben, (slovesno) obljubiti.

Angelobung, *f.* (slovesna) obljuba.

angemessen, *adj.* primeren, pristojen, prigoden.

angenehm, *adj.* prijeten, vgoden; ljub, všeč, po volji.

Änger, *m.*, *pl.* = *sg.* ozara, trata.

angesehen, *adj.* imeniten; spoštovan.

Angesicht, *n.*, *pl.* -er, obraz, obličje; ins *M.*, v obraz; im *M.*, pred očmi.

angestecht, *part.* okužen.
 angestrengt, *f.* anstrengen. [stvarjen.
 angethan, *adj.* oblečen, opravljen; pri-
 an-gieBen*, *priliti*; *vlti*. [komu.
 an-glänzen, einen, (naproti) svetiti se
 an-grünzen, an einen, od. einem, stikati
 a. mežiti se s kom, deržati se koga,
 mejač biti mu.
 an-greifen*, *prijeti*, *zagrabit*; *prijeti*
 se (česa); *napasti* koga, *udariti* na-nj.
 Angreifer, *m.*, *pl.* = *sg.* *napadnik*.
 An-griff, *m.*, *napad*.
 Angst, *f.*, *pl.* Ängste, *stiska*, *skerb* *f.*,
strah, *bojazen* *f.*
 angsterregend, *adj.* *grozen*. [beh.
 ängstlich, *adj.* *plašen*; *skerven*, *v sker-*
 Ängstlichkeit, *f.* *plašnost*, *boječnost*.
 Angst-schweiß, *m.* *merzli pot*, *zona*.
 an-haben, *na sebi imeti*; *einem* etväs,
komu kaj (*sopernega*) *stvoriti*; *opra-*
viti kaj *pri njem*.
 an-halten*, (*k čemu*) *deržati*; *usta-*
viti; *ustaviti* se; *terpeti*, *trajati*,
ne nehati; *ſich a.*, *deržati* se.
 anhaltend, *adj.* *nenehljiv*, *dolgo ter-*
peč, *stanoviten*.
 Anhang, *m.*, *gen.* -es, *privesek*; *tovar-*
šija, *stranka*; *ſich* groſen A. *erwer-*
ben, *veliko priveržencev pridobiti* si.
 an-hängen, *obesiti*; *pripeti*; *ſich a.*,
obesiti se.
 Anhänger, *m.* *pl.* = *sg.* *priverženeec*.
 Anhänglichkeit, *f.* *vdanost*, *priverženost*.
 an-hauchen, *ošopsti*, *opihati*.
 Anhäufung, *f.* *zamet*.
 an-heben*, *privzdgniti*; *začeti* (*govo-*
riti); *daſ* Jeſt h. an; *slovesnost* se
začne.
 an-heften, *pripeti*.
 Anhöhe, *f.* *klanec*, *hrib*, *berdo*.
 an-hören, *poslušati*.
 Anker, *m.*, *pl.* = *sg.* *maček*, *kotva*; *die*
 A. *werfen*, *mačke* (*v morje*) *spustiti*;
vor A. *liegen*, *mačke spuščene imeti*,
na mačku stati.
 Anker-tau, *n.* *verv* (*pri mačku*) *f.*
 Auflage, *f.* *tožba*, *zatožba*.
 an-kammern, *ſich* an etväs, *okleniti*
se česa; *sprijemati* se, *oklepiti* se.
 an-keben, (*pf.* *m.* *haben*), *prijeti* se;
deržati se; — *prilepiti*, *pritisniti*.
 an-kleiden, *obleči*.
 an-klemmen, *pritisniti*.
 an-klopfen, *poterkati*, *potolči*.
 an-knüpfen, *privezati*, *pripeti*; *začeti*.

an-kommen*, *pf.* *m.* *ſein*, *priiti*; *pri-*
hajati; *der Schritt* *f.* *ihm ſauer* an,
stopinja ga *teško* *stane*. [selnik.
 An-kömmling, *m.*, *pl.* -e, *prišlec*; *na-*
 an-kündigen, *napovedati*, *naznaniti*,
oglasiti.
 An-kunft, *f.* *prihod*. [ljati *se* *komu*.
 an-lachen, *einen*, *nasmejati* se, *smeh*.
 Anlage, *f.* *zakladba*, *zasad*, *nasaja*; —
 (duševna) *zmčnost*; *glava*.
 an-landen, *pf.* *m.* *ſein*, *k kraju* *priiti*
a. *priplavati*.
 an-langen; *pf.* *m.* *ſein*, *priiti*; — *pf.* *m.*
haben, *tikati* se, *zadevati*.
 An-laſſ, *m.*, *pl.* -läſſe, *povod*, *vzrok*;
priložnost.
 an-laufen*, *pf.* *m.* *ſein*, *naleteti*; *oteči*;
spotiti se, *naoblačiti* se.
 an-legen, *naložiti*, *nastaviti*; *postavi-*
viti; *narediti*; *die Zeichen* *der Würde*
a., *znamenja* *dostojenstva* *na-se*
djati; *ein Kleid a.*, *oblačilo* *obleči*;
eine Stadt a., *mesto* *postaviti a.*
vzzidati; *einen Weinberg a.*, *vinog-*
rad *zasaditi*, *narediti*.
 Anlegung, *f.* *naprava*, *vstanovitev*.
 an-liegen*, (*pf.* *m.* *haben*), *zraven ležati*;
tiščati se; *mar biti*; *anliegend*, *bliz-*
nji, *sosedni*; *eng a.*, *terdo oble-*
gajoč se.
 an-loden, *privabiti*; *mikati*. [diti.
 an-machen, *priidelati*; *prirediti*; *nare-*
 an-maſen, *ſich* etväs, *od. ſich* *einer Sache*,
lastiti, *svojiti* si *kaj*, *polastiti* se *česa*.
 anmaſend, *adj.* *prevzet*, *prederzen*.
 an-merken, *einem* etväs, *videti*, *po-*
znati *na kom* (*a.* *komu*) *kaj*; *ſich*
etväs a., *zaznamovati*, *zapisati* si *kaj*.
 Anmuth, *f.* *milota*, *prijetnost*, *ličnost*.
 anmuthig, *adj.* *prijeten*, *mil*.
 Annäherung, *f.* *približevanje*; *prihod*.
 Annahme, *f.* *sprejetje*; *mnenje*.
 Annalen (*pl.*), *letopisi* (*pl. m.*).
 an-nehmen*, *sprejeti*, *vzeti*; *verujeti*,
misлити, *soditi*; *die Geſtalt a.*, *po-*
dobo *na-se* *vzeti*; *ich n.* *eine heifere*
Stimme a., *hripav* *se naredim*; *eine*
gelbliche Farbe a., *zarumeneti*; *etväs*
für Scherz a., *za ſalo* *vzeti a.* *imeti*
kaj; *ſich* *einer Sache a.*, *skerb* *za*
kaj *prevzeti*; *skerbeti* *za kaj*.
 Anordnung, *f.* *vredba*, *vrvavnava*; *ukaz*,
povelje.
 an-paſſen, *einem* etväs, *primeriti*, *pri-*
ličiti; — *pf.* *m.* *ſein*, *prileči* se,

obleči se, pristojati (- stojim); an-
passend, angepaßt, prikladen, pri-
stojen, primeren.
an-piden, naključvati, naključvavati.
an-pochen, poterhati.
an-probieren, pomeriti.
Anrede, *f.* nagovor, ogovor; eine *A.*
halten, nagovor imeti.
an-reden, nagovoriti, ogovoriti.
an-regen, sprožiti; vzbuditi, spodbosti,
spodbadati.
an-reihen, vverstiti, priverstiti; ange-
reichte Perlen, (na vervico) nabrani
biseri.
an-rennen*; *pf.* m. sein, naleteti (na
kaj); — *pf.* m. haben, einen, za-
gnati se v koga; zgrabiti ga.
an-richten, narediti, napraviti.
an-rufen*, (na pomoč) klicati; er r.
Gott an und betet, oberne se k
Bogu in moli.
an-rühren, etväs, dotakniti se česa.
an-jagen, napovedati, naznaniti.
an-schaffen, napraviti, omisliti (si kaj),
kupiti; ukazati.
an-schauen, pogledati, gledati.
anschaulich, *adj.* viden, očiten.
Anschein, *m., gen.* -es, videz, podoba,
lice; es hat den *A.*, zdi se; allem
A. nach, kakor vse kaže.
an-schiden, gotoviti, napravlјati; sich
zu etväs, pripraviti, pripravljati se
k čemu *a.* na kaj.
Anschlag, *m.* udar; naklep.
an-schlagen*, nabiti; nameriti; hoch *a.*,
drago *a.* visoko ceniti; die Wunde
schl. an, psi zalajajo.
an-schließen*, prikleniti, pripeti; pri-
dјati; sich einem, pridružiti se komu.
an-schmiegen, sich an etväs, oprijeti
se, okleniti se česa. [nad kom.
an-schreien*, einen, zaupiti, dreti se
an-schweifen*, *pf.* m. sein, otekati, oteči;
napihovati se, naraščati, narasti;
den Ton *a.* und wieder dahinsterben
lassen, glas napuščati in zopet pri-
derževati.
an-sehen*, pogledati, gledati, videti;
etväs für od. als etväs, kako reč
imeti *a.* šteti za kaj; man sieht es
ihm an, vidi se mu.
Ansehen, *n., gen.* -s, pogled; podoba,
lice; imenitnost, ime, velјava; zu
A. kommen, v ime priti, velјavo
zadobiti.

anjehnlіch, *adj.* znaten, očiten, izdaten,
velik; imeniten.
an-legen, nastaviti; *Ahren a.*, v klasje
spustiti se. [mnenje.
Anlicht, *f., pl.* -en, pogled; podoba;
anlichtig werden, jemandes, *a.* jeman-
den, zagledati koga.
an-siedeln, naseliti, vsaditi.
Ansiedelung, *f.* naselitev.
an-spannen, napeti; napreči.
an-spießen, nabosti.
an-spornen, spodbosti, spodbadati.
an-sprechen*, nagovoriti; um *Almojen*
a., miloščine *a.* vbogaine poprositi.
An-spruch, *m.* terjatev; pravica; *A.*
machen auf etväs, lastiti si kaj, po-
tegovati se za kaj; zahtevati; die
Wohlthätigkeit in *A.* nehmen, dobro-
delnosti iskati; die ganze Zeit in
A. n., ves čas vzeti *a.* opraviti dati
(komu).
Anstalt, *f., pl.* -en, priprava; ustanova;
Anstalten machen (zu etväs), pri-
pravljati se, pripraviti se.
An-stand, *m.* čakanje, stanje, odlog,
obotavljanje, pomislek, zadržek;
ohne *A.*, brez odlašanja; — dostoj-
nost; mit *A.*, spodobno.
anständig, *adj.* spodoben, dostojen;
po volji.
an-starren, einen, naproti seršati *a.*
sterleti komu. [mesto.
anstatt, *praep.* z *gen.* namesti; na-
an-staunen, einen, čuditi se komu, ster-
meti nad kom, občudovati ga.
ansteigend, *adj.* sterm, napet; sanft *a.*,
po malem napet.
an-stellen, postaviti; napraviti; v službo
dјati; Betrachtungen *a.*, premislje-
vati; Übungen wurden angestellt,
vaje so se godile.
an-stimmen, zapeti (pesem).
an-stoßen*, terčiti; zdeti ob kaj (*pf.*
m. haben), anstoßende Kammer, bliz-
nja izba.
an-strengen, napejati, siliti, truditi,
gnati; anstrengend, vtrudljiv, teža-
ven; angestrongter Lauf, dir, hud tek.
Anstrengung, *f.* trud, napejnanje, napor.
an-stürmen, an od. gegen etväs, gnati
se, derviti se proti čemu; anstür-
mende Woge, prihajajoči val.
Ante, *j.* Ente.
An-theil, *m.*, delež; *A.* nehmen, vdele-
* žovati se.

an-*thun**, obleči, obuti; narediti, pri-
zadevati.
Antikensabinet, n., pl. -e, starinji hram.
Antillen (pl.), Antile — otočje v me-
hiškem zalivu. [kratov.
Antisthenes — učenec in prijatelj So-
Antlig, n., pl. -e, obličje, obraz.
Anton's-platz, m. Antonov terg; — *stadt, f.*
 A. mesto. [svet.
An-trag, m., pl. -träge, ponudba; na-
 an-tragen*, nanesti; ponuditi; auf-
 etwas a., nasvetovati kaj.
*an-treffen**, naiti, dobiti.
*an-treten**, nastopiti; ein neues Jahr,
 novo leto n. a. začeti; eine Reise a.,
 na popotovanje podati se. [janje.
Antrieb, m., gen. -es, nagon, nagan-
Antwort, f., pl. -en, odgovor; zur A.
 geben, odgovoriti.
antworten, odgovoriti, odverniti.
an-vertrauen, zaupati, izročiti, razodeti.
anverwandt, adj. einem, v rodu komu;
 der A., sorodnik, rojak.
*an-wachsen**, pf. m. sein, narasti, na-
 raščati; an etwas, prirasti k kakej
 reči; — *vbs. n.* naraščanje, nara-
 stenje.
an-wandeln, obiti; spreleteti.
an-wehen, einen, pihati, pihljati (koga).
*an-weisen**, odkazati, napotiti; ich bin
 von der Vorsehung fast ausschließlich
 auf das Kenntniss angewiesen, meni
 je božja previdnost skoraj jedino le-
 sev. jel. v službo in hrano odkazala.
*an-wenden**, obrniti; rabiti; alle
 Kräfte a., vse moči napeti.
Anwendung, f. raba, poraba. [tomen.
an-weisend, adj. nasoč, pričujoč, pri-
Anzahl, f. število, číslo; große A.,
 (velika) truma, sila, množica; kleine
 A., peščica. [navertati.
an-zapfen, nastaviti; die Birse a., brezo
An-zeichen, n. znamenje, znak.
an-zeichnen, zaznamovati, zaznamenati.
an-zeigen, naznaniti, povedati; ovaditi.
*an-ziehen**, nategniti; k sebi vabiti;
 obleči, obuti; den Athem a., sapo
 k sebi potegniti; poduhati.
An-zug, m. prihod; obleka, oprava.
an-zünden, zažgati, zapaliti, prižgati.
Apfel, m., pl. Äpfel, jabelko.
Apfel-baum, m., jablan f.
Apollo — bog petja in godbe, iznašlec
 lire, vodnik Muz in gojitelj vseh
 umetnosti.

Apostel, m., pl. = sg. apostelj.
Apotheker, f. lekarnica.
Apotheker, m., pl. = sg. lekarnik.
Appetit, m., gen. -es, sla; mit A. essen,
 rad jesti.
April, m. april, mali traven.
Aquator, m. gen. -s, ravnik.
Araber, m., pl. = sg. Arabec.
Arabesche, f. arabéska — a. so okiti
 (kinči) umetniških izdelkov, sestav-
 ljeni iz rastlinskih podob ali pa iz
 mnogoverstno prepletenih čert.
Arabien, n., gen. -s, Arabija; — ara-
 bijsch, adj. arabijski, arabski.
Araf, m., gen. -s, rakija — žganje iz
 laškega pšena a. iz kokosove palme
 i. t. n.
Arbeit, f., pl. -en, delo, posel.
arbeiten, delati; napravljati; sich müde
 a., z delom a. pri delu vtruditi se;
 aus der Erde a., iz zemlje kroititi
 a. lomiti; — *vbs. n.* delanje; gi-
 banje. [pl. -iunen, delavka.
Arbeiter, m., pl. = sg. delavec; — in, f.,
 arbeitjam, adj. delaven, priden.
Arbeits-ameise, f. (mravlja) delavka.
Arbeits-geräthe, n. (delavsko) orodje.
Arbeitsleute, pl. delavci.
Arbeits-lohn, m. zaslužek, mezda.
Arbeits-regel, f. vodilo pri delu.
Archipelag, m., gen. -s, otočnato morje,
 n. pr. gersko, indijsko.
Architektur, f. staviteljstvo; stavba.
Archivar, m., pl. -e, pismohranec, ar-
 hivar. [z zlobno zvičajnostjo.
arg, adj. zel, hud, zloben; mit A. list,
Ärger, m., gen. -s, nevolja, serd, tegota.
ärgerlich, adj. nevoljen, hud; zloben;
 ä. sein über etwas, nevoljen biti
 zaradi česa; das ist ä., to (človeka)
 jezi a. mora jeziti.
Argiver, m., pl. = sg. Argivec — pre-
 bivavec gerskega mesta Argos; —
 -vijsch, adj. argivski.
arglistig, adj. zvijačen, zviti, lokav;
 der A., prekanjenec.
arglos, adj. krotak, brez hudobnosti.
argwöhnisch, adj. sumljiv, nezaupljiv.
Arkadier, m., pl. = sg. Arkadec.
arktisch, adj. arktičski, severni.
Arm, m., pl. -e, rame (*gen.* ramena),
 rama, roka; — panoga; — in die
 A., v naročje; — Armchen, n. rokica.
arm, adj. ubog, reven; der A., ubožec,
 revež, siromak.

ärmlich, *adj.* ubožen, boren, siromaški.

armjelig, *adj.* béden, ubog, boren.

Armut, *f.* ubožtvo, siromaštvo.

Arnte, *f.* žetev, tergatev, bratev, pobiranje; pridelek.

ärnten, žeti, kositi, (pridelke) spravljati *a.* spraviti; pridelati.

Arnte-segen, *m.* poljski blagoslov; bogati pridelek.

Arntezeit, *f.* čas žetve, žetva.

aromatijch, *adj.* dišaven.

Art, *f., pl.* -en, pristvarjenost, lastnost; versta, plemo; način, šega; vlnudnost; dießer Art, te verste, tak; auf dieße Art, po takem načinu, tako; jeder nach seiner Art, vsak po svojem; es muß eine Art haben, móra kaj veljati; dies geschieht auf verschiebene Art, to se mnogako godi; eine Art Gras, nekaka trava.

Artageres II. Mnemon — perzijanski kralj l. 405—362 pr. Kr., sin in naslednik Darija II. [prijazen.

artig, *adj.* spodoben, ličen; priljuden,

Arznei, *f., pl.* -en, lek, zdravilo.

Arznei-glas, *n.* steklenica za lek *a.* zdravilo.

arzneilich, *adj.* lekarski, zdravilski.

Arzt, *m., pl.* Ärzte, zdravnik.

Asche, *f.* pepel; zu As. verbrennen, na pepel sežgati, spepeliti; in As. legen, v pepel spreobertiti, vpepeliti.

Aschenmasse, *f.* množica pepela.

Aschen-regen, *m.,* dež *a.* ploha pepela.

Aschenstreu, *f.* pepeljenje.

Aschermittwoche, *f.* pepelnica.

aschgrau, *adj.* pepelnat; *a.* Papagei, siva papiga.

Asiate, *m., pl.* -n, Azijanec; -tiß, *adj.* azijanski, azijski.

Askanius — Enejev (Aeneas-ov) sin, je vzzidal Albalongo in postal praded albanskih kraljev, iz katerih rodu sta bila tudi Romulus in Remus.

Aspern, Aspre (*pl.*) — vas blizu Dunaja, znana po ondesnji bitvi l. 1809.

Ast, *m., pl.* Äste, veja; panoga; —

Astchen, Astlein, *n.* vejica, šibica.

Ast-winfel, *m.* kotič med vejama, kobilica.

Astyl, *n., pl.* -e, pribežališče, zavetje.

Athen, *m., gen.* -s, sapa, dih; zu A. kommen, odsopiti se, zasopsti.

athemlos, *adj.* brez sapa; ich komme fast athemlos, prisopem.

Athem-zug, *m.* dih, dihljej.

Athen, Atene (*pl.*) — glavno mesto v Atiki (Attika); — Athener, *m., pl.* = *sg.* Atenjan; — athenijch, *adj.* atenski. [hanje, sapa.

athmen, sopsti, dihati; — *vbs. n.* diatlantiß, *adj.* atlantski. [Afriki.

Atlas-gebirge, *n.* gora Atlas v severnej

Athmospähre, *f.* vzduh, zrak.

Atna — sopka (ognjena gora) v Sicilii.

Ätolier, *m., pl.* = *sg.* Etolec.

Au (a. Aue), *f., pl.* -en, log, loka; trata. auch, *conj.* tudi; wenn a., če tudi, akoravno.

Auer-huhn, *n.* divja kura.

auf, *praep. z dat. in acc.*, na, po, v;

— auf und nieder, gori pa doli;

auf und ab, gori pa doli, tje in sem; aufß beste, prav dobro; auf

nun! na noge; auf daß, *conj.* da.

auf-athmen, vzdihniti, odahniti se.

auf-bewahren, od. -bewaren, hraniti, shraniti.

Aufbewahrung, *f.* hranjevanje

auf-bieten*, sklicati, pozvati; seine

Kräfte a., vse svoje móci napenjati;

alles a., vse prizadajati si.

auf-blasen*, napihniti; nakoömerliti;

die Federn a., perje našopiriti.

auf-blicken, kvišku pogledati; spre-

gledati, pogledati.

auf-brechen*, razlomiti, predreti; — *pf.*

m. sein, predreti se; vzdvigniti se,

odriniti.

auf-bringen*, po koncu spraviti; raz-

dražiti; nasaditi; skup spraviti,

nabrati, dobiti.

Auf-bruch, *m.* prelom; odhod.

auf-büden, sich, vskloniti se.

auf-drängen, vsiliti, vriniti.

Aufenthalt, *m., gen.* -es, ostanek, po-

muda, bivanje; stanovališče.

Aufenthalts-ort, *m.* stanovališče, pre-

bivališče. [buditi.

auf-erbauen, vzzidati, postaviti; spod-

auf-erlegen, naložiti.

Auferstehung, *f.* vstajenje (od mertvih).

Auferstehungsblume, *f.* cvetica vsta-

jenja. [jenju.

Auferstehungs-gruß, *m.* pozdrav k vsta-

auf-erziehen*, vzrediti, odgojiti.

auf-essen*, pojesti, snesti.

auf-fallen*, *pf.* *m.* sein, pasti na kaj;

pozornost zbuditi, čuden zdeti se;

auffallend, *adj.* čuden, poseben; oči-
viden.
auf-fangen*, vjeti, vloviti, loviti.
Auf-fassung, *f.* razumenje, premislek;
vjetje.
auf-finden*, naiti.
auf-fliegen*, *pf.* m. sein, vzleteti.
auf-fordern, resno pozvati; nagovoriti.
vabiti, spodbuditi; veleiti, ukazati.
Auf-forderung, *f.* zahtev, poziv, na-
govor; ukaz, povelje.
auf-fressen*, požreti; pozobati.
auf-führen, navezti, navoziti; posta-
viti, vzzidati; sič a., obnašati se,
vesti se; (Spiele) a., predstavljati.
Auf-gang, *m.* vzhod, vzhajanje.
auf-geben*, naložiti, naročiti; odka-
zati, dati; oddati; pridati; popu-
stiti; Worte a., besede staviti; die
Hoffnung a., obupati (nad čim).
auf-gehen*, *pf.* m. sein, vziti, vzhajati;
vzkleti; odpreti se; navduševati se;
die Thür g. auf, duri se odpró; das
rechte Licht g. mir auf, spregledam,
zavem se.
auf-haben, na glavi imeti.
auf-halten*, ustaviti; zaderžati, po-
muditi; sič (irgendwo), bivati, der-
žati se; sič über etwas, hudovati
se nad čim.
auf-hängen, obesiti.
auf-häufen, nakopčeti.
auf-heben*, vzdvigniti; pobrati; shra-
niti, spraviti, hranjevati; odpraviti;
das Kleid a., podpasati a. spodre-
cati se; (ein Gesetz) a., preklicati.
auf-hegen, naščuvati; podščuvati; spo-
diti. [nehati.
auf-hören, nehati, minuti, odleči, pre-
auf-jagen, spoditi, vzdvigniti, vzdvi-
govati.
auf-kaufen, pokupiti.
auf-bleiben, prilepiti, pritisliti.
auf-klopfen, raztolči.
auf-laden*, naložiti, nakladati; nava-
liti; sič etwas a., zadeti si; (na
vrat) nakopati si kaj.
auf-lauern, einem, prežati na koga;
zalezti ga.
auf-legen, naložiti, djati (na kaj).
auf-leben*, pobrati, pobirati.
auf-löchern, razrahljati; rušiti.
auf-lösen, razvezati; raztopiti.
auf-machen, odpreti; sič a., vzdvigniti
se, na pot napraviti se.

aufmerksam, *adj.* pazljiv, pazen, po-
zoren.
Aufmerksamkeit, *f.* pazljivost, pozor-
nost; mit A. und Glauben zuhören,
pazljivo in verno poslušati.
Aufnahme, *f.* sprejem, sprejetje; pre-
nočevanje.
auf-nehmen*, sprejeti; pobrati; najeti;
etwas übel a., za zlo vzeti kaj.
auf-opfern, darovati, žertvovati.
Aufopferung, *f.* daritev, žertva; dare-
žljivost.
auf-paßen, naložiti, zadeti.
auf-passen, paziti; einem, pristreči, ča-
kati koga; — *vbs. n.* prežanje, ča-
kanje.
auf-pflanzen, nasaditi, nastaviti.
auf-pfeifen, razključvati; pobirati (s klju-
nom).
auf-raffen, pograbit; sič a., pobrati se.
auf-ragen, (*pf.* m. haben), kvišku molet.
aufrecht, *adj.* pokončen, vzklonjen;
— *adv.* po koncu; a. stehend, po
koncu stoječ. [miriti.
auf-regen, vzburiti; razdražiti, vzne-
Aufregung, *f.* gibanje; nemir, razdra-
ženost.
auf-reißen*, raztergati, razprati, pa-
rati, razdreti; razganjati; — *pf.* m.
sein, razprati se, predreti se.
auf-richten, po koncu postaviti a. ober-
niti; vzdvigniti; (die Federn) a.,
naježiti, naseršiti.
aufrichtig, *adj.* odkritosrčen.
Aufrichtigkeit, *f.* odkritoserenost.
Auf-ruf, *m.* poziv.
Aufruf, *m., gen. -es*, upor; Geist des
A., upornost. [suti.
auf-schichten, v več verst naložiti; na-
Aufsichtigung, *f.* kopičenje; versta.
auf-schieben*, odložiti, odkladati.
auf-schießen*, *pf.* m. sein, pognati,
vzrasti.
auf-schlagen*, udariti (na kaj); raz-
tolči; (ein Buch) a., odpreti; die
Augen a., oči odpreti, spregledati;
die Hufe a., hlače zavhati; die Norden
a., kolibe (tamarje) narediti, posta-
viti; die Wohnung a., vseliti se;
zuweilen irgendwo die Residenz a.,
časih kje prebivati a. stolovati;
(die Schwanzfedern) a., razpeti; —
pf. m. sein, poskočiti; der Centner
schlägt a., cent se podraži.
auf-schließen, razprati, raztergati.

auf-schneiden*, razrezati.
 auf-schrecken, vzplašiti; —* *pf. m. sein*,
 vstrašiti se.
 auf-schreiben*, zapisati, napisati.
 auf-schwellen*, *pf. m. sein*, oteči, na-
 peti se.
 Aufseher, *m., pl. = sg.* nadzornik.
 auf-setzen, postaviti, položiti; (den Hut)
 a., pokriti; (die Krone) a., na glavo
 djati.
 Aufsicht, *f.* nadzorstvo, varstvo; die A.
 führen, paziti (na kaj), na skerbi
 imeti (kaj).
 auf-sitzen*, *pf. m. sein*, sestiti (na kaj),
 posaditi se; (konja) zasesti.
 auf-speichern, v žitnico nasuti; nako-
 piciti.
 auf-sperrren, odpreti, odkleniti.
 auf-spielen, igrati; gosti, zagosti.
 auf-springen*, *pf. m. sein*, na noge a.
 kvišku poskočiti, puhčiti; počiti.
 auf-springen*, *pf. m. sein*, vzkliči, berst
 pognati.
 auf-sprossen, *pf. m. sein*, vzkliči, kličti,
 frisch aufsprossendes Feld, zeleneče
 polje.
 Auf-stand, *m.* vstaja, upor, punt.
 auf-steigen*, *pf. m. sein*, vstati vzdvig-
 niti se.
 auf-steigen*, *pf. m. sein*, kvišku iti a.
 lezti; vzdvigovati se, popeti se; na-
 prej pomakniti se, prestopiti (kam);
 allmählig aufsteigendes Land, pola-
 goma vzdvigujoči se svet; — *vbs. n.*
 vzdvigovanje.
 auf-stellen, postaviti, razpostaviti; na-
 staviti; die Behauptung a., terditev
 zastaviti, začeti (kaj) terditi.
 auf-suchen, poiskati, iskati; — *vbs. n.*
 iskanje.
 auf-thauen, *pf. m. sein*, tajati se, ota-
 jati se; skopneti; — aufgethaut, tal,
 kopen.
 auf-thun*, odpreti. [ročilo.
 Auf-trag, *m., pl. -träge*, povelje, na-
 auf-tragen*, nanesti; (na mizo) pri-
 nesti; naročiti, ukazati.
 auf-treten*, *pf. m. sein*, stopiti na kaj
 a. na noge; nastopiti, prikazati se,
 priti; Sönger tr. auf, peveci nasto-
 pijo; mit einer Auflage gegen einen
 a., tožiti koga. [buditi se.
 auf-wachen, *pf. m. sein*, zbuditi se, pre-
 auf-warten, postreči, streči.
 Aufwärter, *m., pl. = sg.* strežaj.

aufwärts, *adv.* kvišku, navzgor.
 auf-wecken, zbuditi.
 auf-weichen, razmečiti; —
pf. m. sein, razmočiti se.
 auf-merken*, navreči, nanesti; eine
 Frage a., uprašanje zastaviti.
 auf-ziehen*, kvišku potegniti; naviti;
 razviti; vzrediti; (die Glocke) a., zvon
 (v zvonik) obesiti.
 Auf-zug, *m.* sprevod; oprava.
 Auge, *n., gen. -s, pl. = n.* oko; große
 Augen machen, debelo gledati; die
 A. hin und her werfen, okrog gle-
 dati; — Auglein, *n.* očesce, očice.
 Augen-blick, *m.* trenutek, hip.
 augenblicklich, *adj.* hipen; — *adv.* koj.
 ta hip, ko bi trenil.
 Augen-fleck, *m.* pega a. madež v očesu;
 (pri pavi) očesa (na repu).
 Augen-lid, *od. -lid, n., pl. -er*, trepal-
 nica, vehica.
 Augenmerk, *n., gen. -es*, pogled; cil,
 namera; das A. auf etwas richten,
 pozornost na kaj obračati.
 Augen-schein, *m.* ogled; in A. nehmen,
 ogledati. [zdravo za oči.
 Augen-trost, *m.* smetlika — zelišče.
 Augs-burg — mesto na Bavarskem.
 Augur, *m., gen. -s, pl. -en*, ptičegle-
 dec, argur.
 August, *m.* avgust, veliki serpan.
 Aurelian — hrabri rimski cesar leta
 270—275* po Kr.
 aus, *praep. z dat., iz, od*; — *adv. ven.*
 aus-arbeiten, izdelati; sestaviti, zložiti.
 aus-bessern, izboljšati, popraviti.
 aus-beuten, etičas, izprazniti; uživati;
 dobiček vleči iz česa.
 Ausbeutung, *f.* izvažanje; uživanje.
 aus-bezahlen, izplačati; plačevati.
 aus-bieten*, ponuditi; Geld a., denar
 ponujati; zum Verfaufe a., na prodaj
 postaviti. [šiti, izuriti.
 aus-bilden, izobraziti; izdelati, dover-
 Aus-bildung, *f.* izurjenje; ich gehe an
 die A., začnem se uriti.
 aus-bitten*, izprositi.
 aus-blasen*, ven pihčiti, izpihčiti;
 upihčiti, upihovati; ausgeblasene
 Eier, izpihana a. prazna jajca.
 aus-bleiben*, *pf. m. sein*, izostati, ne
 priti; die Strafe bleibt ihm nicht
 aus, kazni ne odide.
 aus-brechen*, izlomiti; — *pf. m. sein*,
 počiti; začeti se; ven buhčiti a.

spustiti se; der Krieg br. aus, vojska se vname; in Sammergeschrei a., vek zagnati.

aus-breiten, razširiti, razgerniti, razprostreti, razprostirati, razprostraniti; mit ausgebreiteten Flügeln, z razpetimi (razprostertimi) perotmi.

aus-brennen*, izpaliti, izžgati; — *pf.* m. sein, izgoreti; ausgebrannt, izgorel, požgan.

Aus-bruch, *m.* izbruh; bljuvanje, riganje; začetek.

aus-brühen, izleči, izvaliti.

Ausdauer, *f.* sterpljivost, poterpežljivost, neomagljivost, stanovitnost.

aus-dauern, preterpeti, ne vtruditi se; ostati; — ausdauernd, *adj.* terden, stanovit, nevtruden.

aus-dehnen, raztegniti, raztezati, razpeti, razširiti, razprostirati; ausgedehnte Waldung, razprostranjen gozd.

Ausdehnung, *f.* razteza, širjava.

aus-denken*, izmisлити.

Aus-druck, *m.*, *pl.* -drücke, izraz, beseda.

aus-dringen, iztisniti; sich a., izraziti se, povedati.

ausdrücklich, *adj.* razločen, izrečen; — *adv.* razločno, razgovetno.

ausdrucksvoll, *adj.* izrazen. [(kože).

Ausdünstung, *f.* para, puh; hlapenje

auseinander, *adv.* vsaksebi, narazen; — *v. compos.* raz-, *n. pr.* -falten, razgerniti, odviti; -schlagen*, razbiti; einen Fächer, veternico razpeti; — -springen*, *pf.* m. sein, razskočiti se, razpočiti se; die Kapseln (pr. a., glavice se prezajo (*pr.* prožiti); — *f. a.* stiepen. [izverst.

aus-erlesen*, izbrati; — *adj.* izbran, aus-erwählen, izvoliti.

Aus-fall, *m.* izpad, izskok; sie dienten zu Ausfällen, služili so za ven udarjanje. [pasti.

aus-fallen* *pf.* m. sein, izpasti, ven

aus-finden*, naiti, zaslediti.

ausfindig machen = ausfinden.

aus-fliegen*, *pf.* m. sein, izleteti; ven a. z doma zleteti.

aus-fließen*, *pf.* m. sein, izteči; ven teči.

Aus-flug, *m.* izlet; polet, pohod.

Ausfuhr, *f.* izvoznja, izvažanje.

aus-führen, izvesti; izvezti, izpeljati, izvoziti, izvažati; izveršiti.

aus-füllen, izpolniti, napolniti, zadelati.

aus-füttern, izpitati; podložiti, ob-stlati, obstiljati; das Rest ist reich ausgefüttert, gnjezdo je znorej mehko ob-stlano.

Ausfütterung, *f.* obstilja, obloga.

Aus-gang, *m.* izhod; izid, konec.

Ausgangsschwelle, *f.* izhodni prag.

aus-geben*, izdati, izdajati.

aus-gehen*, *pf.* m. sein, ven iti a. ho-diti, iziti, izhajati; z doma iti; po-teči; nehati; a. nach etwas, iti po kaj.

ausgestift, *adj.* izšit, izvezen.

ausgezeichnet, *adj.* izverst, znamenit.

aus-gießen*, izliti, razliti, razlivati.

aus-gleiten*, *pf.* m. sein, spodersniti se; spodpolzniti.

aus-gleichen = ausgleiten; spodleteti.

aus-graben*, izgrebsti, izkopati; — *vbs. n.* izkopavanje.

aus-halten*, prestat, prebiti, terpeti, sterpeti; obstat; preživiti; obder-zati; den Ton a., glas deržati.

aus-harren, (*pf.* m. haben), sterpeti, do konca stanoviten biti, ne omagati; duldend a., poterpeti; aus-harrend, *adj.* sterpljiv, stanovit.

aus-hauchen, izsopsti; sopsti, dihteti.

aus-hauen*, posekati, izređiti (gozd); in Stein a., v kamen vzrezati.

aus-höhlen, izvotliti, izdolbsti.

Aushöhlung, *f.* izvotljenje; votlina.

aus-hülsen, izluščiti. [dati koga.

aus-hungern, einen, izlačniti, izstra-

aus-jäten, izpleti.

Ausfehlen, *vbs. n.* narezovanje goltanca.

aus-frieden*, *pf.* m. sein, izleži; iz-valiti se. [vati se komu.

aus-lachen, einen, smejati a. posmeho-

aus-laden*, raztovoriti, razkladati.

Ausland, *n.*, *gen.* -es, tuje dežele (*pl.*), tujina.

aus-lassen*, izpustiti; seinen Zorn (Gafs) a., znositi se (nad kom), jezo ohladiti.

aus-laufen*, ven teči, izteči, poteči, iztekati se; — odplavati, odjadati; in Flügel a., na koncu perotke imeti; das U. des Schiffes, odplutje ladje.

Ausläufer, *m.*, *pl.* = *sg.* (*pri* rastlini) odraslek, živica.

aus-legen, izložiti; obložiti, opažiti.

aus-lehen*, izbrati, prebrati.

aus-liefern, izročiti, oddati, izdati.

aus-löschen; (*schw.*) ugasniti (kaj), po-gasiti; izbrisati; — (starf) *pf.* m. sein, ugasniti, pogoreti.

auf=machen, stvoriti, delati, činiti; znesti; dognati, določiti; ošteti (koga); biti; sie m. meinen Reichthum aus, v njih obstoji moje bogastvo.

Ausnahme, *f.* izjema, izjemek; mit einem eine A. machen, s kom drugače ravnati; mit A., izvzemši; razun. ausnahmsweise, *adv.* izjemno, izjemoma.

auf=nehmen*, izvzeti, ven vzeti; videti; sich a., videti se, zdeti se; den Ossa ausgenommen, Oso izvzemši; — aus=nehmen, *adv.* posebno, nenavadno.

auf=pflehen*, einen, žvižgati komu.

auf=plündern, opleniti, oropati.

auf=polstern, oblaziniti, obložiti; — *vbs. n.* obkladanje, obloga.

auf=pressen, iztlačiti, izžeti (=žmem); izmastiti.

auf=prüfen, izprašati; iziskati.

auf=rechnen, izračunati, računati.

auf=reichen, iztegniti, izhajati; zadoštovati.

auf=reißen*, izdroti, izpuliti; — *pf.* m. sein, ujiti, izbežati.

auf=richten, opraviti; einen Befehl a., povelje izvršiti; eine Hochzeit a., svatbo napraviti. [razglašati.]

auf=rufen*, vzklikniti, zaupiti; oklicati,

auf=ruhen, počiti, počivati.

auf=rüsten, oborožati; opraviti, oskerbeti; ich r. eine Flotte a., brodoge napravim.

Aus=saat, *f.* setev; posevek.

auf=säen, izsejati, razsejati; — *vbs. n.* sejanje, setev.

auf=säen*, izsesati, (ven) sesati.

auf=schenken, točiti, prodajati (pijačo).

auf=schichten, izverstiti.

auf=schlafen*, naspati se.

auf=schlagen*, izbiti; zavreči, ne sprejeti, ne marati (za kaj); (berst) pognati.

auf=schleudern, izmetati.

auf=schließen*, ven zakleniti; izključiti, izločiti, izpahniti.

ausschließlich, *adv.* izključljivo, jedin.

auf=schmücken, okriti, okinčati, ozaljšati, krasiti.

auf=schneiden*, izrezati. [pati.]

auf=schreiten*, *pf.* m. sein, stopiti, sto-

auf=schütten, izsuti, izrestiti.

auf=schweifen, izplakniti; — zategnjeno orezavati, izslokati; ausschweifend

Blatt, izslokan list; — чрез право mero ujiti; ausschweifend, *adj.* razuzdan. [rodnost.]

Ausschweifung, *f.* razuzdanost, neaus=sehen*, videti se, zdeti se; biti; gut a., lepo rejen a. zdrave barve biti; wie eine Rispe a., tak biti ko lat; wie sieht er aus, kakošen je; der Berg s. sonderbar aus, gora je čudno pristvarjena; — *vbs. n.* podobna, postava, obraz.

außen, *adv.* vne, zunaj.

außen=bleiben*, *pf.* m. sein, zunaj ostati; izostati, zastati.

auf=senden*, (ven) poslati; razposiljati.

außer, *praep. z dat.* razun, zunaj.

außerdem, *adv.* razun tega.

äußere, *adj. comp.* unanji; poverhni; das A., zunanje, zunanja podoba.

außerhalb, *praep. z gen.* pa *adv.* zunaj.

äußerlich, *adj.* unanji; — *adv.* zunaj.

äußern, razodeti, razodevati; kazati; sich ä., reči.

außerordentlich, *adj.* nenavaden, izunreden; — *adv.* nenavadno, jako, silno.

äußerst, *adj. sup.* najskrajneji; am ä. Rande, prav na kraji.

auf=setzen, izpostaviti; izpoložiti (otroka); podvreči.

Aussicht, *f., pl.* -en, razgled; nadeja; es steht in A., pričakuje se.

Aussichtspunkt, *m.* kraj z (lepim) razgledom. [viti.]

auf=söhnen, pomiriti, vpokojiti, sprau=spannen, razpeti, razprostreti; izpreči; aufgespanntes Thal, razgernjena dolina.

auf=sprechen*, izreči, izgovoriti; sich a., svoje misli razodeti.

Aus=spruch, *m.* izrek; besede (*pl.*); razsodba; den A. thun, razsoditi.

auf=sprühen, izplakniti, izprati.

auf=stehen*, prestat, prebiti, preterpeti.

auf=steigen*, *pf.* m. sein, ven stopiti, izlezti.

auf=stellen, ven postaviti, izstaviti; sich der Gefahr, v napast (*f.*) a. nevarnost postaviti se; zur Schau a., na ogled postaviti; einem (einen Fehler) a., očitati komu (kaj), grajati ga; einen Schuldschein a., dolžno pismo narediti.

auf=stopfen, natlačiti, napolniti.

auf=stoßen*, ven pahnuti, izvreči; ein=zelne Senfzer a., nekterikrat zastokati.

aus-freden, iztegniti, razpeti, razpro-
stirati; die Zunge a., jezik ven po-
moliti; auf dem Bette ausgefrect,
na postelji ležeč. [siti, sejati,

aus-freuen, raztrositi, razsipati, tro-
aus-fuchen, iziskati, izbrati.

aus-tapezieren, opeti (-pnen), obložiti.
aus-theilen, razdeliti, deliti.

aus-thun*, izdevati; odložiti; sleči.

Australien, Avstralija.

aus-treiben*, izgnati, ven goniti.

aus-treten*, izteptati, izmeti; — *pf.*
m. jein, ven stopiti, nastopiti; aus-
getretenes Wasser, voda, ki je na-
stopila a. se razlila čez bregove;
— *obs. n.* izstop; das A. des Flusses,
povoden f.

Aus-tritt, m. izstop.

aus-trocknen, posušiti; — *pf.* m. jein,
posušiti se; — *obs. n.* posušenje.

aus-wachsen*, *pf.* m. jein, izrasti; od-
rasti.

aus-wählen, izvoliti, izbrati.

aus-wandern, *pf.* m. jein, ven a. proč
potegniti (od kodi), izseliti se, oditi.

Auswanderung, f. izselitev; A. der
Plebs, uskok prostega ljudstva.

auswärts, *adv.* ven; zunaj; a. ge-
richtet, ven obrnjen.

aus-waschen*, izprati, izmiti. [govor.
Aus-weg, m. izhod, pot; pomoč f.; iz-
aus-weichen*, *pf.* m. jein, einem, uga-
niti se komu, ogniti se ga.

auswendig, *adv.* vne, zunaj, odzunaj,
aus-merfen*, izvreči, ven vreči; iz-
metati; iz sebe metati, bljuvati;
ein Netz a., mrežo vreči.

aus-wittern, (od vremena) izmesti se,
zopet razvedriti se; — izvohati, za-
slediti.

Aus-wuchs, m., *pl.* -wüchse, izrastek;
gerba, herga (na drevesu).

Auswurfs-fegel, m. bljuvajoča kopica.

Auswurfs-frater, m. bljuvajoče žrelo,
bl. liv.

Auswurfs-stoff, m. izmeček.

aus-zahlen, izplačati.

aus-zanfen, zmerjati, kregati, ošteti.

aus-zeichnen, poslaviti, odlikovati.

aus-ziehen*, izvleči, izrovati; sleči;
sezuti, sezuvati; — *pf.* m. jein, ven
iti, oditi, odriniti.

aus-zieren, okiti, okineči, okrasiti.

Ava, Java — otok v Južnem morji.

Ave Marija, češčena si Marija.

Avignon, Avinjon — prestano mesto
v južnej Francii, kjer so svoje dni
stolovali nekteri papeži.

Art, f., *pl.* Arte, sekira.

B.

Baal, (malik) Bal.

baar, od. bar, *adj.* gol, bos; gotov;
v gotovem denarji; b. Grofchen, terd
groš.

baarfuß, *adv.* bos.

Baarſchaft, f. gotovina.

Babel, n. Babel.

Babylon, Babilonsko mesto, Babilon.

Bach, m., *pl.* Bäche, potok; — Bäch-
lein, n. potoček. [repka.

Bachstelze, f. pastarčica, pliska, treso-
Bade, f. (od Baden, m., *pl.* = *sg.*), lice,
čeljust f.; vorstehende B., izbuhnjena
lica.

baden; ft. bächt; buf; habe gebaden, peči
se, cvrti se; — ichw., a. *pf.* ge-
baden, peči, cvreti; in Dhl b., na
olji cvreti.

Bach-öfen, m. peč (za kruh peči) f.

bachöfenförmig, *adj.* peči podoben.

Bad, n., *pl.* Bäder, kopel (*gen.* kopeli),
varmes B., toplice (*pl.*).

Bade-gaß, m. kopavec, kopelnik.

baden, kopati, kopati se.

Baden, Badensko.

Baden — mesto na Dolenjem Avstrij-
skem z žveplenimi toplicami in lepo
okolico.

Bade-vort, m. kopel f.; toplice (*pl.*).

Baharein — otočje v perzijskem za-
livu z nizkim pa rodovitnim glav-
nim otokom Aval.

Bahn, f., *pl.* -en, cesta, draga, gaz f.;

B. brechen, pot narediti.

bahnen, einen Weg, pot narediti; sich
den Ausgang b., pot narediti si ven,
ven pridreti.

Baiern, Bavarsko.

Bakony-wald, m., bakonjski gozd na
Ogerskem, 12 milj dolg in 2—5 m.
širok.

baktrisch, *adj.* baktirski.

balb, *adv.* kmalu, berž, skorej; bald
— bald, zdaj — zdaj.

Baldachin, m., *pl.* -e, — nebo, ki se rabi
pri procesji. [derski.

Balduin von Flandern, Balduin flan-

Balg, *m., pl.* Bälge, meh; koža, lév.
 Balgzieher, *m., pl.* = *sg.* mehovlečec.
 Ballen, *m., pl.* = *sg.* tram, bruno.
 Ball, *m., pl.* Bälle, oblo; kepa, krepa;
 meča, žoga; ples. [vitek, zavo].
 Ballen, *m., pl.* = *sg.* kepa, gruda; za-
 ballen, stiskati, stisniti; [sic] b. kepiti se.
 Bambus, *m.* bambus. [okusen sad].
 Banane, *f.* banana, rajska smokva —
 Banatgränze, *f.* banatska granica.
 Bänder, *n., pl.* Bänder, trak, vez *f.*;
 — *pl.* Bänder, okovi (*m.*), vezi, spone.
 Bänder, *m., pl.* Bänder, zvezek, knjiga,
 bukke (*pl.*).
 bändigen, krotiti, vkrotiti.
 Bänder, *m., pl.* -en, tolovaj.
 bang, od. bange, *adj.* tesen; britek, plah;
 einem b. machen, skerb delati komu.
 Bant, *f., pl.* Bante, klop *f.*
 Banfett, *n., pl.* -e, pojedina. [kleti].
 bannen, privezati, pribiti; zarotiti, za-
 bar, *adj.* j. baar.
 Bär, *m., pl.* -en, medved.
 Barbar (a. Barbare), *m., pl.* -en, ino-
 stranec, tujec; Perzijan; divjak,
 surovec, barbar. [perzijanska v.
 Barbaren-Heer, *n.* barbarska vojska;
 barbarisch, *adj.* barbarski, divjaški.
 Barbier, *m., pl.* -e, brivec.
 Bären-graben, *m.* medvedji graben.
 Bären-jagd, *f.* lov medvedov.
 Bären-Loch, *n.* berlog, medvedja jama.
 Bärenmütze, *f.* medvedja kapa. [vedu].
 Bären-wirth, *m.* kerčmar „pri med-
 barfuß = baarfuß.
 Bärin, *f., pl.* -nen, medvedka.
 barmherzig, *adj.* miloserčen, vsmiljen.
 Barmherzigkeit, *f.* miloserčnost, vsmil-
 jenje; B. an einem thun, vsm. ska-
 zati komu.
 Barre, *f.* drog; palica (*n.* pr. srebra).
 Bart, *m., pl.* Bärte, brada; berke (*pl.*).
 bärstig, *adj.* bradat.
 Basalt, *m., gen.* -es, bazalt (kamen).
 basaltisch, *adj.* bazaltov. [stričina].
 Baste, *f.* teta; ujna; bratranka; so-
 Baste, *f.* podstava, stojalo; (*pri listu*)
 dno.
 Basse, *m.* paša — turški naslov vseh
 višjih uradnikov, zlasti pa deželskih
 poglavarjev.
 Bast, *m., gen.* -es, ličje.
 Bau, *m., gen.* -es, *pl.* -e u. Bauten,
 stavba, zidanje, stroj; B. der Berg-
 werke, kopanje rud, delo v rudnikih.

Bau-art, *f.* stavba.
 Bauch, *m., pl.* Bäume, trebuh.
 bauen, zidati, strojiti, delati, sezidati,
 stesati; Acker b., polje obdelovati;
 ein Nest b., gnjezdo delati; der Same
 ist vortheilhaft geb., seme je vgodno
 pristvarjeno; auf einen b., zanašati
 se, staviti kaj (na koga); — *vbs. n.*
 zidanje, grajenje, tesanje; obdelo-
 vanje; sajenje, setev.
 Bauer, *m.; gen.* -s, *pl.* = *sg.* delavec,
 obdelovavec; — *gen.* -n, *pl.* -n, kmet.
 Bauern-haus, *n.* kmetovska hiša.
 Bauern-hof, *m.* kmetovsko pohoštvo,
 kmetija.
 Bauern-weib, *n.* kmetica.
 Bauers-mann, *m., pl.* -leute, kmet.
 Bau-holz, *n.* (tesarski) les.
 Bau-funk, *f.* zidarstvo, staviteljstvo.
 Baum, *m., pl.* Bäume, drevo; —
 Bäumchen, Bäumlein, *n.* drevesce.
 Baum-ast, *m.* veja.
 Baum-blatt, *n.* list, pero. [mojster].
 Bau-meister, *m.* stavitelj; zidarski
 bäumen, (*gen.*) [sic] b., vzpeti se, vzpen-
 jati se.
 baumlos, *adj.* drevja prazen.
 Baum-öl, *n.* laško olje.
 Baum-pfahl, *m.* kol.
 Baumpflanzung, *f.* drevesni zasad.
 Baumrinde, *f.* lub, (drevesna) skorja.
 Baum-stamm, *m.* drevesno debljo; hlod.
 Baum-theil, *m.* del drevesa.
 Baumwerber, *m., pl.* = *sg.* pokonče-
 vavec dreves.
 Baum-werk, *n.* drevje.
 Baumwolle, *f.* pavola, bombaž.
 Baumwollenärnte, *f.* obiranje pavole.
 baumwollenartig, *adj.* pavoli podoben.
 Baumwollenpflanzung, *f.* sajenje bom-
 baževca.
 Baumwollen-staude, *f.* -strauch, *m.* bom-
 baževce. [danje].
 Bau-platz, *m.* stavišče, mesto za zi-
 Bauten, j. Bau.
 Bau-werk, *n.* stavba, zidanje.
 beabsichtigen, nameravati, nameniti.
 beachten, etvāš, paziti na kaj, zme-
 niti se, marati za kaj.
 beachtungswert, *adj.* pozornosti a. po-
 miselka vreden.
 Beante, *der*, uradnik.
 beanspruchen, terjati, zahtevati; la-
 stiti si.
 bearbeiten, obdelovati; delati.

beauftragen, einen mit etvāš, naročiti komu kaj.

bebauen, obdelovati; bebaut, obdelan.
beben, tresti se, trepetati; — *vbs. n.* stresanje.

Becher, *m., pl.* = *sg.* čaša, kozarec, kupa.

Becken, *n., pl.* = *sg.* plitva široka posoda, medenica; tomün, kotlina.

bedächtigt, *adj.* premišljen, pazen, oprezen.

bedächtſam, *adj.* = bedächtigt.

Bedarf, *m., gen.* -eš, potreba; potrebre reči (*pl.*).

bedecken, pokriti, kriti, odeti, pogerniti.

be-denken*, pomisliti, pomišljati; einen b., poskerbeti za koga.

bedenſlich, *adj.* pomišljajoč; pomiselka potreben, nevaren. [veleti.

bedeuten, pomeniti, kazati, naznaniti;

bedeutend, *adj.* znamenit, izdaten, ne mali, velik; imeniten; — *adv.* precej, dosti, dokaj. [B., veličastnost.

bedeutſam, *adj.* pomenljiv, važen; daš

Bedeutung, *f.* pomen; važnost; eine

Sache von B., važna stvar; ein Vulkan

von B., sloveča sopka. [menit.

bedeutungsvoll, *adj.* pomenljiv, zna-

bedienen, einen, streči, služiti (komu);

sich einer Sache, poslužiti se česa,

vpotrebljevati kaj.

be-dingen*, pogoditi se (o čem), po-

gajati se; izgovoriti si kaj; — bedingt

(*sdw. part.*), pogojen; b. durch etvāš,

odvisen od česa.

Bedingung, *f.* pogoj, pogodba; ugovor;

auf diese B. hin, pod tem pogojem.

bedrängen, stiskati, tlačiti; bedrängt,

stiskan, zatiran, der B., zatiranec.

Bedränger, *m., pl.* = *sg.* tlačitelj.

Bedrängnis, *f., pl.* -ſe, stiska, sila.

bedräuen = bedrohen.

bedrohen, einen, groziti, protiti, žugati

(komu); bedroht sein, v nevarnosti biti.

bedrücken, tlačiti, stiskati.

Bedrückung, *f.* tlačenje, stiskanje.

Beduine, *m., pl.* -u, beduin — b. so

kočevavci v Arabii in severnej Afriki.

be-dürfen*, potrebovati; ich bedarf,

treba mi je.

Bedürfnis, *n., pl.* -ſe, potreba.

beendigen, dokončati, doveršiti. [šilec.

Beendiger, *m., pl.* = *sg.* končatelj, zver-

bedienung, *f.* dokončanje, konec.

Beere, *f.* jagoda; zerno; — Beerchen,

n., jagodica.

Beet, *n., pl.* -e, gredica, greda.

beſähigen, einen zu etvāš, koga sposobnega stvoriti za kaj; beſähiget, sposoben, zmožen.

be-fallen*, napasti; obiti, spreleteti.

Beſehl, *m., pl.* -e, povelje, ukaz; B.

geben, povelje dati, ukazati.

beſehlen — beſiehlſt; beſahſ; habe be-

ſohlen —, veleti, ukazati; ſich Gott

b., Bogu priporočiti se. [diti ga.

beſehſigen, einen, zapovedovati komu, vo-

Beſehſhaber, *m., pl.* = *sg.* poveljnik.

beſeſtigen, vterditi, priterditi, pripeti,

privezati; zagraditi.

Beſeſtigungs-luſt, *f.* umetnost vterje-

vanja, graditeljstvo.

beſiedert, *adj.* pernat, operjen.

be-ſinden*, naiti; ſich b., počutiti a.

imeti se; biti, bivati, (znaiti se) kje.

beſindlich, *adj.* bivajoč, jesoč; (ta) ki je.

beſiecen, oskruniti, omadeževati.

beſlügeſn, okriliti; beſlügeſt, okriljen.

beſolgen, slušati, spolnovati; poſnemati.

beſördern, naprej spravljati; poſpe-

ſevati.

beſradhten, otovoriti, naložiti.

beſragen, popraševati, uprašati.

beſreien, osvoboditi; von etvāš, rešiti

česa, otrebiti, ſich, znebiti se česa.

Beſreieung, *f.* osvobodjenje, rešenje.

beſremden; eš b. mič, čudno se mi zdi;

— *vbs. n.* zavzetje, začudenje.

beſreunden, ſprijaſniti, ſprijaſliti, po-

svačiti se.

beſriedigen, einen, zadovoliti a. voljo

spolniti komu, vtolažiti ga; — be-

friedigend, zadovoliven, zadostiven.

beſürchten, etvāš, bati se česa.

begaben, obdarovati; — begabt, ob-

darjen, previden, oskerbljen.

be-geben*, ſich woſhin, podati se, iti

(kam); ſich einer Sache b., odreči a.

odpovedati se čemu; — eš b. ſich,

prigodi se.

Begebenheit, *f.* dogodba, prigodba.

begegnen, *pf.* m. ſein, einem, srečati

koga; prigoditi a. primeriti se;

(einer Sache) b., v okom priti; einem

freundſch b., prijaſno obnašati se

proti komu.

be-gehen*, obiti; obhajati, praznovati;

ein Begräbniß b., pogreb obhajati,

pokopovati; einen Zehſer b., grešiti,

kaj neprav a. kaj napak stvoriti; einen

Raub an etvāš b., vpleniti kaj.

Begehr, od. Begehren, *n.*, *gen.* -s, zahtev; želja.

begehren, zahtevati, terjati; želiti; beghrt, poželen, zahtevan.

begehrlich, *adj.* poželjiv.

begeistern, nadušiti, vneti; begeistern, spodbujajoč; begeistert, nadušen, vnet.

Begeisterung, *f.* nadušenost. [sla.

Begierde, Begier, *f.* želja, poželenje.

begierig, *adj.* poželjiv, željen; b. sein nach etwas, hrepeneti po čem; ich bin b. zu wissen, radoveden sem, rad bi zvedel.

be-giehn*, politi, polijati; škropiti.

Beginn, *m.*, *gen.* -es, začetek.

beginnen — beganu; habe begonnen —, začeti, začinjati, početi; lotiti se; — *vbs. n.* početje.

beglaubigen, poterditi, spričati; beglaubiget, poterjen, zanesljiv.

begleiten, spremiti, spremljati.

Begleiter, *m.*, *pl.* = *sg.* spremljavec, pajdaš.

beglücken, osrečiti; beglückt, srečen.

begnadigen, pomilostiti.

Begnädigung, *f.* pomilostenje.

begnügen, jidi, zadovoliti se; ostati (pri čem). [kopavati.

be-graben*, pokopati, pogrebsti, po-

Begräbnis, *n.*, *pl.* -se, pokop, pogreb; pokopovanje.

Begräbnis-platz, *m.* pokopališče.

be-greifen*, razumeti, umeti, zapopasti;

in sich b., v sebi imeti, obsehati; (in etwas) begriffen, zapopaden, auf dem Wege b., na poti.

Be-griff, *m.* pojem, zapopadek; sich einen B. von etwas machen, misliti si kaj.

begründen, vterditi; vstanoviti, zalo-

žiti; dokazati.

begrüßen, pozdraviti.

begünstigen, einen, na roko iti komu, nagnjen biti; die Flucht b., beg polajševati. [prednost.

Begünstigung, *f.* naklonitev; priboljšek,

behaart, *adj.* kosmat, obraščen.

behagen, goditi, vgajati, dopasti.

Behagen, *n.*, *gen.* -s, zadovoljstvo, dopadenje.

behaglich, *adj.* vgoden, prijeten, zložen.

be-halten*, obderžati; shraniti.

Behälter, *m.*, *pl.* = *sg.* shramba; posoda.

Behältnis, *n.*, *pl.* -se, shramba; posoda.

behandeln, etwas, obravnavati; einen mit Ehrfurcht behandeln, spoštljivo ravnati s kom, spoštovati ga.

Behandlung, *f.* ravnanje; skerb *f.*, goj (*m.*).

behangen, *part.* = behängt, j. behängen.

behängen, etwas, opeti kaj (s čim); obesiti (kaj) po čem.

behaupten, terditi; ohraniti, obderžati.

Behauptung, *f.* terditev, terjenje. [hiša.

Behauung, *f.* pohištvo, domovanje,

be-helfen*, jidi, opomoči si, pomagati si.

behend, *adj.* ročen, hiter.

beherbergen, pod streho vzeti a. imeti, prenočiti (koga), prebivališče (loglo) dajati a. dati komu.

beherzhen, obvladati (koga); gospo-

dovati (nad kom a. kje). [(kaj).

beherzigen, k sercu vzeti si, pomisliti

beherzt, *adj.* serčen. [diti mu.

beheren, einen, zacoprati komu, nare-

beherden, einen, skrivaj poslušati koga.

Behörde, *f.* urad, gosposka.

behiiten, varovati, obvarovati.

behuftam, *adj.* varen, previden, pazen.

bei, *praep. z dat.* pri; za; po; o.

bei-bringen*, donesti, prinesti; einem etwas, naučiti koga kaj.

Beicht, *f.*, *pl.* -en, spoved *f.*

Beicht-stuhl, *m.* spovednica.

Beicht-vater, *m.* spovednik.

beide, *num.* oba, obadva.

Beifall, *m.*, *gen.* -es, dopadenje, po-

hvala; einem B. zurufen, hvaliti koga, ploskati mu.

bei-fallen*, *pf.* m. sein, na misel priti.

bei-gefallen, pridružiti.

Beihilfe, *f.* pripomoč *f.*

Beil, *n.*, *pl.* -e, sekira.

beiläufig, *adv.* mimogredé; nekako; okoli, pri, blizo, (kakih).

bei-meßen*, pripisovati, vštevati; Blau-

ben b., verujeti.

bei-mischen, primešati.

Bein, *n.*, *pl.* -e, kost *f.*; noga.

beinahe, *adv.* skorej, skoro.

Bei-name, *m.* priimek, pridevek.

beisammen, *adv.* skup, vkupej; nahe b., blizo jeden drugega.

bei-seßen, pristaviti, pridjati.

Beispiel, *n.*, *pl.* -e, izgled, primer.

beispiellos, *adj.* brez primera, neslišan.

beißen — biß; habe gebissen —, grizti, vgrizniti; skleti; — beißend, grizoč, pekoč.

Beistand, *m., gen. -es*, pomoč *f.*
bei-*stehen**, (*pf. m. haben*), na strani
stati, pomagati.

Beisteuer, *f.* prispevek, dar; *B.* (zum
Kriege) geben, denar skladati. [*jem.*]
bei-*tragen**, pripomoči, prispeti (— spe-
bei-*wohnen*, priuhoč biti, biti (pri čem),
prisotstvovati.

Bei-wort, *n.* prilog.

bejahen, priterditi; reči „da“.

bejahrt, *adj.* prileten, postaven.

Bejagung, *f.* ojarmljenje, otovorjenje.
befämpfen, einen, vojskovati se s kom,
spodbijati ga; einen Aufstand b.,
upor zadušiti; die Lüsternheit ganz
und gar b., pohotnost popolnoma
premagati.

befannt, *adj.* znan; b. machen, ozna-
niti, na znanje dati; b. machen mit
etwas, seznaniti s čim.

befanntlich, *adv.* kakor je znano.

Befanntschaft, *f.* znanje, znanost.

befehren, spreoberniti, preveriti; po-
boljšati; befehrt, spreobernjen.

Bekehrung, *f.* spreobrnitev.

be-*kennen**, spoznati, obstati, razodeti.

Bekennniß, *n., pl. -je*, spoznanje, pri-
znanje; vera. [*pritožiti se.*]

beflagen, obžalovati; žal (mi) je; sich b.,

befleiden, einen mit etwas, obleči, obuti,
odeti, oblačiti koga v kaj; prevleči;
das Bett mit sauberer Wäsche b.,
oprano perilo na posteljo djati; mit
Edeln befleiden, s perjem obraščen.

be-*kommen**, dobiti.

befrützen, ovenčati.

befürmmern, skrbeti; sich um etwas,
marati za kaj; befürmmert, v sker-
beh; žalosten.

befunden, razodevati, kazati.

befaden, einen, smejati a. posmehovati
se komu. [*riti, naložiti.*]

be-*laden**, obložiti, obkladati, otovo-
belagern, oblegati; belagert, obležen.
Belagerung, *f.* oblega.

belauben, z listjem odeti, oblistiti;
sich b., listje dobivati; ozeleneti.

be-*laufen**, sich, seči (sežem), znesti;
sein Wert soll sich b., pravijo, da je
vreden.

beleben, oživiti, oživljati, okrepčati;
— belebt, *adj.* živ, živahen.

Belebung, *f.* oživljenje.

belegen, obložiti; nastlati, postlati.

belehren, poučiti.

beleidigen, razžaliti, žaliti. [*sniti.*]
beleuchten, razsvitliti, obsijati, razja-
Belgrad, Beligrad — mesto na Serb-
skem.

belieben, ljubiti se (komu); blagovoliti.
Belieben, *n., gen. -es*, volja; nach B.,
kakor se ljubi.

beliebig, *adj.* povoljen, svojevollen;
jeder b., vsak, kdor si bodi.

beliebt, *adj.* priljubljen, ljubljen; ljub;
b. machen, priljubljati, prikupiti.

belien, lajati; — *vbs. n.* lajanje.

belohnen, plačati, poplačati, obdariti.
Belohnung, *f.* plačilo, darilo.

Belus-thurm, *m.* Belov stolp — Bel,
Nimrodov sin, je bil drugi babilon-
ski kralj; ineli so ga za boga (Bala).

benächtigen, sich, polastiti se; zgrabiti.

benahlen, pomalati, pisati.

bemannen, oljuditi, z ljudmi napolniti.

bemerken, zapaziti, ugledati, videti;
omeniti, opaziti.

bemerkt, *adj.* viden, znaten; (eine
Sache) ist b., videti (jo) je.

bemerkenstwert, *adj.* znamenit.

bemerktlich, *adj.* viden; sich b. machen;
videti se.

be-*meßen**, zmeriti, odmeriti.

bemoß, *adj.* mahovnat.

bemühen, sich, truditi se, prizadevati si;
— *vbs. n.* prizadevanje, trud.

Bemühung, *f.* prizadevanje, trud; B.
dieser Art, tak posel.

benachbart, *adj.* sosedni; bližnji.

benachrichtigen, einen von etwas, na-
znaniti, vedeti dati komu kaj, ove-
stiti ga o čem.

be-*nehmen**, odvzeti; sich b., obnašati
se, vesti se; — *vbs. n.* obnašanje,
vedenje.

beneiden, einen um etwas, zavidati koga
za kaj, zavideti mu kaj, nevoščljiv
biti mu.

be-*nennen**, einen, ime dati komu, ime-
novati ga; benannt, imenovan.

benötigen, potrebovati; treba (mi) je.

benötigt, *adj.* potreben; des Geldes
b. sein, denarja potrebovati. [*vati.*]

benutzen, benützen, porabiti, rabiti, užiti.
Benutzung, *f.* poraba, užitek.

beobachten, opazovati, pasti; izpasti,
zapaziti, naiti; spolnovati.

Beobachtung, *f.* opazovanje.

bequem, *adj.* priležen, priročen, zložen.

bequemen, sich, pripravi se.

Bequemlichkeit, *f.* priložnost; zložnost, postrežba; nemarnost.

be-rathen*, *fidh*, posvetovati se. [močnik.

Berather, *m., pl.* = *sg.* svetovavec; po-berathschlägen, *od. fidh b.*, svetovati se, svēt imeti.

Berathung, *f.* svēt, posvetovanje.

berauben, *oropati*, okleniti; deß Lebens *b.*, življenje vzeti; deß Glückes be-raubt sein, ne imeti te sreče (da bi); deß Blättersthumdes beraubt, brez krasnega listja.

Beraun, Berun — mesto na Češkem, cesarju Karolu IV. posebno priljubljeno.

berauschen, *vpijaniti*; berauschend, *vpijanljiv*; berauscht, *pijan*.

berechnen, *preračunati*; der Körper ist darauf berechnet, život je po tem pristvarjen; auf die Lebensweise *b.*, življenju primerjen; ein gut berechneter Sprung, dobro pomerjen skok.

bereden, *pogovoriti*; *pregovoriti*.

Berecksamkeit, *f.* zgovornost; die Kunst der B., *govornišvo*.

bereisen, *z obroči obiti*; — s slano pokriti; weißbereifte Beere, belo naduhnjena jagoda.

berreisen, *etvaš, ohoditi, prehoditi; hoditi (po kakoj deželi)*.

bereit, *adj.* pripravljen; *b.* stehen, *pr.* stati *a.* biti; — *b.* stehend, pripravljen.

bereiten, *pripraviti, napraviti, pripravljati*.

bereits, *adv.* uže, že. [ljanje.

Bereitung, *f.* pripravljanje, naprav-

bereitwillig, *adj.* pripravljen, pri volji, rad, radovoljen; poslužen. [voljnost,

Bereitwilligkeit, *f.* pripravljenost, rado-

Berg, *m., pl.* -e, gora, hrib.

Berg-abhang, *m.* stran (*f.*) gore, reber, breg, poklon.

bergabwärts, *adv.* navzdol, s hriba.

Bergamascher, *adj.* bergamski — iz Bergamo na Laškem.

bergan, *adv.* navzgor, v hrib.

bergen — birgiti; barge; habe geborgen — kriti, skrivati, hraniti; spraviti, ohraniti.

Bergen — naj bolj ljudnato mesto na Norvežkem, stoječe ob globokem fjordu (morskem zalivu).

Bergesabhang = Bergabhang.

Berges-weg, *m.* gorska pot.

Berges-woeg, *f.* gorski val.

Bergfläche, *f.* gorska planina.

Berg-geist, *m.* gorski duh, skratelj.

Berg-herr, *m.* gorski gospodar.

Berg-fessel, *m.* gorski kotel, g. kotlina.

Berg-land, *n.* hribovje, gorata dežela.

Berglehne, *f.* stran (*f.*) *a.* reber gore, poklon.

Berg-mann, *m., pl.* -leute, rudar, gornik.

Bergmaße, *f.* gorske kope (*pl.*).

Berg-paß, *m.* gorski prelaz, sedlo.

Berg-rücken, *m.* gorsko sleme.

Berg-thier, *n.* hribovska žival.

Berg-vorsprung, *m.* berdo, griva.

Bergweide, *f.* paša po hribih.

Berg-werk, *n.* rudnik, rudne jame (*pl.*).

Berg-wildnis, *f.* gorska puščava.

Bericht, *m., pl.* -e, sporočilo.

berichten, *sporočiti, naznaniti*.

berichtigen, *popraviti, poravnati*.

be-riechen*, *ovohati, oduhati*.

Bern — glavno mesto bernskega kantona v Švajci; — Berner, *adj.* bernski.

St. Bernhard, gora sv. Bernarda — med valiskem kantonom v Švajci in

pa med savojsko deželo, vis. 7670'.

Bernstein, *m., gen.* -s, jantar.

bersten — du berstest, er birst; barst; bin geborsten —, regniti, počiti.

berüchtigt, *adj.* zloglasen, v slabem imenu.

berücken, *omamiti, preslepiti*; einen um etvaš, opehariti koga za kaj.

berücksichtigen, *etvaš, ozreti se na kaj; poskerbeti za kaj.* [služba;

Beruf, *m., gen.* -es, poklic; nagnjenje;

be-rufen*, *poklicati, pozvati, sklicati*.

beruhen, *auf etvaš, ležati, sloneti (na čem); izhajati (iz česa)*.

beruhigen, *vpokojiti, vmiriti, vtolažiti*.

berühmt, *adj.* sloveč, slaven, glasovit, imeniten.

berühren, *etvaš, dotakniti se česa; tikati se; einen angenehm b.*, dobro deti *a.* dopasti komu.

besäen, *posejati, obsejati*.

besagen, *povedati; pomeniti*.

besänftigen, *potolažiti*.

Besatzung, *f.* posadka. [habiti.

beschädigen, *poškodovati, pokvariti, po-*

Beischaffenheit, *f.* pristvarjenost, last-

nost; von zweierlei B., dvoj.

beschäftigen, *einen, delo dati a.* dajati komu; *fidh b.*, pečati se, vkvarjati se; — beschäftigt sein, opraviti imeti; delati; vkvarjati se.

Beſchäftigung, *f.* opravilo, delo, posel.
Beſchäftigungs-art, *f.* delo, pečanje.

beſchämen, osramotiti.

beſchatten, obſenčiti, ſenčiti.

beſchauen, ogledati, ogledovati.

Beſchauer, *m., pl.* = *sg.* ogledovavec, gledavec.

be-ſcheiden*, (einem etvaſ), odločiti, vso-
diti, nameniti, podeliti; (einen) wo-
hin b., poklicati kam; — ſich mit
etvaſ b., zadovoliti ſe s čim, vdati
ſe v kaj; — beſchieden, namenjen.

beſcheiden, *adj.* pameten, miren, kroták,
pohleven; skromen, ne potratljiv;
b. klein, malehen, majhen.

Beſcheidenheit, *f.* pametnost, pametno
obnaſanje.

be-ſcheinen*, obſijati, obsevati; greti.
beſchenken, obdarovati.

beſcheren, podariti, podeliti.

Beſcherung, *f.* podarek, darilo.

beſchieden, i. beſcheiden.

be-ſchlagen*, okovati.

beſchleunigen, poſpešiti.

be-ſchließen*, ſkleniti; dokončati.

Be-ſchluß, *m.* ſklep, določba.

beſchmuſen, unazati.

be-ſchneiden*, obrezati; priſtrčiti.

beſchneien, s ſnegom pokriti a. zameſti.

beſchnüſſeln, ovohati. [zagerniti.]

beſchönen, na lepo narejati, izgovoriti.

beſchränken, omejiti, ograditi, ſtesniti;

ſich auf etvaſ b., oſtati pri čem;
der Wald b. ſich auf —, gozd ſe le ſe
razproſtira po —.

be-ſchreiben*, popisati; povedati.

Beſchuldigung, *f.* dolženje; ĩe juhten
B. auf, jela ſta (ju) nepoſtenoſti
dolžiti.

beſchützen, kriti, varovati, obvarovati.

Beſchützer, *m., pl.* = *sg.* varuh (varh),
braniſtelj. [tožba.]

Beſchwerde, *f.* težava, nadlega; pri-

beſchweren, obtežiti; ſich b., pritožiti ſe.

beſchwerlich, *adj.* težaven, težek.

beſchwingt = beſiligt.

beſeeſen, naduſiti, vneti (za kaj).

be-ſehen*, ogledati, ogledovati.

beſeitigen, oſrečiti; beſeitigend, zveliče-
vaven.

Beſen, *m., pl.* = *sg.* metla.

Beſen-reiſig, *n.* metličje.

beſetzen, obſaditi; obtakniti, obſiti;
poſeſti, obſeſti, vzeti; ich halte den
Weg beſetzt, gozd imam zaſtavljen;

ich b. eine Stadt, poſadko denem
v meſto.

beſiegen, premagati.

be-ſingen* opevati, v peſmih ſlaviti.

be-ſinnen*, pomiſljevati; domisliti ſi,
ſpomniti ſe; zavedeti ſe. [zavedi.]

beſinnungsloſ, *adj.* nezaveſten, brez
Beſiſ, *m., gen.* -eſ, poſeſt *f.*, imetek,
laſt *f.*

be-ſiſen*, (v laſti) imeti, premoči.

Beſiſer, *m., pl.* = *sg.* poſeſtnik, laſt-
nik, goſpodar. [nina.]

Beſiſ-thum, *n., pl.* -thümer, imetek, laſt-

Beſiſung, *f.* poſeſt *f.*, poſeſtvo.

beſonder, *adj.* poſeben; redek, nena-
vaden. [poſebno.]

beſonderſ, *adv.* poſebno, zlaſti; ganz b.

beſonnen, *adj.* razboren, pameten.

Beſonnenheit, *f.* razbornost, pametnost;

zaved /; B. beſthalten, zavedi nezgubiti.

beſorgen, oſkerbeti, opraviti; poſker-
beti; bati ſe.

beſorgt, *adj.* ſkerben; v ſkerbi; für
jemandeſ Wohl b. ſein, za koga
blagor ſkerbeti.

Beſorgung, *f.* oſkerbovanje.

be-ſprechen*, etvaſ, pogovarjati a. me-
niti ſe o čem; ſich mit einem, po-
meniti a. pomenkovati ſe s kom.

beſſer, *comp.* v. gut.

beſſern, boljšati, zboljšati, popraviti.

Beſſerung, *f.* poboljšanje.

beſt, *sup.* v. gut; — ich ſorge für dein

Beſteſ, ſkerbim za tvojo srečnoſt,
prij. blagor.

beſtändig, *adj.* ſtanoviten, ſtalen, veden.

Beſtand-theil, *m.* (ſkladni) del; *pl.* ſe-
ſtava.

beſtätigen, poterditi.

beſtäuben, zaprašiti, opraſiti.

be-ſtehen*, podkupiti, podmititi.

Beſtehung, *f.* podmita; podkupovanje.

be-ſtehen*, (*pl.* m. haben), obſtati; biti;
preſtati; einen Kampf b., biti a.
bojevati ſe.

be-ſteigen*, etvaſ, zleſti, ſtopiti, priti
(kam); ein Roſſ b., konja zaſeſti;
ein Schiff b., na ladjo podati ſe.

beſtellen, etvaſ, opraviti, pripraviti;
naročiti; daſ Feld b., polje obde-
lati; — einen wohin b., pozvati
koga kam; einen (zu etvaſ), nasta-
viti koga.

beſtimmen, določiti, vſtanoviti; od-
meniti, nameniti, pripraviti.

bestimmt, *adj.* določen, dogovorjen; namenjen; gotov; — neki. nekaj. Bestimmtheit, *f.* gotovost; mit B., za gotovo.

Bestimmung, *f.* namen, namemba, poklic, cil in konec.

bestrafen, kazniti, kaznovati; mit Worten b., posvariti, pokregati.

Bestrebung, *f.* prizadevanje, težnja.

bestreichen*, namazati.

bestreiten*, ovreči, ométati; plačati; eine Arbeit b., delo zmagati, a. kos biti mu.

bestreuen, posuti, posipati, potresti.

bestimmen, naskakovati; nadlegovati, siliti.

bestürzen, v strah spraviti; osupniti; bestürzt, prepaden, osupnjen; — *obs. n.* osup, strah.

Bestürzung, *f.* osupnjenost, strah.

Besuch, *m., pl.* -e, obiskanje; pohod, polaz; einem einen B. machen, obiskati koga.

befuchen, obiskati, obiskovati; kam hodi; — besucht, (mnogo) obiskovan.

Besucher, *m., pl.* = *sg.* obiskovavec; obiskalec.

befäulen, oglušiti (koga); omamiti, omotiti.

beten, moliti.

Beter, *m., pl.* = *sg.* molivec.

Betgehe, *f.* Gebetgehe.

betheuern, zagotovljati, rotiti se (da), obetati.

betören, oslepiti, omotiti.

betrachten, gledati, pogledati, ogledati; obëndovati; premišljevati; einen als etwas b., koga imeti a. šteti za kaj. [ne mali.]

beträchtlich, *adj.* izdaten, ne malehen.

Betrachtung, *f.* ogledovanje; premišljevanje.

be-tragen*, znesti, znašati; meriti; šteti; sich b., obnašati se, vesti se; — *obs. n.* obnašanje, vedenje.

be-treffen*, zadeti, zadevati; naiti; be-troffen, osupnjen, pobit.

be-treiben*, gnati; opravljati; oskerbovati; Viehhandel b., z živinsko kupčijo pečati se; ein sehr betriebener Weg, mnogo rabljena a. obiskovana pot.

betriegen, *f.* betriegen. [pijan.]

be-trinken*, sich, vpijaniti se; betrunken, betroffen, *f.* betreffen.

betrüben, žaliti; sich über etwas, žalovati nad čim, obžalovati kaj; betrübt, žalosten.

Betrübnis, *f.* žalost, tuga.

Betrug, *m., gen.* -es, prevara, goljufija.

betriegen, a. betriegen — betrog; habe betrogen —, prevarati, ukaniti; varati; goljufati. [goljuf.]

Betrüger, *m., pl.* = *sg.* varavec, slepar.

betrügerisch, *adj.* sleparsi, zapeljiv, goljufen.

betrüglich, *adj.* sleparsi, goljufiv.

Betstühle, *m.* stoliček za klečanje, klečalo.

Bett, *n., gen.* -es, *pl.* -en, postelja; (pri reki) struga; — Bettchen, Bettlein, *n.* posteljica.

Bettelmann, *m., pl.* -leute, berač.

betteln, beračiti, prositi.

betten, postiljati, postlati; einen, posteljo pripraviti komu; zur Ruhe b., k pokoju spraviti.

Bettgestell, *n., pl.* -e, posteljišče, postelnjak.

Bettler, *m., pl.* = *sg.* berač.

beugen, pripogniti, pripogibati, priklanjati; potlačiti; gebeugt (von Kummer), potert.

Beule, *f.* mozulj; tur, ulé (*gen.* -ésa).

beurkunden, (pismoma) spričati.

beurtheilen, presoditi, soditi.

Beute, *f.* plen, rop; auf einem Gange nach B., na rop gredeč; B. abgewinnen, korist (*f.*) doseči, dobiti.

Beutel, *m., pl.* = *sg.* mošnja, mešič; (v minnu) mikec.

Beutelmeise, *f.* (ptica) plašica.

beutefähig, *adj.* plena željen.

bevölkert, *adj.* obljuden, ljudnat.

Bevölkerung, *f.* prebivavstvo; prebivavci (*pl.*).

bevor, *conj.* prej ko, preden.

bevorstehen*, (*pf.* m. haben), einem, naprej stati komu, čakati ga.

bewachen, varovati, čuvati.

bewachsen, *adj.* obraščen.

bewährt, *adj.* skušen, poterjen, zvest.

bewältigen, premoči, zmagati; obvladati.

Bewandtnis, *f.* okoliščina; damit hat es folgende B., to je tako-le.

bewegen; (*schw.*), premakniti, ganiti, gibati; die See ist b., morje je nemirno; — (*ft.*), bewog; habe, bewogen —, pregovoriti, napraviti, pripraviti.

Bewegung, *f.* gib, premik; gibanje; sprehod; in B. sein, gibati se; (eine Maschine) in B. setzen, gnati; der Zug setzt sich in B., napotijo se. beweinen, objokovati; jokati (po kom). Beweis, *m.*, *pl.* -e, dokaz, spriča. be-weisen*, dokazati, spričevati; sich b., skazati a. pokazati se. Bewenden, *n.*, *gen.* -s, obrat, nehanje; hiermit hatte es sein B., pri tem je ostalo. be-werben*, sich, iskati, prositi; poganjati se; sich um die Hand eines Mädchens b., snubiti kako dekle. bewilligen, dovoliti, privoliti. bewirten, pogostovati, postreči. Bewirtschaftung, *f.* obdelovanje (polja). Bewirtung, *f.* gostovanje, postrežba. bewohnen, etwas, prebivati, stanovati kje; der Karst wird b., na Krasu ljudje stanujejo; — bewohnt, obljuden. Bewohner, *m.*, *pl.* = *sg.* prebivavec. Bewunderer, *m.*, *pl.* = *sg.* občudovavec. bewundern, etwas, občudovati kaj; čuditi se čemu; načuditi se. bewundernswert, *adj.* občudovanja vreden, čuden, diven. Bewunderung, *f.* občudovanje. [wert. bewunderungswürdig = bewundernswert, *adj.* svest; ich bin mir (einer Sache) b., svest sem si; zavém se. bezahlen, plačati, plačevati; wieder b., verniti. bezähmen, krotiti, vkrotiti. bezaubern, očarati. bezeichnen, zaznamovati, opisati; omeniti; odkazati; kazati; imenovati. bezeigen, skazovati; sich b., skazati se; vesti se. bezeugen, pričati, spričati; poterčiti. be-ziehen*, prevleči, pregrinjati, openjati; — dobivati; — sich b., ozirati se, sklicevati se (na kaj); — ein anderes Haus b., preseliti se. Beziehung, *f.* razmera, odnošaj, ozir; in dieser B., kar se tega tiče; v tej reči. Bezirk, *m.*, *pl.* -e, okraj, obor. bezwecken, nameravati. Bibliothek, *f.*, *pl.* -en, knjižnica. bieder, *adj.* berdek, berdák (berdka, berdko), verl, pošten. Biederkeit, *f.* poštenost. Bieder-mann, *m.*, *pl.* — männer, pošten mož, poštenjak.

biegen — bog; habe gebogen —, upogniti, pripogniti, prikloniti, zagniti, zakriviti, skriviti, ušibiti, lekniti; pripogibati. Biegsamkeit, *f.* upogljivost, gibkost. Biene, *f.* bučela; — Bienen, *n.* bučelica. Bier, *n.*, *pl.* -e, pivo, ol. bieten — bot; habe geboten —, dajati, ponujati, ponuditi; podati; Ackerland b., oravni svet imeti; auf etwas b., (kaj denarja) ponuditi za kaj. Bild, *n.*, *pl.* -er, slika; podoba, obraz. bilden, vpodobiti, napraviti; — olíkati, izobraževati; — delati, činiti; biti; der Felsengang bildete sich zu einem Gewölbe, pot skozi skale so je razširila v hram; die Federn b. den Schwanz, rep je iz peres sestavljen; einen Knäuel b., v klobčič zvit biti; die Mitte (zwischen etwas) b., na sredi biti. Bilder-buch, *n.* knjiga s podobami. Bildhauer, *m.*, *pl.* = *sg.* sohar, rezbar, podobar. Bildnis, *n.*, *pl.* -se, podoba; slika. Bildsäule, *f.* soha, izrezana podoba. Bildung, *f.* vpodabljanje, stvarjenje; — izobraževanje, omika; izobraženost. billig, *adj.* pravičen, pristojen; — dober kup, v ceno; — es ist b., spodobi se, prav je; — *adv.* po pravici. billigen, odobriti, poterčiti, hvaliti. Bilzen-fraut, *n.* zobnik. binden — band; habe gebunden —, vezati, zvezati; privezati. Binderin, *f.*, *pl.* -nen, povezovalka. binnen, *praep.* z dat. v, za (z acc.). Binse, *f.* loček, biček, sit (*m.*). Birke, *f.* breza. Birken-hain, *m.* brezov gaj. Birken-laub, *n.* brezovo listje. Birken-öl, *n.* brezovo olje. Birkenrinde, *f.* brezova skorja. Birken-rüffelfaser, *m.* brezni rilčkar. Birken-same, *m.* brezovo seme. Birken-spanner, *m.*, *pl.* = *sg.* brezni pedic. Birken-theer, *m.* od *n.* brezova smola, deget. Birken-waldchen, *n.* brezov gozdek. Birk-huhn, *n.* rušavec. Birn-baum, *m.* hruška (drevo). Birne, *f.* hruška (sad). biß, *adv.* do; — *conj.* da, dokler ne.

Bischofen, *n.*, *pl.* = *sg.* mervica, košček;
ein B., malo, nekoliko.

Bischof, *m.*, *pl.* Bischofe, škof.

bischöflich, *adj.* škofji.

bisher, *adv.* do sem; doslej.

Biß, *m.*, *pl.* -e, vgriz; popadanje.

Bissen, *m.*, *pl.* = *sg.* kos. ugrizlje.

bissig, *adj.* vjedljiv; zbadljiv; ich werde
b., začnem vjedati.

Bis-thurm, *n.*, *pl.* -thürme, škofija.

bisweilen, *adv.* včasih, včas.

Bitte, *f.* prošnja; unter Bitten, s pro-
šnjami.

bitten — bat; habe gebeten —, prositi;
einen zu sich b., k sebi povabiti koga.

bitter, *adj.* grenak, gorjup; britek.

bitterlich, *adv.* brito.

Blach-feld, *n.* plan f., raván f.

blau, *adj.* svetel, gol; prazen.

Blasbalgzieher, *m.*, *pl.* = *sg.* ta, ki me-
hove vleče; mehvollece.

Blas-balg, *m.* meh.

Blase, *f.* mehur.

blasen — bläsest; blies; habe geblasen —,
pihati; piskati, trobiti, dudati.

Blase-rohr, *n.* pihavnik.

bläs, *adj.* (*comp.* blässer), bled.

Blatt, *n.*, *pl.* Blätter, list, pero; Blätter

für das Dach, skodle za streho; —

Blättchen, *n.* listek, peresce.

Blätter-dach, *n.* listova streha.

Blätter-gewölbe, *n.* oblok iz zelenja.

Blätterkrone, *f.* krona iz zelenega
listja; listje.

Blättermasse, *f.* množica listja.

Blätter-schmuck, *m.* listja kinč; krasno
listje.

Blattfrösche, *f.* listni popek.

Blattfrone, *f.* verh.

Blatt-winkel, *m.* žlebiček (na peresu).

Blatt-wurzel, *f.* početek lista.

blau, *adj.* moder, sinj, višnje, prun;

blaue Berge, sinje gore; — *subst. n.*
modrina, sinota.

blaugrau, *adj.* modrosiv.

bläulich, *adj.* navisnjél, zamodré.

blauschwarz, *adj.* čeromoder.

blech-schmied, *m.* klepar.

blei, *n.*, *gen.* -es, svinec, olovo.

bleiben — blieb; bin geblieben —, ostati;
liegen bl., obležati; hängen bl., ob-

viseti; still bl., vtihniti; molčati;

wohnen bl., vseliti se, ostati; —

bleibend, stanovit, stalen, terpežen.

bleich, *adj.* bled.

bleichen; — blieb; bin geblieben —, ble-
deti, obledeti; — (*schw.*), *pf. m.* haben,
beliti; ubeliti se; gebleichte Haare,
osiveli a. beli lasje.

bleiern, *adj.* svinčen. [se mi.

blenden, oslepiti; es bl. mich, bleši

blendendweiß, *adj.* sprelepo bel.

Blid, *m.*, *pl.* -e, pogled; oko; der Bl.

stieß auf Gold, oči so našle zlato;

mit scharfem und richtigem Bl., z bi-

strimi in zdravimi očmi; einen Bl.

thun od. werfen, pogledati, ozreti se.

bliden, pogledati, gledati, ozirati se;

sich bl. lassen, prikazati se.

blind, *adj.* slep.

Blindheit, *f.* slepota.

blindlings, *adv.* slepo; tje v en dan.

Blindschleiche, *f.* slepec, slepir.

blinden, lesketati (se), migljati.

Blitz, *m.*, *pl.* -e, blisk; strela.

blitzen, bliskati se, blisketati se.

blitzschnell, *adj.* hiter ko blisk.

Blitzstrahl, *m.*, *pl.* -e, strela.

Blod, *m.*, *pl.* Blöde, čok, klada.

blöde, *adj.* slab; slaboumen, bedast.

blöfen, beketati (*od ovce*), meketati

(*od koze*); — *vbs. n.* beketanje, me-
ketanje.

blond, *adj.* plav, belkast.

Blond-köpfchen, *n.* belolasček.

blondblüthig, *adj.* belolas, plavokos.

bloß, *adj.* nag, gol; sam; — *adv.*

samo, le.

blühen, cvesti, cveteti; blühend, cvetoč.

Blume, *f.* cvetica; — Blümchen, Blüm-

lein, *n.* cvetčica.

Blumen-auge, *n.* cvetno očesce, popek.

Blumen-beet, *n.*, gredica; cvetišče.

Blumenflor, *m.*, *gen.* -es, cvetenje;

cvetice (*pl.*).

Blumenflur, *f.* cvetna trata.

Blumen-garten, *m.* (cvetni) vert.

Blumen-gestalt, *f.* cvetličja podoba.

Blumenfrösche, *f.* (cvetni) popek.

Blumen-franz, *m.* venec (iz cvetic).

Blumen-irrauß, *m.* šopek (iz cvetic).

Blumen-saum, *m.* cvetni rob.

Blumen-topf, *m.* lonec za cvetice.

blumenvoll, *adj.* poln cvetic.

blumig, *adj.* cvetic bogat, cveten,

cvetnat.

Blut, *n.*, *gen.* -es, kri (*gen.* kervi) f.

bluteträuf, *adj.* okervljen, kervav.

Blüte, *f.* cvet, cvetje.

bluten, kervaveti; ich bl., kri mi teče.

Blüten-glöckchen, *n.* cvetni zvonček.
 Blüten-färgchen, *n.* (cvetna) mačica.
 Blütenfröſche, *f.* (cvetni) popek.
 Blüten-ſtaub, *m.* cvetni prah.
 Blütentraube, *f.* cvetni grozd.
 Blütezeit, *f.* čas cvetja, cvetje.
 Blut-geſilde, *n.* kervave poljane (*pl.*).
 blutig, *adj.* kervav. [javka.
 Blutſauger, *m., pl.* = *sg.* kervoses, pi-
 blutſverwand, *adj.* izkerven, soroden;
 der B., izkervnik, sorodnik, rojak.
 Boß, *m., pl.* Böſe, kozel.
 Boßs-horn, *n.* kozji rog; inß B. jagen,
 v kozji rog vgnati, vstrahovati.
 Boden, *m., pl.* Böden u. Boden, pod;
 dno; tla (*pl.*), zemlja, svet.
 Bodenfläche, *f.* poveršina, svet.
 Boden-fammer, *f.* podstrešna kamra
 a. izba.
 Bodenſaß, *m., gen.* -eß, gošča (na dnu).
 Boden-ſtein, *m.* spodnják, spodnji
 kamen.
 Bogen, *m., pl.* = *sg.* lok; oblok; pola.
 Bogenſchießen, *vb.* n. streljanje z lokom.
 Bogen-ſchüße, *m.* strelec (z lokom).
 Bogenſchne, *f.* tetiva.
 Böhmie, *m., pl.* -n, Ceh.
 Böhmen, Češka dežela, Češko.
 Böhmen-herz, *n.* češko ſerce.
 Böhmen-herzog, *m.* češki knez.
 Böhmer-wald, *m.* Šumava.
 böhmisch, *adj.* češki.
 Bohne, *f.* bob; fižol; — zerno.
 bohren, *vertati*; ſich in etwaß b., za-
 vertati se v kaj.
 Bohrer, *m., pl.* = *sg.* sveder.
 Bohr-loch, *n.* izvertana luknja.
 Boleslaw, Boleslav.
 Boll-werk, *n.* ostrog, gradbe (*pl.*).
 Bord, *m., a. n., gen.* -eß, okrajek a.
 rob ladje; an B. gehen, na ladjo iti;
 daß B. verlaſſen, ladjo zapustiti;
 über B. werfen, v morje vreči (z ladje).
 borgen, einem etwaß, posoditi; — von
 einem etwaß, na posodbo vzeti.
 Borivoj, Bórivoj — češki knez l. 871
 do 894.
 Borſe, *f.* ſkorja, lub. [pisar.
 Borſen-fäſer, *m.* grizlica (smrekova),
 Born, *m., pl.* -e, vir, studenec.
 Borneo — velik otok v Indiſkem morji.
 Börſe, *f.* moſnja.
 Borſte, *f.* ſčetina.
 borſtig, *adj.* ſčetinast. [varen.
 bößartig, *adj.* zloben, hudoben; ne-

böſe, *adj.* zel, hudoben, hud; b. werden,
 razſerđiti se; — *subst. n.* zlo; nichtß
 Böſeß, nič hudega a. slabega.
 Böſenwicht, *m., pl.* -er, hudobnik, zlo-
 činec.
 bößhaft, *adj.* zloben, hudoben.
 Böſheit, *f.* hudobnost, zloba.
 bößlich = bößhaft.
 Boſporuß — Carjigradski preliv med
 Evropo in Azijo. [ladjica.
 Bot, a. Boot, *n., pl.* -e u. Bote, čoln,
 Botanifer, *m., pl.* = *sg.* rastlinoznanec.
 Bote, *m., pl.* -n, ſel, poſlanec; napo-
 vednik. [znanilo.
 Botſchaft, *f.* poſlanſtvo, ſporočilo, na-
 Böttcher, *m., pl.* = *sg.* kadar, ſkafar.
 Boucher, Buſe — ſloveč godbini umet-
 nik.
 Božetech, Bózeteh. [žig, žar.
 Brand, *m., pl.* Brände, ogenj, požár;
 Brand-faſel, *f.* plamenica, zublja.
 Brandgeruch, *m., gen.* -eß, duh po
 smodu.
 Brandſtätte, *f.* pogoriſče.
 Brandung, *f.* bihavica, tok (morja).
 Brantwein, *m., gen.* -eß, žganje.
 Braſilien, Brazilija.
 braten; 1) (meiſt ſchwach, aber) *part.*
 gebraten, peči; — 2) (ſt.), brätſt; briet;
 habe gebraten —, peči se.
 Brat-ſpieß, *m.* raženj.
 brauchbar, *adj.* raben, rabljiv; za rabo.
 brauchen, rabiti; potrebovati; ich br.
 nicht zu betteln, ni mi treba proſiti.
 braun, *adj.* rujav, ruſ.
 bräunlich, *adj.* rujavkaſt.
 bräunlichgrau, *adj.* rujavkaſtoſiv.
 braunroth, *adj.* rujavkaſtorudeč.
 braunröthlich, *adj.* rujavorudečkaſt.
 Braunſchweig, Brunſvižko.
 Braupfanne, *f.* pivarski kotel.
 brauſen, hrumeti, ſumeti, bobneti,
 bučati; vreti.
 Braut, *f., pl.* Bräute, nevesta.
 Bräutigam, *m., pl.* -e, ženin. [veſta.
 Brautleute (*pl.*), novci, ženin pa ne-
 brav, *adj.* priden, berdek, pošten, dober,
 verl.
 Bravo = dobro, jako.
 brechen — brichſt; brach; gebrochen —;
 1) *pf.* m. haben, zlomiti, ulomiti,
 lomiti; utergati, vbiti; jemandes
 Macht br., moč potreti komu; ſein
 Wort br., ne deržati beſede, ne oſtati
 mož beſeda, beſedo prelomiti; —

2) *pf.* m. *sein*, zlomiti se, vbiti se; počiti; *tergati* se; *durch* *etwas* *br.*, skozi kaj pridreti; *die Sonne* *br.* *aus* *den Wolken*, solnce (*pridere*) posije skozi oblake; *die Augen* *br.*, oči medlijo.

Brei, *m.*, *pl.* -e, kaša; močnik.

breiartig, *adj.* kašnat.

breit, *adj.* širok; — *weit und breit*, *adv.* daleč okoli.

breitblättrig, *adj.* širolist, širokolist.

Breite, *f.* širjava, širokost.

breiten, *širiti*; *razgerniti*.

Breiten-grad, *m.* stopnjica širjave.

breitgehörnt, *adj.* širokorog.

breitfrämpig, *adj.* s širokimi kraji.

Bremen, *Brema* — svobodno mesto v severnej Nemčii.

Bremse, *f.* obad, (*brenclj*). [*plin.*]

brennbar, *adj.* žgaven, gorljiv; *b. Gas*,

brennen — *brante*; *habe gebrannt* —

goreti; — *žgati*, *peči*; *etwas zu Asche*

br., vpepeliti; *sežgati* kaj; *Kaffee* *br.*,

kavo požigati; *brennender Schmerz*,

skleča bolečina; *br. Farbe*, živa barva.

Brennholz, *n.*, *gen.* -es, *der*va (*pl.*)

kurjava. [*olje.*]

Brenn-öl, *n.*, olje za svečavo, žgavno

Brenn-spiegel, *m.* zažigavno zerkalo.

Brenn-stoff, *m.* palivo, kurivo. [*Slezii.*]

Breslau, *Vratislava* — mesto v pruskej

Brett, *n.*, *pl.* -er, deska, žaganica.

Bretter-dach, *n.* streha iz desk.

Breitel, *f.*, *pl.* -n, presta.

Brief, *m.*, *pl.* -e, pismo, list; — *Brief-*

chen, *n.* pisemce, listek. [*a. pisem.*]

Briefschreiben, *vbs.* *n.* pisanje pisma

Brille, *f.* naočnice (*pl.*), (*špegle*).

bringen — *brachte*; *habe gebracht* —

prinesti, *pripeljati*, *spraviti*, *nesti*;

dati; *einem Gefahr* *br.*, nevarnost

napraviti komu; (*einen*) *um etwas* *br.*,

ob kaj pripraviti; *Frucht* *br.*, sad

obroditi; *das Alter* *auf* *15 Jahre* *br.*,

(*celo*) *do* *15 let* *živeti*; *es dahin* *br.*,

dafs — *dognati*, *da* —.

Brofame, *f.* drobtinica.

Brot, *a. Brod*, *pl.* -e, kruh.

Brot-baum, *m.* kruhovec.

Brotfrucht, *f.* kruhovčev sad, kruhovec.

Brotmasse, *f.* testo.

Brot-neid, *m.* zavist (*f.*) zaslužka.

Bruch, *m.*, *pl.* *Brüche*, lom, prelom;

razpoka. [*drobir.*]

Bruch-stück, *n.* odlomek, ulomek, kosec,

Brücke, *f.* most.

Brückengasse, *f.* predmostna ulica.

Brücken-pfeiler, *m.* mostni steb.

Bruder, *m.*, *pl.* *Brüder*, brat.

brüderlich, *adj.* bratovski.

Bruderpflicht, *f.* bratovska dolžnost.

Bruderschaft, *f.* bratovščina.

Bruders-ohn, *m.* bratranč, netjak.

Brühl'sche Terasse, *i. Terasse*.

brüllen, *tuliti*, *rjuti* (*rjovem*).

brummen, *gosti*, *mermrati*; (*od med-*

veda) *momljati*; — *vbs. n.* *mer-*

mranje, *momljanje*. [*Moravskem.*]

Brüm, *Berno* — glavno mesto na

Brummen, *m.*, *pl.* = *sg.* *vodnjak*; *stu-*

denec.

brunnenähnlich, *adj.* *vodnjaku* *podoben*.

brünstig, *adj.* *goreč*, *vroč*, *serčen*.

Brust, *f.* (*pl.* *Brüste*), *persi* (*pl.*) *f.*

Brust-harnisch, *m.* *persni* *oklep*.

Brust-laß, *m.*, *pl.* -läße, *persnik*.

Brut, *f.* *valjenje*; *zarod*, *zalega*.

brüten, *valiti*, *leči*; — (*v mislih*) *kovati*;

— *vbs. n.* *valjenje*; *dumpeš* *Br.*, *topa*

zamišljenost. [*zarja.*]

Brutus — *načelnik* *zarote* *soper* *Ce-*

Bube, *m.*, *pl.* -n, *deček*; *fantalin*; —

Büblein, *n.* *fantič*.

Buben-hohn, *m.* *dečji* *zasmeh* *a. porog*.

Buch, *n.*, *pl.* *Bücher*, *knjiga*, *bukve* (*pl.*);

— *Büchlein*, *n.* *knjižica*, *bukvice*.

Buche, *f.* *bukev* *f.*

Bucheder, *f.*, *pl.* -n, *žir*.

Buch-eichel, *f.* *žir*.

Buchenholz, *n.*, *gen.* -es, *bukov les*.

Büchse, *f.* *pušica*; — *puška*.

Buchstabe, *m.*, *pl.* -n, *pismenka*, *čerka*.

Bucht, *f.*, *pl.* -en, *zanožje*, *zaliv*.

Buch-weizen, *m.* *ajda*, *jeda*.

büden, *šidj*, *pripogniti* *se*, *vkloniti* *se*,

shuliti *se*; *gebüdt*, *prihuljen*, *v dve*

gubi; *geb. sitzen*, *čepeti*.

Büdfing, *m.*, *pl.* -e, *priklon*; *B. machen*,

priklanjati *se*.

Bude, *f.* *koča*.

Bügel, *m.*, *pl.* = *sg.* *lok*, *locanj*. [*gorica.*]

Bühl, *Bühel*, *m.*, *pl.* = *sg.* *griček*, *klanec*,

Budelfjord, *m.* — *velik zaliv* *na zapad-*

nem norvežkem primorji, *poln oto-*

kov in kleči (*sipin*).

bulgarisch, *adj.* *bulgarski*.

Bund, *m.*, *gen.* -es, *zaveza*, *društvo*.

Bunda, *f.* *bunda*, (*jopič*).

Bündel, *n.*, *pl.* = *sg.* *povezek*, *culica*;

snopič, *butara*, *butarica*.

Bundesfestung, *f.* zavezna terdnjava.
 bündig, *adj.* vezaven, veljaven: — jedernat; die Kunst sich b. auszudrücken war allgemein, kratka in jedrovita govorica je bila splošna umetnost.
 Bündniß, *n.*, *pl.* -je, zaveza.
 bunt, *adj.* pisan, pester; mnogoversten.
 buntfarbig, *adj.* pisan, mnogobarven.
 buntſchedig, *adj.* raznopisan.
 buntſchimmernd, *adj.* mnogoverstno lesketajoč.
 Bunzlauer, *adj.* boleslavski.
 Bürde, *f.* breme, teža, butara. [grad.
 Burg, *f.*, *pl.* -en, grad; terdnjava; više.
 Bürger, *m.*, *pl.* = *sg.* meščan; občan; prebivavec.
 Bürger-freund, *m.* prijatelj meščanov.
 Bürger-verſtand, *m.* domača pamet.
 Burg-graf, *m.* grajski grof.
 Burg-herr, *m.* grajščak.
 Burg-hof, *m.* grajski dvor.
 Burgkapelle, *f.* grajska kapelica.
 Burg-kaplan, *m.* grajski kaplan *a.* duhovnik.
 Bürgerleute (*pl.*), grajski (ljudje).
 Burgruine, *f.* razvaline (*pl.*) gradu; pusti grad.
 Burg-thor, *n.* grajska vrata (*pl.*).
 Burgerleiß, *n.*, *pl.* -e, grajska ječa.
 Bürſche, *m.*, *pl.* -n, dečak, fant; hlapec; — Bürſchchen, *n.* deček, hlapeček.
 büſſen, ščetati, kertačiti.
 Buß, *m.*, *pl.* Büße, germ; šop, čop; — Büßchen, *n.* germič, šopič.
 Büßchel, *m.*, *pl.* = *sg.* germiček, šopek, snopek, kozura; — Büßſchelchen, *n.* snopiček; kosmiček.
 büßchelweiße, *adv.* šopoma, v germičih.
 bußſtig, *adj.* germovit; košat; b. geſträfelt, košato škodran.
 Bußweg, *m.* pot med germovjem.
 Bußwerk, *n.*, *gen.* -eß, germovje.
 Bußen, *m.*, *pl.* = *sg.* njedro; persi (*pl.*) *f.*; — zaliv.
 Buß-aar, *m.* kanja (sokolič).
 Buße, *f.* pokora.
 büßen, terpeti, pokoriti se; etwaß mit Faſten b., s postom pokoriti se za kaj; einen hart b. laſſen, ostro pokoriti koga.
 Bußſinn, *m.*, *gen.* -eß, duh pokore, spokornost.
 Bußzeit, *f.* čas pokore.
 Butte, *f.* brenta.
 Butter, *f.* surovo maslo.

Butterblume, *f.* navadni regrat — čegar cvetni košek ocvetši dobi lepe široke kodljičice verh plodičev, ki se dajo proč popihati.

Buzauz, (mesto) Bizancija — zdej Carjigrad.

C.

Cacao-baum, *m.* kakava, kakávovo drevo.
 Cacaobohne, *f.* kakava, kakávovo zerno.
 Cajüte, *f.* izbica na ladji, kajuta.
 Carriere, *f.*, *a. n.* skok, kolop.
 Carſolino, *m.* Kraševce.
 Cäſar, C. Juſiuß — roj. l. 100, zabo-den 15. marca l. 44 pr. Kr.
 Catanea — mesto na podnožji (gore) Etne s kakimi 60.000 prebivavci.
 Cato, Major — s priimkom Censorius *a.* Major, roj. v Tuskulu l. 234, um. 149 pr. Kr.
 Cedar, *f.*, *pl.* -n, cedra.
 Cedern-baum, *m.* cedrovo drevo, cedra.
 Cedern-wald, *m.* cedrov gozd.
 Centner, *m.*, *pl.* = *sg.* cent, stot.
 Ceremonie, *f.* (sveti) obred. [nje Indije.
 Ceylon, Cejlon — otok na jugu Srednjega morja.
 Chalif, *m.*, *pl.* -en, kalif — tako so se zvali Mohamedovi nasledniki, arabski vladarji. [tija.
 Chaos, *n.* zmes *f.*, metež, gnječa; homa-
 Charakter, *m.*, *gen.* -eß, *pl.* -e, znak; značaj, нрав *f.*, čud *f.*, pristvarjenost; dostojnost; die Gegend nimmt einen andern Ch. an, kraj dobi drugo lice.
 charakteriſieren, naznačiti; odlikovati.
 Charakter-zug, *m.* značajna črtica, zn. lastnaja.
 chemiſch, *adj.* ločbini, kemijski.
 Cheops — nekdanji egiptovski kralj.
 Chephron — nekdanji egiptovski kralj.
 Cherubin, *m.*, *pl.* -e, kerubin (angelj).
 China, Cina, Kitajsko.
 Chineſe, *m.*, *pl.* -n, Činjan, Kitajec.
 Chipevnan, *m.* — pleme prvotnih Amerikancev *a.* Indijanov.
 Chocolate-baum, *j.* Cacaobaum. [lade.
 Chocobereitigung, *f.* narejanje čoko-
 Cholera, *f.* kolera.
 Chor, *pl.* Chöre; *m.* ples s petjem, kolo; (pevski) zbor; — *n.* kor (v cerkvi).
 Chor-geſang, *m.* zborovsko petje.
 Chor-herr, *m.* kanonik, korar.
 Chor-fnabe, *m.* (cerkveni) povček.

Chorwatien, Hervatsko.

Christ, *m., pl. -en*, kristjan; Kristus; heiliger Chr., Jezusček.

Christ-baum, *m.*, — bäumchen, *n.* božično drevesce. [stvo.

Christenheit, *f.* kerščanstvo, kristjan-

Christenlehre, *f.* kerščanski nauk.

Christen-muth, *m.* kerščanska serčnost.

Christenthum, *n., gen. -(e)s*, kerščanstvo.

Christ-kindlein, *n.* Jezusček.

Christlich, *adj.* kerščanski.

Christoph, Christophorus, Kristof.

Christ-tag, *m.* božični dan. [nika.

Chronik, *f., pl. -en*, letopisi (*pl.*), kro-

Chryse, Krizes.

Cicade, *f.* skeržat, cverček.

Cigarettose, *f.* tul za smodke a. cigare.

Cisterzienser-kloster, *n.* cistercijanski sa-
mostan.

Citronen, *f.* citriona, limona. [tronast.

Citronengelb, *adj.* rumen ko citriona, ci-

Cochenille, *f.* košeniljka, škerlatnica.

Cocoon, *m., pl. -e*, zapredek, mešič.

Colonne, *f.* voj, kerdelo.

Compagnie, *f.* tovaršija, družba; (vo-

jaška) četa; in *C.*, v tovaršii, skup.

Conservator, *m., gen. -s, pl. -en*, hra-
nitelj.

Consul, *m., gen. -s, pl. -n*, konzul.

Coof, Kuk — angleški brodnik, voj.

1728, um. 1779.

Coriolanus — ta priimek je imel C.

Marcus od mesta *Corioli*.

Corioli — mesto stare Italije v deželi
volščanskej.

Crassus — najbogateji Rimljan svojega
časa, r. ok. l. 115 pr. Kr.

Crucifix, *n., pl. -e*, sv. razpelo, križ.

Csikós, *m.* čikoš.

Cylinder, *m., pl. = sg.* valj, valjar.

cylindrisch, *adj.* valjast.

Cyrene, Cirena — dežela v severnem
afriškem primorji med Kartago in
Egiptom.

Cyrus, Cir; — C. stareji je bil vsta-
novnik in vladar staroperzijskega
kraljevstva l. 558—527 pr. Kr.; C.
mlajši je bil pa brat kralja Arta-
kserska.

Czerpof, *m.* čerpek, kozarec.

Č.

Čech — praded Čehov.

D.

da, *adv.* tu; tedaj; — *conj.* ker, ko.

dabei, *adv.* pri tem; zraven, poleg.

da capo = z novega, še enkrat.

Dach, *n., pl. Dächer*, streha, krov *f.*

Dachdecken, *vbs. n.* kritje strehe.

Dachs, *m., pl. -e*, jazbec.

Dach-stübchen, *n.* izbica pod streho.

dadurch *adv.* s tem; skozi to.

dafür, *adv.* za to.

dagegen, *adv.* proti temu, nasproti,

soper; — *conj.* ali, pak, pa, na-

sproti pa.

daheim, *adv.* doma.

daher, *adv.* sem; od tod; — *conj.* za

to, torej.

daher-bringen*, prinesiti.

daher-hüpfen, *pf. m.* sein, priskakati.

daher-rauschen, (sem) šumeti; idh komme

dahergerauscht, prišumim.

dahin, *adv.* tje, proč; do tega, do tje.

dahin-braufen, *pf. m.* sein, (tje) naprej

hrumeti, bučati, pilati.

dahin-eilen, *pf. m.* sein, tje hiteti.

dahin-raffen, ugrabiti, pobrati.

dahin-reißen*, potegniti, zanesti (kam).

dahin-rollen, *pf. m.* sein, tje valiti se

a. vreti.

dahin-saufen, *pf. m.* sein, tje ferčati.

dahin-scheiden*, *pf. m.* sein, ločiti se,

umreti; der Dahingeschiedene, umerli,

rajni.

dahin-schleichen*, *pf. m.* sein, (tje) spla-

ziti se; naprej lezti. [iti, šiniti.

dahin-schweifen, *pf. m.* sein, (tje) tekati.

dahin-springen*, (tje) naprej skakati.

dahin-ziehen*, *pf. m.* sein, oditi, (tje) iti.

damalig, *adj.* tedanji.

damals, *adv.* tedaj, takrat, ondaj.

Damasccener - stahl, *m.* damaščansko

jeklo.

damit, *adv.* s tem; — *conj.* da. [nasip.

Damm, *m., pl. Dämme*, zagraja, jez;

dämmern, daniti se; mračiti se.

Dämmer-schein, *m.* sivota, svitanje.

Dämmerung, *f.* mrak; zor.

Damofles — lizún Dionizija, sirakuz-

kega kralja.

Dampf, *m., pl. Dämpfe*, para, puh.

Dampf-bot, *n.* parna ladjica.

dampfen, pariti se, kaditi se, puhteti;

eš d. röthlich am Horizont, na ob-

zorji se žari.

dämpfen, zadušiti, vkrotiti. [šina.
 Dampfmaschine, *f.* parni stroj, p. ma-
 Dampf-schiff, *n.* parobrod.
 Danaer, *m., pl.* = *sg.* Danajec, Gerk.
 daneben, *adv.* zraven, poleg; mimo.
 Dänemark, Dansko, Danija.
 danieder, *j.* darnieder.
 Dank, *m., gen.* -eš, hvala, zahvala;
 einem D. sagen, zahvaliti koga, z.
 se komu; zu D. bezaht, z zahvalo
 prejel (plačilo).
 dankbar, *adj.* hvaležen.
 Dankbarkeit, *f.* hvaležnost.
 danken, einem, zahvaliti a. hvaliti koga,
 zahv. se komu; daß Leben d., za živ-
 ljenje hvalo dolžen biti; er dankte
 ihnen den Thron, z njih pomočjo je
 dobil prestol; dankend annehmen, z
 zahvalo sprejeti.
 Dank-lied, *n.* zahvalna pesem, hvala.
 Dankfagung, *f.* zahvala.
 dann, *adv.* potlej, po tem, na to.
 dannen; von d., *adv.* od tod, od ondi.
 daran, *adv.* na tem, pri tem, na to;
 zraven; gut d. sein, na dobrem biti.
 daran-geben*, sich selbst aufopfernd d.,
 sam sebe žertvovati.
 daran-schlagen*, tolči na kaj.
 darauf, *adv.* na to, po tem, potlej.
 daraus, *adv.* iz tega, od tod; — a.
 = woraus.
 darben, stradati.
 dar-bieten*, ponuditi, podati; dajati;
 dem Blide d., kazati. [niti, podariti.
 dar-bringen*, (v dar) prinesiti, poklo-
 darein, *adv.* v to, vmes,
 darein-setzen, zastaviti; seinen Stolz in
 etwas d., na kaj ponosen biti.
 darin, *adv.* v tem, notri.
 darinnen, *adv.* v tem, notri.
 Darm, *m., pl.* Därme, črevo.
 Darmseite, *f.* struna (iz črevesa).
 darnach, *adv.* po tem, za tem, vsled tega.
 darnieder, *adv.* doli; am Fieber (krank)
 d. liegen, za merzlico bolan ležati;
 d. werfen, na tla vreči, podreti.
 darob = darüber.
 dar-reichen, podariti, pomoliti.
 dar-stellen, pred oči postaviti, pred-
 stavljati, kazati.
 dar-strecken, pomoliti, podati.
 darüber, *adv.* nad tem, nad to, o tem;
 vsled tega; črez, prek.
 darum, *adv.* okoli tega; za to, zavaljo
 tega; po to.

darunter, *adv.* pod tem, spodej; med
 tem, vmes.
 dar-zählen, naštet.
 da-sein*, *pf.* m. sein, (tu) biti; pričujoč
 biti; — *vbs. n.* pričujočnost; bitje.
 življenje.
 daselbst, *adv.* ondi, tam, tu.
 daß, *conj.* da.
 da-setzen*, (tu) stati.
 Dattel, *f., pl.* -n, datelj.
 Dattelgericht, *n.* jed (*f.*) iz dateljnov,
 dateljnovce.
 Dattelpalme, *f.* dateljnova palma.
 dächte, *j.* dünfen
 Dauer, *f.* terpež, terpežnost.
 dauerhaft, *adj.* trden, terpežen, sta-
 noviten.
 dauern, terpeti, trajati, obstati; dau-
 ern, stalen; — smiliti se, du d. mich,
 smiliš se mi; es d. mich (daß-), žal
 mi je (da-).
 davon, *adv.* od tega, iz tega, o tem;
 proč, od tod.
 davon-bringen*, proč spraviti, odnesti.
 davon-fliegen*, *pf.* m. sein, (proč) zle-
 teti.
 davon-gehen*, *pf.* m. sein, proč iti.
 davon-kommen*, *pf.* m. sein, proč priti.
 ujeti; mit dem Leben d., življenje
 unesti; gut d., dobro opraviti; z
 dobrim proč priti. [uteči.
 davon-laufen*, *pf.* m. sein, proč teči.
 davon-rudern, *pf.* m. sein, proč veslati,
 odveslati. [(- plovem).
 davon-schiffen, *pf.* m. sein, odpluti
 davon-tragen*, odnesti, unesti; den
 Sieg d., zmago dobiti, zmagati;
 Ehre d., čast zadobiti. [tega.
 dazu, *adv.* k temu; zraven, blizo; verh
 Dechant, *m., pl.* -en, dekan.
 Dede, *f.* odeja; strop; nebo (v cerkvi);
 ich muß mich strecken nach der D.,
 moram ravnati, kakor morem.
 deden, kriti, pokriti, pokrivati, odeti,
 pogerniti; den Tisch d., mizo po-
 grinjati.
 Degen, *m., pl.* = *sg.* meč.
 Degenflinge, *f.* mečeva plošča, meč.
 dehnbar, *adj.* raztegljiv, vlekljiv.
 dehnen, potegniti; raztegati, razpen-
 jati; podaljšati; sich d. und strecken,
 iztezati in razvijati se.
 dein, *pron.* tvoj.
 deinetwegen, *adv.* zavaljo tebe.
 Delikatess, *f.* sladkarija.

Delfhi, Delfi (*pl. m.*) — glavno mesto v gerški pokrajini „Phokis“; — delfhiſch, *adj.* delfski.

Delta-land, *n.* deltovina.

Demant = Diamant.

dennach, *adv.* po tem takem, torej.

Demoſthenes — naj slavnejši gerški govornik, r. 385 a. 381, um. 322 pr. Kr.

demungeachtet, *f.* deſſenungeachtet.

Demuth, *f.* ponižnost.

demüthig, *adj.* ponižen.

denkbar, *adj.* tak, da se dá misliti;

daß iſt nicht d., to se ne dá misliti;

auf alle d. Weiſe, po vsakem mogočem

načinu; kakor je bilo koli mogoče.

denken — badhte; habe gedacht —, misliti.

meniti; ſpomniti se.

Denk-mahl, *n.* ſpominek.

Denk-ſpruch, *m.* prigovor, priſlovice.

Denk-ſtein, *m.* kamen v ſpomini (poſtavljen). [metljiv.]

denkwürdig, *adj.* ſpomina vreden, pa-

Denk-zettel, *m.* ſpominski liſtek, ſpo-

minek.

denn, *conj.* ker, kajti, zakaj; pa; kakor.

ko; ſo höret denn, (tako) pa poſlu-

ſajte; eß ſei denn, daſß —, zunaj, če —.

dennoch, *conj.* ondar, vendar, pri vsem

tem.

der, *pron. dem.* ta, (to); oni; — *pron.*

relat. ki, kateri; — *art.* (ki se pa

v ſlov. jeziku ne preſtavlja).

derb, *adj.* čverſt, močen, jedernat, oſter;

grob; — *adv.* grobo, oſtro.

dergleichen, *f.* Gleiche.

derlei, *indecl. pron.* tak.

dermaſſen, *adv.* tako (ſilno a. zlo).

derſelbe, *pron.* tiſti, ta iſti; on; — ein

und d., jeden; tiſti.

derweil, *adv.* med tem, tačas.

Derwiſch, *m., pl. -e,* derviš — moha-

medanski mnihi.

deſertieren, *pf. m.* ſein, uteči, pobegniti.

deſgleichen, *adv.* ravno tako, tako tudi.

deſhalb, *adv.* za to, zato, zarad tega.

deſſenungeachtet, *adv.* ondar, vendar, le.

deſtillieren, odkapati. [eim, kolikor].

deſto, *adv. dem.* tem, toliko; (*relat.* je,

deſwegen, *adv.* za to, zarad tega.

deuten, tolmačiti, razložiti, uganiti;

pokazati, kazati, veleti; auf etwaß d.,

na kaj kazati; (einem etwaß) zum

ärgeſten d., v naj huſji krivico ſteti.

deutlich, *adj.* razločen; glasen, jasen;

dober.

Deutung, *f.* razlaga; pojasnovanje.

deutſch, *adj.* nemški; — der Deutſche, Nemec.

Deutſchland, Nemčija, Nemško.

Dezember, *m., gen. -ſ,* december, grudni.

Diamant, *m., pl. -en,* demant.

Diamant-ring, *m.* demantov perſtan.

Diamanten-ſtaub, *m.* demantov prah.

Diana-tempe, *m.* Dianin hram.

dicht, *adj.* goſt; — *adv.* terdo, tikoma;

d. hinter ihm, terdo za njim.

dichtbehaart, *adj.* goſtodlak, goſto

poraſčen.

dichtbewachſen, *adj.* goſto obraſčen.

Dichter, *m., pl. = ſg.* peſnik.

dichthängend, *adj.* na goſto viſeč.

dichtigfeit, *f.* goſtoſt.

dichtverwachſen, *adj.* goſto zaraſčen.

dicke, *adj.* debel, goſt.

Dide, *f.* debelost.

Dieb, *m., pl. -e,* tat.

Dieb-ſtahl, *m., pl. -ſtähle,* tatvina, kra-dež.

dienen, ſlužiti, ſtreči, poſtreči; biti.

Diener, *m., pl. = ſg.* ſlužabnik, sluga.

Dienſt, *m., pl. -e,* ſlužba; urad.

dienſtbar, *adj.* ſlužen, podložen.

Dienſtbarkeit, *f.* ſlužnost.

dieſſeits, *adv., pa praep. z gen.* na tej

ſtrani, toſtran.

dießmal, *adv.* ſedaj, takrat, to pot.

diemeil, *conj.* ker.

Ding, *n., pl. -e,* reč *f.*, stvar *f.*; guter D.

ſein, dobre volje biti; eß geht nicht

mit rechten D. zu, to ne gre po redu

a. prav; to ni ſamo na ſebi.

dingen — bung, a. dingte; habe gedun-

gen —, pogajati se; najeti.

Diogenes — iz Sinope, r. l. 414, um.

324 pr. Kr. na poti v Olimpijo.

Dionys von Syrakus, Dionizij ſira-

kuzki. [vodja.]

Direktor, *m., gen. -ſ,* *pl. -en,* ravnatelj,

Diſtel, *f., pl. -n,* oſat, bodec.

Diſtel-fink, *m.* (= Stieglitz), liſček.

doch, *conj.* ondar, vendar, pa, pa le,

toda, vsaj. [pes.]

Dogge, *f., a. m., pl. -n,* doga, angležki

Dohle, *f.* kavka.

Doktor, *m., gen. -ſ,* *pl. -en,* doktor;

zdravnik.

Dolch-ſich, *m.* vbodec z mečem.

Dolde, *f.* kobul, krežulica.

Dolpatſch, *m.* bedak, neumnež.

Dom-dechant, *m.* stolni dekan.

Domingo — otok v Zahodnej Indii.

Domkapitel, *n., gen. -s*, korarstvo; korarji (*pl.*), kanoniki.

Donau, Donava, Dunaj (reka).

Donau-becken, *n.* Donavska kotlina *a.* žlebina. [skem.

Donau-Gödingen — mesto na Baden-

Donau-hafen, *m.* pristan (*f.*) na Donavi.

Donauquelle, *f.* Donavski vrelec.

Donaureise, *f.* popotovanje po Donavi.

Donner, *m., pl. = sg.* grom, gromenje. donnerähnlich, *adj.* gromu podoben, gromovit.

donnern, grometi. [skanje.

Donner-schlag, *m.* tresk, grom; *pl.* tre-

Donners-tag, *m.* čertek; grüner D., veliki čertek.

Donnerschlag, *m., pl. -e*, tresk, strela.

doppeln, podvojiti; (die Schuße) d., pod-siti.

Doppelnacht, *f.* dvojna noč. [dvogub.

doppelt, *adj.* dvoj, dvojen, dvoversten,

Dorf, *n., pl.* Dörfer, vas*f.*, selo; — Dörf-chen, Dörflein, *n.* vasica.

Dorf-richter, *m.* župan.

Dorier, *m., pl. = sg.* Dorec.

Dorn, *m., gen. -es, pl. -e u. -en*, tern.

Dorn-busch, *m.* ternov germ.

Dornhecke, *f.* ternov plot. [žica.

Dornröschen, *n., gen. -s*, ternova ro-

Dornstaude, *f.* ternov germ.

Dorn-strauch, *m.* ternov germ; ternje.

Dörr-öfen, *m.* sušilnica.

dort, dorten, *adv.* tam, ondi.

dorthin, *adv.* tje.

dortig, *adj.* tamošnji, ondešnji.

Dose, *f.* škatlica, škatla.

Drache, *m., pl. -u*, zmaj, pozoj.

Drache — angleški admiral, ki je l. 1585 krompir v Evropo prinesel.

dran = daran.

Drang, *m., gen. -es*, tiščanje, nagon.

drängen, tiščati, riti, stiščati; sich dr., gnjesti se, gnječiti se, riti, siliti (kam).

Drat (Drath), *m., pl.* Dräte, žica, (drat);

— (za čevlje) derm, (dreta).

Draut, *f.* Drava.

dräuen = drohen.

drauf-schlagen*, (na kaj) biti *a.* udariti;

— beim D., ako (na-nj) udariš.

draußen, *adv.* vne, zunaj.

Drave, *f.* Drava.

Drehel-bank, *f.* stružnica.

Drehseiler, *m., pl. = sg.* strugar.

Drehbank = Drehelbank.

drehen, verteti, obračati, sukati.

Dreieck, *n., pl. -e*, trikot, trikotje.

dreierlei, indecl. num. troj.

dreifach, num. trostruk, trojen.

Drei-fuß, *m.* trinožnik.

Dreißerrenbund, *m., gen. -es*, zveza treh gospodov, trivladje, triumvirat.

dreifantig, *adj.* triroh.

drein = darein.

drein-schauen, gledati.

drein-schlagen*, udariti (na kaj), ma-hati (po čem).

drein-sehen*, gledati.

dreist, *adj.* derzen, smél.

Dreistigkeit, *f.* derznost, smelost.

Drepanum — mesto v severozapadnej strani Sicilije.

dreysen — drishest; drosh; habe ge-droshen —, mlatiti.

Dreyscher, *m., pl. = sg.* mlatič.

Dreyscheune, *f.* gumno, mlatišče; pod.

Dresden, Drazdane (*pl.*) — glavno mesto na Saksonskem. [— troček.

Drilling, *m., pl. -e*, preslica, vertelo;

drin = darin.

dringen — drang; gedrungen —; *pf.* m. jein, riti, dreti, predreti (kam);

in Jemanden dr., siliti, naganjati koga; — *pf.* m. haben, einen, gnati, siliti koga.

drinnen, *adv.* notri, znotraj.

drittemal; das dr., v tretje.

dritthalb, num. poltretji.

droben, *adv.* gori, zgorej. [groziti

drohen, protiti, žugati, groziti; za-dröhnen, berneti, doneti, bobneti.

Drohung, *f.* protenje, pretnja.

drollig, *adj.* smešen, šaljiv.

drüben, *adv.* tam (na onej strani).

drüber = darüber.

Druck, *m., gen. -es*, (*pl.* v compos. -drücke), tisk, tiščanje, stiskanje.

drücken, stisniti, stiskati; pritisniti; tlačiti; sich d., opirati se; — drück-fend, tlačiven, težaven, hud; dr. Schuille, huda soparica.

Druckerei, *f.* tiskarija, tiskarnica.

drum = darum.

drunter, *adv.* spodej, zdolaj.

Drüse, *f.* žleza.

du, pron. ti. [blizo 10 gld. a. v.

Dublon, *m., pl. -e*, španski zlatnik za duden, sich, shuliti se.

Dudel-sack, *m.* duda, gajda, diplje (*pl.*).

Dubelsackpfeifer, *m., pl. = sg.* dudač, gajdas.

Duft, *m., pl.* Dūſte, duh, vonjava; duhtenje, puh. [teti.]

duſten, diſati, vonjati, duhteti, puh-duſterfüllt, *adj.* diſeč.

duſtig, *adj.* diſeč, duhteč.

Duſat, *m., pl.* -en, u. Duſaten, *m., pl.* = *sg.* cekin.

dulden, terpeti; preſtati; — duldend, *adv.* poterpežljivo.

dumm, *adj.* neumen, bedast, trapast.

Dummheit, *f.* neumnost, nespamet *f.*

dumppf, *adj.* top, votel, zamolkel; zaduhel, zagaten; d. Stube, zaduhla

izba; d. Ton, zamolkel *a.* votel glas

dingen, gnojiti, pognojiti.

Dünſer, *m., gen.* -ſ, gnoj.

dunfel, *adj.* temen, mračen; eſ wird d., temni se, zmrači se; — *adv.* v compos.

= temno: dunfel-blau, *adj.* temno-

moder; — braun, t. rujav; — geſteſt,

t. liſast; — grau, t. siv; — grün, t.

zelen; — ſchwarz, čisto čern.

Dunfel, *n., gen.* -ſ, mrak, tema.

Dunſelheit, *f.* temota, mrak.

dünken — dāuchte (a. dūnkte); habe ge-

dāucht (gedūnkt) —, meniti; zdeti se;

— du dūnkt mir reich, menim, da si

(a. zdiš se mi) bogat; du d. mich reich;

meniš, da sem bogat; imaš me za

bogatega; — *impers.* eſ dūnkt mich

(a. mir), daſ er reich iſt, zdi se mi,

da je bogat; eſ d. mich, ič hōre

ſeine Stimme, zdi se mi, da ſliſim

njegov glas.

dünn, *adj.* tenák, droben.

Dunſt, *m., pl.* Dūnſte, puh, para.

Dunſtwolke, *f.* parna megla, voden puh.

durch, *praep.* z *acc.* skozi; po, s, za-

voljo, vsled; — v ločljivih glagolskih

compos. = skozi, v neločljivih = pro —,

pre —.

durchauſ, *adv.* vseskozi; vsakako.

durch-beißen*, a. durch=beißen*, pre-

grizti.

durch-bohren, skozi privertati; — durch-

bohren, prevertati, prebosti.

durch-brauen, *pf.* m. ſein, skozi bo-

bneti; — durchbrauen, *pf.* m. haben,

preboboti, prehrumeti.

durch-breden*, *pf.* m. ſein, skozi pri-

dreti; die Flammen br. durch, pla-

men skozi ſviga; — durch-brēchen*,

pf. m. haben, predreti, preriti (kaj).

durch-bringen*, skozi prinesti a. spra-

viti; (ſein Vermögen) d., zapraviti.

durch-dēnken*, premisliti, preudariti.

durch-drängen*, *pf.* m. ſein, skozi pri-

dreti; — durch-drängen*, *pf.* m. haben,

predreti, preſiniti (kaj).

durch-eilen, *pf.* m. ſein, skozi hiteti; —

durch-eilen, *pf.* m. haben, preteči, pre-

leteti.

durch-fechten*, ſich, skozi prebiti se;

etwaſ d., skozi spraviti; dognati,

zmoči.

durch-fließen*, *pf.* m. ſein, skozi teči;

durch-fließen*, *pf.* m. haben, etwaſ,

teči skozi kaj.

Durch-gang, *m.* prohod.

durch-gehen*, *pf.* m. ſein, skozi iti; pre-

gledati; ujeti; — durch-gēhen*, *pf.* m.

haben, prehoditi, preiti, pregledati.

durch-flingen*, (*pf.* m. haben), skozi zvo-

neti; — durch-flingen*, die Stadt, po

mestu zaſliſati a. ſliſati se.

durch-kommen*, *pf.* m. ſein, skozi priti.

durch-löchern, prevotliti, prevertati.

Durchmeſſer, *m., pl.* = *sg.* premér.

durch-mustern u. durch-mustern, pregle-

dati, preiskati.

durch-näſſen, premočiti.

durch-piſchen, skozi prikljuvati; — durch-

piſchen, prekljuvati.

durch-scheinen, *adj.* proſojen.

durch-schlafen*, prespati.

durch-schlagen*, skozi udariti; — durch-

schlagen*, pretolči, prebiti. [kniti,

durch-schlüpfen, *pf.* m. ſein, skozi smu-

durch-schneiden*, skozi prirezati; —

durch-schneiden*, prerezati, rezati; der

Fluſſ d. die Stadt, reka reže mesto

a. teče skozi m. [drugemu.

durch-schnittlich, *adv.* poprék, jedno k

durch-schreiten*, *pf.* m. ſein, skozi iti;

— durch-schreiten*, *pf.* m. haben, pre-

koračiti, preiti. [zmoči.

durch-sehen, skozi spraviti; dognati,

durch-sichtig, *adj.* prozōren.

Durch-sichtigkeit, *f.* prozornost.

durch-strömen, *pf.* m. ſein, skozi teči;

— durch-strömen, *pf.* m. haben, etwaſ,

teči skozi kaj. [pregledati.

durchsuchen (a. durch-suchen), preiskati,

durch-trieben, *adj.* premeten, prekanjen.

durch-wandeln, etwaſ, prehoditi kaj,

hoditi kodi.

durch-wandern, *pf.* m. ſein, skozi iti;

— durch-wandern, *pf.* m. haben, etwaſ,

prehoditi kaj, hoditi kodi.

durch-wärmen, pregreti.

durch-waten, *pf.* m. jein, skozi *a.* črés bresti; — durchwaten, *pf.* m. haben, prebresti (kaj).

durchwühlen, preriti, razriti.

durch-ziehen*, *pf.* m. haben, skozi vleči *a.* potegniti; — *pf.* m. jein, skozi iti *a.* vleči se; — durch-ziehen*, *pf.* m. haben, prevleči, preplesti, prepletati, prerasti; — skozi kaj *a.* po čem iti *a.* vleči se; die Straßen d., po ulicah iti, hoditi, pohajati, vlačiti se.

dürfen — darf; dürfen; habe gedurft —, smeti; damit ich nicht darf, da mi ne bo treba.

dürftig, *adj.* boren, ubožen; pičel, skromen.

Dürftigkeit, *f.* ubožnost, potreba.

Durst, *m., gen.* -es, žeja.

dürsten, žejen biti; žejo terpeti; nach etwas d., hlepeti *a.* dihteti po čem.

dürstig, *adj.* žejen.

düster, *adj.* temen, mračen; neprijeten; otožen, čmeren; der Himmel wird d. und trübe, nebo se mračí in oblači.

Duttweiler — vas na Bavarskem.

Duzend, *n., pl.* -e, dvanajsterica.

duzendmal, *num.* dvanajstkrat.

E.

eben, *adj.* raven, gladek; — *adv.* ravno, prav, že; joeben, ravno kar, zdaj-le; eben derselbe, ta isti, tisti; eben solch, ravno *a.* isto tak.

Eben-bild, *n.* podoba.

ebendasselbst, *adv.* ravno tam, tudi tam, t. ondi.

Ebene, *f.* raván (*gen.* ravni), ravnina, ravno.

ebenfalls, *adv.* tudi, tudi tako.

Eben-holz, *n.* ebenov les, ebenovina — jako terd, lepo čern les, ki raste v Afriki in pa v Indijah.

Eben-maß, *n.* somérje.

ebenso, *adv.* ravno *a.* isto tako.

ebensoviel, *adj.* ravno toliko, tudi toliko.

ebnen, ravnati, poravnati.

Ebro — reka na Španskem.

Echo, *n., gen.* -s, jeka, odmev.

echt, *adj.* prav; čist.

Ecke, *f.* ogál (*gen.* ogla); kot; — Eckchen, *n.* oglič; kotič.

edel, *adj.* blag; plemenit; pitom; dragocen; das Edle, blagost; to, kar je blago; e. Metall, draga *a.* žlahtna kovina; e. Obst, pitomo sadje.

Edel-frau, *f.* plemkinja, žlahtna gospá.

Edel-fnappe, *m.* panoš.

Edel-mann, *m., pl.* -leute, plemič, žlahtni gospod.

Edel-muth, *m.* blagodušnost.

edelmiithig, *adj.* blagodušen.

Edel-stein, *m.* dragi kamen.

Edeltanne, *f.* jelka,

Egge, *a.* Egge, *f.* brana.

Ehe, *f.* zakon.

ehe, *conj.* prej ko, preden; — eher, *adv. comp.* prej, poprej; e. als, prej ko.

ehedem, *adv.* pred tem, prej, nekaj.

ehemals, *adv.* nekaj, kedaj.

ehern, *adj.* medén, bronast.

Ehre, *f.* čast *f.*; dobro ime; einem zu Ehren, komu na čast.

ehren, častiti, spoštovati; počastiti; — ehrend, častiven, časten. [stvo.

Ehrenstelle, *f.* častna služba, dostójen-ehrenvoll, *adj.* časten, slaven.

ehrenwert, *adj.* častivreden.

ehrerbietig, *adj.* spoštljiv, ponižen.

Ehrfurcht, *f.* spoštovanje. [stljiv.

ehrfurchtgebietend, *adj.* častitljiv, spo-

Ehr-geiz, *m.* častilakomnost.

ehrgeizig, *adj.* častilakomen.

ehrlich, *adj.* pošten.

Ehrlichkeit, *f.* poštenost. [sramen.

ehrlos, *adj.* brezčasten, nepošten, ne-

Ehrsucht, *f.* častilakomnost, slavohlep-

nost.

ehrwürdig, *adj.* častivreden, častitljiv.

Ei, *n., pl.* -er, jajce.

Eichbaum, *m.* = Eiche.

Eiche, *f.* hrast, dob.

Eichel, *f., pl.* -n, želod.

Eichen-baum, *m.* = Eiche.

Eichen-franz, *m.* hrastov venec.

Eichen-wald, *m.* hrastov gozd; hrastje, dobovje.

Eich-horn, *n., pl.* -hörner, gew. Eich-hörnchen, *n., pl.* = sg. véverica.

Eichfuge, *f.* véverica.

Eid, *m., pl.* -e, prisega; sich durch einen E. verbinden, zarotiti se.

Eidechse, *f.* kuščarica, gaščarica; grün-gefleckte E., kuščar, zelenec.

Eierlegen, *vbs. n.* vlega jajec.

Eier-fächchen, *n.* vróčica z jajčki.

Eifer, *m., gen. -s*, marljivost, gorečnost.
eifersüchtig, *adj.* sumljiv, nevoščljiv.
eifrig, *adj.* marljiv, priden, iskren.
eigen, *adj.* vlasten, lasten; svoj; poseben; mach dir's e., vtisni si v spomin.

Eigenheit, *f.* posebnost, lastnost.

Eigenliebe, *f.* samoljublje.

Eigennutz, *m., gen. -es*, samopridnost, užitovnost, sebičnost.

eigennützig, *adj.* samopriden, sebičen.

eigens, *a. eigend's*, *adv.* nalašč.

Eigenschaft, *f.* lastnost.

Eigenthum, *m., gen. -es*, svojeglavnost.

eigenthümig, *adj.* svojeglaven, termoglav. [prav za prav.

eigentlich, *adj.* prav, zaresen; — *adv.*

Eigenthum, *n., gen. -es*, vlast *f.*, lastnina, svojina, imetek.

Eigenthümer, *m., pl. = sg.* vlastnik, posestnik.

eigenthümlich, *adj.* lasten; poseben; čuden; er hat das E., on ima to posebnost.

Eigenthümlichkeit, *f.* posebnost.

eignen, lastiti (si kaj); sich e. zu etwas, pristati (-stojim), prileči se, dober, sposoben, vgoden biti (za kaj).

Ei-land, *n., pl. -lande*, *od. -länder*, otok, ostrov.

Eile, *f.* naglica, hitrost.

eilen; *pf. m.* haben, hiteti; — *pf. m.* sein (vgl. fliegen), hiteti (kam).

eilend's, *adv.* hitro, berž.

eilig, *adj.* hiter.

Eimer, *m., pl. = sg.* vedro.

ein, *num.* jeden, (en); — *pron.* nekdo; neki, (en); — *kteri*, kak; — *art.* (en).

einander, *pron.* jeden drugoga, *a.* drug drugoga; j. drugemu; bei e., j. pri drugem; mit e., j. z drugim; skup; von e., j. od drugoga, narazen, vsaksebi.

ein-äthern, vpepeliti, požgati; popepeliti.

ein-betten, sich, postlati si, vleči se, einen e., postlati komu, položiti ga.

ein-binden*, zavezati (v kaj); zvezati.

ein-brechen*, *pf. m.* haben, vlomiti, pridreti; — *pf. m.* sein, vdreti se, vdariti se; vdariti, pridreti, prilomastiti (kam); nastopiti.

ein-bringen*, (noter) prinesti; etwas wird vollends eingebracht, docela se domov spravi kaj.

ein-büßen, etwas, ob kaj priti.

ein-bringen*, *pf. m.* sein, pririti, priti, siliti (v kaj); auf einen e., pridreti nad koga; einbringende Nässe, (vse) prešinjajoča mokrota; — *vsb. n.* drenje, siljenje, vhod.

eindringlich, *adj.* oster, živ.

Ein-druck, *m.* vtisk, včinek.

einerlei, *indecl. num.* jednák; es ist e., vse jedno je. [strani.

einerseits, *adv.* za jedno stran, z jedne

einfach, *num.* jednostaven, jednogub; preprost; navaden; lahek.

Ein-fall, *m.* vpad; dohod; domislek;

einen E. haben, auf einen Einfall kommen, umisliti si kaj.

ein-fallen*, *pf. m.* sein, pasti *a.* vdariti (v kaj); v besedo seči; na misel priti.

Einfall, *f.* preprostost.

einfältig, *adj.* preprost, neumen.

ein-fangen*, vjeti, vloviti.

einfarbig, *od. einfärbig*, *adj.* jednobarven, jednobojen.

ein-fassen, ograditi; obrobti; obdati; in Blei e., v svinec vdelati.

ein-finden*, sich irgendwo, priti kam.

ein-flechten*, vplesti.

ein-flößen, viliti (v kaj), vdahniti; einem Vertrauen e., z zaupanjem navdati koga.

einförmig, *adj.* jednoličen.

ein-führen, vpeljati, vvesti.

Ein-gang, *m.* v hod, vstop.

Eingangsschwelle, *f.* vhodni prag.

Eingangsthor, *n.* vhodna vrata (*pl.*).

eingeboren, *adj.* v tem kraju rojen, domač; der E., domačin, domorodnik.

ein-engen, zvožiti, stisniti.

ein-gehen*, *pf. m.* sein, iti, hoditi (v kaj); spustiti se (v kaj); vskočiti se.

Eingeweide, *sg. n. (gen. -s)*, *od. pl.* drob, drobovje; čreva (*pl.*).

eingezogen, *adj.* tih, miren.

ein-graben*, zakopati; vdolbsti.

Einhalt, *m., gen. -es*, zadržba, ustava; einer Sache E. thun, zavreti, ustaviti kaj.

ein-halten*, uderzati; derzati; — prenehati, prestat.

ein-hauen*, vsekati (v kaj).

ein-häufig, *adj.* jednodomen.

einheimisch, *adj.* domač; der E., domačin.

einher-fahren*, *pf. m.* sein, pripeljati se; voziti se.

einher-gehen*, *pf.* m. sein, priti; iti, ho-
 diti. [komu].
 einher-reiten*, *pf.* m. sein, jezdit (proti
 einhöckerig, *adv.* jednogerb. [biti si.
 ein-büßen, doiti, doteci, dohiteti; do-
 ein-hüen, zaviti, poviti.
 einig, *adv.* jedin, složen.
 einig, *num.* nekaj, nekoliko; nekteri (*pl.*).
 ein-igerna e, *adv.* nekaj, nekoliko;
 wenn nur e., če le kolickaj.
 ein=kaufen, nakupiti; kupovati.
 Einkehr, *f.* ostaja.
 ein=kehren, *pf.* m. sein, ostati; prenočiti.
 ein=kothen, vkubati.
 Einkünfte (*pl.*), dohodki.
 ein=laden*, povabiti, pozvati.
 Einladung, *f.* povabilo, poziv.
 ein=lassen*, (noter) spustiti; sich in ein
 Gespräch e., v pogovor spustiti se.
 ein=machen, vložiti, vkubati.
 einmal, *adv.* enkrat, jeden pot; nekda,
 enkrat; auf e., naenkrat, kar; e. nach
 dem andern Mal, jedno za drugim;
 nicht e., niti, še—ne.
 Einnahme, *f.* vzetje, dobitje; prejemek,
 dohodek; E. von Erfrischungen, užitje
 hladivnih jedil a. pijač.
 ein=nehmen*, (v sé) vzeti a. jemati;
 vzeti, zasesti, posesti, osvojiti si;
 kriti; obiti; mein Glück hat dich ein-
 genommen, moja srečnost se ti je
 prikupila; ein Wahl e., obed použiti;
 obedovati; eine hohe Stelle unter den
 Nahrungsmitteln e., med jedili zlo
 v čislj bit; 6 Großen e., 6 grošev
 skupiti.
 ein=prägen, vtisniti; vpametiti.
 ein=reißen*, zadirati; razdirati; tief ein-
 gerissene Rinne, globoko zajeden žleb;
 — *pf.* m. sein, pridreti, vriniti se
 (kam).
 ein=richten, vravnati, vrediti, napraviti;
 sich auf den Winter e., za zimo pri-
 pravljati se; sich (in jedem Orte) so
 behaglich als möglich e., kolikor je
 moč za zložnost poskerbeti si; groß-
 artig eingerichtete Druckerien, veli-
 častno vredne tiskarnice.
 Einrichtung, *f.* naredba; vstanovitev;
 pohiše.
 ein=rollen, povaliti, zaviti.
 ein=salzen*, nasoliti; eingesalzen, naso-
 ljen; — *vbs. n.* soljenje, nasoljevanje.
 einjam, *adj.* samotni, sam, zapuščen;
 c. gelegen, samotni.

einsamig, *adj.* jednokaličen.
 Einsamkeit, *f.* samota. [branje].
 ein=sammeln, brati, pobirati; — *vbs. n.*
 ein=saugen*, sesati.
 ein=schlafen*, *pf.* m. sein, zaspati.
 ein=schlagen*, zabiti kam, vbiti; roko
 dati, z roko v roko vdariti; einen
 Weg e., po kakej poti kreniti a. ober-
 niti se.
 ein=schließen*, zakleniti, zapreti; okle-
 niti; obdajati; v sebi imeti.
 Einschluss, *m., gen.* -es, zapor; mit E.,
 s privzetjem; privzemši. [sliniti se.
 ein=schmeicheln, sich, prilizniti se; pri-
 Ein=schnitt, *m.* zareza.
 ein=schüchtern, oplasiti.
 ein=sehen*, etväs, pogledati (v kaj);
 sprevideti, spoznati, razumeti (kaj).
 ein=sehen, nacediti. [grezovanje].
 Einsetzung, *f.* vsedlina, ponikva; po-
 ein=setzen, vsaditi; vstaviti; vdelati;
 vpreti; zastaviti.
 Einsicht, *f.* pogled; sprevidnost, pamet *f.*
 ein=sinken*, *pf.* m. sein. pogrezniti se,
 vdreti se.
 ein=sperren, zapreti. [predba].
 ein=spiinnen*, zapresti; — *vbs. n.* za-
 ein=sprechen*, prigovarjati; vgovarjati;
 einem Muth e., serčnost dajati komu.
 ein=sprengen, (v kaj) zakropiti, zatrositi.
 einst, *adv.* nekda, kdaj, kdaj.
 ein=stecken, vtakniti; spraviti.
 ein=stellen, vstaviti; ustaviti; sich e.,
 prikazati se, priti; prikupiti se.
 einstens, *adv.* nekda.
 ein=stimmen, skladati se; mit voller
 Kehle e., glasno priterditi.
 einstimmig, *adj.* jednoglasen, soglasen.
 ein=streuen, natresti, trositi; nastlati.
 ein=stürzen, *pf.* m. sein, podreti se, po-
 suti se; auf einen e., pasti a. pla-
 niti na koga; eingestürzt, podert,
 posut. [nica].
 Eintagsfliege, *f.* vodnica, jednodnev-
 Eintags-leben, jednodnevno življenje.
 eintönig, *adj.* jednoglasen, jednoličen.
 Eintracht, *f.* sloga, mir. [sati].
 ein=tragen*, prinašati; spraviti; zapi-
 Eintreibung, *f.* terjanje, poterjavanje.
 ein=treten*, *pf.* m. sein, stopiti (v kaj);
 nastopiti, nastati; die letzte Wäffe-
 rung e. lassen, v zadnjič (z vodo)
 zatopiti.
 Eintritt, *m.* vstop, nastop.
 ein=üben, izuriti, zvaditi.

Einverständnis, *n.*, *gen.* -jes, sporazumenje, zastopnost.

einwandern, *pf.* m. sein, priti kam; vseliti se; eingewanderte Griechen, gerški naselniki.

einweben, vtakati; vplesti. [menjati. einweben, primoniti; menjati; za-einweben, namočiti.

einweihen, posvetiti; in die Geheimlehren e., s skrivnostnimi nauki seznaniti, v skr. n. podučiti; eingeweiht, v po-božno društvo sprejet; posvečen.

einwickeln, zaviti, poviti.

einwiegen, zazibati; — j. wiegen.

einwilligen, privoliti.

Einwirkung, *f.* včinek, vtok.

Einwohner, *m.*, *pl.* = *sg.* prebivavec.

Einwohnerschaft, *f.* prebivavstvo; prebivavci (*pl.*).

Einzümmung, *f.* ograja, plot.

einzelu, *adj.* posamezen, posamen, sam; nekteri; — *adv.* po samem; e. stehend, na samem stoječ.

einziehen*, potegniti (v kaj); zapreti; die Segel e., jadra zviti a. sneti; — *pf.* m. sein, iti; vseliti se (v kak kraj).

einzig, *adj.* jedin, sam; e. in seiner Art, tak, da nima sebi jednečega; ein Einziges, jedno samo; — *adv.* e. und allein, jedino le.

Einzug, *m.* vhod.

einzwängen, stisniti (v kaj).

eirund, *adj.* okrogel kot jajce, jajat, podolgasto okrogel; e. fugelig, jajato okrogel. [človek brez občutja.

Eis, *n.*, *gen.* -es, led; Mann von E.,

Eis-bahn, *f.* darsavnica.

Eisen, *n.*, *gen.* -s, železo.

Eisen-bahn, *f.* železna cesta, železnica.

Eisen-erz, *n.* železna ruda.

eisenerz, *adj.* terden ko železo.

Eisenhufe, *f.* (železna) motika.

Eisen-hammer, *m.* fužina, kladivo.

Eisenthelfchen, *n.*, *pl.* = *sg.* deleč železa.

Eisen-zug, *n.* železnina.

eisern, *adj.* železen.

eisgrau, *adj.* čisto siv.

eisig, *adj.* leden.

eiskalt, *adj.* merzel ko led.

Eisregion, *f.*, *pl.* -en, ledene višave (*pl.*).

Eisrinde, *f.* ledena skorja. [vinar.

Eiswasserverkäufer, *m.*, *pl.* = *sg.* ledo-

Eiszapfen, *m.* ledena sveča.

Eiszapfenform, *f.* podoba ledene sveče; in E. hängen, viseti kakor l. sveče.

eitel, *adj.* prazen, nečimern, minljiv; ein e. Wesen, nečimerna stvar.

Eitelkeit, *f.* praznost, nečimernost.

Efel, *m.*, *gen.* -s, gnjus, stud.

efel, *adj.* kočljiv; — studen, gnjusen.

elastisch, *adj.* prožen, elastičen.

Elbe, *f.* (reka) Laba.

Elbe-Florenz, Labske Firence (*pl.*).

Elbe-insel, *f.* Labski otok.

El-bogen, *m.* lekát (*gen.* lekta), komolec. elegant, *adj.* ličen, okusen.

Elektricität, *f.* elektrika, električnost. elektrisch, *adj.* električen.

Element, *n.*, *pl.* -e, pervina; živelj.

Elend, *adj.* beden, boren, reven.

elendiglich, *adv.* žalostno, bedno.

Elend-thier, *n.* los.

Elephant, *m.*, *pl.* -en, slon.

Elfenbein, *n.*, *gen.* -es, slonova kost.

Elfenbein-kreuz, *n.* slonokoščeni križ.

Elis, Elida — gerška pokrajina v zapadnej strani Peloponeza.

Elle, *f.* vatel, (lekát).

Elfenbogen = Elbogen.

Elster, *f.*, *pl.* -n, sraka.

empfangu = empfangen.

Empfang, *m.*, *gen.* -es, sprejetje, prejem, dobitje; in E. nehmen, prejeti, vzeti. sprejemati.

empfangen*, prejeti, dobiti, sprejemati, dobivati.

empfehlen — empfehlen; empfang; habe empfohlen —, priporočiti; izročiti; sich e., priporočiti se; prikupiti se; ločiti se.

empfinden*, čutiti, občutiti. [hud.

empfindlich, *adj.* občutljiv, zamerljiv,

empfindsam, *adj.* čutljiv, tenák.

empor, *adv.* kvišku, po konci.

empor-blühen, vzevesti.

empören, vzdigniti, razdražiti; sich e., upreti se; — empörend, *adj.* strašen, merzek.

empor-fahren*, *pf.* m. sein, kvišku planiti.

empor-führen, kvišku peljati; kv. der-zati. [zati.

empor-halten*, kvišku a. po konci der-empor-heben*, vzdigniti.

empor-helfen*, kvišku pomagati.

empor-lauschen, kvišku poslušati.

empor-ragen, kvišku moleti.

empor-reißen*, kvišku utergati.

empor-richten, vstromiti, vzravnati, po konci postaviti; aus dem Wasser e., iz vode pomoliti.

empor-schieben*, kvišku potisniti, kv. poganjati. [zadegati.
 empor-schleudern, kvišku lučati; kv. empor-sprießen*, pf. m. sein, (kvišku) pognati.
 empor-steigen*, pf. m. sein, (kvišku) stopati, iti, priti; vzdvigovati se, vzhajati, kv. popenjati se.
 empor-sträuben, najéziti, naseršiti.
 empor-strecken, kvišku moliti a. pomoliti.
 empor-treiben*, (kvišku) gnati, moliti.
 empor-wachsen*, pf. m. sein, vzrasti.
 empor-wallen, f. wallen u. empor.
 empor-wirbeln, kvišku valiti se.
 empor-wuchern, kvišku hobotati; vzhobotati; üppig e., bujno rasti.
 empor-ziehen*, (kvišku) potegniti.
 emsig, adj. marljiv, priden.
 Emsigkeit, f. marljivost, pridnost.
 Ende, n., gen. -s, pl. -n, konec, smertf.; (na jelenovem rogu) krak, párog; ein E. machen od. jeßen, konec stvoriti (kakej reči); die Kirichen waren zu E., črešnje so bile potekle; der Streit ist zu E., prepira je konec; zu dem E. wurde ausgemacht, v ta namen so se dogovorili.
 enden, nehati, minuti, iziti se; končati, dokončati (kaj). [nehati.
 endigen = enden; sich e., končati se, endlich, adv. naposled, na zadnje, slednjič; pak, pa, saj.
 End-zweig, m. konec, versič.
 eng, adj. ozek, tesen.
 Enge, f. ozkost, tesnota; stiska, zadrega; in die E. treiben, v stisko spraviti.
 Engel, m., pl. = sg. angelj; — Englein, n. angeljček.
 Engels-bild, n. podoba angelja.
 Engel-stimme, f. angeljski glas.
 engent, ožiti.
 Engerling, m., pl. -e, ogrec.
 Englaub, Anglija, Angležko.
 Engländer, m., pl. = sg. Anglež.
 englisch, adj. angeljski; der e. Gruß, angeljsko česčenje; — angležki; eine e. Meile, angležka milja (= $\frac{2}{9}$ zemljepisno).
 Eng-paß, m. soteska.
 Enkel, m. pl. = sg. vnuk, sinovec; — Enkelchen, n. vnuček.
 entbehren, etwas, od. einer Sache, biti brez česa; stradati (česa), pogrešati kaj.

Entbehrung, f. pomanjkanje; stradanje.
 entblättern, osmukati; sich e., listje zgubiti.
 entblößen, razgaliti, odkriti; das Haupt e., odkriti se; — entblößt, razgaljen, gol. [takniti.
 entdecken, razodeti; naiti; zapaziti, iz-
 Entdecker, m., pl. = sg. naslec; ovađnik.
 Entdeckung, f. najdba, zasledba; eine E. machen, kaj naiti a. zaslediti.
 Ente, f. raca, gaga.
 ent-fallen*, pf. m. sein, odpasti, pasti (iz česa).
 entfalten, razgerniti.
 entfernen, odstraniti; oddaliti, odmakniti; sich e., oditi, iti.
 entfernt, adj. daljen, oddaljen; — adv. proč, daleč.
 Entfernung, f. odstranitev, odprava, odstranjevanje; odhod; dalja, oddaljenost; weite E., velika daljava.
 ent-fliegen*, pf. m. sein, zleteti, sferčati.
 ent-fliehen*, pf. m. sein, ubežati, ujeti, pobegniti.
 entgegen, praep. z dat., proti; soper; — adv. naproti; nasproti, soper; v compos. naproti; nasproti.
 entgegengekehrt, adj. nasproti postavljen, nasproten; nasproti. [se.
 entgegen-kehren, sich, nasproti obračati
 entgegen-kommen*, pf. m. sein, naproti priti. [pomikati se a. iti.
 entgegen-rücken, pf. m. sein, naproti
 entgegen-setzen, nasproti postaviti.
 entgegen-springen*, pf. m. sein, naproti skočiti a. planiti.
 entgegen-starren, (pf. m. haben), naproti stermeti.
 entgegen-steigen*, pf. m. sein, einem, iti proti komu.
 entgegen-strahlen, naproti sijati.
 entgegen-stürzen, pf. m. sein, naproti vdariti a. planiti.
 entgegen-treten*, pf. m. sein, nasproti stopiti, ustaviti se (komu).
 entgegen-ziehen*, pf. m. sein, naproti iti.
 entgegen, odgovoriti, odverniti.
 ent-gehen*, pf. m. sein, ujeti, oditi; die Angstlichkeit des Urtes entgieng ihm nicht, videl je plašnost zdravnikovo.
 ent-halten*, v sebi imeti, obsegati; in etwas enth. sein, v čem biti; — sich e., zadržati se.
 ent-heben*, rešiti.
 enthüllen, odkriti, razodeti.

entfernen, *etwas*, izjedriti, pečke *a.* kosti pobrati iz česa.

ent-fommen*, *pf.* m. fein, ujiti.

entfrätet, *adj.* oslabeł, slab.

entlang, *praep. z acc.*, tudi *z gen. in dat.*, vzdolž, poleg, ob, po; den Abhang *e.*, po poklonu, po gori.

ent-laffen*, izpustiti, razpustiti.

entlauben, osmukati; entlaubt, brez listja, obletel.

entlegen, *adj.* oddaljen, daljen; od rok.

entlofen, einem *etwas*, izvabiti iz koga kaj.

ent-nehmen*, vzeti, sneti; — sprevideti.

ent-reißen*, iztergati, izpuliti, vzeti.

entrichten, plačevati, plačati.

ent-rinneu*, *pf.* m. fein, uteči.

entriüften, razserditi; — entriüft, nevoljen, serdit. [*česa.*]

entfagen, einer Sache (*dat.*), odreči se

ent-scheiden*, razsoditi, razsojati, določevati; odločiti; *sich e.*, odločiti se, skleniti, vkreniti; entscheidend *sich* la-gen, odločno pobiti.

Entscheidung, *f.* razsodba.

ent-schlafen*, *pf.* m. fein, zaspati; umreti.

ent-schließen*, *sich*, odločiti se, nameniti se, skleniti, pripraviti se; —

entschlossen, *part.* namenjen, pripravljen; *adj.* serčen. [*izlehti.*]

entschlüpfen, *pf.* m. fein, izmuzniti se;

Ent-schluss, *m.* sklep, namen.

entschuldig, *sich*, izgovarjati se, izgovoriti se; einen *e.*, ne zameriti komu.

Entschuldigung, *f.* izgovor; oproščenje.

entschweben, *pf.* m. fein, odplavati (po zraku), izginiti.

entseelt, *adj.* merv.

ent-senden*, poslati (od kodi).

Entsendung, *f.* poslanje.

entsetzen, odstavi; eine Stadt *e.*, oble-

ženo mesto osvoboditi; *sich e.*, osu-

piti; *ich e. mich*, groza me je. [*menje.*]

Entsetzen, *n.*, *gen.* -s, osup, groza, ster-

entschlich, *adj.* strašen, grozovit, grozen.

ent-sprechen*, einem, prileči se, vstre-

zati komu, vjemati se s kom *a.* čim.

ent-springen*, *pf.* m. fein, uteči; izvi-

rati; odganjati.

ent- stehen*, *pf.* m. fein, vstati, nastati,

začeti se, narediti se.

Entstehung, *f.* nastanek, začetek.

ent- steigen*, *pf.* m. fein, vzdvigniti se,

iti (od kodi); der Gedanke entstieg

mir, dozdelo se mi je.

entvölkert, *adj.* ljudij prazen, zapuščen.

entweder — oder, *conj.* ali — ali (*pa.*)

ent-weichen*, *pf.* m. fein, umakniti se,

ujiti.

ent-wenden*, zmakniti, unesti, vzeti.

ent-werfen*, načertati, osnovati; eine

Beschreibung von *etwas e.*, popisati kaj.

entwickeln, razviti; *sich e.*, snovati se,

vzdvigovati se; narediti se; vzkleti;

(die Blätter) *e.* *sich* (aus der Knospe);

izmotajo se; Künste *e.*, spretnosti

kazati; umetnosti rabiti.

Entwicklung, *f.* razvitje, razsnova.

ent-winden*, izviti, izpuliti. [*se.*]

ent-wischen, *pf.* m. fein, ujiti, izmuzniti

entwöhnen, odvaditi.

entwölft, *adj.* razvedren, jasen.

ent-ziehen*, odtegniti; oteti (otmem);

sich den Augen *e.*, izpred oči zginiti;

ne videti se.

entzücken, vzhittiti, z veseljem napolniti;

entzückt, vzhiten, zamaknjen, očaran;

zlo vesel.

Entzücken, *n.*, *gen.* -s, vzhitenje, za-

maknjenost; veliko veselje.

entzünden, užgati; *sich e.*, vneti se,

vnemati se.

Entzündung, *f.* vnetje, užig. [*sebi.*]

entzwei, *adv.* na dvoje, narazen, vsak-

entzwei-reißen*, raztergati.

Epeos, Epej — Panopejev sin.

Epheu, *m.*, *gen.* -s, beršljan, beršlin.

Ephialetes — Malijan, zloglasen po iz-

daji v Termopilah.

Epirus — pokrajina severne Gerčije,

dandanašnja južna Albanija.

Equipage, *f.* kočija in konji, vprega.

er, sie, es, *pron.* on, ona, ono.

erbarmen, einen, smiliti se komu; *sich*

Jemandes, ob. über Jemanden, vsmi-

liti se koga,

Erbarmen, *n.*, *gen.* -s, vsmiljenje.

erbärmlich, *adj.* vsmiljenja vreden.

erbauen, vzzidati, sezidati, postaviti.

Erbauer, *m.*, *pl.* = *sg.* vzzidatelj.

Erbauung, *f.* vzzidanje.

Erbe, *m.*, *pl.* -n, dedič; — *n.*, *gen.* -s,

dediščina, dedovina. [*sati se.*]

erbeben, *pf.* m. fein, stresti se, stre-

eben, podedovati.

erbeuten, vpleniti.

Erbin, *f.*, *pl.* -nen, dedičinja, dednica.

erbittern, razserditi, razkačiti; erbit-

tert, razkačen; hud, ljut; *e.* Kampf,

ljut boj.

Erbitterung, *f.* razkačenost, nevolja.
 er-bleichen*, (bišw. a. schw.), *pf.* m. sein, obledeti.
 erblicken, ugledati, zagledati.
 erblinden, *pf.* m. sein, oslepeti.
 erblihen, *pf.* m. sein, vzcvesti.
 erboht, *adj.* razkačen. [bneti.
 erbrausen, *pf.* m. sein, zašumeti; bo-
 Erbschaft, *f.* dedina, dedovina.
 Erbje, *f.* grah.
 Erbtheil, *n.* dedinski delež, dedovina.
 Erdbeere, *f.* jagoda, smókavica, smók-
 kvica.
 Erdbewohner, *m.* zemljan. [svet.
 Erdboden, *m.*, *gen.* -s, zemlja, tla (*pl.*);
 Erdenge, *f.* (zemeljna) ožina.
 Erden-floß, *m.* gruča, krepa (persti).
 Erden-leben, *n.* pozemeljsko življenje.
 Erden-noth, *f.* pozemeljska nadloga.
 Erden-schoß, *m.* njedro zemlje, tla (*pl.*).
 Erd-gegend, *f.* zemeljni kraj, stran *f.*
 Erd-haufen, *m.* kup persti.
 Erdböhle, *f.* podzemljaska jama.
 erdichten, zmisliti, umisliti.
 Erd-freis, *m.* zemeljni krog, vesolni svet.
 Erd-reich, *n.* zemlja, tla (*pl.*); perst *f.*
 erdreissen, *fidh.* derzniti, podstopiti se.
 erdroffeln, zadaviti.
 erdrücken, zmečkati; zadušiti. [lje.
 Erdschichte, *f.* plast (*f.*) a. versta zem-
 Erd-strich, *m.* kraj, dežela.
 Erd-theil, *m.* del sveta, zemljina.
 erdulden, preterpeti, prestati.
 ereignen, *fidh.* prigoditi se.
 Eremit, *m.*, *pl.* -en, puščavnik.
 er-fahren*, zvedeti; skusiti; — er-fah-
 ren, *adj.* zveden, skušen.
 Erfahrung, *f.* skušnja; skušenost.
 erfassen, prijeti, zgrabiti; umeti.
 er-fechten*, pribojevati, dobiti.
 er-finden*, iznaiti, izmisliti (*si*). [dnik.
 Erfinder, *m.*, *pl.* = *sg.* iznašlec, iznaj-
 erflehen, izprositi; prositi.
 Erfolg, *m.*, *pl.* -e, nasledek; vspeh.
 erfolgen, *pf.* m. sein, nasledovati, zgo-
 diti se.
 erforderlich, *adj.* potreben; treba.
 erfordern, zahtevati.
 erforschen, opraševati; preiskati, spasti.
 erfreuen, razveseliti, razveseljevati; ve-
 seliti se; erfreut (über etwas), vesel
 (kake reči).
 erfreulich, *adj.* vesel.
 er-frieren*, *pf.* m. sein, zmerzniti; er-
 froren, zmerznjen; zmerzel.

erfrischen, ohladiti, poživiti.
 Erfrischung, *f.* hladilo, čeverstilo.
 erfüllen, spolniti, napolniti.
 Erfüllung, *f.* spolnitev; in *E.* gehen,
 spolniti se.
 Erfurter, *adj.* erfurtski.
 er-geben*, *fidh.* podati se, vdati se;
 prigoditi se; — ergeben, *adj.* vdan.
 Ergebenheit, *f.* vdanost.
 Ergebung, *f.* vdanje, pokornost, po-
 niznost.
 er-gehen*, *pf.* m. sein, iziti; priti; go-
 diti se; es e. der Befehl, pride ukaz;
 es e. mir gut, dobro se mi godi; (et-
 was) über sich e. lassen terpeti, pre-
 stati; — *pf.* m. haben, *fidh.* e., spreha-
 jati se, hoditi. [viten.
 ergiebig, *adj.* izdaten; plenjav, rodo-
 er-gießen*, izliti, razliti; *fidh.* e., izli-
 jati se.
 erglänzen, (*pf.* m. haben), zasvetiti se;
 von etwas e., svetiti se česa.
 ergötzen, razveseljevati, veseliti; *fidh.*
 an etwas, radovati se čemu a. o čem.
 ergötlich, *adj.* prijeten, razveseljevaven.
 er-greifen*, zgrabiti, popasti, prijeti,
 vzeti; giniti; von Neue ergriffen
 werden, skesati se.
 erhaben, *adj.* vzvišen, visok, napet;
 veličasten.
 er-halten*, vzdržati; dobiti; ohraniti,
 hraniti; *fidh.* im Andenken e., v spo-
 minu ostati; erhaltene Kapelle, (dobro)
 ohranjena kapela.
 Erhaltung, *f.* ohranitev, ohramba; reja.
 erharren, pričakati, pričakovati.
 erhaschen, vloviti, vohvati.
 er-heben*, vzdigniti, povzdigniti;
 potegniti (denar); narediti; *fidh.* e.,
 vzdigniti se, nastati; ein Geheer e.,
 kriki zagnati, zakričati; — erhebend,
adj. spodbuden. [liti.
 erheitern, razvedriti, razjasniti; ovese-
 erhellen, razsvitliti, razsvitljevati.
 erhöhen, močno razgreti, razbeliti; *fidh.* e.,
 m. razgreti se, vneti se. [vati.
 erhöhen, vzvišati, povišati; povelice-
 Erhöhung, *f.* povišanje; povelicevanje.
 erholen, *fidh.* odahnti se, okrepčati se,
 opomoči si; zopet zavedeti se; vmi-
 riti se; *fidh.* Rath e. bei einem, posve-
 tovat se s kom.
 erhörchen, slišati.
 erhören, uslišati.
 Erhörung, *f.* uslišanje.

erinnern, spomniti, opomniti, spominjati; *sidh* e., spomniti se; pomniti, pametovati.

Erinnerung, *f.* spomin, pametva.

erhalten, *pf.* m. sein, omerzniti.

erkämpfen, pribojevati.

erkaufen, kupiti; podkupiti.

erkennbar, *adj.* razločljiv, razviden.

er-kennen*, spoznati, sprevideti, videti; *sidh* zu e. geben, razodeti se, razodevati se.

erkennlich, *adj.* hvaležen.

Erkenntnis, *f.* spoznanje.

erkiesen — erfor; habe erforen —, izbrati, izvoliti.

erklären, razjasniti, razložiti, razlagati; izreči; (etwas) als Friedensbruch e., reči, da je (kako početje) prelom miru.

er-klagen*, *pf.* m. sein, zazveneti, zapeti; razlegati se; die Klöte e. lassen, zasvirati, zapiskati.

erkränken, zapeti.

erkranken, *pf.* m. sein, zboleti.

erklüften, ohladiti.

erkundigen, *sidh*, poprašati.

erlangen, doseči, dobiti.

erlauben, dovoliti, pripustiti; *sidh* e. mir etwas zu thun, derzmem kaj stvoriti.

Erlaubnis, *f.* dovoljenje, pripuščenje.

Erlä, *f.* jelša, olša.

erleben, doživeti.

erlegen, položiti, plačati (eine Strafe, kazen); — vsmertiti, ubiti.

er-leiden*, preterpeti, prestati.

erleichtern, polajšati; pospeševati.

erlernen, naučiti se.

er-leben*, izbrati; erlesen, *part.* izbran.

erleuchten, razsvitliti; hell erleuchtet, lepo razsvitljen.

er-liegen*, *pf.* m. sein, obležati, obnemoti; einer Krankheit e., umreti za kako boleznijo.

erloben, *sidh* etwas, prihvaliti si kaj.

Erlös, *m., gen.* -es, izkupiček, izkupljeni denar.

er-löschen*, *pf.* m. sein, ugasniti; nach und nach e., pogasniti.

erlösen, rešiti, odkupiti.

Erlöser, *m., pl.* = *sg.* odrešenik, rešitelj.

ermahnen, opominjati, opomniti; posvariti.

Ermahnung, *f.* opomin, opominjevanje.

ermatten, einen, vtruditi koga; — *pf.* m. sein, vtruditi se; ermattet, truden.

er-messen*, premeriti, presoditi.

ermitteln, izslediti, izvedeti.

ermorden, umoriti.

ermüden, einen, vtruditi koga; — *pf.* m. sein, vtruditi se, naveličati se;

ermüdet, vtruden, truden.

Ermüdung, *f.* trudnost.

ermuntern, spodbuditi; spodbadati.

ernähren, rediti, preživiti.

Ernährer, *m., pl.* = *sg.* rednik.

er-nennen*, imenovati, izvoliti.

erneuern, ponoviti, obnoviti.

ernst, *adj.* resen, resnoben; oster.

Ernst, *m., gen.* -es, resnoba, resnica;

vážnost; ostrom; im E., za res; mit E., resno; allen Ernste, prav resno; mit etwas E. machen, resno lotiti se česa.

ernsthaft, *adj.* resnoben; važen.

ernstlich, *adj.* resnoben, terden; — *adv.* resno.

Ernte = Änte.

erobern, premagati, dobiti; vzeti; mit Sturm e., z naskokom vzeti.

Eroberung, *f.* vzetje, osvojenje, osvojitve, dobitva.

Eroberungsjucht, *f.* vzemoljubnost.

eröffnen, odpreti; začeti; razodeti.

erörtern, razkladati, razpravljati, razložiti.

erproben, izkusiti.

erquicken, poživiti, pokrepčati; — erquickend, krepečaven, hladiven.

Erquickung, *f.* poživljenje, pokrepčanje.

er-rathen*, uganiti.

erregbar, *adj.* razdražljiv.

erregen, vzbuditi, sprožiti, napraviti, napravljati.

erreichen, doseči; doiti.

erretten, oteti (otmem), rešiti, izbaviti.

Erretter, *m., pl.* = *sg.* otečnik; spasitelj.

errichten, postaviti, napraviti.

er-ringen*, priboriti, (s trudom) dobiti; osvojiti si.

erröthen, *pf.* m. sein, zarudeti; *sidh* e. vor Eßam, rudečica me oblije sramote; — *vbs.* n. zarudenje.

er-säuen, vtopiti. [mestitev.

Ersatz, *m., gen.* -es, nagrada, nado-

er-ichaffen*, vstvariti.

er-ichallen*, *pf.* m. sein, zadoneti, razglasiti se, zaslišati se; den Gesang e. lassen, zapeti; prepevati.

er-ichenen, *pf.* m. sein, prikazati se; kazati se, videti a. zdeti se; priti.

Erscheinung, *f.* prikaz; prikazen *f.*; priesterliche E., duhovenstvo.

er-schießen*, vstreliti.
 er-schlagen*, ubiti.
 erschöpfen, izplati (-poljem), izčerpiti, izprazniti; vpehati; erschöpft, vpehan, slab.
 erschrecken*, pf. m. sein, vstrašiti se; erschrecken, prestrašen; — (ichw.), pf. m. haben, vstrašiti; plašiti.
 erschüttern, pretresti.
 Erschütterung, f. potres.
 erschweren, obtežiti.
 er-sehen*, ugledati; sprevideti, spoznati; izvoliti, izbrati.
 er-sehen, nadomestiti, nadomestovati; poverniti.
 er-sinnen*, zmisliti, umisliti.
 ersinnlich, adj. izumljiv, izmišljiv.
 erspähen, uzreti, zapaziti, zaslediti.
 ersparen, prihraniti.
 Ersparnis, f. od. n., pl. -je, prihranek.
 erspüren, zaslediti, začutiti.
 erst, num. prvi; ersterer — lefterer, prvi — zadnji; oni — ta; daš erste beste, kar si bodi; — adv. naj prej, prej; še le.
 erstarken, pf. m. sein, ojačati (ojačam), vterditi se.
 erstarren, pf. m. sein, oterpniti, premreti; zmerzniti.
 erstaunen, pf. m. sein, ostermeti, osupniti, zavzeti se, začuditi se; — erstaunt, osupnjen.
 Erstaunen, n., gen. -s, sterjenje, osup; in E. gerathen, zavzeti se.
 erstaunlich, adj. silen, strašen.
 er-steinen*, zaklati, prebosti.
 er-steinen*, etvas, zlezti, priti (na kaj a. kam); — vbs. n. prihod (kam kvišku), pot, hoja. [hoja.
 Ersteigung, f. prihod (kam kvišku), pot, er-sterben*, pf. m. sein, umreti; daš Roth ist erstorben, rudečica je obledela.
 erstgenannt, adj. na prvo imenovan.
 ersticken, einen, zadušiti koga; — pf. m. sein, zadušiti se; — vbs. n. zadušenje, vduha.
 erstlich, adv. naj prej; prvič.
 erstürmen, z naskokom vzeti.
 Erstürmung f. vzetje (z naskokom); an die E. einer Stadt gehen, mesto zgrabiti.
 ertanzen, priplesati.
 ertappen, zasaciti.
 ertauschen, primenjati. [e., ukazati.
 ertheilen, podeliti, dati; einen Befehl

ertönen, (pf. m. haben), oglasiti se, zapeti, glasiti se; Lieder e. lassen, prepevati.
 Ertrag, m., gen. -es, prinesek, obrodek, dohodek.
 er-tragen*, prenesti, prestat, prenašati.
 er-trinken*, pf. m. sein, vtoniti; vtopiti se.
 Eruption, f., pl. -en = Ausbruch.
 erwachen, pf. m. sein, vzbuditi se, vzbujati se; — vbs., n. vzbujenje.
 er-wachsen*, pf. m. sein, vzrasti, odrasti; priti, prihajati; daš Briten erwächst zur Wuth, zamišljenost se spremeni v besnost; — erwachsen, adj. odrasčen.
 erwägen — erwog; habe erwogen —, premisliti, presoditi.
 erwählen, izvoliti, izbrati, voliti.
 erwählen, omeniti, v misel vzeti a. jemati.
 erwärmen, pf. m. sein, ogreti se.
 erwärmen, ogreti, zgreji; erwärmen, ogrevajoč. [jati se.
 erwarten, pričakovati, čakati; nade-
 Erwartung, f. pričakovanje, nadeja.
 erwecken, vzbuditi, obuditi; zum Dank erweckt, k hvaležnosti spodbujen.
 erweichen, omečiti; razmočiti.
 er-weisen*, skazati; dokazati, dokazovati; gegen einen sich freundlich e., prijazen biti s kom.
 erweitem, razširiti, razprostraniti.
 Erwerb, m., gen. -es, zaslužek.
 er-werben*, pridobiti; sich Ruhm e., proslaviti se. [riti.
 erwiebern, odverniti, verniti; odgovo-
 Erwiderung, f. vernitev, odgovor.
 erwischen, zasačiti, vloviti.
 erwiinscht, adj. zaželjen, ljub; e. kommen, po godu priti a. biti.
 erwiirgen, zadaviti.
 Eryx — gora v zapadnem kotu Sicilije, z mestom tega istega imena na zapadnem rebu.
 Erz, n., pl. -e, ruda; — med f., bron.
 erzählen, pripovedovati, praviti, povedati. [vanje.
 Erzählung, f. povest f.; pripovedo-
 Erz-bischof, m. nadškof.
 erzeigen, skazati, kazati.
 erzeugen, roditi; narediti, narejati; izdelovati. [obrodek.
 Erzeugnis, n., pl. -je, izdelek; pridelek.
 Erzgebirge, n., gen. -s, Rudne gore (pl.).
 er-ziehen*, vzrediti, vzgojiti, odgajati,

Erzieher, *m.*, *pl.* = *sg.* gojitelj, rednik.
Erziehung, *f.* vzreja, odgoj.

Erz-stück, *n.* kos rude.

erzürnen, razjeziti (koga); erzürnt, raz-
togoten, razserden.

Erz-vater, *m.* očák, pradéd.

Eiche, *f.* jesen (drvo).

Eisemann — terg na Bavarskem.

Esel, *m.*, *pl.* = *sg.* osel.

Eskimo, *m.* (*indecl.*), Eskimak; — E. so
ljudsko plemo, razprostranjeno po
neizmernih ledenih pokrajinah se-
verne Amerike.

Espe, *f.* trepetlika.

essbar, *adj.* užiten, jeden. [vačnici].

Esse, *f.* vignjec, ješa (t.j. ognjišče v ko-
essen — iješ; ab; habe gegeben —, jesti;
zobati.

essen, *n.*, *gen.* -s, jed *f.*

essen-rauch, *m.* dim iz vigenjcev.

Essig, a. Essich, *m.*, *gen.* -s, ocet, (jesih).

etlich, *num.* nekaj, nekoliko; nekteri (*pl.*).

Etui, *n.* (*indecl.*), vtok.

etwas, *pron.* nekaj, nekoliko; malo.

Euböa — otok poleg atiškega in beo-
tijskega primorja, kakih 30 milj dolg.

Eugen, E. (Savojski) — slavn avstrijski
vojvoda, roj. 18. okt. 1663 v Parizu,
um. 21. apr. 1736 na Dunaji.

Euslid — gerški modrec v Megari, um.
1. 424 pr. Kr.

Eule, *f.* sova.

Euphrat, *m.* (reka) Evfrat.

eurig, *pron.* vaš. [um. 405 pr. Kr.]

Euripides — gerški pesnik, roj. l. 480,

Evropa, Evropa.

Europäer, *m.*, *pl.* = *sg.* Evropejec; —
europäisch, *adj.* evropejski.

Eurotas — reka tekoča mimo Sparte.

Euter, *n.*, *pl.* = *sg.* vime.

ewig, *adj.* večn, brezkončen.

ewigkeit, *f.* večnost.

Exempel, *n.*, *pl.* = *sg.* izgled, primer.

Exemplar, *n.*, *pl.* -e, prikaz, izgled;
(v prirodopisji) stvar *f.*; žival *f.*;
rastlina, rudnina; (v knjigarstvu)
iztis.

Existenz, *f.* bitje, obstanek.

existieren, biti.

F.

Fabel, *f.*, *pl.* -n, basen *f.*; pravlica.

Fabelgeschichte, *f.* pripovedka, prigodba.

Fabrik, *f.*, *pl.* -en, tovarna, fabrika.

Fabrikant, *m.*, *pl.* -en, tovarnar, fabri-
kant.

Fabrikat, *n.*, *pl.* -e, izdelek; blago.

Fabrikations-zweig, *m.*, obertnijska ver-
sta, obertnija.

Fächer, *m.*, *pl.* = *sg.* veterница.

Fadell, *f.*, *pl.* -n, plamenica, zublja,
(baklja). [seženj.]

Faden, *m.*, *pl.* Fäden, nit *f.*; (mera)

fähig, *adj.* sposoben; er ist zur Zählung
f., dá se vpitomi.

Fahne, *f.* zastava, prapor, (bandero); —

Fähnlein, *n.* zastavica, (banderice).

Fähre, *f.* ladja; brod.

fahren — fährt; fuhr; gefahren —;

pf. m. haben, voziti, peljati; — pf.

m. sein, voziti se, peljati se; vdariti,

šiniti, zagnati se; in die Höhe f.,

kvišku planiti; der Wind fährt über

etwas, veter vleče po čem; am besten

f., naj bolje opraviti.

Fähr-geld, *n.* vozšina; brodnina.

Fahrt, *f.*, *pl.* -en, vožnja, pot; plavba.

Fahrzeug, *n.* čoln, brod, ladja.

Falke, *m.*, *pl.* -n, sokol.

Fall, *m.*, *pl.* Fälle, pad, padec; pri-

godek, pripad, okoliščina, reč *f.*; der

F. ist in Italien, tako se na Laskem

godí; das war nicht der F. gewesen,

to se ni bilo zgodilo; — a. = Wasser-

fall.

Falle, *f.* past *f.*, progla; zanka.

fallen — fällt; fiel; bin gefallen —,

padati, pasti; vpadati; es fällt mir

schwer; težko me stane; hudo mi je;

(der Fluß) f. in die Donau, izlija se

v Donavo; etwas f. mir in die Augen,

zagledam kaj; Thränen fallen aus

den Augen, solze se uternejó; einem

zu Füßen f., na kolena pasti pred

koga; — vbs. n. padanje.

fällen, sekati, seči, posekati; ein Ur-

theil f., sodbo storiti, razsoditi.

falls, *conj.* (= wenn), če, ako, ko.

falsch, *adj.* lažnjiv, goljufen, potuhnen,

lokav, hinavski; napačen; kriv; po-

narejen. [kavost.]

Falschheit, *f.* lažnjivost, napačnost; lo-

salte, *f.* guba.

faltten, (schw., part. a. gefaltten), zganiti,

gubančiti, nabirati; die Stirn f., čelo

nagerbiti; die Hände f., roke skleniti

(zu Gott, proti nebu); auseinander f.,

razgerniti, razprostreti.

Fall-thür, *f.* spustne duri (*pl.*), loputa.

Familie, *f.* družina, rodovina, rodbina.
 Familienangelegenheit, *f.* rodbinska zadeva.

Familien-name, *m.* rodbinsko ime, priimek; sein *ſ.* lautete, pisal se je.

Familien-rath, *m.* rodbinsko svetovavstvo.

Familienthailung, *f.* razločitev rodbin.

Fang, *m.* *pl.* Fänge, lov, plen.

fangen — fängst; fieng; habe gefangen —, vjeti, loviti; Feuer *f.*, vneti se.

Fang-geld, *n.* lovnina.

Fang-schnur, *f.* zanka (za lovljenje).

Farbe, *f.* barva, boja.

färben, barvati, pisati, pobarvati.

Farben-glanz, *m.* lesk barv.

farbenlos, *adj.* brez barve. [barve.

Farben-spiel, *n.* spreminjevanje barv *a.*

Färber, *m.* *pl.* = *sg.* barvar.

Färberei, *f.* *pl.* -en, barvarija.

Färb-stoff, *m.* barvilo, bročilo.

farbig, *adj.* pisan, barvast.

Färbung, *f.* barvanje, barvanost.

Färverinseln (*pl.*), faroersko otočje — med Islandijo in šetlandskim otočjem.

Farren-fraut, *n.* praprot *f.*

Fasan, *m.* *pl.* -en, od. -e, fazan. [lika.

Faser, *f.* *pl.* -n, nitka, vlakno, (lesna)

Fass, *n.* *pl.* Fässer, sod.

fassähnlich, *adj.* sodu podoben.

fassen, prijeti, zagrabit; razumeti; in sich *f.*, obsegati, deržati; Muth *f.*, vserčiti se, serčen postati; sich *f.*, vmiriti se; Boden *f.*, na tla priti; den Voratz (Entschluß, Gedanken) *f.*, nameniti si, skleniti; sich (od. es) kurz *f.*, na kratko narediti *a.* povedati; in Blei *f.*, v svinec vdelati.

fast, *adv.* skorej, malo da ne, do malega.

fasten, postiti se.

Fasten (*pl.*), post.

Fastenzeit, *f.* postni čas. [ležen.

fatal, *adj.* osode poln; nesrečen, nad-

faul, *adj.* gnjil, trohnél; len.

faulen, (*pf.* *m.* haben), gnjiti, zgnjiti.

Fäulnis, *f.* gnjiloba.

Faust, *f.* *pl.* Fäuste, pest *f.*; mit geballter *ſ.*, s pestjo.

faustgroß, *adj.* za pest velik.

Faust-recht, *n.* pestna pravica, pravica močnejšega.

Februar, *m.* februar, svečan.

fechten — fichtst; focht; habe gefochten —, boriti se; — beračiti.

Feder, *f.* *pl.* -n, pero.

Feder-bett, *n.* pernica, blazina.

Feder-büsch, *m.* perjanica.

Federkrone, *f.* pernata krona.

Feder-roß, *m.* suknja iz perja.

Feder-vieh, *n.* perotnina.

Feder-wild, *n.* divja perotnina.

fegen, čediti, čistiti; trebiti.

fehde, *f.* prepir, razpor.

fehde-brief, *m.* bojno pismo (t. j. pismeni poziv na boj).

fehl, *adv.* ne prav, napak; — *subst.* *m.* = Fehler.

fehlen, zmotiti se, grešiti; manjkati, pogrešati se; es fehlt nicht an etwas, ne manjka nečesa; es *f.* auch das, tudi tega ni.

Fehler, *m.* *pl.* = *sg.* zmota, greh; hiba, napaka, nedostatek.

Fehl-tritt, *m.* napačna stopnja; pregrešek; einen *ſ.* thun, napak stopiti, spodtakniti se. [nost.

Feier, *f.* *pl.* -n, praznovanje; svéča-Feier-feld, *n.* praznična *a.* praznja obleka.

feierlich, *adj.* slovesen, svéčan.

Feierlichkeit, *f.* slovesnost, svéčanost.

feiern, praznovati, obhajati; slaviti; počivati; hochgefeiert, visoko slavljen.

Feierstunde, *f.* ura počitka, delopust.

Feier-tag, *m.* praznik.

feig, *adj.* tresljiv, bojazljiv, malodušen.

Feige, *f.* smokva, (figa).

Feigen-baum, *m.* smokva, (figovo drevo).

Feigkeit, *f.* tresljivost, malodušnost.

feil, *adj.* na prodaj, prodajen; kupljiv; *f.* bieten, na prodaj postaviti, prodajati; *f.* haben, na prodaj imeti.

Feile, *f.* pila.

feilen, piliti.

fein, *adj.* tenák, droben, ličen, lep, čist; priljuden, umeten; ein *f.* Dieb, prekanjen tat; *f.* Gehör, tenák sluh.

feinblättrig, *adj.* drobnolist, nežnolist.

Feind, *m.* *pl.* -e, sovražnik, neprijatelj; protivnik; — *adj.* (*indecl.*),

sovražen, protiven.

Feindin *f.* *pl.* -nen, sovražnica.

feindlich, *adj.* sovražen; sovražniški, neprijateljski.

Feindschaft, *f.* sovražtvo, neprijateljstvo.

feindselig, *adj.* sovražen.

Feindseligkeit, *f.* sovražnost, prepir.

Feinschmecker, *m.* *pl.* = *sg.* sladkosneda.

Feld, *n.*, *pl.* -er, polje, njiva, poljane (*pl.*); zu *F.* ziehen, z vojsko (nad koga) iti; ins *F.* ziehen, v vojsko a. na boj iti; gegen einen im *F.* liegen, na straži biti soper koga.

Feldbau, *m.*, *gen.* -es, poljedelstvo.

Feldblume, *f.* poljska cvetica.

Feldfrucht, *f.* poljski pridelek.

Feldherr, *m.* vojvoda, poveljnik.

Feldkaplan, *m.* vojaški kaplan.

Feldlilie, *f.* poljska lilija.

Feldzug, *m.* vojna, pohod na vojsko.

Fell, *n.*, *pl.* -e, koža.

Fell-eisen, *n.* telečjak, torba.

Fels, *m.*, *pl.* -en, skala, pečina.

Fels-blod, *m.* skala.

Felsen, *m.*, *pl.* = *sg.* skala, pečina.

Felsen-blod, *m.* skala.

Felsen-gang, *m.* pot skozi skale.

Felsengruppe, *f.* skalovje.

Felsenhöhle, *f.* skalnata jama.

Felseninsel, *f.* skalni otok. [*skalah*].

Felsenkimmer, *m.*, *pl.* = *sg.* plezavec (po

Felsenmasse, *f.* skala; pečevje. [*pečevje*].

Felsenriff, *n.*, *pl.* -e, kleč *f.*, morsko

Felsenrippe, *f.* skalni zob.

Felsenstid, *n.* skala.

Felsenthal, *n.* skalnati dol.

Felsenwand, *f.* skalnata stena, pečina.

Felsenwelle, *f.* skaloviti val a. potok.

Felsenwüste, *f.* skalnata puščava.

Felsgänger, *m.*, *pl.* = *sg.* plezavec (po *skalah*).

Felspfad, *m.* skalna steza.

Felsrippe = **Felsenrippe**. [*lein*, *n.* okence.

Fenster, *n.*, *pl.* = *sg.* okno; — **Fenster-**

Fensterheibe, *f.* šipa, okenčina. [*oknu*].

Fensterjims, *m.* u. *n.*, *pl.* -e, zidec (pri

fern, *adj.* daljen; oddaljen; — *adv.*

daleč, od daleč; von *f.*, od daleč; —

ferner, dalje; *conj.* verh tega, še.

Ferne, *f.* dalja; in der *F.*, daleč (tam);

aus der *F.*, od daleč, iz daleka.

Ferse, *f.* peta.

fertig, *adj.* gotov, narejen, izdelan;

prpravljn; ich bin mit dem Essen *f.*,

sem že snedel. [*delati*].

fertigen, zgotoviti, napraviti, narediti.

Fessel, *f.*, *pl.* -n, spona, vez *f.*; okovi

(*pl. m.*); in **Fesseln** werfen, v okove

a. v železje djati.

fest, *adj.* terden, stanovit.

Fest, *n.*; *pl.* -e, slovesnost, svéčanost;

praznik; das hohe *F.*, veliki praznik,

v. slovesnost.

Fest-abend, *m.* praznikov večer.

fest-binden*, terdno vezati.

Feste, *f.* terdnjava.

fest-halten*, zagrabit; deržati.

fest-hängen, *ich*, pripeti se, pripenjati

se, prijemati se.

festgebannt, *adj.* navezan, naklenjen.

Festigkeit, *f.* terdnost; stanovitnost.

Festland, *n.*, *gen.* -es, kopni svet.

festlich, *adj.* prazničen, slovesen, svéčan.

Festlichkeit, *f.* slovesnost.

festliegend, *adj.* terdno vložen.

Fest-redner, *m.* govornik (pri slove-

snosti).

Fest-schmuck, *m.* praznični nakit a. kinč.

fest-setzen, vstanoviti, določiti.

fest-sitzen*, terdno sedeti, deržati se.

Fest-spiel, *n.* slovesna igra.

Fest-tag, *m.* praznik.

Festtags-fleid, *n.* praznična obleka.

Festung, *f.* terdnjava.

Festungs-werk, *n.* terdnjavina naprava.

festverschloß, *part.* terdno zamašen.

Festzeit, *f.* praznični čas.

fett, *adj.* tolst, masten; debel.

Fett, *n.*, *gen.* -es, tolsča, mast *f.*,

maščoba. [*beluh*].

Fett-kumpen, *m.* gruča masti; — *de-*

feucht, *adj.* vlažen, mokrot; die Augen

werden *f.*, oči se solzijo.

feuchten, močiti.

Feuchtigkeit, *f.* vlaga, mokrota.

Feuer, *n.*, *pl.* = *sg.* ogenj; *F.* anlegen,

(nalašč) zažgati; *F.* anmachen, zaku-

riti; *F.* geben, (puško) sprožiti.

Feuerflamme, *f.* plamen; ogenj.

Feuerglode, *f.* požarni zvon; der *F.* Don

erschallt, plat zvona zapoje.

feuerreich, *adj.* ognja poln, žaren.

feuerroth, *adj.* rudeč kot ogenj.

Feuers-brunst, *f.*, *pl.* -brünste, požar,

ogenj.

feuerpeinend, *adj.* ognjobljuven; *f.* Berg,

sopka, ognjena gora. [*germadi*].

Feuer-tod, *m.* smert v ognji, sm. na

Feuerungs-material, *n.* kurjava.

Feuer-werk, *n.* umetni ogenj.

Feuer-zeichen, *n.* znamenje ognja.

feurig, *adj.* ognjen; *f.* Wein, močno vino.

Fichte, *f.* smreka.

Fichtelgebirge, *n.*, *gen.* -s, Smrečine(*pl.*).

Fichten-baum, *m.* smreka.

Fichten-same, *m.* smrekovo seme.

Fichtensprosse, *f.* smrekov berst; *pl.*

smrekovo mladje a. berstje.

Zichten-wald, *m.* smrekov gozd, smrečje.
 Zieber, *n.*, *pl.* = *sg.* merzlica; hišges *Ž.*,
 vročina. [zen.]
 Ziebergkut, *f.* vročina, vročinska bole-
 žigur, *f.*, *pl.* -en, podoba, obraz, kip;
 — čeca, lola.
 Zilz, *m.*, *pl.* -e, klobučina.
 Zilz-schuh, *m.* črevelj iz klobučine.
 Zilz-tuch, *n.* klobučinasto sukno.
 finden — najti; habe gefunden —, naiti,
 nahajati, dobiti, dobivati; es findet
 seine Erklärung, dá se razložiti, umeti;
 es f. sich, nahaja se; ich f. etwas
 schwer, težko se mi zdi kaj.
 Finder, *m.*, *pl.* = *sg.* našlec, najdnik.
 Finger, *m.*, *pl.* = *sg.* perst.
 fingerlang, *adj.* za perst dolg.
 Fingerzeig, *m.*, *pl.* -e, namigljaj; den
 lehten *Ž.* geben, zadnjič pokazati
 a. namigniti.
 Fink, *m.*, *pl.* -en, ščinkovec.
 finster, *adj.* temen, mračen; čmeren.
 Finsternis, *f.* *pl.* -se, tema.
 Firmament, *n.*, *gen.* -es, nebo, obnebje.
 Firn, *m.*, *pl.* -e; a. Firner, *m.*, *pl.* = *sg.*
 večni sneg.
 Fisch, *m.*, *pl.* -e, riba; fliegender *Ž.*,
 letajoča riba; — Fischlein, *n.* ribica.
 fischen, ribe loviti; — *vbs.* *n.* ribji lov.
 Fischer, *m.*, *pl.* = *sg.* ribič, ribar.
 Fischer-boot, *od.* -bot, *n.* ribiški čoln.
 Fischerei, *f.* ribištvo; ribji lov.
 Fischer-fahn, *m.* ribiški čoln. [bar.]
 Fischers-mann, *m.*, *pl.* -leute, ribič, ri-
 bishändler, *m.*, *pl.* = *sg.* prodajavec
 rib, ribar.
 Fisch-jagd, *f.* ribji lov.
 Fisch-nez, *n.* ribja mreža.
 Fittich, *m.*, *pl.* -e, perutnica.
 Fjord, *m.* zaliv, zajed *f.*
 flach, *adj.* plan, raven; ploščat; plitev.
 Fläche, *f.* plan *f.*, raván (*gen.* ravni) *f.*,
 ploskev *f.*, plošča.
 flachrund, *adj.* ploščato okrogel.
 flach, *m.*, *gen.* -es, lan; predivo.
 flach-ertrag, *m.* pridelek lanu.
 flach-feld, *n.* lanišče.
 flachspode, *f.* kosmič prediva.
 flachspflanze, *f.* lan.
 flackern, terpoleti, švigati, migljati.
 flagge, *f.* zastáva (na ladji).
 flamme, *f.* plamen; ogenj.
 flammen, plamteti, plameneti, poleti;
 lesketati se.
 flammen-strom, *m.* tok plamena.

flasche, *f.* steklenica; — fläschchen, *n.*
 stekleničica.
 flattern, *pf.* m. haben u. sein (vgl. flie-
 gen), vibrati, ferfoleti, flafotati; flat-
 ternde Bewegung, flafotanje.
 flaum, *m.*, *gen.* -es, puh, mah.
 flechte, *f.* lišaj; (*rastlina*) lišajnik.
 flechten — flichtit; flicht; habe geflocht
 ten —, plesti; Stränge fl., vence viti.
 flecht-werk, *n.* pletenina.
 flect, *m.*, *pl.* -e, záplata, kerpa; —
 lisa, madež.
 flecten, *m.*, *pl.* = *sg.* záplata, kerpa;
 — lisa, maroga, madež; aus flecten
 und flecten, iz kerp in zaplat; —
 mestic; terg; — flectchen, *n.* me-
 stice, teržič.
 flectenlos, *adj.* brez madeža.
 fleder-maus, *f.* netopir.
 flehen, (*milo*) prositi, moliti; — *vbs.*
n. prošnje, prošnja.
 flehentlich, *adv.* milo.
 fleisch, *n.*, *gen.* -es, meso.
 fleischfarben, *adj.* poltne barve.
 fleischig, *adj.* mesnat.
 fleischlich, *adj.* mesén, polten, telesen.
 fleischnahrung, *f.* mesna hrana.
 fleischsuppe, *f.* mesna juha.
 fleiß, *m.*, *gen.* -es, pridnost, marljiv-
 vost; mit fl., marljivo.
 fleißig, *adj.* priden, marljiv.
 fliege, *f.* muha.
 fliegen — flog; bin u. habe geflogen —,
 leteti, letati, ferčati; zleteti, sfer-
 čati; — (sein v *pf.* dobiva v pomenu
 „od kodi a. kam leteti a. zleteti“,
 haben pa v pomenu „letati a. leteti
 kodi, brez dostavka od kodi a. kam“;
 takih glagolov je še več, *n.* pr. flie-
 ßen, reiten, schwimmen i. dr.); —
vsb. *n.* letanje.
 fliehen — floh; geflohen —; *pf.* m. sein,
 bežati; — *pf.* m. haben, einen, bežati
 pred kom, ogibati, varovati se ga.
 fliehen — floß, bin u. habe geflohen
 (vgl. fliegen) —, teči.
 flimmern, migljati, blisketati se.
 flink, *adj.* uren, skočen, ročen, obraten
 flinte, *f.* puška.
 flinten-kugel, *f.* svinčénica, kroglja
 (za puško).
 flinten-schuß, *m.* strel iz puške.
 flirren, ferleti, migljati.
 floß, *n.*, *pl.* flöße, plav *f.*, splav *f.*,
 plavica.

flößbar, *adj.* plaven. [plavbo.
 Flößbarmachung, *f.* pristroyenje za
 Flöß-feder, *f.* plavuta.
 Flöte, *f.* svirala, flauta; piščala.
 Flöten-spiel, *n.* sviranje.
 Flotte, *f.* brodovje, ladijstvo.
 Flöß (od. Flöß), *n.*, *a. m.*, *pl.* -e, versta,
 pola, sklad.
 Fluch, *m.*, *pl.* Flüche, kletev *f.*; über et-
 was den Fl. aussprechen, prekleti kaj.
 fluchen, kleti, preklinjati (einem, koga);
 — *vbs. n.* kletev *f.*, kletvina.
 Flucht, *f.* beg, utek; in die Fl. schla-
 gen, v beg zapoditi *a.* pognati.
 flüchten; sich fl., zbežati, pobegniti; —
pf. m. sein, uteči, ubežati.
 flüchtig, *adj.* ubežen, begoč.
 flüchtig, *m.*, *pl.* -e, uskok, begün.
 Flug, *m.*, *pl.* Flüge, let; im Fl., leté.
 Flügel, *m.*, *pl.* = *sg.* perutnica, pe-
 rot *f.*; krilo.
 flügellos, *adj.* brez perutnic.
 Flügel-schlag, *m.* ferfot; ohne Fl., brez
 ferfotanja.
 Flügelspitze, *f.* konec perutnice.
 flügge, *adj.* goden.
 Flugkraft, *f.* letavnost.
 flugs, *adv.* kot bi trenil, migoma.
 Flur, *f.*, *pl.* -en, trata, polje; gumno;
 veža.
 Fluß, *m.*, *pl.* Flüsse, reka; tok, talost;
 Fl. der Rede, tek govorjenja; (das
 Erz) zum Fl. bringen, raztajati, raz-
 topiti; — Flüßchen, *n.* rečica.
 flüßig, *adj.* tekoč. [krota.
 Flüssigkeit, *f.* tekočnost; tekočina, mo-
 flüßtern, šumljati; šeptati.
 Flut, *f.*, *pl.* -en, pritok, povoden *f.*;
 valovje, voda.
 Föhre, *f.* borovec.
 folgen, einem; *pf. m.* sein, za kom
 iti, priti, nastopiti; nasledovati; dem
 Sarge f., za trugo iti; — *pf. gew.*
 m. haben, slušati (vbogati) koga;
 dem Beispiele f., izgled posnemati.
 folgend, *adj.* sledeč, naslednji, ta-le.
 folglich, *conj.* torej.
 folgjam, *adj.* poslušen.
 foltern, mučiti, trapiti.
 foppen, einen, nagajati komu, za norea
 imeti ga.
 fordern, terjati, zahtevati; einen wo-
 hin f., pozvati koga kam.
 fördern, pospeševati, pospešiti; zu
 Tage f., na dan spravlјati.

Forderung, *f.* zahtevanje, terjatev; die
 F. stellen = fordern.
 Forelle, *f.* posterv *f.*
 Form, *f.*, *pl.* -en, podoba, postava,
 oblika, kroj; kalup, obod, (Käse-
 form) tvorilo, torilo.
 formen, podobiti, obraziti, vpodobiti;
 tvoriti, napravljati.
 förmlich, *adj.* reden; — *adv.* prav.
 forschen, popraševati, poprašati; pre-
 iskovati.
 Förster, *m.*, *pl.* = *sg.* gozdnar, logar.
 Forst-mann, *m.*, *pl.* -leute, gozdnar.
 fort, *adv.* proč; naprej; vedno; sich f.
 machen, proč iti; als er f. war, ko
 je bil odšel; so geht es f., tako se
 godi naprej.
 fortan, *adv.* odslej; v prihodnje. [biti.
 fort-bestehen*, (še za naprej) obstati *a.*
 fort-brennen*, naprej goreti, ne nehati
 goreti.
 fort-bringen*, naprej *a.* proč spraviti;
 odnesti, odpeljati; sich f., preživiti se.
 fort-dauern, (dalje) terpeti, ne nehati,
 obstati; — fort-dauern, *adv.* nene-
 homa.
 fort-eilen, *pf. m.* sein, proč hiteti; uteči.
 fort-fahren*; *pf. m.* sein, odpeljati se;
 naprej voziti; — *pf. m.* haben, ne
 nehati, nadaljevati.
 fort-führen, odpeljati; gnati.
 Fortgang, *m.*, *gen.* -es, napredek.
 fort-gehen*, *pf. m.* sein, oditi; proč iti;
 z doma iti.
 fort-graben*, naprej kopati.
 fort-grünen, (*pf. m.* haben), (naprej)
 zeleneti; ne nehati zeleneti.
 fort-hinken, *pf. m.* sein, proč hrámati
a. šepati.
 fort-kommen*, *pf. m.* sein, oditi; naprej
 priti; izhajati, napredovati; vzrasti,
 rediti se, obroditi; — *vbs. n.* napre-
 dovanje; sein F. finden, dobro pre-
 živiti se. [teči.
 fort-laufen*, *pf. m.* sein, uteči; proč
 fort-paßen, sich, proč pobrati se.
 Fortpflanzung, *f.* zaračja; zur F. dienen,
 za plemo biti.
 fort-raffen, ugrabiti.
 fort-räumen, proč spraviti.
 fort-reiten*, *pf. m.* sein, odjezditi.
 fort-schicken, proč poslati; z doma po-
 slati.
 Fort-schritt, *m.* napredek, prospéh;
 Fortschritte machen, napredovati.

fort-sehen, nadaljevati; den Kampf i., boj n., še (naprej) biti se; (sein Handwerk) i., (naprej) gnati.

Fortsetzung, f. nadaljevanje.

fort-stoßen*, proć pahniti a. suniti; sich i., odriniti se, pognati se; — vbs. n. poganjanje.

fort-tragen*, proć nesti, odnesti.

fort-treiben*, proć gnati, odgnati.

fortwährend, adj. veden, nenehljiv.

fort-werfen*, proć vreči.

fort-ziehen*, proć potegniti, proć vleči; — pf. m. sein, potegniti a. pobrati jo (kam), oditi; naprej iti, vleči se.

Frage, f. uprašanje.

fragen, uprašati; — vbs. n. uprašanje.

frank, adj. svoboden, prost.

Frank, m., pl. -en, frank — francoski denar veljač 40½ kr. a. v.

Frankfurt, (mesto) Frankobrod.

Frankreich, Francoska dežela, Francosko, Francija.

Frank, Francisek; — Fr. I., avstrijski cesar, je vladal l. 1794—1835.

Frankenraub, Franciskove toplice (pl.) — v Cehih, eno uro od Heba (Eger).

Frankose, m., pl. -n, Francoz; — frank-
zösisch, adj. francoski.

Frach, m., gen. -es, žrenje; kerma.

Frau, f., pl. -en, gospá; žena.

Frauenkirche, f. cerkev Matere božje.

Frauenzimmer, n., pl. = sg. ženska.

Fräulein, n., pl. = sg. gospodičina, gospica.

freh, adj. prederzen; nesramen.

frei, adj. svoboden, prost; prazen; fr. Tag, prazni dan; der Arm bleibt fr., roka ostane gola a. nepokrita; in die freie Natur, ins Fr., pod milo nebo; v lepo naravo; fr. gestehen, odkritoserčno povedati; freie und Sklaven, svobodni in sužnji. [nik.]

frei-bauer, m. svobodni kmet, svobod-
reigebig, adj. radodaren. [šćenje.]

Freiheit, f. svoboda, prostost; izpu-
frei-lassen*, izpustiti; posvoboditi.

freilich, adv. se vé da, kaj pa da.

freimüthig, adj. odkritoserčen.

frei-sprechen*, oprostiti, za nedolžnega
spoznati.

Freistätte, f. pribežališče.

Freitreppe, f. zunanje stopnice (pl.).

freiwillig, adj. prostovoljen, radovoljen.

fremd, adj. tuj, inostranski, stranski,
unanji; — der Fremde, tujec.

fremdartig, adj. drugoversten; fr. Theile, tuja primes.

Fremde, f. tujina, tuji kraji (pl.); in der Fr., na tujem.

Fremdling, m., pl. -e, tujec.

fressen — frisset; fraß; habe gefressen —, žreti, jesti; požreti; — vbs. n. žertje; jed f.

Freude, f. veselje, radost; voller Freude, poln veselja, ves vesel.

Freuden-geheiß, n. veseli krik.

freudenleer, adj. veselja prazen, brez v.

freudenreich, adj. veselja poln, vesel.

Freuden-saal, m. dvorana radosti.

Freuden-tag, m. dan veselja.

freudenvoll, adj. veselja poln. [lic.]

freudestralend, adj. veselja vnet; veselih

freudig, adj. vesel, radosten.

Freudigkeit, f. veselost, radost.

freuen, veseliti; sich fr., veseliti se, rado-
vati se, vesel biti.

Freund, m., pl. -e, prijatelj; — Freund-
chen, n. prijateljček.

Freundestreue, f. prijateljska zvestoba,
verno prijateljstvo.

Freundin, f., pl. -nen, prijateljica.

freundlich, adj. prijazen, vljuden.

freundlichgrün, adj. prijazno zelen.

Freundlichkeit, f. prijaznost, vljudnost.

Freundschaft, f. prijateljstvo.

freundschaftlich, adj. prijateljski.

Freundschafts-bund, m. prijateljska
zveza.

Frevel, m., pl. = sg. pregreha, hudobija.

freveln, grešno ravhati; pregrešiti se;
— frevelnd, adj. grešen, prederzen.

freventlich, adj. pregrešen.

Friede (ob Frieden), m., gen. -ns, dat.
u. acc. -n, mir, pokoj; Fr. ernährt,
Unfrieden verzehrt, sloga jači, nesklad
tlači.

friedenreich, adj. miru poln, miren.

Friedens-blatt, n. list miru.

Friedensbedingung, f. pogoj miru.

Friedens-bruch, m. prelom miru.

Friedensstörer, m., pl. = sg. rušitelj miru,
nepokojivec.

Friedens-vertrag, m. pogodba miru.

Friedens-zeit, f. čas miru.

friedfertig, adj. miroljuben, krotek.

Fried-hof, m. pokopališče.

Friedland, Mirov — grad na Češkem.

friedlich, adj. miren.

friedliebend, adj. miroljuben.

Friedrichsstadt, Fridrihovo mesto.

frieren — fror; gefroren —; *pf. m.* haben, mraz terpeti, zmerzovati, zebsti; gefroren hat es noch kein festes Eis, ni se še naredil terden led; — *pf. m.* sein, zmerzniti.

frisch, *adj.* svéz; presen; hladen; čverst; čil; nov; zelen; fr. Luft, hladen vzdub, hlad; fr. Blut, (še) topla kri; fr. Garten, zelen vert.

frischgefangen, *part.* še le vjet.

Frühling, *m., pl. -e*, divji prasček, mladič. [Fr., obrók.

Früh, *f., pl. -en*, čas; odlog; festgelegte froh, *adj.* vesel.

fröhlich, *adj.* vesel, radosten.

Fröhlichkeit, *f.* veselost.

frohloeden, veselja poskakovati, močno veseliti se, *m.* vesel biti.

Fröhlich, *m.* veselost. [tak.

fromm, *adj.* pobožen, bogaboječ; kro-

Frömmigkeit, *f.* pobožnost.

fromen, tlako delati, rabotovati.

Frösch, *m., pl. Frösche*, žaba.

Fröst, *m., pl. Fröste*, mraz; slana.

fröstig, *adj.* merzel.

Frucht, *f., pl. Früchte*, plod, sad; sadež; — Früchtchen, *n.* plodek, sadek.

fruchtbar, *adj.* ploden, rodovit.

Fruchtbaum, *m.* sadno drevo.

Fruchtfeld, *n.* žitno polje.

Fruchthülle, *f.* oplodje.

Fruchtapfel, *f.* glavica.

Fruchtnoten, *m.* plodnica. [stonj.

fruchtlos, *adj.* brezploden, prazen; za-

fruchtreich, *adj.* sadupoln.

Fruchtshale, *f.* lupina.

Fruchtzapfen, *m.* storž, češarek.

früh, *adj.* zgoden; ran, jutranji; von

fr. Jugend, od mladih nog; — *adv.*

zgodaj, zjutraj; fr. morgens, zjutraj

zgodaj; — früher, *adj.* prejšnji; —

adv. prej. [vse zgodaj.

Frühe, *f.* rano, jutro; in aller Fr., na

Frühjahr, *n.* pomlad f.

Frühling, *m., pl. -e*, pomlad f.

Frühlingsbote, *m.* oznanovalec pomladi.

Frühlingsfischerei, *f.* pomladanski ribji

lov. [p. slanik.

Frühlingshäring, *m.* pomladanska sled,

Frühlingsjunge, *n.* pomladanski a.

jari mladič.

Frühlingslied, *n.* pomladanska pesem.

Frühlingssonne, *f.* pomladansko solnce.

Frühlingstimme, *f.* pomladin glas. [me.

Frühlingswetter, *n.* pomladansko vre-

frühmorgens, *adv.* zjutraj zgodaj.

Frühstück, *n., gen. -s*, (kosilo), zajutrek.

frühzeitig, *adj.* zgoden.

Fuchs, *m., pl. Füchse*, lisica, lisjak; —

Fuchselein, *n.* lisičina.

Fuchs-bau, *m.* lisičja jama, lisičina.

Fuchseisen, *n., pl. = sg.* lisice (*pl.*), (železni) skopec.

Fuge, *f.* sklep, stik, sklad.

fügen, stakniti, stikati, skladati; pri-

devati; sezidati; — sich f., vdati se,

podvreči se; primeriti se.

fühlen, tipati; čutiti, občutiti; ich f.

mirch unmohl, slabo mi je, nabo-

gljen sem.

fühlos, *adj.* brezčuten, neobčutljiv.

führen, vesti (vedem), privesti, voditi;

vezti (vezem), voziti, peljati; imeti;

etwas zum Munde f., v usta nositi;

den Hammer (gegen den Felsen) f.,

kladivo vihteti; den Bogen f., lok

vleči; Krieg f., vojskovati se; Pro-

zeß und Streit f., pravdati in pre-

pirati se; die Leitung des Hauswe-

sen f., gospodarstvo oskerbovati;

die Aussicht f., nadzirati; ein glück-

liches Leben f., srečno živeti; den

Namen f., imenovati se.

Führer, *m., pl. = sg.* voditelj, vodnik.

Fuhrmann, *m., pl. -leute*, voznik.

Fülle, *f.* polnost, obilost.

füllen, polniti, napolniti; nasuti; kriti;

— *vb.* n. napolnjevane.

Füllen, *n., pl. = sg.* žrebe.

Fund, *m., pl. Fünde*, najdba.

fünfmonatlich, *adj.* petmesečen.

Funk (od. Funken), *m., gen. -ns, pl. -n*,

iskra; — Fünkchen, *n.* iskrica.

funfeln, iskriti se, blisketati se, mi-

gljati.

für, *praep. z acc.*, za; namesti.

Fürbitte, *f.* prošnja (za koga).

Furche, *f.* brazda, razor.

Furcht, *f.* bojazen f., strah. [hovit.

furchtbar, *adj.* strašen, grozen, stra-

furchtbarkeit, *f.* strahovitost.

fürchten, einen, od. sich vor einem, bati

se, strašiti se koga; — gefürchtet,

adj. strašen, strahovit.

fürchterlich, *adj.* strašen, grozen.

furchtsam, *adj.* bojazljiv, strašljiv, boječ.

Furchtsamkeit, *f.* bojazljivost, boječnost.

fürlieb = vorlieb.

Fürst, *m., pl. -en*, knez. [vina.

Fürsten-thum, *n., pl. -thümer*, kneže-

Fürstin, *f.*, *pl.* -nen, kneginja.
fürstlich, *adj.* knežki.
fürwahr, *adv.* za res, res, za isto.
Fuß, *m.*, *pl.* Füße, noga; črevelj, stop-
 nja; *ſ.* des Berges, podgorje; am
 Alpen erreichen, pod Alpe priti; zu
 ſ. gehen, peš hoditi a. iti
Fußboden, *m.* pod, tla (*pl.*).
Fußfall, *m.* pad pred noge.
Fußgänger, *m.*, *pl.* = *sg.* pešec, hodec.
Fußpfad, *m.* steza; der ſ. iſt ein we-
 nig um, steza je malo v stran.
Fußsteig, *m.*, *pl.* -c, steza.
Futter, *n.*, *gen.* -s, kerna, piča, hrana,
 živež; aus dem ſ. ſchaffen, iz hleva
 odpraviti; ſ. fuchen, hrane iskati si;
 — podloga, podvleka. [ca.
Futterboden, *m.* svisli (*pl.*) *f.*; žitni-
 fütter, pitati, kermi; klasti (kladem)
 (živini); groß *f.*, vzrediti, vzpitati;
 — podšiti, podložiti, oblačiti.
Futterfuchen, *obs.* *n.* iskanje živeža.

G.

Gabe, *f.* dar; davek.
Gabel, *f.*, *pl.* -n, vile (*pl.*); vilice (*pl.*).
gaffen, *zijati*. [*n.* zevanje.
gähnen, zehmiti, ziniti, zevati; — *obs.*
gähnen — gohr; habe gegohren —
 vreti, kisati se; (die Cacaobohnen) g.
 lassen, kuhati.
Gährung, *f.* vrenje, vervež, kisanje; in
 saure G. übergehen, kisati se.
Galgen, *m.*, *pl.* = *sg.* vislice (*pl.*).
Galizien, Galicija.
Gall-äpfel, *m.* šiška, dóblica.
Galle, *f.* žole, žolč.
Gallien, Galija.
Gallier, *m.*, *pl.* = *sg.* Galec.
Gallwespe, *f.* (osa) šiskarica.
Gang, *m.*, *pl.* Gänge, hoja; pot; hod,
 hodišče; rudna žila; auf einem G.
 nach Beute, plena išoč; mit unſi-
 cherem G., z nestanovitnim korakom.
gangbar, *adj.* pohodan.
Gans, *f.*, *pl.* Gänse, gos *f.*; — Gänse-
 lein, *n.* gosica.
Gänse-dieb, *m.* gosji tat.
ganz, *adj.* ves; cel; das Ganze, celota;
 celina; vesolnost; im ganzen, sploh,
 po vsem. — *adv.* celó, čisto, po-
 polnoma.

gänzlich, *adj.* docelen, popoln; — *adv.*
 do cela, popolnoma.
ganzrandig, *adj.* celorob.
gar, *adj.* gotov, dodelan, doveršen; —
adv. do cela, do konca, celó; zlo,
 prav; ganz und gar, do cela, celó;
 gar wohl, prav dobro.
Garbe, *f.* snop.
gärben, strojiti (Led, kože).
Gar-fisch, *m.* varivar — prodávavec ku-
 hanih jodi.
Garn, *n.*, *gen.* -es, preja; — zanke (*pl.*).
garstig, *adj.* gerd; nesramen.
Garten, *m.*, *pl.* Gärten, vert; — Gärten-
 chen, *n.*, Gärtlein, *n.* vertič, vertec.
Gartenanlage, *f.* vert.
Garten-haus, *n.* vertna koč. *n.*
Garten-messer, *n.*, geflümmtes G., kri-
 vec, vinjak, kosir, serpica.
Garten-saal, *m.* vertna soba.
Gärtner, *m.*, *pl.* = *sg.* vertnar.
Gärtnerin, *f.*, *pl.* -nen, vertnarica.
Gas, *n.*, *pl.* -e, puh; plin, gaz.
Gasse, *f.* ulica; Gäß' aus, Gäß' ein,
 iz ulice vulico; — Gäßlein, *n.* uličica.
Gassen-bube, *m.* potepuh.
Gast, *m.*, *pl.* Gäste, gost; (na svatbi)
 svat; zu G. sein, v gosteh biti.
gastrfrei, *adj.* gostoljuben.
Gastrfreundschaft, *f.* gostoljubnost.
Gast-geber, *m.* gostivec; gostivničar.
Gast-haus, *n.* gostivnica.
Gast-hof, *m.* gostivna, gostivnica.
Gast-mahl, *n.* gostija, pojedina; ein G.
 geben, pojedino napraviti.
Gatte, *m.*, *pl.* -n, soprog, mož.
Gattin, *f.*, *pl.* -nen, soproga, žena.
Gattung, *f.* plemo, versta.
Gate, *f.* gate (*pl.*).
Gaukler, *m.*, *pl.* = *sg.* glumáč, slepivec.
Gaukel-spiel, *n.* sleparija.
Gaul, *m.*, *pl.* Gäume, konj; kljuse.
Gaumen, *m.*, *pl.* = *sg.* nebo (v ustih);
 den G. fischen, gerlu vstrezati.
Gazelle, *f.* gazela, sajga.
geängstet, *part.* oplašen.
gebäcken, *f.* bačen.
Gebärde (od. Geberde), *f.* obnašanje,
 deržanje, kretanje; ernstliche G., re-
 snoben obraz; die traurigsten G. an-
 nehmen, jako kremžiti se.
gebärden, *ſich*, obnašati se, deržati se.
gebären — gebierſt; gebor; habe gebo-
 ren —, poroditi; roditi, stvoriti.
Gebäude, *n.*, *pl.* = *sg.* zidovje, poslopje.

Gebein, *n., pl. -e, kosti (pl.) f.*
 geben — gíbt; gab; habe gegeben —, dati, dajati; síh úberwunden g., za premaganega spoznati se; — eš gíbt, je, so. [dajavec.

Geber, *m., pl. = sg. datelj, dajatelj,*

Gebet, *n., pl. -e, molitev.*

Gebetlocke, *f. k molitvi vabeči zvon.*

Gebiet, *n., pl. -e, oblast f., dežela, kraj, pokrajina, svet; obor; rómíjčes G., rimljanski svet.* [ukazovati.

gebieten — gebot; habe geboten —, veleti,

Gebietler, *m., pl. = sg. poveljnik, gospodar.* [(*pl. m.*), gorovje.

Gebirge, *n., pl. = sg. gore (pl.), hribje*

gebirgig, *adj. gorat.* [bovec.

Gebirgs-bewohner, *m. gorjanec, hri-*

Gebirgsenfung, *f. gorska vsedlina, šijak.*

Gebirgs-gegend, *f. gorat kraj.*

Gebirgshöhe, *f. gorska višava.*

Gebirgsnatur, *f. gorska priroda.*

Gebirgs-ort, *m. gorat kraj.*

Gebirgswiese, *f. laz, rot, senóžet f.*

Gebirgs-zug, *m. gorska versta, gorstvo.*

Gebirg, *n., pl. -e, zobovje; zobje (pl. m.);*

uzda.

gebogen, *adj. slok, kriv, zakriviljen.*

geboren, *part. rojen, f. Gebären.*

Gebot, *n., pl. -e, povelje, zapoved f.*

gebraten, *part. pečen, f. braten.*

Ge-brauch, *m., pl. -bräuche, raba, užitek,*

uživanje; navada, šega; obred; G.

machen, poslužiti se.

gebrauchen, rabiti, porabiti; poslužiti

se (česa); potrebovati.

gebräuchlich, *adj. navaden, v navadi.*

gebrechen — eš gebrícht; gebrach; hat

gebrochen —, an etwas, manjkati

česa, primanjkovati.

Gebrechen, *n., pl. = sg. pomanjkljivost,*

pogrešek, nedostatek, hiba.

Gebirg, *n., gen. -eš, tuljenje, rjovenje.*

gebüdt, *f. būden.*

gebühren, iti (komu), spodobiti se.

Geburt, *f., pl. -en, porod; rojstvo.*

Geburts-ort, *m. rojstni kraj.*

Geburts-stadt, *m. rojstno mesto.*

Geburts-tag, *m. rojstni dan.*

Gebüch, *n., pl. -e, germovje; gošča.*

Gedächtnis, *n., pl. -je, spomin, pamet f.;*

ins G. zurückrufen, v spomin pokli-

cati.

Gedanke (u. Gedanken), *m., gen. -nis,*

pl. -n, misel f.; den G. fassen, izmi-

sli si.

Gedärm, *n., gen. -eš, od. Gedärme (pl.),*

čreva (*pl.*).

gedeihen — gedieh; bin gediehen —,

dobro rasti, rediti se; dobro obna-

šati se, obstati (— stanem); obro-

diti; tekniti, služiti.

Gediehen, *n., gen. -š, tek, tečnost, sreča.*

ge-denken*, pomniti, pametovati; spo-

mniti se; omeniti; misliti, hoteti;

seiner wird gedacht, omenja se (on).

gebiegen, *adj. éverst; čist; izversten;*

g. Eijen, čisto železo.

gedoppelt, *adj. dvojnoversten, dvoj.*

gedugt, *f. būden.*

gedrängt, *adj. stlačen, gost; jedernat.*

gedrungen, *adj. stlačen; g. Körperbau,*

čvrsta postava.

Geduld, *f. poterpežljivost, poterpljenje;*

ein wenig G. haben, malo poterpeti.

geduldig, *adj. poterpežljiv.*

geehrt, *adj. časten, počasten.*

geeignet, *adj. sposoben, pripraven.*

Gefahr, *f., pl. -en, nevarnost.*

gefährlich, *adj. nevaren.*

Gefährte, *m., pl. -n, tovariš, pajdaš.*

Gefährtin, *f., pl. -nen, tovaršica.*

ge-fallen*, dopasti, dopadati; ich lasse

mir etwas g., všeč a. prav mi je kaj,

poterpim s čim.

Gefallen, *m., gen. -š, dopadajenje;*

dobrota; einem einen G. thun, vstreči

komu (s čim), kako dobroto stvo-

riti mu.

gefällig, *adj. dopadljiv, všeč; vdan.*

gefaltet, *f. falten.*

Gefangene, *der, vjetnik.*

Gefangennehmung, *f. vjetje. [sužnost.*

Gefangenjacht, *f. vjetje, jetništvo, ječa,*

Gefängnis, *n., pl. -je, ječa, zapor.*

Gefäß, *n., pl. -e, posoda.*

gefasst, *adj. pripravljen; síh g. machen*

auf etwas, pripraviti se na kaj, priča-

kovati česa; — f. a. fassen.

Gefecht, *n., pl. -e, bitka, bitva, boj.*

Gefieder, *n., pl. = sg. perje.*

gefiert, *adj. pernat.*

Gefilde, *n., pl. = sg. polje, poljana, trata.*

Geflecht, *n., gen. -eš, pletenina.*

gefleht, *adj. marogast, lisast. [tina.*

Geflügel, *n., gen. -š, perutnina, kure-*

geflügelt, *adj. krilat.*

Gefolge, *n., pl. = sg. spremstvo; sprem-*

ljevarci (*pl.*); versta.

gefräßig, *adj. požrešen.*

Gefräßigkeit, *f. požrešnost.*

gefroren, *f.* frieren.
 Gefühl, *n., pl. -e*, čut, občutek; občutje.
 gesurcht, *adj.* nabrazdan, brazdovit; zgerbljen.
 gegen, *praep. z acc.*, proti; za, na, pod; mimo; blizo, okrog, (kakih).
 Gegend, *f., pl. -en*, kraj, stran, okolica.
 Gegenliebe, *f.* vzajemna ljubezen.
 Gegen-jaß, *m.* nasprotje.
 Gegen-stand, *m., pl. -stände*, predmet, reč *f.*, stvar *f.*
 Gegenheil, *n., gen. -s*, nasprotje, nasprotek, nasprotna stran; im *G.*, nasproti (pa).
 gegenüber, *praep. z dat.*, nasproti.
 gegenüberliegend, *adj.* nasproti ležeč.
 gegenüberstehend, *adj.* nasproti stoječ; onostranski.
 Gegenwart, *f.* pričujočnost, nazočnost; sedanost; in *seiner G.*, vpricho njega.
 gegenwärtig, *adj.* pričujoč, nazoč, přítomen; sedanji; — *adv.* sedaj.
 Gegenwehr, *f.* bramba, bran *f.*
 Gegner, *m., pl. = sg.* nasprotnik.
 Gehalt, *m., gen. -es*, obsežek, vsebina, jedro; cena.
 geharnischt, *adj.* oborožan.
 gehegt, *f.* hegen.
 geheim, *adj.* skriven, tajen, skrit; skrivnosten; — *adj.* skrivaj, skrivši, na tihem.
 Geheimlehre, *f.* skrivnostni nauk.
 Geheimnis, *n., pl. -e*, skrivnost, tajnost; *G. der Abkunft*, skrivnost *a.* neznanost rodu.
 geheimnisvoll, *adj.* skrivnosti poln, skrivnosten.
 gehen — gieng; bin gegangen —, iti, hoditi; schlafen *g.*, spat iti; verloren *g.*, zgubiti se; *seiner Wege g.*, po svojej poti (po svojem, svojo pot) iti; ich *g.* ans Pflichten, začnem tergati; dann geht es zum Tanz, na to gredo plesati; die Luft gieng, sapa je vlekla; etwas geht vor sich, godi se kaj; die heil. Handlung *g.* vor sich, sv. opravilo se začne; die Arbeit gieng von statten, delo je šlo od rok; wie geht's, kako je kaj; es *g.* mir gut, dobro se mi godi; — *vbs. n.* itje, hoja.
 Geheul, *n., gen. -es*, tuljenje, cviljenje.
 Gehirn, *n., pl. -e*, možgani (*pl. m.*).
 Gehört, *n., pl. -e*, pohištvo.
 Gehölz, *n., pl. -e*, lesovje, les, hosta.

Gehör, *n., gen. -es*, sluh; posluh; ein feines *G.* haben, tanko slisati; einem *G.* geben, poslušati koga; ich finde *G.*, poslušajo me, uslišijo mo.
 gehorchen, *einem*, pokoren biti komu, slušati koga.
 gehören; *einem g.*, čegav biti; dieses Haus *g.* dem Nachbarn, ta hiša je sosedova; — spadati, šteti se (kam); es *g.* zu den Merkwürdigkeiten, spada *a.* šteje se med znamenitosti; — treba biti; hiezu *g.* Muth, k temu je treba serčnosti; — es *g.* sich, spodobi se.
 gehörig, *adj.* spadajoč; spodoben, prikladen; dotičen; *einem g.* sein, čegav biti.
 gehorjam, *adj.* pokoren, poslušen.
 Gehorjam, *m., gen. -s*, pokorščina, poslušnost. [slušati koga.
 gehorjamen, *einem*, pokoren biti komu;
 Gehüpf, *n., gen. -es*, skakanje.
 Geier, *m., pl. = sg.* jastreb.
 Geige, *f.* gosli (*pl.*) *f.*
 geigen, gosti.
 Geiger, *m., pl. = sg.* godec.
 Geiß, *f., pl. -en*, koza.
 Geißel (*a.* Geißel), *m., a. f., pl. -n*, talnik, talec, zastavljenec, porok.
 Geißel, *f., pl. -n*, bič, korobač.
 geißeln, bičati, z bičem napletati.
 Geist, *m., pl. -er*, duh, duša; um; jedro, zerno, cvet; der böse *G.*, hudoba, hudobni duh.
 geisterartig, *adj.* strahovom podoben.
 Geisterreihe, *f.* versta duhov *a.* strahov.
 Geistesgabe, *f.* dar duha, duševna zmožnost.
 Geistesgröße, *f.* velikodušje.
 Geisteskraft, *f.* duševna moč.
 geistig, *adj.* duhoven, duševn.
 geistlich, *adj.* duhoven, duhovski.
 Geiz, *m., gen. -es*, skopost; gladovnost, lakomnost.
 geizen, mit etwas, skopovati s čim, stiskati kaj; nach etwas *g.*, hlepiti po čem, lakomen biti česa.
 Geizhals, *m.* skopuh.
 geizig, *adj.* skop; lakomen.
 Geizhater, *n., gen. -s*, pokljanje, prasketanje.
 Gelage, *n., pl. = sg.* pojedina, pir; ein *G.* halten, pojedino imeti, gostiti se.
 Geländ, *n., (gew. Geländer, n., pl. = sg.)* ograja, plot, brajda, deržaj.

Geländer-gang, *m.* hodišče (z deržaji); galerija.

gelangen, *pf.* *m.* sein, priti; doseči; zur Blüte g., razvesti se; začeti cvesti; zur Reife g., dozoreti; zum Vermögen g., obogateti, opomoči si.

gelaunt, *adj.*, gut (übel) g., dobre (slabe) volje; dobrovoljen; froh g., vesel; trübe g., žalosten.

Geläute, *n.*, *pl.* = *sg.* zvonjenje; zvonovi (*pl.*).

gelb, *adj.* rumen, žolt.

gelbbliühend, *adj.* žolto cvetoč.

gelbgrau, *adj.* žolto siv.

gelblich, *adj.* rumenkast.

Geld, *n.*, *pl.* -er, denar, denarji (*pl.*).

Geld-beutel, *m.* mošnja.

Geld-geſchenk, *n.* dar v denarjih.

Geld-käſtchen, *n.* skrinjica z denarjem.

Geld-ſack, *m.* mošnja.

Geldwechſler, *m.*, *pl.* = *sg.* menjevavec (denarja).

gelegen, *adj.* ležeč, (stoječ); priložen, vgoden; hoch g., višaven; ich bin g., ležim, (stojim), obernjen sem (kam).

Gelegenheit, *f.* priložnost, prilika; naprava, šega. [liki.]

gelegentlich, *adv.* o priložnosti a. pri-
gelehrig, *adj.* naučen, naučljiv; dobre glave.

Gelehrſamkeit, *f.* učenost.

gelehrt, *adj.* učen; der G., učenjak.

Gelehrtenſchule, *f.* učene šole (*pl.*).

Geleiſe, *n.*, *pl.* = *sg.* kolesnica, koleja; aus dem G. kommen, iz kolesnice stopiti a. ujeti.

geleiten, *spremiti*, *spremljati*, *voditi*.

Gelenk, *n.*, *pl.* -e, člen, sklep.

geliebt, *adj.* ljubljen, ljub, spremljub.

gelingen — gelang; bin gelungen —, vsrečiti se, po sreči iti; ponesti se, vesti se. [ljanje.]

Geliſſpel, *n.*, *gen.* -ſ, ſeptanje, ſum-
geloben, obljubiti, obetati.

gelten — giltig; galt; habe gegolten —, veljati, plačati; ſtetig se, imeti se; es galt die Redlichkeit, ſlo je za po-
štenost; hier g. Menſchenleben, tu gre
za človeško življenje; daß g. uns
gleich, to nam je vse jedno; er g.
für einen reichen Mann, on se šteje
(a. štejejo ga) za bogatina.

Geliübde, *n.*, *pl.* = *sg.* obljuba.

Geliüſte, *n.*, *pl.* = *sg.* ſla, želja; dem G.
ſolgen, ſli vdati se.

gelüſten, nach etwaſ, dihteti po čem,
ſlo imeti na kaj; es g. mich, mi-
ka me. [izba.]

Gemach, *n.*, *pl.* Gemächer, ſhramba,
gemach, *adj.* zložen, lohek; — *adv.* po-
lagoma.

gemächlich, *adj.* zložen; počasi.

Gemahl, *m.*, *pl.* -e, ſoprog, mož.

Gemahlin, *f.*, *pl.* -nen, ſoproga, žena.

gemahnen, opomniti. [ſlika.]

Gemälde (od Gemählde), *n.*, *pl.* = *sg.*

Gemäldegallerie, *f.* razstava ſlik.

gemäſigt, *adj.* zmern, zderžen; g.
Zone, zmerno topli paſ.

Gemäuer, *n.*, *pl.* = *sg.* zidovje.

gemein, *adj.* navaden, občen; prost,
nizek; podel; mit einem etwaſ g.
haben, imeti kaj, kakor kdo drugi
a. kar ima on.

Gemeinde, *f.* občina, ſrenja.

Gemeinde-arbeit, *f.* občinsko delo.

Gemeinde-rath, *m.* občinsko svetovav-
ſtvo; obč. svetovavec.

Gemeingut, *n.*, *gen.* -eſ, občno blago
a. premoženje a. laſtina.

gemeiniglich, *adv.* navadno, v obče.

Gemeinſchaft, *f.* družba.

gemeinſchaftlich, *adj.* vkupen; ſploſhen;
— *adv.* vkup.

Gemenge, *n.*, *pl.* = *sg.* zmes *f.*

gemeiſſe, *adj.* odmerjen; der g. Befehl,
odločni in ostri ukaz.

Gemeſel, *n.*, *pl.* = *sg.* klanje, ſeč *f.*

Gemſe, *f.* divja koza, gams. [prikuha.]

Gemiſſe, *n.*, *pl.* = *sg.* zelenjav *f.*, ſočivje;

Gemiüth, *n.*, *pl.* -er, nprav *m.* in *f.*, čut *f.*,
ſerce. [voljen.]

gemiüthlich, *adj.* dobroſerčen, dobro-

Gemiüthſ-art, *f.* nprav *m.* in *f.*, čud *f.*,
ſerce; düſtere G., čmernost.

genau, *adj.* natančen, tenák, oster; —

adv. na tanko, točno; hier geht es
g. zu, tu na tanko ravnaſo.

Genauigkeit, *f.* natančnost.

geneigt, *adj.* nagnjen, pobeſhen; ab-
wärtſ g., navzdol viſeč.

General, *m.*, *pl.* -e, general.

geneſen — (geneſt); genaſ; bin gene-
ſen —, ozdraveti, ozdraviti se.

Genie, *n.*, *gen.* -ſ, veleum, izverſtna
glava.

genieſſbar, *adj.* užiten, za jeſti.

genieſſen — genoſſ; habe genoſſen —,
užiti, uživati; jeſti; — *vbs.* *n.* uživ-
vanje.

Geniſſ, *m., pl.* Genien, genij; (angelj).
 Genoſſe, *m., pl.* -n, tovariſ; deležnik.
 genug, *adv.* doſti; civaſ g. ſehen, na-
 gledati ſe česa.
 genügen, zadostiti; — genügend, *adj.*
 dovoljen, zadosten, obil.
 genügſam, *adv.* zadosti.
 genügſam, *adj.* z malim zadovoljen.
 Genuß, *m., pl.* Genüſſe, užitek, uživa-
 vanje; veſelje.
 Georg, Jurij.
 Gepäc, *n., gen.* -eſ, pratež *f.*, tovor.
 gerade, *adj.* prēm, raven; geraden We-
 geſ, naravnost; — *adv.* ravno, prav;
 po koncu; naravnost.
 geradehin, *adv.* naravnost tje.
 geradezu, *adv.* naravnost. [orod.
 Geräth (od. Geräthe), *n., pl.* -e, orodje;
 gerathen — gerätht; geriet; bin ge-
 raten —, priti; zaiti; paſti; po
 sreči iziti ſe; dobro obroditi; in
 Zorn g., razjeziti ſe; in Streit g.,
 razpreſti ſe; in glühenden Zuſtand
 g., razbeliti ſe; außer ſich g., iz uma
 priti; — *adj.* priſtvarjen; po godu.
 Gerathewohl, *n.*, auß G., na ſlepo
 srečo, na van.
 Geräthſchaft, *f.* orodje; pohiſje.
 geräumig, *adj.* prostoren.
 Geräuſch, *n., pl.* -e, hrup, ropot, ſum.
 gerben (od. gürben), ſtrojiti; natolči; —
vbs. n. ſtrojenje.
 gerecht, *adj.* pravičen; primeren, práv.
 Gerechtigkeit, *f.* pravičnost, pravica.
 Gerechtigkeitſiebe, *f.* pravičoljubje.
 Gerede, *n., gen.* -ſ, govorica.
 geregelt, *adj.* dobro vredjen.
 gereichen, biti, ſlužiti.
 Gericht, *n., pl.* -e, sodba; sodnija; vor
 G. fordern, pred sodbo pozvati; zu
 G. ſitzen, soditi (koga); — jedilo,
 jed *f.*
 Gerichts-diener, *m.* brič.
 Gerichts-hauſ, *n.* sodna hiſa.
 Gerichts-tag, *m.* (pravdni) dan; am gro-
 ßen G., na sodni dan.
 gering, *adj.* nevažen, mal, malchen,
 majhen, ne velik; malovreden; nizek,
 proſt, navaden; vornehme und g.
 Leute, imenitni in nizki (nizkorodni)
 ljudje. [malenkost.
 geringfügig, *adj.* malovažen; g. Sache,
 Geringſchätzung, *f.* zaničevanje.
 gern, *adv.* rad (*adj.*); ich wollte g. ſagen,
 rad bi bil rekel.

Gerſtäder — nemſki potopisec, rojen
 v Hamburgu.
 Gerſte, *f.* ječmen.
 Geruch, *m., pl.* Gerüche, voh, duh; vo-
 njava, diſava; (übler) G., smrad.
 geſagt, *adj.* napiljen (n. pr. liſt).
 geſalzen, *ſ.* ſalzen.
 geſammt, *adj.* veſ.
 Geſandte, der, poſlanec, ſel; oznano-
 vavec, napovednik. [(*pl.*).
 Geſandthſchaft, *f.* poſlanſtvo; poſlanci
 Geſang, *m., pl.* Geſänge, petje.
 Geſchäft, *n., pl.* -e, opravilo, opravek,
 delo, poſel, reč *f.*; rokodelſtvo, ku-
 pčija; in G. ausgehen, po opravkih
 z doma iti. [cuna.
 Geſchäft-hauſ, *n.* kupčija hiſa; ſta-
 geſchäftig, *adj.* delaven, priden; g. Ver-
 fehr, pridna kupčija.
 Geſchäftigkeit, *f.* delavnost.
 geſcheht, *adj.* ſaren, ſrakast.
 geſchehen — eſ geſchieht; geſchah; iſt
 geſchehen —, goditi ſe, zgoditi ſe,
 pripetiti ſe; eſ iſt um dieſ g., po
 tebi je.
 geſcheh, *adj.* pameten, moder.
 Geſchent, *n., pl.* -e, dar, darilo.
 Geſchichte, *f.* zgodba; poſt f.; pri-
 povedka; zgodovina. [ſlovec.
 Geſchichtſforſcher, *m., pl.* = *sg.* zgodbo-
 Geſchichtſchreiber, *m., pl.* = *sg.* zgodbo-
 piſec, zgodovinar.
 Geſchiff, *n., pl.* -e, naključba; osoda,
 sreča; ſpretnost.
 Geſchicklichkeit, *f.* pripravnost, sposo-
 bnost, ſpretnost, urnost.
 geſchickt, *adj.* pripraven, ſpreten, obra-
 ten, uren, umeten; auf g. Art, ročno,
 ſpretno. [oprega.
 Geſchirr, *n., pl.* -e, poſoda; (konjska)
 Geſchlecht, *n., pl.* -er, pleme, rod, ko-
 leno; ſpol.
 Geſchlechtsverwandte, der, pleménik.
 Geſchmack, *m., gen.* -eſ, okus, vkus,
 cena; — kraj.
 geſchmeißig, *adj.* voljen, gibek, mehák.
 Geſchmetter, *n., gen.* -ſ, triumphierend
 G., veſelo vrisketanje.
 Geſchöpf, *n., pl.* -e, stvar *f.*
 Geſchrei, *n., gen.* -eſ, upitje, krik.
 Geſchütz, *n., pl.* -e, ſtrelni orod.
 geſchwäbig, *adj.* blebetaven, jezičen.
 geſchweige, *adv.* da ne rečem; kaj ſe
 le; nikar pa že. [— *adv.* hitro, berž.
 geſchwind, *adj.* liter, uren, ročen, berž.

Gefchwindigkeit, *f.* hitrost, naglost.
 Gefchwifter (*pl.*), bratje in sestre (*pl.*).
 Gefchwulft, *f.*, *pl.* Gefchwülste, otok, otekline.
 gefchwungen, *f.* fchwingen.
 Gefchwür, *n.*, *pl.* -e, ulé (*gen.* -esa), ugnjida, tur.
 gegue eš Gott, Bog plačaj.
 Gefell, *m.*, *pl.* -en, tovariš, pajdaš; hlapec, pomagac.
 gefellen, pridružiti, družiti; gleich zu gleich *g.* fih gern, volk so z volkom družiti.
 gefellig, *adj.* druženi; v družbi.
 Gefelligkeit, *f.* družnost, družljivost.
 Gefellſchaft, *f.* družba, tovaršija.
 Gefellſchaftler, *m.*, *pl.* = *sg.* družabnik, tovariš.
 Gefes, *n.*, *pl.* -e, postava, zakon.
 Gefes-geber, *m.* postavodatelj, zakonodatelj.
 Gefesgebung, *f.* postavodajstvo.
 gefichert, *adj.* varen; gotov; brez skerbi, brez nevarnosti.
 Geficht, *n.*, *pl.* -er, pogled, oči (*pl.*) *f.*; obraz; andere Gefichter machen, drugače gledati.
 Gefichts-freis, *m.* obzor.
 Gefims, *n.*, *pl.* -e, napušč, zidec, polica.
 Gefinde, *n.*, *gen.* -s, posli (*pl.*).
 Gefindel, *n.*, *gen.* -s, derhal *f.*, glota.
 Gefinnung, *f.* mišljenje, misli (*pl.*) *f.*, serce.
 Gefittung, *f.* nravnost, (lepe) šege.
 gefonnen, *adj.* namenjen. [den.
 gefotten, *adj.* obarjen, kuhan; — *f.* fief-
 Gefpenst, *n.*, *pl.* -er, strašilo, strah, pošast *f.*
 gefpenfterhaft, *adj.* pošasten, strahovski.
 Gefpinnst, *n.*, *pl.* -e, predenje, preja; spredek. [dej špičast.
 gefpigt, *adj.* ošpičen; nach vorn *g.*, spre-
 Gefpräch, *n.*, *pl.* -e, pogovor; ein *g.* fufhren, pogovarjati se.
 gefpreizt, *f.* fpreizen. [obrežje.
 Gefrade, *n.*, *pl.* = *sg.* kraj morja, breg,
 Gefalt, *f.*, *pl.* -en, postava, podoba.
 gefalten, pristvariti, vpodobiti, narediti; gefalttet, pristvarjen.
 Gefande, *n.*, *pl.* = *sg.* mesto, stan.
 Gefändnis, *n.*, *pl.* -ſe, priznanje, izpovedba.
 gefatten, dovoliti, pripustiti.
 gefteht, *adj.* zataknjen; — *f.* a. Ziel.
 ge-fieſen*, obſtati, priznati (*kaj.*).

Geftein, *n.*, *pl.* -e, kamenje.
 geſtern, *adv.* včeraj.
 Gefirn, *n.*, *pl.* -e, sozvezdje, zvezda.
 Gefiräuch, *n.*, *pl.* -e, germovje.
 geſtreckt, *f.* ſtrečen.
 geſtrig, *adj.* večeraj.
 Geftruppe (od Geftrüpp), *n.*, *pl.* = *sg.* dračje, germovje.
 geſund, *adj.* zdrav.
 Geſundheit, *f.* zdravje. [nje.
 Geföne, *n.*, *gen.* -s, zvenenje, zvončka-
 Geföſe, *n.*, *pl.* = *sg.* hrum, ropot, bobnenje.
 Getraide (od Getreide), *n.*, *pl.* = *sg.* žito.
 Getraideärnte, *f.* zetek *f.* [žita.
 Getraidebau, *m.*, *gen.* -es, pridelovanje
 Getraide-feld, *n.* žitno a. sterneno polje.
 Getränk, *n.*, *pl.* -e, pijača.
 getrauen, *fich* (*dat.*), upati si, derzniti.
 getreu, *adj.* zvest, veren; die Getreuen, zvesti tovariši.
 getreulich, *adv.* zvesto, verno, pošteno.
 getroſt, *adj.* zaupen; brez skerbi.
 Getimmel, *n.*, *gen.* -s, hrup, vrišč; gnječa. [boter.
 Gevatter, *m.*, *gen.* -n, od -s, *pl.* -n, kum,
 Geviertheile, *f.* štirjaška milja.
 Gewächſ, *n.*, *pl.* -e, rastlina.
 Gewächſ-reich, *n.* rastlinstvo, rastlinje.
 gewagt, *adj.* vagan, nevaren, derzen.
 gewahren, *f.* gewaren.
 gewähren, einem etwaſ, zagotoviti, spolniti; dati, dajati; eine Bitte *g.*, prošnjo uslišati; Nahrung *g.*, hrano dajati.
 Gewährung, *f.* spolnjenje; uslišanje.
 Gewalt, *f.*, *pl.* -en, oblast *f.*; sila, moč *f.*; in Jemandes *g.* fallen, komu v oblast a. pest (*f.*) priti; mit *g.*, po sili; aus eigener *g.*, iz svoje moči; einem *g.* anthun, posiliti koga; silo prizadeti mu.
 gewaltig, *adj.* silen, mogočen, močen, hud; velikanski; — der *g.*, mogočnjak.
 gewaltſam, *adj.* posilen, nasilen; — *adv.* siloma, po sili; — auf Jemanden *g.* Hand anſetzen, silo stvoriti komu.
 Ge-wand, *n.*, *pl.* -wänder, oblačilo, obleka.
 gewandt, *adj.* obraten, gibčen, hiter.
 Gewandtheit, *f.* obratnost, urnost, hitrost.
 gewaren, zapaziti.
 gewar werden = gewaren.

Gewarſam, *m.* (ob. *f.*), *gen.* -eſ, hramba.
Gewäſſer, *n.*, *pl.* = *sg.* vodovje; vodé (*pl.*),
voda.

Gewebe, *n.*, *pl.* = *sg.* tkanje; tkanina.

Gewehr, *n.*, *pl.* -e, puška; orožje.

Geweib, *n.*, *pl.* -e, rogovi (jelenji) (*pl.*).

geweiht, *adj.* blagoslovljen, posvečen.

Gewerbe, *n.*, *pl.* = *sg.* obert *f.*, obert-
stvo; rokodelstvo.

Gewerblichkeit, *f.* obertnost. [utež *f.*

Gewicht, *n.*, *pl.* -e, teža; važnost; (priuri)

gewichtig, *adj.* težak; važen.

Gewimmel, *n.*, *pl.* = *sg.* gomolenje.

Gewinn, *m.*, *gen.* -eſ, u. Gewinnſt, *m.*,
pl. -e, dobiček, dobitek; užitek.

gewinnen — Gewinn; habe gewonnen —

dobiti, dobivati, doseči; pridobiti;

na dobičku biti; im Spiel *g.*, priigrati;

einen (durch Geſchente) *g.*, koga na

svojo stran spraviti; Metalle *g.*,

kovine dobivati *a.* kopati; ich *g.* viel

an Wert, vrednost se mi pomnoži;

wie gewonnen, ſo gewonnen, kakor

prišlo, tako pošlo; kak dobljeno, tak

zgubljeno; — *ſ.* a. liebgewinnen.

Gewinnung, *f.* dobitje; dobivanje, pri-
delovanje.

Gewinſel, *n.*, *gen.* -ſ, cviljenje.

gewiß, *adj.* gotov, resničen, teden,

zanesljiv; einer Sache *g.* ſein, kake

reči v ſveſti biti ſi; — ein gewißer,

neki; nekaj; um eine *g.* Stunde, ob

nekej (*a.* svojej) uri; — *adv.* gotovo,

za res, terdno, brez dvombe; nekako.

Gewiſſen, *n.*, *pl.* = *sg.* veſt *f.*; nach ſeinem
beſten *ſ.*, po ſvojej naj boljšej ve-
dnoſti in veſti.

gewiſſenhaft, *adj.* veſten.

Gewiſſenhaftigkeit, *f.* veſtnost.

gewiſſenſloß, *adj.* brezveſten, neveſten.

gewiſſermaßen, *adv.* nekako. [nevihta.

Gewitter, *n.*, *pl.* = *sg.* huda ura, vihar.

gewogen, *adj.* nagnjen, vgoden, dober.

gewohnen, *pf.* m. ſein, navaditi se.

gewöhnen, vaditi, navaditi, privaditi

(koga); gewöhnt, navajen.

Gewohnheit, *f.* navada, običaj.

gewöhnlich, *adj.* navaden, običen.

gewohnt, *adj.* navajen; navaden; nach

g. Weiße, po navadi; *g.* Stiße, navadna

podpora; — *ſ.* gewöhnen.

Gewöhnung, *f.* vaja; navajenost.

Gewölbe, *n.*, *pl.* = *sg.* obločje, svod,

ſloko teme *a.* strop; hram; ſtacuna;

daß grüne *ſ.*, zeleni hram.

gewölbt, *adj.* oblokan, v oblok *a.* svod
zidan.

Gewölk, *n.*, *pl.* -e, oblaki (*pl.*).

Gewühl, *n.*, *pl.* -e, gomolenje, metež.

gewunden, *adj.* zvit; *g.* Thal, vijoča

se dolina; — *ſ.* winden.

Gewürm, *n.* červád *f.*; červi (*pl.*).

Gewürz, *n.*, *pl.* -e, korenice; blago-

dišeče korenine (*pl.*), dišavje.

gewürzhaft, *adj.* dišaven, blagodišeč.

gezacht, *adj.* rogljast; zobčast.

gezeichnet, *adj.* zaznamovan; pisan;

narisan.

Gezeug, *n.*, *gen.* -eſ, orodje; reči (*pl.*) *f.*

geziemen; eſ *g.* mir, spodobí se mi;

eſ *g.* ſich, spodobí se.

gezimmert, *ſ.* zimmern.

Gezwitscher, *n.*, *gen.* -ſ, cverčanje.

ſhat — mestice na cesti iz Fezana

v Borno.

ſicht, *f.* protin, pokostnica, božjast *f.*

ſiebel, *m.*, *pl.* = *sg.* verh, sleme; *ſ.* beſ

Gratſ, verh roba.

ſier, ſierde (vgl. Begierde), *f.* ſla, pohot,

glad *m.*, lakot *f.*

ſierig, *adj.* željen; goltén, gladoven.

ſieß-bach, *m.* hudournik, lijak.

ſießen — goſſ; habe gegoffen —, vlti,

liti; natočiti. [gießer] zvonár.

ſießer, *m.*, *pl.* = *sg.* livec; (ſtoden-

ſiſt, *n.*, *pl.* -e, ſtrup.

ſiſtig, *adj.* ſtrupén.

ſiſtpflanze, *f.* ſtrupena rastlina.

ſiſt-ſaft, *m.* ſtrupeni sok.

ſiſpel, *m.*, *pl.* = *sg.* verh; verhunec.

ſiraffe, *f.* žirafa. [križi (*pl.*).

ſitter, *n.*, *pl.* = *sg.* pletér *f.*, mreža,

ſitter-thür, *f.* križevate duri (*pl.*).

ſizeh, Džizeh — vas pri mestu Kahira

(Kairo) v Egiptu s 6000 prebivavci.

ſlanz, *m.*, *gen.* -eſ, blesk, lesk, svit,

ſijajnost.

ſlanzartig, *adj.* svitu podoben, svitel.

ſlänzen, svetiti se, lesketati se, bliščati,

migljati; — ſlänzend, lesketajoč, bli-

ščeč, svitel, ſijajén; *gl.* ſieg, ſijajna

zmaga.

ſlänzendweiß, *adj.* svitlo bel.

ſlänzperiode, *f.* ſijajna doba.

ſlänz-punkt, *m.* ſijajna pika, ſijajni del;

den *ſ.* ſciern, najſijajnejſi dobo ob-

hajati.

ſlarner, *m.*, *pl.* = *sg.* Glarjan — pre-

bivavec kantona Glarus v Švajci.

ſlaſ, *n.*, *pl.* ſlaſer, ſtekló; kozarec.

glasartig, *adj.* steklu podoben.
 gläsen = gläsern.
 gläsern, *adj.* steklen.
 Glas-gemälde, *n.* slika na steklu.
 Glasständer, *m.*, *pl.* = *sg.* steklár.
 Glasstütte, *f.* steklarnica.
 Glas-fugel, *f.* steklena krogla.
 Glasstühle, *f.* brušenje stekla.
 glatt, *adj.* gladek; polzek; — *adv.* gladko; naravnost.
 Glätte, *f.* gladkota.
 glätten, *gladiti*; zlikati.
 Glaube (ob. Glauben), *m.*, *gen.* -nē, vera; Gl. beimeffen, verujeti (komu).
 glauben, verujeti, verovati; misliti, meniti, misliti si; ich Gl. dich zu hören, zdi se mi, da te slisim.
 glaubwürdig, *adj.* verujeten.
 gleich, *adj.* jednak, ta isti, podoben; raven; Gl. und Gl. gesellt sich gern, kar si je podobno, se rado druží; slika najde si priliko; fast zu gleicher Zeit, skorej ob tistem času; — *adv.* Jednako, nalik; precej, precí; du bist gleich ihm stets froh, ti si kakor on vedno vesel.
 Gleiche, *f.* jednakost, (gliha); keines gleichen suchten, sebi jednacega iskati, ne para imeti; dergleichen, tak; ihres Gl., njej *a.* njim jednak.
 gleichen, — gleich; habe geglichen —, jednak biti, podoben biti; — (ichw., aber die compos. št.), ravnati.
 gleichermaßen, *adv.* jednako.
 gleichfalls, *adv.* tudi, jednako.
 Gleich-gewicht, *n.* ravnovážje.
 gleichgültig, *adj.* jednake vrednosti; malovažen; malomaren, hladnoseren; du bist mir Gl., za-te malo maram.
 Gleichgültigkeit, *f.* malomarnost, nemarnost, hladnoserenost.
 Gleich-muth, *m.* mirnoserenost, ravnodušje.
 gleichsam, *adv.* tako rekoč, skorej (kakor).
 gleich-setzen, *v.* štric postaviti; (drei Erben) Gl., jednako obdarovati.
 gleichwie, *conj.* kakor.
 gleichwol, *conj.* ondar, vendar.
 gleichzeitig, *adj.* istodoben, soversten; — *adv.* ob jednom, ravno takrat.
 gleichend, *adj.* lesketajoč; hinavski.
 gleiten — glitt; geglitten —; *pf.* m. sein, derkniti, zdersniti, spolzniti se; polzeti; teči; — *pf.* m. haben, (po ledu) dersati se.

Gletscher, *m.*; *pl.* = *sg.* lednik.
 Gletscher-eis, *n.* ledniški led.
 Glied, *n.*, *pl.* -er, ud; člen; (vojaška) versta.
 Gliedmaßen, (*pl.*), udje (*pl. m.*).
 glimmen — glomm, ob. glimmte; habe geglommen, ob. geglimmt —, tleti.
 glißern, lesketati se; berleti.
 Glöde, *f.* zvon; — Glöckchen, Glöcklein, *n.* zvonček.
 Glödenblume, *f.* zvonček.
 Glödenläute, *n.*, *gen.* -s, zvonjenje.
 Glöden-gießer, *m.* zvonár.
 Glödengießerei, *f.* zvonarija.
 Glöden-guß, *m.* vlitje zvona.
 Glöden-haus, *n.* zvonik.
 Glödenflöppel, *m.*, *pl.* = *sg.* kembelj.
 glödenrein, *adj.* čist ko zvon.
 Glöden-stuhl, *m.* vezani stol za zvonove.
 Glöden-thurm, *m.* zvonik.
 Glöden-ton, *m.* glas zvona.
 Glöckner, *m.*, *pl.* = *sg.* zvonikar, zvonitelj.
 Glüd, *n.*, *gen.* -es, sreča; alles gieng zum Gl., vse je šlo po sreči; daß Gl. begründen, srečo založiti si, srečo narediti; Glüd auf, Bog daj srečo; mozi Bog; na zdar.
 glüchlich, *adj.* srečen, blažen; Gl. sein über etwas, vesel biti česa.
 glüchlicherweise, *adv.* po sreči.
 glühen, žareti, goreti, razbeljen biti; glühend, žareč, goreč, bel, vroč; glühende Kohle, žerjavica; Gl. Metall, stopljena kovina; Gl. Augen, bliskajoče oči; (die Sonne) brennt Gl., hudo pripeka; — beliti, razbeliti.
 glühendheiß, *adj.* vroč, razbeljen.
 Glut, *f.*, *pl.* -en, žar; vročina; žerjavica, glovnja.
 Gnade, *f.* milost; milostljivost; do-brota; Euer Gn., Vaša milost; auf Gn. und Ungnade, na milost in nemilost; bei einem in Gn. kommen, prijubiti se komu. [sveta p.
 Gnaden-bild, *n.* čudodelna podoba.
 Gnaden-brot, *n.* miloščina.
 Gnadenkirche, *f.* božjepotna cerkev.
 Gnaden-ort, *m.* sveti kraj, sv. mesto.
 gnadenreich, *adj.* milosti poln, blagodaren.
 Gnaden-soß, *m.* miloščina.
 gnädig, *adj.* milosten, milostljiv.
 Gold, *n.*, *gen.* -es, zlato.
 Gold-blättchen, *n.* zlata pena, zlati list.
 golden, *adj.* zlat.

golddurchwirft, *adj.* z zlatom pretkan.
 goldgeschmückt, *adj.* z zlatom okitjen.
 goldgestickt, *adj.* z zlatom vezen.
 goldgewirft, *adj.* iz zlata stkan.
 Gold-grund, *m.* zlato dno, zlata podlaga.
 Gold-korn, *n.* zlato zerno.
 Gold-schatz, *m.* zaklad zlata.
 Gold-schrift, *f.* zlato pisanje.
 Gold-stücker, *f.* zlato vezenje; mit G.
 bedecktes Kleid, vsa z zlatom obšita
 obleka.
 Gold-stück, *n.* zlatnik.
 Goldstücken, *f. pl.* -en, zlata omaka.
 Gold, *m., pl.* -e, zaliv.
 gönnen, privoščiti. [tnik.
 Gönnner, *m., pl.* = *sg.* prijatelj, dobro-
 görlicher, *adj.* goreliški.
 Gospodar, *m., gen.* -s, *pl.* -e, gospodar.
 Gospodariza, *f.* gospodarica, gospo-
 dinja.
 Gothe, *m., pl.* -n, Got.
 gothisch, *adj.* gotski.
 Gott, *m., pl.* Götter, Bog, *pl.* bogovi;
 Gott sei vor, Bog varuj.
 Götter-fiß, *m.* bogovsko prebivališče.
 Gottes-dienst, *m.* božja služba.
 gottesdienstlich, *adj.* bogoslužben.
 Gottes-frieden, *m.* božji mir; G. halten,
 b. m. obhajati.
 gottesfürchtig, *adj.* bogaboječ.
 Gottesgabe, *f.* božji dar.
 Gottes-haus, *n.* božja hiša.
 Gottes-held, *m.* božji junak.
 Gottesliebe, *f.* ljubezen božja.
 Gotteslilie, *f.* lilija božja.
 Gottes-mann, *m.* božji mož.
 Gottesmutter, *f.* mati božja.
 Gottessohn, *m., gen.* -es, sin božji.
 Gottes-wunder, *n.* čudo božje.
 Gottfried, Bogomir.
 Gottheit, *f.* božestvo; bog.
 Gotthold, Bogoslav.
 Göttin, *f., pl.* -nen, boginja.
 göttlich, *adj.* božji.
 Gottlieb, Bogomil.
 gottfelig, pobožen, svet.
 Göthe, *m., pl.* -n, malik.
 Grab, *n., pl.* Gräber, grob; einen ins
 G. bringen, pod zemljo spraviti koga;
 das heil. Grab, božji grob.
 graben — grabst; grub; habe gegraben —
 kopati, gredsti, izkopati; — *vbs. n.*
 kopanje; iskanje. [prekop, okop.
 Graben, *m., pl.* Gräben, rov, jarek;
 Grab-hügel, *m.* gomila.

Grab-lieb, *n.* pogrebna a. nagrobna
 pesem.
 Grab-mal, *n.* nagrobni spominek; grob.
 Grab, *m., pl.* -e, stopnja; kolikost, veli-
 kost; čast *f.*, dostojnost; Gr. der Ver-
 wandtschaft, koleno sorodnosti; in
 hoßem Gr., močno, obilo, v obilej
 meri.
 grad = gerade. [čerten.
 gradlinig, *adj.* přemočerten, ravno-
 Graß, *m., pl.* -en, grof.
 Gram, *m., gen.* -es, tuga, žalost.
 gram, *adj.* neprijazen; einem gr. sein,
 merziti koga, gorak biti mu.
 grämen, *ich*, žalostiti se; — *vbs. n.*
 žalost, tuga.
 Gran, *n. od. m., pl.* -e, zerno; gran.
 Gran, (mesto) Ostrogon.
 Granit, *m., pl.* -e, granit, žula.
 Granit-bloß, *m.* granitova skala.
 Gränz-bächlein, *n.* mejni potoček.
 Gränze (od. Grenze), *f.* meja; gránica,
 krajina.
 gränzen, an od. mit etwas, mejiti (se)
 s čim, deržati se česa, dotikati se;
 — gränzend, meječ, deržec se.
 gränzenlos, *adj.* brezkončen, neizmeren.
 Gränzer, *m., pl.* = *sg.* graničar, krajinec.
 Gränz-gegend, *f.* mejni kraj. [hiša.
 Gränz-haus, *n.* mejna hiša; graničarska
 Gränz-lauf, *m.* tek za mejo.
 Gränz-scheide, *f.* predel, meja.
 Graß, *n., pl.* Gräser, trava; in das Gr.
 beißen, v kertino doželo zariti se; —
 Gräschen, *n.* travica. [stiti.
 graßen, pasti se; gr. lassen, v travo spu-
 Graß-flur, *f.* trata, loka.
 Graß-halm, *n.* m. travica, bilka.
 Graßmücke, *f.* pénica.
 Graß-platz, *m.* trata.
 gräßlich, *adj.* grozovit, straßen.
 Graßspize, *f.* špičica travina.
 Grat, *n. od. m., pl.* -e, greben, sleme, rob.
 grau, *adj.* siv; das Gr., sivota.
 graubraun, *adj.* sivorjav.
 Gräuel, *m., pl.* = *sg.* gnjus, groza.
 Gräuel-that, grozoviti čin, hudodel-
 stvo.
 grauen, siveti, osiveti; der Tag gr.,
 dani se; es gr. mir vor etwas, groza
 me je česa. [groza.
 Grauen, Braun, *n.* danjenje, svit; —
 grauerregend, *adj.* grozovit, straßen.
 Grau-fopf, *m.* sivoglavec, sivec.
 graulich, *adj.* sivkast; plaßen.

grünlich, *adj.* grozopoln, grozen.
 Graus, *m.*, *gen.* -eš, groza; — sip, gručec. [voločen.
 grauſam, *adj.* nevsmiljen, okruten, ker-
 Grauſchimmel, *m.* serec, sivec.
 grauſenerregend, *adj.* grozovit.
 grauſig, *adj.* grozen, grozopoln.
 gravitātiſch, *adj.* možki, mogočen.
 greifen — griff; habe gegriſſen —, pri-
 jeti, zagrabit, seči; ſlatati; prijeti
 se; nach etwas gr., seči po kaj; zu
 den Waffen gr., orožje zgrabiti.
 Grein — mestice blizo Linca.
 Greis, *m.*, *pl.* -e, sivček, starček.
 greiſen, (*pf.* m. haben), siveti, osiveti.
 grell, *adj.* oster, rezek; živ, živopisan.
 Grenadiermüſe, *f.* granatirska kučma
 a. kapa.
 Grenze, *f.* Gränze.
 Griech, *m.*, *pl.* -n, Gerk. [Gerško.
 Griechenland, (*n.*), *gen.* -s, Gerčija.
 Griechenvolk, *n.*, *gen.* -eš, gerški narod.
 griechiſch, *adj.* gerški.
 Griff, *m.*, *pl.* -e, prijetje, zgrabljaj;
 deržalo; einen großen Gr. thun, na
 debelo zagrabit.
 Griffel, *m.*, *pl.* = *sg.* pisalo, čertnik;
 (*pri plodnici*) vratič.
 Grille, *f.* muren, everček.
 Grimm, *m.*, *gen.* -eš, serd, jarost.
 grimmig, *adj.* serdit, hud, ljut, oster;
 gr. kalt, hudo mraz.
 grimſen, režati. [ljuden.
 grob, *adj.* debel, grob; surov, nepri-
 grollen, bučati; einem, od. auf (gegen)
 einen, jeziti se nad kom. [morji.
 Grönland — otok v Severnem ledenem
 Grönländer, *m.*, *pl.* = *sg.* Grenlandec.
 grönländiſch, *adj.* grenlandski.
 Großchen, *m.*, *pl.* = *sg.* groš.
 groß, *adj.* velik; die Großen (deš Lan-
 deš), velikaši.
 großartig, *adj.* veličasten, velikanski.
 Großartigkeit, *f.* veličastnost. [častvo.
 Größe, *f.* velikost; ogromnost, veli-
 großentheils, *adj.* večjidel.
 Großgriechenland, Velika Gerčija — t.j.
 doljenja Italija.
 großherzig, *adj.* velikodušen.
 Großherzog-thum, *n.*, *pl.* -thümer, veliko
 vojvodstvo.
 großjährig, *adj.* polnoleten.
 Großmähren, Velika Moravija.
 Großmuth, *f.* velikodušnost, veliko-
 miselnost.

großmüthig, *adj.* velikomiseln, veliko-
 dušen.
 Großmutter, *f.* baba, stara mati.
 größtentheils, *adv.* največjidel; večjidel.
 Großthat, *f.* slavi čin, junaštvo.
 Großvater, *m.* ded, stari oče.
 Großvatersdorf = Großvaterš Dorf.
 Groß-Zdibau, Veliki Zdikov — vas na
 južnem Češkem.
 Grotte, *f.* jama, špilja.
 Grube, *f.* jama, rupa. [vati.
 grübeln, vertati; premisljevati, modro-
 Grüt, *f.*, *pl.* Gräfte, raka, rakev *f.*, grob.
 Grummet, *n.*, *gen.* -s, otava.
 grün, *adj.* zelen; daß Gr., zelenje.
 Grünberg, Zelena gora (pri Nepomuku).
 Grund, *pl.* Gründe, dno; svet, trata,
 polje, zemlja, tla (*pl.*), temelj; vzrok,
 razlog; zu Gr. gehen, konec vzeti, po-
 giniti; im Grunde, prav za prav.
 Grund-beſitzer, *m.* kmet, zemljak, po-
 sestnik.
 gründen, vstanoviti, osnovati, napra-
 viti, vtemeljiti; sezidati, postaviti;
 gegründete Entſchuldigung, veljaven
 izgovor; — *vbs. n.* sezidanje, vstanov-
 ljenje. [stavnik.
 Gründer, *m.*, *pl.* = *sg.* vstanovnik, na-
 Grundlage, *f.* podlaga.
 grundreich, *adj.* srebogat.
 Grund-ſatz, *m.* načelo, pravilo.
 Grund-ſtein, *m.* temeljni kamen.
 Gründung, *f.* vstanovitev, začetek.
 grünen, zeleneti; — grüncnd, zeleneč;
 zelen.
 grünlich, *adj.* zelenkast. [hrohanje.
 grunzen, hrohati, kruliti; — *vbs. n.*
 Gruppe, *f.* skupek, skupina. [zdrav.
 Gruß, *m.*, *pl.* Grüße, pozdravljenje, po-
 grüßen, pozdraviti; Gott grüß' euch,
 Bog vas sprimi.
 Grüte, *f.* pšeno.
 gucken, kukati.
 Guinea — pokrajina v srednji Afriki
 pri atlantskem morji.
 Gulden, *m.*, *pl.* = *sg.* goldinar, zlat.
 Günt, *f.* nagnjenost, milost.
 güntig, *adj.* nagnjen, naklonjen, pri-
 jazen; vgoden.
 Gurgel, *f.*, *pl.* -n, gerlo.
 Gürtel, *m.*, *pl.* = *sg.* pas.
 Guß, *m.*, *pl.* Güße, litje, liv; náliv,
 ploha; tok.
 Gußeisen, *n.* lito železo.
 Gustav, Gustav.

gut, *adj.* dober; priden, vgoden; g. ma-
chen, popraviti, poravnati; du hast
gut Häuser bauen, tebi je lahko hiše
zidati; — das Gute, dobro; to, kar
je dobro a. prav; zu gute kommen,
k dobremu a. v prid priti.

Gut, *n.*, *pl.* Güter, blago, lastnina,
imetek, posestvo; kmetija, graščina.
Güte, *f.* dobrot, dobrotljivost; in der G.,
z dobrim, z lepim.

güterreich, *adj.* (blaga) bogat.
gutgenährt, *adj.* dobro rejen.
gutgehumt, *adj.* dobromisleč, dober.

Gutheit, *f.* dobrotljivost.
gutherzig, *adj.* dobroserčen.
gütig, *adj.* dobrotljiv, milostljiv.

gutmüthig, *adj.* dobroserčen.
Gutsbesitzer, *m.* graščak.

Gutsein, *vbs. n.* (dober biti).

Gymnasium, *n.*, *gen.* -s, *pl.* Gymna-
sien, gimnazija; — g. so bile na
Gerskem velika javna poslopja, kjer
se je mladina vterjevala in se vadila
telesnih spretnosti.

H.

Haar, *n.*, *pl.* -e, las; dlaka, kocina.

Haar-büschel, *m.* čop, šopek las a.
dlake.

Haar-sieb, *n.* sito.

Habe, *f.* imetek, imenje, premoženje;
Hab und Gut, vse premoženje.

haben — hast, hat; hatte; habe ge-
habt —, imeti.

habhaft werden, Zemandes, vjeti, dobiti,
zasaciti, doseči koga.

Habicht, *m.*, *pl.* -e, jastreb.

Habichts-frant, *n.* skeržolica, kosmura,
hostni regrat.

Habsburg — nekaj grad, sedaj raz-
valina na desnem bregu Ane (Mar)
v Švajci; od tega gradu ima ime
naša vladarska rodovina.

Habsucht, *f.* lakomnost, gladovnost.

Hade, *f.* motika; sekira.

haben, sekati, usekati; kopati; klju-
vati; — *vbs. n.* sekanje, kopanje,
kljuvanje.

Hader, *m.*, *gen.* -s, prepir.

Hader (pl.), cunje (pl.).

hadern, prepirati se.

Haderer, *m.*, *pl.* = *sg.* prepirljivec.

Hafen, *m.*, *pl.* Häfen, pristan f., luka.

Hafen-stadt, *f.* mesto s pristanjo, pri-
stanišče.

Hafer, *m.*, *gen.* -s, oves.

haften, an etwas, deržati se česa; prijeti
se; ostati; für einen, porok biti za
koga.

Hag, *m.*, *pl.* -e, plot; gaj.

Hagel, *m.*, *gen.* -s, toča; sodra.

Hagel-wetter, *n.* huda ura s točo, toča.

hager, *adj.* suh, koščén.

Hahn, *m.*, *pl.* Hähne, petelin; peteli-
nec, pipa. [gredi (pl.) f.]

Hahnen-ballen, *m.* petelinovo slemo;

Hahnen-schrei, *m.* petelinje petje.

Hain, *m.*, *pl.* -e, gaj, log.

Hainfahl, *m.*, *gen.* -es — neki slap v
Krkonosih.

Hafen, *m.*, *pl.* = *sg.* kljuka, kvaka.

hagig, *adj.* kljukast; h. gebogen, v
kljuko zakrivljen.

halb, *adj.* pol (*subst.*), polovina; hal-
bes Licht, svitanje, sivota; — *adv.*
na pol. poli.

halbdurchscheinend, *adj.* na pol prosojen.

halben, halber, *praep. z gen.*, zavoljo,
zarad.

Halb-insel, *f.* polotok. [obel.]

halbtugelförmig, *adj.* polokrožen, pol-

Halb-mond, *m.* polmeseec.

Halbmondförm, *f.* polomesečna oblika.

halbohnmächtig, *adj.* na pol obnemogel.

Halde, *f.* breg, berdo.

Hälfte, *f.* polovica, polovina; pol *m. in f.*

Halle, *f.* lopa, veža; dvorana, prostor.

hallen, doneti, razlegati se; dröhrend h.,
grometi.

Halm, *m.*, *pl.* -e, *coll.* -en, bil f., bilka,
steblo; — Halmchen, *n.* bilčica, ste-
belce; ein H. Stroh, jedna slamica.

Halm-glied, *n.* stebelno kolence.

Halb, *m.*, *pl.* Hälfe, vrat; gerlo; aus
vollem H. schreien, na vse gerlo kričati.

Halt, *m.*, *gen.* -es, deržaj; ostanek;

H. machen, ustaviti se; ostati; bejhen
H. gewinnen, stanovitejši stopnje
imeti.

haltbar, *adj.* uderžen; terden, terpežen,
stanoviten; veljaven.

halten — hältst; hielt; habe gehalten —,
deržati; imeti; ustaviti se; Pferde h.,
konje imeti a. rediti; streng h., v ter-
dem imeti a. deržati; bereit h., pri-
pravljen imeti; fern h., odverniti,
odvrčati, odstraniti; einen gefan-
gen h., koga vjetega imeti; sich ver-

borgen h., skrivati se; Waſche h., na straži biti; Wort h., Tren und Glau-
ben h., moſ beseda biti; den Gottes-
dienſt h., boſžo službo opravljati;
Stand h., derſhati se, uſtaviti se,
uſtavljati se; der Kuſtſcher hielt, koči-
jaſ je uſtavil; ſiſill h., oſtati, uſta-
viti se; der Wagen h., voz obſtoji;
halt (ein)! ſtoji; eſ mit einem h., der-
ſhati a. potegniti s kom; ich h. miſh
wohl, dobro se derſhim a. obnaſam;
ich h. auf Eintracht, gledam na sloſ-
noſt; eſ h. ſchwer, teſko je; daſir h.,
meniti; für etwaſ h., imeti za kaj;
etwaſ hoch h., viſoko ceniti kaj; lieb
und werth h., rad imeti.

Haftung, f. derſhanje; noſa; edle H.,
blago obnaſanje a. vedenje.

Hamburg — ſvobodno meſto v ſevernej
Nemčii, na deſnem bregu reke Labe.

Hamillar — ime kartaſke rodovine, iz
ktere naj bolj ſlove Hamillar Barkas.

Hammer, m., pl. Hämmer, kladivo.

Hämmern, korvati; razkovati; kljuvati;
— vbs. n. kovanje, kljuvanje.

Hammer-werk, n. kladivo, fuſina.

Hamſter, m., pl. = sg. herček, ſkriček.

Händ, f., pl. Hände, roka; hoſhe H.,
pregerſſe (pergiſſe), peſt f.; H. in H.,
za roko derſeči se; — Händchen, n.
ročica. [delo.]

Handarbeit, f. ročno a. rokotvorno

Handel, m., gen. -ſ, kupčija, tergovina;
H. treiben, kupčevati; — pl. Händel,
prepir.

handeln, pogajati se; ravnati, delati,
ſtvoriti; kupčevati; von etwaſ h.,
meniti se o čem; eſ h. ſich um etwaſ,
beſeda je o čem; godi se za kaj.

Handels-mann, m., pl. -leute, kupec,
tergovec.

Handels-ſchiff, n. kupčijska ladja.

Handels-ſtadt, f. kupčijsko meſto.

Handlung, f. djanje, delo, opravilo, čin;
kupčija.

Handmühle, f. žernik, žern (m.). [pis.]

Hand-ſchrift, f. laſtnoročno piſmo; roko-

Hand-ſchuh, m. rokavica, rokavica.

Handvoll, f. (prav za prav: eine hoſhe
Hand voll), pregerſſe, peſt f.

Hand-werk, n. rokodelſtvo.

Handwerker, m., pl. = sg. rokodelec.

Handwerks-buſche, m. rokodelski hlapec
a. pomagač. [delec.]

Handwerks-mann, m., pl. -leute, roko-

Sanf, m., gen. -eſ, konoplja; coll. ko-
noplje (pl.). [pljenka.]

Sänſling, m., pl. -e, repnik, kono-

Sängebrücke, f. viſeči moſt.

hängen (unr. a. biſw. hängen) — hängſt;

häng; habe gehängen —, viſeti; obe-

ſen a. navezan biti; ich hänge voll

Trauben, polno grozdja viſi po meni.

hängen, (ſchw.), obeſati, obesiti; ſich

feſt h., terdo obesiti se.

Hamibal — ſin Hamillarjev, roj. l. 247,
um. l. 183 pr. Kr.

Hauſ, Anze; — Hanſel, Anžek.

Häring, m., pl. -e, ſled f., ſlanik.

Häringſ-ſang, m. ſledji lov.

Häringſſcherei, f. ſledji lov.

Harm, m., gen. -eſ, tuga, ſkerb.

harmlos, adj. miren; brez ſkerbi; ne-
dolžen.

härnen, (beſſer) härren, adj. žimnat, ra-
ſevnat, arſaſt.

Harniſch, m., pl. -e, oklep.

Harpune, f. oſtve (pl.).

harren, auf etwaſ, od. einer Sache (gen.),
čakati (česa).

hart, adj. terd; nevkreten, okoren; ter-
doſerčen; h. verſlagen, hudo zato-
žiti a. obdolžiti.

Härte, f. terdota.

Hartherzigkeit, f. terdoſerčnoſt.

Hartnädigkeit, f. terdovratnoſt.

Harz, n., pl. -e, (ſurova) ſmola.

Harz-gebirge, n. Hare — gorovje v ſe-
vernej Nemčii, zelo bogato rude.

harzig, adj. ſmolat, ſmolikaſt.

haſchen, hlapati, hlapniti (po čem);
loviti. [vojvod.]

Haſdrubal — ime nekterih kartaſkih

Haſe, m., pl. -n, zajec; — Haſchen, n.
zajček.

Haſel-baum, m. leſka.

Haſel-buſch, m. leſkov germ.

Haſel-huhn, n. gozdni jereb.

Haſel-mauſ, f. leſkova miſ — po-
dobna polhu.

Haſel-nuſſ, f. leſnik.

Haſel-reiſ, n. leſkova vejica.

Haſel-ſtrauch, m. leſkov germ; — pl.
leſčevje.

Haſen-jagd, f. zajčji lov. [tovilo.]

Haſpel, m., pl. = sg.; a. f., pl. -n, mo-
haſpeln, motati.

Haſſ, m., gen. -eſ, ſovraſtvo, čert.

haſſen, ſovraſžiti, čertiti.

häſſlich, adj. gerd, ſtuden.

Haft, *f.* naglica, berzost; mit *H.*, naglo.
 Haube, *f.* kapa; — Häubchen, *n.* kapica, čepica. [*nec.*]
 Haubenlerche, *f.* čopka, čopasti škerja-
 hauch, *m.*, *pl.* -e, dih, sapa.
 hauchen, *sopsti*, dihati.
 hauen — hieb; habe gehauen —, se-
 kati; udariti, usekati, biti, tolči.
 Hauer, *m.*, *pl.* = *sg.* sekač; čekán *a.*
 kel (*m.*) (t. j. merjascev zob).
 Hauße (od. Haufen), *m.*, *gen.* -nš, *pl.* -n,
 kup, kopica; trop; derhal, prosto
 ljudstvo; — Häuflein, *n.* kopica,
 kupček.
 häufen, *kopičiti*, *germaditi*.
 häufig, *adj.* pogosten, gost; — *adv.*
 pogostoma, pogosto.
 Haupt, *n.*, *pl.* Häupter, glava; glavar,
 poglavar, načelnik.
 Hauptbelustigung, *f.* glavna veselica *a.*
 zabava.
 Haupt-fang, *m.* véliki lov.
 Haupt-fluß, *m.* vélika reka. [*piča.*]
 Haupt-futter, *n.* poglavitna kerna *a.*
 Hauptlehre, *f.* glavni nauk.
 Haupt-macht, *f.* glavna moč.
 Haupt-mann, *m.*, *pl.* -leute, satnik,
 stotnik; načelnik.
 Hauptmasse, *f.* glavna sila; večina.
 Haupt-nahrungsmittel, *n.* glavna hrana,
 gl. živež.
 Hauptsache, *f.* glavna stvar.
 hauptfächlich, *adj.* poglavitni; — *adv.*
 zlasti, večidel, po večjem.
 Haupt-sitz, *m.* glavni sedež.
 Haupt-spaziergang, *m.* glavno spreha-
 jališče.
 Haupt-stadt, *f.* glavno *a.* véliko mesto.
 Hauptstraße, *f.* vélika cesta; v. ulica.
 Haupt-theil, *m.* glavni del, gl. oddelek.
 Haus, *n.*, *pl.* Häuser, hiša; dom; von *H.*
 zu *H.*, od hiše do hiše; nach Hause,
 domov (domú), vom *H.*, z doma, zu
H., doma; — Häuschen, *n.* hišica.
 Haus-bedarf, *m.* domača potreba. [*va.*]
 Hauseinrichtung, *f.* pohištje, hišna opra-
 haufen, gospodariti; prebivati; raz-
 sajati.
 häuserhoch, *adj.* hiše visok.
 Häuser-meer, *n.* morje hiš.
 Häuserreihe, *f.* versta hiš.
 Haus-flur, *f.* veža.
 Haus-frau, *f.* gospodinja.
 Haus-freund, *m.* hišni prijatelj, gost.
 Haus-geflügel, *n.* domača perutnina.

Haus-genosse, *m.* domašnik, domači to-
 varš, d. človek; gost; — *pl.* družina.
 Hausgenossin, *f.*, *pl.* -nen, domašnica,
 gostja.
 Haus-geräth, *n.* hišno orodje; pohištje.
 Hausgeräthschaft, *f.*; *pl.* hišno orodje,
 pohištje.
 Haus-gott, *m.* hišni bog.
 Haus-hahn, *m.* domači petelin.
 Haus-halt, *m.* gospodarstvo, gospodin-
 stvo.
 haushalterisch, *adj.* gospodarski, varčen.
 Haushaltung, *f.* hiševanje, gospodar-
 stvo, gospodinje.
 Haus-herr, *m.* gospodar.
 Haus-hund, *m.* domači pes.
 Hauserer, *m.*, *pl.* = *sg.* pohišni proda-
 javec, krošnjar.
 Hausfaze, *f.* domača mačka.
 häuslich, *adj.* domač.
 Haus-mutter, *f.* gospodinja.
 Hausrath, *m.* = Hausgeräth.
 Haus-raubthier, *n.* domača róparica.
 Haus-schwalbe, *f.* domača lastavica.
 Haus-stall, *m.* domači hlev.
 Haus-thier, *n.* domača žival.
 Haus-thür, *f.* hišne duri (*pl.*).
 Haus-vater, *m.* gospodar.
 Haus-wesen, *n.* gospodarstvo, gospo-
 dinstvo.
 Haut, *f.*, *pl.* Häute, koža; — Häutchen, *n.*
 kožica.
 hautartig, *adj.* koži podoben.
 häuten, *iz* kože djati; sich *h.*, leviti se,
 preleviti se, omajiti se.
 häutig, *adj.* kožnat.
 heben — hob (*a.* hub); habe gehoben —,
 vzdigniti; sich *h.*, vzdv. se, vstati;
 povzdigniti se; povikšati se.
 Hebriden (*pl.*), Hebridi — otoki v atlant-
 skem oceanu ob severnozapadnih
 bregovih Škocije.
 Hebron — prestaro mesto v Palestini.
 Hechel, *f.*, *pl.* -n, greben, mikavnik.
 Heck, *n.*, *pl.* -e, ograda, plot; verzél *f.*
 Hecke, *f.* (živ) plot; germ.
 Heer, *n.*, *pl.* -e, vojska, (armada); vojaki.
 Heeres-haufe, *m.* kerdelo (vojakov).
 Heeres-macht, *f.* vojska.
 Heer-führer, *m.* vojvoda.
 Heermasse, *f.* vojaška sila *a.* množica.
 Heerstraße, *f.* (vélika) cesta.
 heften, pripeti, zapeti, otvezti, pribiti;
 die Augen an etwas *h.*, oči v kaj
 vpreti.

heftig, *adj.* nagel, hud, silen; — *adv.* silno; h. ipreden gegen etwaš, ostro govoriti soper kaj.

Heftigkeit, *f.* naglost, sila, silnost.

hegen, graditi, gajiti; varovati; rediti; imeti, gojiti; Erwartungen von einem h., nadeje gojiti o kom, pričakovati kaj od njega.

Hegezeit, *f.* čas varovanja.

Heher (od. Häher), *m.*, *pl.* = *sg.* šoga.

hehr, *adj.* veličasten, častitljiv, svet.

hei, *interj.* jej.

Heide, *m.*, *pl.* -n, pogán, malikovavec.

Heide, *f.* vres, vresje; pusti svet, pustina, stepa.

Heide-korn, *n.* ajda, jeda.

Heide-fraut, *n.* vresje.

Heidelbeere, *f.* borovnica; — Heidelbeer-busch, *m.* borovničevac; — didicht, *n.* borovničeva gošča; — farren, *m.* vozič z borovnicami; — mann, *m.* borovničar; — rechen, *m.* smukalica a. grabljice (*pl.*) za borovnice; — strauch, *m.* borovničevac.

Heidelberg — mesto na Badenskem, na levem bregu Nekarja.

Heidel-gejstripp, *n.* borovničevje.

Heidel-strauch, *m.* borovničevac.

Heidenthum, *n.*, *gen.* -s, poganstvo.

Heidestrecke, *f.* vresovina; pustopoljina, pust.

heidniſch, *adj.* poganski, malikovavski.

Heil, *n.*, *gen.* -es, spas, očetba; blagost, sreča, izveličanje; H. dem Volke, blagor ljudstvu; daš H. in der Noth ljudem, v begu rešitve (spasenja) iskati. [šenik.]

Heiland, *m.*, *gen.* -es, izveličar, odreheilen, celiti, zaceliti, ozdraviti; — *pf.* m. sein, zaceliti se.

heilig, *adj.* svet; der H., svetnik.

Heiligen-bild, *n.* svetnikova podoba, sveta slika.

Heiligpredhung, *f.* posvečenje.

Heilig-thum, *n.*, *pl.* -thümer, svetinja; svetišče.

heilkundig, *adj.* zdravljenja vešč.

Heil-mittel, *n.* zdravilo, lok.

Heilquelle, *f.* zdravilni vrelec. [sten.]

heilsam, *adj.* zdravilen, zdrav; kori-

heim, *adv.* domov (domú).

Heimat, *f.*, *pl.* -en, domovina, dom.

Heimat-land, *n.* domovina.

heim-bringen*, domov prineesti.

Heimfahrt, *f.* vožnja proti domu.

heim-führen, domov peljati.

heim-gehen*, *pf.* m. sein, domov iti.

heimlich, *adj.* domač; kroták; h. sein irgendwo, doma biti kje.

Heimkehr, *f.* (domov) vrnitev, povrat.

heim-kehren, *pf.* m. sein, domov vrniti se.

heim-kommen*, *pf.* m. sein, domov priti.

Heimkunft, *f.* prihod (domov).

heimlich, *adj.* skriven, skrit; — *adv.* skrivaj, skrivši, natihoma.

heim-juchen, obiskati.

heim-tragen*, domov nesti.

heimtückisch, *adj.* potuhnjén, lókav.

Heim-weg, *m.* pot proti domu; auf dem H., domov gredé.

heim-ziehen*, *pf.* m. sein, domov iti.

Heinrich, Henrik.

heißer, *adj.* hriprav.

Heisterbach — ime nekega samostana.

heiß, *adj.* vroč, vrel, gorák; heißer Kampf, hud a. žestok boj.

heizen — hiež; habe geheizen —, imenovati, zvati; veleti, ukazati, einem etwaš h., komu kaj v.; einen etwaš thun h., komu kaj storiti v.; — imenovati se; pomeniti; er h. Sinon, Sinon mu je ime; es h., pravi se; waš soll daš h.? kaj ima to pomeniti?

Heiß-hunger, *m.* glad. [volje.]

heiter, *adj.* veder, jasen; vesel, dobre

Heiterkeit, *f.* vedrost; veselost.

heizen, kuriti, zakuriti; — *obs. n.* kúr-jenje, kurjava.

Heſſa — sopka (ognjena gora) v južnej strani Islandije, okoli 4500' visoka.

Heſſd, *m.*, *pl.* -en, junak, korenjak.

Heſſden-muth, *m.* junaštvo.

Heſſdenmüthig, *adj.* junaški.

Heſſdenſage, *f.* junaška pripovedka.

Heſſden-that, *f.* junaški čin.

Heſſden-tod, *m.* junaška smert.

helfen — hiſſſt; half; habe geholfen —, pomagati, pomoči.

Heſſiogabalus — rimljanski cesar od l. 218—222 po Kr.

heſſ, heſſe, *adj.* svitel, jasen, bel, čist.

Heſſaſ, Helada, Gerčija.

heſſblau, *adj.* jasnomoder.

Heſſe, *f.* svitloba, jasnota.

Heſſene, *m.*, *pl.* -n, Helenec, Gerk.

heſſeniſch, *adj.* helenski.

Heſſer, *m.*, *pl.* = *sg.* vinar; božjak, belič.

Heſſeſpont, *m.*, *gen.* -s, — morski preliv, zdaj Dardanele imenovan.

hellfarbig, *adj.* jasnobarven, svitel.
 hellgrün, *adj.* jasnözelen.
 Helligkeit, *f.* = Sella.
 helllobernd, *adj.* svitlogoreč.
 hellrothfarbig, *adj.* jasnorujav.
 Helm, *m.*, *pl.* -e, lebka, čelada.
 Helvetier, *m.*, *pl.* = *sg.* Helvecijan; —
 H. so bili nekdanj narod v Švajci.
 Hemd, *n.*, *gen.* -es, *pl.* -en, u. -e, srajca,
 košulja.

hemmen, *zaderževati*, *ovirati*, *ustaviti*.
 Hengst, *m.*, *pl.* -e, žrebec.

Henne, *f.* kokoš *f.*, puta.

her, *adv.* sem; die Berge um ihn her,
 hribje okrog njega.

herab, *adv.* sem doli, doli, navzdol; —
 v *compos.*, s. doli (— pa se, kakor tudi
 herein, hinab, hindurch, nieder i. dr.,
 ne prestavlja vselej, zlasti pa tedaj
 ne, kedar je pri takem glagolu še
 drugi dostavek, ki kraj ali mór
 določuje, n. pr. er fiel vom Dache
 herab, s strehe je padel; er schaut
 beim Fenster hinaus, skozi okno
 gleda).

herab=blicken, doli pogledati. [d. leteti.

herab=fallen*, *pf.* m. sein, doli pasti;

herab=fliegen*, *pf.* m. sein, doli zleteti.

herab=fließen*, *pf.* m. sein, doli teči.

herab=hängen*, doli viseti.

herab=holen, doli prinesti; d. dobiti.

herab=lachen, doli smeјati se.

herab=langen, doli poseči; d. pomoliti.

herab=lassen*, doli spustiti; sich zu
 einem h., ponižati se k komu.

Herablassung, *f.* ponižnost, priljudnost.

herabreichend, *adj.* doli segajoč.

herab=schütteln, otresti.

herab=sehen*, doli videti, d. gledati.

herab=sinken, doli spustiti; pobesiti;
 pripogibati.

herab=springen*, *pf.* m. sein, doli skočiti.

herab=steigen*, *pf.* m. sein, doli zlezi

(iti, priti, spuščati se); vom Pferde
 h., s konja stopiti, zjahati.

herab=stürzen, doli zverniti a. zvrčati;
 — *pf.* m. sein, doli zverniti se, d.
 pasti; d. dreti.

herab=wälzen, doli valiti.

herab=ziehen*, doli potegniti, zvleči.

heran, *adv.* tu sem, bližje; sem gori,
 kvišku.

heran=gehen*, *pf.* m. sein, bližje iti.

heran=nahe, *pf.* m. sein, bližati se, pri-
 bližati se.

heran=rücken, primikati; — *pf.* m. sein,
 primikati se, prihajati, priti.

heran=schleichen*, *pf.* m. sein, bližje pla-
 ziti a. priplaziti se; — *vbs.* n. skrivni
 prihod.

heran=schwimmen*, *pf.* m. sein, bližje
 plavati a. priplavati.

heran=stürzen, *pf.* m. sein, (bližje) pri-
 dreti, prihajati.

heran=treten*, *pf.* m. sein, stopiti (k
 komu); prideržati (ga).

heran=wachsen*, *pf.* m. sein, rasti, vzrasti.

heran=wälzen, valiti (kam bližje).

heran=zug, *m.* prihod.

herauf, *adv.* sem gori, gori. [viti.

herauf=bringen*, gori prinesti a. spra-

herauf=führen, (gori) privesti.

herauf=qualmen, (*pf.* m. haben), (gori)
 kaditi a. valiti se.

herauf=schicken, gori poslati.

herauf=steigen*, *pf.* m. sein, (gori) zlezi,

priti, iti, vzdvigniti se, priplavati.

herauf=tragen*, gori prinesti, g. nositi.

herauf=wälzen, gori valiti.

herauf=ziehen*, gori potegniti; — *pf.*
 m. sein, vzdvigovati se, gori vleči se.

heraus, *adv.* sem ven, ven.

heraus=brechen*, ven ulomiti; — *pf.*
 m. sein, ven pridreti a. vdariti.

heraus=finden*, ven naiti.

heraus=geben*, ven dati; wieder h.,
 nazaj dati.

heraus=gehen*, *pf.* m. sein, ven iti, iziti.

heraus=graben*, izkopati.

heraus=hängen*, ven viseti.

heraus=heben*, ven vzdvigniti.

heraus=heizen, ven ščuvati, izgnati.

heraus=holen, ven prinesti; ven dobi-
 vati a. spravljati.

heraus=jäten, izpleti.

heraus=kommen*, *pf.* m. sein, ven priti;
 izleči se.

heraus=lesen*, izbrati.

heraus=nehmen*, ven vzeti.

heraus=putzen, izčediti; nališpati.

heraus=quellen*, *pf.* m. sein, ven vreti.
 v. puhteti.

heraus=reißen*, iztergati, izpuliti.

heraus=schaffen, ven spraviti.

heraus=schauen, ven gledati; schaut's
 da heraus? ali tu ven prihaja?

heraus=suchen, ven iskati, poiskati, iz-
 iskati.

heraus=fragen*, ven nesti.

heraus=treten*, *pf.* m. sein, ven stopiti.

heraus-ziehen*, ven vleči, izvleči, potegniti (iz česa).

herb, *adj.* gorjup, terpek; britek.

Herbarium, *n., gen. -s, pl.* Herbarien, rastlinjak — t. j. zbirka posušenih rastlin za botaniške (rastlinoznanstvene) potrebe.

herbei, *adv. sem*; bližje; — v *compos.* (večjidel) pri.

herbei-bringen*, prinesti, pripeljati, privažati.

herbei-eilen, *pf. m. sein*, prihiteti, pri-teči; hiteti (kam).

herbei-führen, pripeljati, priversti; vzkovati, viniti; eine Sage h., pravlici povod a. začetek dati.

herbei-kommen*, *pf. m. sein*, blizo priti.

herbei-laufen*, *pf. m. sein*, priteči.

herbei-schaffen, pripraviti, pripravljati, prinesti.

herbei-schleichen*, *pf. m. sein*, u. sich h. (*pf. m. haben*), prikrasti se, prilezti.

herbei-springen*, *pf. m. sein*, priskočiti.

herbei-strömen, *pf. m. sein*, privreti, vreti (kam); herbeiströmendes Volk, prihajajoči ljudje (*pl.*).

herbei-tragen*, prinesti, prinašati.

Herberge, *f.* leglo, prenočišče, ostaja.

herbergen, pod streho imeti.

her-biegen*, (*sem*) nagniti, pripogniti.

her-bringen*, (*sem*) prinesti.

Herbst, *m., pl. -e*, jesen *f.*

Herbst-lied, *n.* jesenska pesem.

Herbst-nebel, *m.* jesenska megla.

Herbst-tag, *m.* jesenski dan.

Herulanum und Pompeji — dve mesti

v Italii blizo Neapelna, ki ju je l.

79. po Kr. lava zasula.

Herb, *m., pl. -e*, ognjišče.

Herde, *f.* čreda; tropa.

herdenweise, *adv.* tropoma, v čredah.

Herb-feuer, *n.* ogenj na ognjišči.

herein, *adv. sem* noter, noter.

herein-brechen*, *pf. m. sein*, prihajati,

priti; nastajati; die Nacht bricht her-

ein, noč se dela a. naredi. [dreti.

herein-bringen*, *pf. m. sein*, noter pri-

herein-regnen, noter deževati, n. liti.

herein-scheinen* noter sijati a. svetiti;

ein Stück Dämmerblau wird ihm

h., kak kos sinote se mu bo prika-

zoval.

her-fahren*, *pf. m. sein*, pripeljati se;

über etwās h., po čem planiti a.

mahati.

her-fallen*, *pf. m. sein*, über einen, pla-niti na koga.

her-geben*, (*sem*) dati.

her-gehen*, *pf. m. sein*, (*sem*) iti; goditi

se; es g. heilich (ob. hoch) her, veselo je.

her-kommen*, *pf. m. sein*, (*sem*) priti,

prihajati.

Herfunst, *f.* rod. [teči, tekati.

her-laufen*, *pf. m. sein*, (*sem*) priteči,

her-loden, privabiti. [okrožji.

Hermsdorf — vas v kraljevogradschem

hernach, *adv.* po tem.

hernieder, *adv. sem* doli, doli.

hernieder-fallen*, *pf. m. sein*, doli pasti.

hernieder-spähen, doli zreti a. prežati.

hernieder-stürzen, *pf. m. sein*, doli pasti,

d. vsuti se.

Herodot — slavni gerški zgodbopisec,

roj. l. 484 pr. Kr. [slaneč.

Herold, *m., pl. -e*, glasnik, klicar; po-

Herr, *m., pl. -en*, gospod; gospodar,

oblastnik; Jemandes H. werden, zma-

gati koga, vstrahovati ga.

Herren-haus, *n.* gosposka hiša.

Herrin, *f., pl. -nen*, gospá; oblastnica.

herrlich, *adj.* krasen, slaven, izversten.

Herrlichkeit, *f.* krasota, lepota, slava,

veličastvo, dobrota.

Herrschaft, *f.* gospodstvo, vlada; gra-

ščina; die H. führen, vladati, gospo-

dovati.

herrschen, gospodovati, vladati; biti;

allgemein herrschend, splošen.

Herrscher, *m., pl. = sg.* vladar, oblastnik.

Herrscherin, *f., pl. -nen*, vladarica; kra-

ljica. [hlepen.

herrschaftlich, *adj.* gospodljiv, vlado-

her-rühren, prihajati, izvirati.

her-sagen, povedati, naštet; eine Stelle

aus einem Dichter h., kak odstavek

iz kakoga pesniškega dela predna-

šati a. besedovati. [bližje iti.

her-schreiten*, *pf. m. sein*, prihajati,

her-stellen, postaviti, napraviti; popra-

viti; den Frieden h., mir napraviti.

her-streuen, vsipati.

her-tragen*, prinesti, (*sem*) nesti, nositi.

herüber, *adv. sem* črez, na to stran.

herüber-tönen, *sem* črez doneti a. gla-

siti se.

herum, *adv.* okoli, okrog.

herum-drehen, obrniti; sukati.

herum-fahren*, okrog voziti; — *pf.*

m. sein, okrog voziti se. [ti a. letati.

herum-fliegen*, *pf. (j. fliegen)*, okrog leté-

herum=führen, okrog voditi; o. nositi.
 herum=hämmern, okrog kljuvati.
 herum=hüpfen, okrog skakati.
 herum=irren, *pf.* m. sein, okrog bloditi, o. tavati. [okrog dirjati.
 herum=jagen, okrog goniti; *pf.* m. sein, herum=schleppen, okrog vlačiti.
 herum=schneifen, *pf.* m. sein, okoli hoditi; — *pf.* m. haben, okoli zategniti; sich in ein saustes Dach h., v. podobi nesternie strehe doli spuščati a. zniževati se.
 herum=stellen, okrog postaviti; sich h., okoli vstopiti se.
 herum=streiten*, (okrog) bojevati se.
 herum=streuen, okrog trositi, raztresti.
 herum=treiben*, okrog goniti; sich müßig h., potepati se, postopati.
 herum=wandern, *pf.* m. sein, okrog potovati.
 herum=ziehen*, okrog vleči; — *pf.* m. sein, okrog hoditi.
 herunter, *adv.* sem doli, doli.
 herunter=fallen*, *pf.* m. sein, doli pasti.
 herunter=kommen*, *pf.* m. sein, doli priti; na nič priti, oubožati.
 herunter=lassen*, doli spustiti.
 herunter=reißen*, doli stergati.
 herunter=schießen*, doli streljati, sestreliti; — *pf.* m. sein, doli planiti.
 herunter=stürzen, doli pahniti; — *pf.* m. sein, doli dreti a. teči; d. pasti. [česa).
 hervor, *adv.* ven (iz česa, a. izpod, izza
 hervor=blicken, ven pogledati.
 hervor=brechen*, *pf.* m. sein, ven pridreti; pognati.
 hervor=bringen*, na dan spraviti; roditi, narediti, včiniti; Töne h., glasiti se, peti (tenko, debelo).
 hervor=drängen, sich, ven pririti a. pritiščati.
 hervor=dringen*, *pf.* m. sein, ven pridreti a. pririti; ven prihajati.
 hervor=gehen*, *pf.* m. sein, ven iti, priti, prihajati.
 hervor=haspeln, ven primotati.
 hervor=heben*, ven vzdigniti.
 hervor=holen, ven vzeti, ven dobiti.
 hervor=kommen*, *pf.* m. sein, ven priti.
 hervor=lauern, ven prežati, v. gledati.
 hervor=quellen* (a. hervorquillen), *pf.* m. sein, ven vreti, privreti.
 hervor=ragen, ven a. kvišku moleti, sterčati (sterčim); die hervorragendste Eigenschaft, glavna lastnost.

hervor=recken, ven pomoliti, izlekiniti.
 hervor=rufen*, ven poklicati; eine romantische Erinnerung h., na kaj mikavnega spomniti.
 hervor=schallen*, ven doneti a. glasiti se.
 hervor=scharren, izgrestiti.
 hervor=schauen, ven gledati a. pogledati, v. pogledavati.
 hervor=schäumen, ven šumeti.
 hervor=schimmern, ven lesketati se.
 hervor=sehen*, ven videti, v. gledati.
 hervor=sprießen*, *pf.* m. sein, ven prikliti, pognati. [niti.
 hervor=springen*, *pf.* m. sein, ven plah.
 hervor=spriessen, *pf.* m. sein, vzkleti, pognati.
 hervor=stehend, *adj.* odlikujoč se, znaten.
 hervor=stehen*, (*pf.* m. haben), ven stati, v. moleti.
 hervor=strecken, ven pomoliti.
 hervor=stürzen, *pf.* m. sein, ven zagnati se, v. planiti.
 hervor=tauchen, *pf.* m. sein, (iz vode) prikazati se, primoliti se, moleti.
 hervor=treten*, *pf.* m. sein, ven a. izmed množice stopiti; pokazati se.
 hervor=ziehen*, ven vlačiti.
 her=wallen, *pf.* m. sein, semven potovati a. romati.
 Herz, *n., gen.* -ens, *dat.* -en, *pl.* -en, *serce*; serčnost; sich ein H. nehmen, oserčiti se, zupati se; — Herzen, *n.* serčice.
 Herzen=glüte, *f.* dobroserčnost.
 Herzen=luft, *f.* serčno veselje; nach H., kakor serce želi, s serčnim veseljem.
 Herzhaf=tigkeit, *f.* serčnost.
 her=ziehen*, sem vleči a. potegniti; — *pf.* m. sein, (sem) iti a. priti.
 herzig, *adj.* mil, ljubezniv.
 Herz=leid, *n.* serčna žalost.
 herzlich, *adj.* serčen, priserčen. [plah.
 herz=los, *adj.* brezserčen, terdoserčen;
 Herzog, *m., pl.* -e, vojvoda.
 herzoglich, *adj.* vojvodski.
 Herzogs=brust, *f.* vojvodne persi (*pl.*).
 Herz=jalbe, *f.* mazilo za serce.
 herzu, *adv.* semven, zraven.
 herzu=strömen, *pf.* m. sein, (zraven) vreti, prihajati. [blizo priti.
 herzu=treten*, *pf.* m. sein, pristopiti.
 herzerreißend, *adj.* serce presunljiv.
 heßen, poščuvati, dražiti, poščuvati.
 Heu, *n., gen.* -es, seno; ins H. gehen, seno spravljati iti.

Heuchler, *m.*, *pl.* = *sg.* licemér, hinavec.
heuer, *adv.* letos.

heulen, *taliti*, *rjuti* (*rjovem*), *upiti*.

Heu-mond, *m.* (mesec) julij, mali serpan.

Heu-schlag, *m.* seča.

Heuschrecke, *f.* kobilica.

heute, *adv.* danes.

heutig, *adj.* današnji; heutigentags,
dandanašnji.

heutzutage, *adv.* dandanašnji, dandanes.

Heze, *f.* čaravnica, copernica, vešča.

Heren-mehl, *n.* lisičjek.

hie, *adv.* tu; hie und da, tu in tam,
sem ter tje, ponekodi.

Hieb, *m.*, *pl.* -e, mah, sek; rana.

hiedurch, *adv.* skozi to, tu skozi; s tem.

hierher, *adv.* sem.

hiemit, *adv.* s tem, po tem takem.

hier, *adv.* tu; todi; hier und da, sem
pa tam.

hierauf, *adv.* na to, po tem, potlej.

hierbei, *adv.* pri tem.

hierher, *adv.* sem.

hierin, *adv.* v tem.

hiernieden, *adv.* tu doli; na tem svetu.

hierüber, *adv.* o tem, nad tem, čez to.

hiervon, *adv.* od tega, o tem.

hiez, *adv.* k temu.

Hilfe, *f.* pomoč *f.*

hilffestehend, *adj.* pomoči proseč.

hilfloß, *adj.* brez pomoči, zapuščen.

hilfreich, *adj.* pomagljiv, pripožoen.

hilfsbedürftig, *adj.* pomoči potreben.

Hilfsstruppen (*pl.*), pomožna vojska,
pomožni vojaki.

Himmel, *m.*, *pl.* = *sg.* nebesa (*pl.*), nebo;
sv. raj; bei heitem H., o jasnem
vremenu.

Himmelblau, *n.* nebesna sinota.

Himmelfahrt, *f.* vnebohod.

Himmelher, *adv.* od neba (doli).

Himmel-reich, *n.* nebeško kraljestvo,
nebesa (*pl.*).

Himmelsbläue, *f.* nebesna sinota.

Himmels-frieden, *m.* nebeški mir, večni
mir. [nebo.

Himmels-gewölbe, *n.* nebesni strop,

Himmelskönigin, *f.* nebeška kraljica.

Himmels-raum, *m.* nebesni prostor.

Himmels-speise, *f.* nebeška jed.

Himmels-strich, *m.* podnebni pas.

Himmelswölbung, *f.* nebesni strop.

Himmels-zelt, *n.* nebesni strop, nebo.

Himmelswärts, *adv.* proti nebu.

Himmlich, *adj.* nebeški, nebesni.

hin, *adv.* tje; hin und her, tje pa sem;

hin und wieder, tu pa tam, kje, kodi.

hinab, *adv.* tje doli, doli.

hinab-eilen, *pf.* *m.* sein, doli hiteti.

hinab-fallen*, *pf.* *m.* sein, doli pasti;
d. spuščati se.

hinab-jagen, doli zgnati.

hinab-laufen*, *pf.* *m.* sein, doli teči.

hinab-reichen, doli seči.

hinab-reißen*, doli stergati; doli vleči.

hinab-schlürfen, poserkati.

hinab-senken, pogrezniti, doli spustiti.

hinab-sinken*, *pf.* *m.* sein, potopiti se,
pogrezniti se.

hinab-steigen*, *pf.* *m.* sein, doli zlezti,
d. iti; — *vbs.* *n.* pot s hriba.

hinab-stürzen, doli pahnuti; sich h., doli
zagnati se; — *pf.* *m.* sein, doli zver-
niti se, d. pasti, d. skočiti.

hinan, *adv.* tje gori, gori, navzgor
(ob kakej reči).

hinan-laufen*, *pf.* *m.* sein, navzgor teči;
— *vbs.* *n.* tečenje navzgor; beim H.,
v hrib tekoč.

hinan-steigen*, *pf.* *m.* sein, gori iti.

hinauf, *adv.* tje gori, gori. [zati.

hinauf-flettern, *pf.* *m.* sein, gori sple-

hinauf-kommen*, *pf.* *m.* sein, (tje) gori
priti. [se, kv. oviti se.

hinauf-ranken, od. sich h., kvišku popeti

hinauf-steigen*, *pf.* *m.* sein, (tje) gori iti
a. priti; g. zlezti.

hinauf-ziehen*, gorizvleči; — *pf.* *m.* sein,
gori iti.

hinaus, *adv.* tje ven, ven. [peljati.

hinaus-führen, ven voziti, izvoziti, iz-

hinaus-nehmen*, ven vzeti.

hinaus-ragen, ven moleti.

hinaus-rücken, ven pomakniti; — *pf.*
m. sein, ven pomakniti se, v. iti.

hinaus-schaffen, ven spraviti.

hinaus-schieben*, ven riniti, v. potis-
niti; odložiti, odkladati.

hinaus-strömen, *pf.* *m.* sein, ven vreti,
v. valiti se.

hinaus-wollen*, ven hoteti.

hin-bauen, (tje) sezidati.

hin-begleiten, tje spremiti.

hin-bringen*, tje prinešiti *a.* spraviti.

hinderlich, *adj.* na poti; einem am Reisen
h. sein, popotovanje ovirati komu.

hindern, ovirati; napotje delati; ne
pustiti, braniti.

Hindernis, *n.*, *pl.* -e, zapreka, zadržek.

hin-deuten, pokazati; spominjati.

hindurch, *adv.* tje skozi, skozi; den Tag h.,
čez dan. [dreti.
hindurch-bringen*, *pf.* m. sein, skozi pre-
hindurch-gehen*, *pf.* m. sein, skozi iti.
hindurch-schlagen*, skozi zbiti; sk. vdar-
jati. [prebresti.
hindurch-waten, *pf.* m. sein, skozi bresti,
hin-eilen, *pf.* m. sein, tje hiteti.
hinein, *adv.* tje noter, noter.
hinein-bauen, noter *a.* v kaj zidati,
vzidati.
hinein-führen, noter privesti, n. gnati.
hinein-haagen*, noter viseti.
hinein-kommen*, *pf.* m. sein, noter priti.
hinein-legen, noter položiti *a.* pokla-
dati; vložiti, vkladati. [kniti.
hinein-schlipfen, *pf.* m. sein, noter smu-
hinein-treten*, *pf.* m. sein, noter sto-
piti *a.* priti.
hinein-werfen*, noter vreči.
hinein-ziehen*, noter potegniti; sich in
Niederungen h., v doline spuščati
se; — *pf.* m. sein, noter iti.
hinein-zwängen, noter vgnati *a.* stiščati.
hin-fallen*, *pf.* m. sein, (tje) pasti.
hin-fällig, *adj.* razpadljiv; minljiv.
Hinfälligkeit, *f.* minljivost.
hin-fort, *adv.* zanaprej, v prihodnje.
hin-füllen, napolniti.
hin-geben*, tje dati; žertvovati; sich h.,
udati se,
Hingebung, *f.* udanost; ich hange mit
G. an einem, ves sem udan komu.
hingegen, *conj.* nasproti, ali, pak, pa.
hin-gehen*, *pf.* m. sein, tje iti.
hin-gleiten*, *pf.* m. sein, (tje) dersniti
a. dersati.
hinken, *pf.* m. haben u. sein (vgl. flie-
gen), hramati, šepati, kruncati.
hin-kommen*, *pf.* m. sein, tje priti.
hin-friecken*, *pf.* m. sein, tje zlezti *a.*
lezti. [sti. zadosti.
hin-länglich, *adj.* zadosten; — *adv.* do-
hin-laufen*, *pf.* m. sein, tje teči; tje
deržati.
hin-legen, tje položiti.
hin-nehmen*, tje vzeti.
hin-raffen, ugrabiti, odnesti.
hin-reichen, (tje) podati, pomoliti; do-
seči; zadostovati; — hinreichend, *adj.*
zadosten; *adv.* zadosti.
hin-reißen*, ugrabiti, uhiti; hinrei-
ßend, vnemaven.
hin-richten, tje obrniti; ob življenje
djati, pokončati.

hin-schaffen, (tje) spraviti.
hin-schauen, tje gledati.
hin-schrecken, tje zapoditi; s. schrecken.
hin-schwinden*, *pf.* m. sein, minuti, mi-
novati, zginiti.
hin-schen*, tje videti, pogledati.
hin-sehen, tje posaditi, postaviti.
Hinsicht, *f.* ozir. [zastran (česa).
hinsichtlich, *adv.* (z *gen.*), gledé (na kaj),
hin-stellen, tje postaviti.
hin-streichen*, *pf.* m. sein, tje iti, le-
teti, plavati; minovati, minuti.
hin-streuen, razsipati, trositi.
hin-stürzen, *pf.* m. sein, tje zverniti se
a. pasti.
hinten, *adv.* zadej, od zadi.
hintendrein = hinterdrein.
hinter, *praep.* z *dat.* in *acc.*, za.
hintere, *adj.* comp. zadnji; der h. Theil
des Schiffes, kerna.
Hinter-bein, *n.* zadnja noga.
hinterdrein, *adv.* zadej, potlej.
Hinter-fuß, *m.* zadnja noga.
hinter-gehen*, (*pf.* m. haben), prevarati,
preslepariti.
Hinter-grund, *m.* pozadje, zaherbtje.
Hinter-halt, *m.* zaseda.
Hinterindien, Zadnja Indija. [noga.
Hinterkeule, *f.* krača, gnjat *f.*, zadnja
hinter-laffen*, zapustiti.
Hinterlassenschaft, zapuščina.
Hinter-thür, *f.* zadnje duri (*pl.*).
hinterwärts, *adv.* nazaj; zadej.
hinüber, *adv.* tje čez, čez, prek, tje.
hinüber-bringen*, čez spraviti.
hinüber-fahren*, prepeljati; — *pf.* m.
sein, prepeljati se.
hinüber-führen, čez peljati, prepeljati.
hinüber-friecken*, *pf.* m. sein, čez pote-
gniti (jo) *a.* iti.
hinunter, *adv.* tje doli, doli, navzdol.
hinunter-raufen, doli grometi.
hinunter-reißen*, doli potegniti, d.
stergati.
hinunter-steigen*, *pf.* m. sein, doli lezti;
zahajati, zapadati.
hinunter-stürzen, doli pahniti; sich h.,
doli spustiti *a.* spuščati se; — *pf.*
m. sein, doli zverniti se; d. dreti.
hin-wallen, *pf.* m. sein, tje popotovati.
hinweg, *adv.* tje proč, proč.
hinweg-brennen*, proč požgati.
hinweg-fahren*, proč peljati, pr. vo-
ziti, odvažati; — *pf.* m. sein, proč
peljati se.

hinweg-fliegen*, *pf.* m. sein, proč zleteti; über etwas h., čez kaj zleteti.
 hinweg-gehen*, *pf.* m. sein, proč iti a. hoditi.

hinweg-heben*, oddvigniti; sidi h., (proč) pobrati se.

hinweg-schleichen*, *pf.* m. sein, odlezi.

hinweg-segen, *pf.* m. sein, odjadрати; tje proč plavati.

hinweg-wehen, proč popihniti.

hinweg-ziehen*, proč vleči a. potegniti. — *pf.* m. sein, proč iti; tje na-
 prej iti.

hin-weisen*, pokazati.

hin-werfen*, tje vreči.

hinwieder, *adv.* zopet, tudi; — *conj.* pa (spet).

hin-wollen*, (tje) hoteti.

hin-ziehen*, tje vleči; sidi h., (tje) vleči se; — *pf.* m. sein, tje popotovati a. iti.

hinzu, *adv.* tje zraven, tje; k temu.

hinzu-fügen, pridjati, pristaviti.

hinzu-rechnen, pristeti.

hinzu-setzen, pristaviti, priložiti.

hinzu-thun*, pridjati, dodati.

hinzu-treten*, *pf.* m. sein, tje stopiti, pristopiti.

Hirsch, *m.*, *pl.* -e, a. -en, jelen.

Hirschberg — mesto v pruskej Slezii.

Hirsch-falb, *n.* jelenček.

Hirse, *f.* proso.

Hirt, *m.*, *pl.* -en, pastir.

Hirtenfamilie, *f.* pastirska rodbina.

Hirten-fuabe, *m.* pastirček.

Höhe, *f.* vročina.

hoch, *adj.* visok; velik; die Höhen, velikaši; — *adv.* visoko; po gosposko, veličastno; kvišku; er lebe hoch, živio (= živel [naj bi], a. živi naj), slava.

Hochachtung, *f.* spoštovanje.

Hoch-altar, *m.* veliki oltar. [v. m. peti.

Hoch-amt, *n.* velika maša; das H. lesen,

hochbeglückt, *adj.* presrečen.

Hochebene, *f.* planota, planina.

Hochentzückt, *adj.* prevesel; presrečen.

Hochfläche, *f.* planina; visoka raván.

Hoch-gebirge, *n.* visoke gore (*pl.*).

Hochgewachsen, *adj.* visoko vzraščén.

Hoch-gipfel, *m.* visoki verhúneč.

Hoch-land, *n.* višavje.

Hoch-muth, *m.* prevzetnost, oholost.

Hochmüthig, *adj.* prevzetén, ohól.

Hoch-osen, *m.* plavež, plavž.

Hochragend, *adj.* visoko moleč, visok.

Hochroth, *adj.* živorudeč.

höchst, *adj. sup.* naj višji; — *adv.* zelo, jako, hudo, silno.

höchstmüthig, *adj.* visokodebeln, visok.

höchstens, *adv.* k večjemu; naj več; naj dalje.

Hoch-wald, *m.* visóki gozd.

Hoch-wild, *n.* velika divjačina.

höchwürdig, *adj.* prečastitljiv.

Hochzeit, *f.* svatba, svatovščina, ženit-

nina; H. halten, svate (*pl. m.*) imeti.

Hochzeit-fest, Hochzeit-sfest, *n.* = Hochzeit.

hoden, *pf.* m. sein, čepeti; počeniti.

Höder, *m.*, *pl.* = *sg.* gerba.

Hof, *m.*, *pl.* Höfe, dvor, dvorišče; pri-

stava, kmetija; einen fürstlichen H.

führen, po kneževsko živeti.

hoffärtig, *adj.* šopiren, prevzetén.

hoffen, etvaš, nádejati se (česa); upati,

nádejo gojiti; pričakovati kaj; za-

upati.

Hoffnung, *f.* nádeja, nada, upanje.

Hof-hund, *m.* nadvorni pes.

höflich, *adj.* vljudén, dvorljiv.

Hof-marshall, *m.*, *pl.* -marshallé, dvor-

ski maršal. [jani (*pl. m.*).

Hof-staat, *m.* dvor (vladarski); dvor-

Höhe, *f.* visokost, višava, verh; višek

zur H., in die H., kvišku.

Höheit, *f.* visokost, veličastvo.

hohl, *adj.* votel, puhel; h. Stimme,

zamolkel glas; h. Hand, pest f;

dlan f.; h. Augen, vderte oči; s. a.

Handvoll.

Höhle, *f.* votlina, jama, berlog.

Höhlung, *f.* votlina.

Hohl-ziegel, *m.* korec.

Hohn, *m.*, *gen.* -es, poróg, rog, zasmeh.

hohnen, einen, rogati (rigati) se komu,

zasmehovati koga.

höhnlich, *adj.* rogav, zasmehljiv.

hold, *adj.* udan, naklonjen; mil, lju-

beznič.

Höflichkeit, *f.* ljubeznivost.

holen, etvaš, hoditi, priti (po kaj);

vzeti, jemati kaj od kodi; einen h.

lassen, poslati po koga; Althem h.,

dihati; hol' üßer, pridi po-me.

Holland, Holandijska, Holandsko.

Holländer, *m.*, *pl.* = *sg.* Holandec.

holländisch, *adj.* holandski.

Hölle, *f.* pekél.

Höllensagd, *f.* peklenska gonja.

holperig, *adj.* negladek, gručast; ne-
 vkreten; mit der Sprache h. umgehen,
 jezik lomiti.

Holz, *n.*, *pl.* Hölzer, les; derva (*pl.*);
— palica, klinec; — gezimmertes H.,
otesan les; — Hölzchen, *n.* dervce;
klinček.

hölzern, *adj.* lesen.

Holz-foß, *n.* plav *f.*, plavica. [var.

Holzhafer, Holzhauser, *m.*, *pl.* = *sg.* der-
holzacht, *adj.* lesnat; h. werden, olesen-
neti.

Holzfeule, *f.* leseni kij, bet.

Holzflammer, *f.* lesena skoba *a.* kvaka.

Holzmaße, *f.* lesena snov; lesovje.

Holz-rand, *m.* kraj lesa.

Holz-reichtum, *m.* obilica lesa.

Holz-schuh, *m.* coklja.

Holz-span, *m.* treska.

Holz-spresse, *f.* klinec, špriklja.

Honig, *m.*, *gen.* -es, med, sterd *f.*

Honigfuchen, *m.*, *pl.* = *sg.* sterdénica,
sterdenje.

honigfüß, *adj.* sladok ko med.

Hopfen, *m.*, *gen.* -s, hmelj; — ernte,

f. tergatev hmelja; — hüßchel, *m.* šopek

hmelja; — feß, *n.* hmeljeva slavnost;

— garten, *m.* hmeljišče, hmeljnik;

— gartenbesitzer, *m.* posestnik hme-

ljišča; — franz, *m.* venec iz hmelja;

— ranfen, *m.* hmeljeva ovijača.

hörbar, *adj.* slisen: das ist kaum h.,

to se komaj sliši.

hordjen, *na uho vleči*, ušesa nastav-

ljati, poslušati; — *vbs. n.* poslušanje.

Hörcher, *m.*, *pl.* = *sg.* poslušavec; slu-
hovt.

Horde, *f.* = Hürde.

hören, slišati.

Hörer, *m.*, *pl.* = *sg.* poslušavec.

Horizont, *m.*, *gen.* -es, obzor.

Horn *n.*, *pl.* Hörner, rog; — Hörn-

chen, *n.* rožiček.

hornartig, *adj.* rogu podoben, rožnat,

rogast.

hörnig, *adj.* rožen.

Horniß, *f.*, *pl.* -en, seršen.

Horniß-blattwespe, *f.* (osa) brézarica.

horjnen, gnjezditi. [moč *f.*

Hort, *m.*, *pl.* -e, zavetje, zaščita, po-

soje, *f.*, *gew. (pl.)* die Hosen, hlače (*pl.*).

Gradschin, *m.* Gradčane — del Prage

nad Málo stranjo med gradom in

Petrinom.

hüben, *adv.* takraj, tu; h. und drü-

ben, tu in tam.

hübich, *adj.* ličen, lep, zal.

Huß, *m.*, *pl.* -e, kopito (konjsko), rog.

Hufe, *od.* Hube, *f.* kmetija, zemlja (= 12
do 30 orolov polja).

Hufeisen, *n.*, *pl.* = *sg.* podkev *f.*

hufeisenförmig, *adj.* podkvi podoben.

Huf-fall, *m.* = hufeisenförmiger Wasserfall.

hufförmig, *adj.* kopitu podoben.

Hügel, *m.*, *pl.* = *sg.* berdo, hribeč,
klanec.

Hügelfreihe, *f.* versta hribecev.

Hühn, *n.*, *pl.* Hühner, kura; — Hühn-

chen, *n.* pišče.

Hühner-dieb, *m.* kurji tat.

Huld, *f.* milost, naklonjenost, blago-
voljnost.

huldbigen, zvestobo priseči, uklanjati se.

Hülfe, *f.* odeja, zavitek; lub, lupina,

skorja; (*pri orehu*) oblak.

hüllen, zaviti.

Hülse, *f.* luščina, lupina; mešic; strok.

Hummel, *f.*, *pl.* -n, čmerl.

Hund, *m.*, *pl.* -e, pes; — rudarski vo-
zič s trugo.

Hundert, *n.*, *pl.* -e, sto; stotina.

Hundswuth, *f.* pasja steklina.

Hunger, *m.*, *gen.* -s, lakot *f.*, glad (*m.*);

H. haben, lačen biti; Hungers ster-

ben, lakote umreti. [dati.

hungern, lačen biti; lakot terpeti, stra-

Hungers-noth, *f.* lakota; stradož.

Hunger-tod, *m.* smert za lakoto.

hungrig, *adj.* lačen.

hüpfen, *pf.* *m.* haben u. sein (*vgl.* fliegen),

skakati, skakljati; priskakljati; vor

Freude h., od veselja poskakovati.

Hürde, *f.* ograda, tamar, medrija.

Hurrah, *n.* indecl. urá-upitje; — in-

terj. urá.

hurtig, *adj.* uren, hiter, nagel.

Husar, *m.*, *pl.* -en, husar, huzar; — hu-

zarji so se zvali nekdanj telesni stra-

zniki kralja Matijaža (Korvina), sedaj

pa vojaki konjeniki zlasti ogerski.

hüsch, *interj.* smuk.

Husite, *m.*, *pl.* -n, husit, (gosit).

Husten, *m.*, *gen.* -s, kašelj.

husten, kašljati.

Hut, *m.*, *pl.* Hüte, klobuk.

Hut, *f.* varstvo, straža, oprez; paša;

auf seiner H. sein, paziti, na oprezu

biti.

hüten, varovati; pasti; sich h., varo-

vati se, paziti.

Hütte, *f.* kočica, bajta, koliba.

Hütten-dach, *n.* streha kočice.

Hyacinthe, *f.* hijacinta (cvetica).

J.

ich, *pron. jaz.*

Idagebirge, *n.* Ida — gora v Mizii (Mysia), kjer je izvirala reka Skamandros.

Idée, *f.* misel *f.*; vzor.

ih, *pron. poss.* njen, nje; njih.

ihretwegen, *adv.* zovoljo nje *a.* njih.

Ikon — (mesto) Ilion *a.* Troja.

Illumination, *f.* razsvetčava.

illuminieren, *razsvitliti.*

Ilm, *f.* Ilma (reka) — tekoča v Salo in s to v Labo.

immer, *adv.* zmorej, vselej, vedno; — le;

gib i., le daj; mer immer, kdor koli.

immerdar, immerfort, *adv.* vedno, zmorej naprej, neprenehoma.

immerfroh, *adj.* vedno vesel.

immergrün, *adj.* vedno zelen.

immerwährend, *adj.* veden, neprenehljivo; — *adv.* neprenehoma.

in, *praep. z dat. in acc., v.*

Inbrunst, *f.* gorečnost.

inbrünstig, *adj.* goreč, vroč.

indem, *adv.* med tem, v tem; — *conj.* ko, kedar; ker.

indeß, indeßen, *adv.* med tem; — *conj.* dokler, (med tem) ko; pa, ondar, vendar.

Indianer, *m., pl. = sg.* Indijan.

Indianerhütte, *f.* indijanska kočica.

indianisch, *adj.* indijanski.

Indien, Indija.

Indier, *m., pl. = sg.* Indec.

Indigo, *n.* indiga, modrilo.

indijsch, *adj.* indijski.

inmitlest, *adv.* med tem.

Inn, *m.* — reka z Alp v Donavo tekoča.

inne, *adv.* notri, v sredi; inne halten, postati (— stojim), prenehati, in seinem Himmeln, od kljuvanja; inne haben, v posesti imeti; inne werden einer Sache, zavedeti se česa.

innen, *adv.* znotraj.

innere, *adj. comp.* notranji; das J., notrina, notranji del, sreda, središče; im J. und im Außern, znotraj in zunaj.

innerhalb, *praep. z gen.,* znotraj, v.

innerlich, *adj.* notranji; — *adv.* znotraj.

innig, *adj.* serčen, vroč; — *adv.* serčno.

insbesondere, *adv.* posebno, zlasti.

In-schrift, *f.* napis.

Insekt, *n., gen. -es, pl. -en,* žuželka, žizec.

Insel, *f., pl. -n,* otok, otrov.

Insel-reich, *n.* otočja država.

insgemein, *adv.* sploh, v obče.

insgesamt, *adv.* (vsi) skup, vsi.

Insignien (*pl.*), znamenja dostojenstva.

inständig, *adj.* stanovit, neprestan, zlojen, serčen.

Instinkt, *m., gen. -es,* (prirojeni) nagon.

Institut, *n., pl. -e,* zavod, ustanov.

Instrument, *n., pl. -e,* orod, nástroj; orodje.

Inulaner, *m., pl. = sg.* otočan.

interessant, *adj.* zanimiv, mikaven, mičen.

Interesse, *n., gen. -s,* zanimivost, mikavnost; es gewährt J., zanimivo je; —

pl. Interessen, obresti *f.* [invalid

Invalide, *m., pl. -n,* obnemogli vojak.

inwendig, *adv.* znotraj; — *adj.* znotranji.

inzwischen, *adv.* med tem.

irdisch, *adj.* pozemeljski, časen.

irgend, *adv.* (nekje), kje; kedaj, koli; kako; kaj; wenn es nur i. angeht, če je koli mogoče.

irgendwo, *adv.* nekje, kje.

irre, *adj.* zmoten; irre gehen, zaiti; i. leiten, zavoditi.

irren, *pf. m.* haben, motiti se, zmotiti se, zabloditi; — *pf. m.* haben u. sein (vgl. fliegen), bloditi, tavati.

Irr-thum, *m., pl. -thümer,* zmota, zabloda, blodnja.

Iser, *f.* (reka) Izara.

Island — otok na severu v atlantskem morju, ki je ves jedna vulkanična planota.

isländisch, *adj.* islandski.

Isonzo, *m.* (reka) Soča; — Isonzo-Delta, Soška zaslipa.

isthmisch, *adj.* istemski.

Isthmus, *m.* Istem — zemeljska ožina med korintskim in saronskim zalivom.

Italien, Italija, Laško.

Italiener, *m., pl. = sg.* Italijan, Lah.

italienisch, *adj.* italijanski, laški.

J.

Ja, *adv.* da, jano, pač; gotovo; (vsaj), saj; ja wohl, pač; se vé da; ja wohl auch, pa tudi; ja sogar, ja selbst, clo.

Jagd, *f., pl. -en,* lov, gonja.

Jagd-gebiet, *n.* lovišče, lovni obor.

Jagd-hund, *m.* lovski pes.

Jagd-schloß, *n.* lovni grad.

jagen, poditi, goniti; loviti, streljati;
— *pf.* m. sein u. haben (vgl. fliegen),
dirjati; tekati.

Jäger, *m.*, *pl.* = *sg.* lovec, strelec.

Jäger-burſche, *m.* lovski dečak.

jäh, *adj.* nagel; sterm.

Jahr, *n.*, *pl.* -e, leto; J. aus J. ein,
leto na leto; umš J., ob letu, za leto.

Jahr-buch, *n.* letopis, letnik.

jahrelang, *adj.* večleten; — *adv.* več let.

Jahres-frist, *f.* leto; in J., ob letu,
čez leto in dan.

Jahres-zeit, *f.* letni čas.

Jahr-hundert, *n.* stoletje.

jährlich, *adj.* vsakoleten, obleten; —
adv. vsako leto.

Jahr-marſt, *m.* sejem, sejm, somenj.

Jahr-tag, *m.* obletni dan.

Jahr-tauſend, *n.* tisočletje.

Jahrzehnd, *n.*, *pl.* -e, desetletje.

jähzornig, *adj.* nagle jeze, togoten.

James (b. Džems), Jakop.

Sammer, *m.*, *gen.* -s, tuga, žalost, beda,
gorjé; žalovanje.

Sammer-geſchrei, *n.* vekanje, javkanje.

jämmerlich, *adj.* žalosten, tužen; stra-
hovit. [jammert mich, smili se mi.

jammern, žalovati, javkati, tožiti; er
Janitſchar, *m.*, *pl.* -en, janičar; ein

Hund von Janitſcharen, neki (pasji)
janičar. [vzhodu Azije.

Japan, (država) Japan — otočje na
Japaner, *m.*, *pl.* = *sg.* Japanec.

japaniſch, *adj.* japonski. [rov.

Jaroſlaw, Jaroslav — zmagalet Tata-

jauchzen, ukati, vriskati; — *vbs.* *n.*
ukanje, vriskanje.

je, *adv.* kedaj; po; je zwei, po dva; —
conj. čim; je — deſto, je — je, čim —

tem, kolikor — toliko; (bolj a. več)
ko — (bolj a. več); je nachdem, kakor

ravno; kakor kane, k. pride.

Sean (b. Žan), Ivan.

jeber, *pron.* vsak, vsakdo, vsakteri.

jederlei, *adj.* indecl. vsakojak, vsak.

Jedermann, *pron.*, *gen.* -s, vsakdo; kdor
si bodi.

jederzeit, *adv.* vsak čas, vselej.

jedeſmal, *adv.* vsakrat.

jedoch, *conj.* ondar, vendar, pa, ali, toda.

jedweder, *pron.* vsakteri.

jegliſcher, *pron.* = jeder.

jeher (= je her), von j., od nekdej.

Jehova, Jehova.

jemaſs, *adv.* kedaj.

Jemand, *pron.*, *gen.* -eſ, *dat.* u. *acc.*
= *nom.*, vđ. *dat.* -em, *acc.* -en, nekdo,
neki človek.

jener, *pron.* óni (uni); tisti, tak.

jenſeit = jenſeiſ.

jenſeitig, *adj.* ónostranski; — *adv.* na
ónej strani.

jenſeiſ, *adv.* na ónej strani; na ónem
svetu; — *praep.* z *gen.*, ónkraj (un-
kraj), ónſtran. [zalema.

Jericho — nekdanje mesto 8ur od Jeru-

ſerichoroſe, *f.* jeriſka roža.

Jeſuſkind, *n.*, *gen.* -eſ, Jezusček.

Jeſuſliebe, *f.* ljubezen do Jezusa.

jeſt, *adv.* sedaj, zdaj.

jeſtig, *adj.* sedanji. [oral, njiva.

Joch, *n.*, *pl.* -e, igo (*gen.* ižeſa), jarem;

Jodociuſ, Joſt.

Johanna, f. Ebuſ.

Johanneſ-franz, *m.* kresni venec.

John (b. Džon), Ivan.

Jordan — glavna reka v Palestini,
tekoča od severa proti jugu.

Joſef II. — avſtrijanski vladar l. 1780
do 1790.

Jubel, *m.*, *gen.* -s, ukanje, (veliko) ve-
selje; lautter J., radostni glasovi (*pl.*).

Jubel-geſang, *m.* radostno petje, vesela
pesem.

jubeln, ukati, veselo glasiti se; veliko
veselje vganjati; jubeln, ukaje; —

vbs. *n.* ukanje; veliko veselje.
jubilieren = jubeln.

Juchten-leber, *n.* juhtina.

juden, serbeti, skleti.

Jude, *m.*, *pl.* -n, žid, jud.

jüdiſch, *adj.* židovski.

Jugend, *f.* mladost; mladež *f.*, mladina.

jugendlich, *adj.* mladosten, mladenški.

Jugurtha — sin Mastanabala, Masini-
sovega sina.

Juli, *m.* julij, mali serpan.

jung, *adj.* mlad.

Junge, der, *pl.* -n, mladeč, deček; —
daſ, *pl.* -n, mladič; *pl.* mladi (*adj.* *m.*).

Jünger, *m.*, *pl.* = *sg.* učence, naslednik.

Jung-frau, *f.* devica.

jungfräulich, *adj.* deviški.

Jüngling, *m.*, *pl.* -e, mladenič.

Jünglingsjahre (*pl.*), mladenška leta.

jüngſt, *adj.* sup. naj mlaji; der j. Tag,
sodni dan; — *adv.* nedayno, ónikrat
(unkrat).

Juni, *m.* junij, rožnik. [graščak.

Junfer, *m.*, *pl.* = *sg.* (mladi) plemič;

Junno, Junona — Dijeva sestra in žena, ki se je štela za kraljico nebeško in ohraniteljico zemlje; njej je bil posvečen pav.

Juppiter, Jupiter, Dij. (Zeus) — naj višji bog rimljanski, ki mu je bil orel posvečen. [in Francije.

Jura — gorovje, pokrivajoče kos Švajce.

Jurahöhe, f.; pl. Jurski hribje.

juſt, adv. ravno. [dragi kamen.

Juwel, n., pl. -en, od. Juwelle, f., pl. -n,

K.

Kabel-tau, n. mačkova verz.

Kadi, m. (indecl.), kadi — turški sodnik.

Käfer, m., pl. = sg. hrošč, (keber); —

Käferlein, n. hrošček.

Käferlarve, f. hrošča ličinka, h. ogrec.

Käfermade, f. = Käferlarve.

Kaffee, m., gen. -s, kava.

Kaffee-baum, m. kavovo drevo.

Kaffeebohne, f. kavovo zerno.

Kaffee-haus, n. kavarna.

Käfig, Käfig, m., pl. -e, kletka.

kahl, adj. gol; plešast.

Kahn, m., pl. Kähne, čoln.

Kairo — glavno mesto egiptsko, ki šteje ok. 300.000 prebivavcev.

Kaiser, m., pl. = sg. cesar.

Kaiserin, f., pl. -nen, cesarica.

kaiserlich, adj. cesarski.

Kaiser-ſaal, m. cesarska dvorana.

Kaiser-thee, m. cesarski čaj.

Kalb, n., pl. Kälber, tele; — Kälbchen, n. telice.

Kalk, m., pl. -e, apno.

Kalkbrenner, m., pl. = sg. apneničar.

Kalk-ſtein, m. apnenica.

Kalkſchichte, f. apnena plast.

Kalk-ſtein, m. apnenc.

Kalkſtein-gebirge, n. apneno hribovje.

Kalkſteinplatte, f. apnencéva plošča.

Kalkſtratos — slavní atenski govornik.

kalt, adj. merzel, hladen, (studén); f.

Quelle, studenec.

Kälte, f. mraz, zima.

Kameel, n., pl. -e, velblod, kamela.

Kameel-führer, m. velblodji gonjač.

Kamerad, m., pl. -en, tovariš, pajdaš.

Kamin, m., pl. -e, dimnik; léva.

Kaminfeuer, n. ogenj na lévi.

Kamm, m., pl. Kämme, glavnik; gre-

bén, sleme (gore).

kämmen, česati; er kammte ihm garſtig die Haare, dobro ga je počesal.

Kammer, f., pl. -n, shramba, izba, kamra; — Kämmerlein, n. izbica, kamrica.

Kammer-frau, f. vélika hišna.

Kammer-herr, m. ključar, hišnik.

Kammerjungfer, f., pl. -n, mála hišna.

Kammer-tuecht, m. strežaj.

Kammer-thür, f. duri (pl. f.) od kamre.

Kamm-rad, n. grebenasto kolo.

Kampf, m., pl. Kämpfe, boj, borba.

kämpfen, biti se, bojevati se.

Kämpfer, m., pl. = sg. borivec, bojevavec.

kampfgerüstet, adj. na boj pripravljen.

Kampf-vogel, m. bojevavni ptič.

Kämpfer, m. -s, kavra. [rije,

Kamtschatka — polotok vzhodne Sibi-

Kanada — dežela v severnej Ameriki.

kanadisch, adj. kanadski.

Kanal, m., pl. Kanäle, vodotoč, prekop.

kanariengelb, adj. kanarčasto rumen.

Kanarienvogel, m. kanarček.

kanarisch, adj. kanarski.

Känguruh, n. (indecl.), kenguru, klokán.

Känguruh-jagd, f. kengurji lov.

Känguruh-ſchwanz, m. kengurji rep.

Kaninchen, n. kunec, morski zajec.

Kanne, f. ročka, konev f., (kangla); —

(neka mera) kozarec.

Kanon, f. top, kanon.

Kanonen-fugel, f. topovska krogla.

Kanonen-ſchuß, m. strel iz topa.

Kante, f. rob.

Kanton, pl. -e, kanton, okraj.

Kanzel, f., pl. -n, prižnica, leca.

Kapelle, f. kapela, kapelica.

Kapital, n., gen. -s, glavnica, istina,

kapital. [bra).

Kapital, n., pl. -er, glava, oglavje (ste-

Kaplan, m., pl. Kapläne, kaplan.

Kappe, f. kapa; — Kappchen, n. kapi-

ca, čepica.

kappen, klestiti, obrezati; odsekati.

Kapsel, f., pl. -n, škatlica, mošnjica;

glavica.

Karat, n., pl. -e, karat (¹/₂₄ marko).

karatig, adj. karaten. [nikov.

Karabane, f. karavana — trop tovor-

farg, adj. skop; f. Roſt, pičla hrana;

f. Zeiten, hudi časi.

kärglich, adj. pičel, skromen.

Karl IV. — je vladal l. 1346—1378.

Karlſt — nekdanji grad pri Dobriho-

vicah na Češkem.

Karlstädtter, *m.*, *pl.* = *sg.* Karlovčan;
— *adj.* karlovški.
Karmin, *m.*, *gen.* -s, karmin — lepo
rudeča barva.
karmoisinroth, *adj.* rudeč kot karmin
(*a.* karmezin); inš *š.* spielender Duft,
karminovo rudečkast puh.
Karpáthen (*pl.*), Karpáti, karpatske gore.
Karren, *m.*, *pl.* = *sg.* kola (*pl.*), vozič;
— taljiga, tačka, samokolnica.
karren, (*verb.*), *s* tačko *a.* samokolnico
voziti.
Kärner, *m.*, *pl.* = *sg.* voznik; taljigar.
Karst, *m.*, *gen.* -es, Kras.
Karst-gebirge, *n.* Kras.
Kartätsche, *f.* kartača — z železnim
drobovjem napolnjena krogla.
Kartätschen-fugel, *f.* = Kartätsche.
Karte, *f.* list; zemljevid; kvarta.
Karten-könig, *m.* kvartni kralj.
Karthago — mesto v Afriki pri Sredo-
zemskem morju.
kartagisch, *adj.* kartaški.
Kartoffel, *f.*, *pl.* -n, krompir.
Käse, *m.*, *pl.* = *sg.* sir.
Käse-haus; *n.* sirnica.
Kassa, *f.*, *pl.* Kassen, denarnica.
Kastanie, *f.*, *pl.* -n, kostanj.
Kastanien-baum, *m.* kostanjevo drevo,
kostanj.
Kasten, *m.*, *pl.* Kästen ob. Kästen, omara,
skrinja, truga; — Kästchen, *n.* tru-
žica, skrinjica.
katholisch, *adj.* katoliški.
Katun, *m.*, *pl.* -e, katun.
Käse, *f.* mačka; — Kästchen, *n.* mačica;
ábranek.
Käsen-fleisch, *n.* mačje meso, mačevina.
kaufen, kupiti, kupovati.
Kauf-mann, *m.*, *pl.* -leute, kupec, ter-
govec. [*težko.*]
kaum, *adv.* komej, jedva; *s* težavo,
Kaufschuf, *m.*, *gen.* -s, kavčuk; *š.* Be-
kleidung, *f.* obleka iz kavčuka.
keß, *adj.* derzen, smél.
Kegel, *m.*, *pl.* = *sg.* stožec, kopica, (kegelj).
kegelförmig, *adj.* stožčast, kopičast.
Kehle, *f.* gerlo.
Kehl-kopf, *m.* kerhelj, jabelko (*v* gerlu).
kehren, obrniti, obračati; pométati,
pomesti; *sich* an etwas *f.*, marati za
kaj; *sich* zur Heimat *f.*, domov ver-
niti se; *in sich* gefehrt, zamišljen; —
pf. *m.* sein, obrniti se, verniti se.
Keil, *m.*, *pl.* -e, klin, zagvozda.

keilförmig, *adj.* klinast, naklinjen.
Keim, *m.*, *pl.* -e, kal (*m.*), klica.
keimen, kaliti, kliti.
Keim-kraft, *f.* kalivnost.
Keimspige, *f.* kalov konček.
kein, *pron.* nobeden, nikak; *ne* (jeden):
nikdo, nihče.
keineswegs, *adj.* nikakor.
Keller, *m.*, *pl.* = *sg.* klet *f.* [kletar.
Kellner (*a.* Keller), *m.*, *pl.* = *sg.* točaj,
fennen — *kannte*; *habe* gefannt —, po-
znati, znati; *f.* lernen, einen, spoznati
koga, seznaniti se s kom; *spasti*
koga; *damals* *habe* ich dich *f.* gelernt,
od takrat te poznam.
Kenntniß, *f.*, *pl.* -e, znanje, znanstvo.
Kerf, *m.*, *pl.* -e, žuželka.
Kerfer, *m.*, *pl.* = *sg.* ječa.
Kerl, *m.*, *gen.* -s, *pl.* -e, korenjak; klepec,
tepec; ein armer *š.*, uboga para,
ubožec.
Kern, *m.*, *pl.* -e, jedro; pečka; — Kern-
chen, *n.* jederce.
Kerze, *f.* sveča. [*sveča.*]
kerzengrad, *adj.* raven (*a.* prém) ko
Kerzen-licht, *n.* svečna luč; sveča.
Kessel, *m.*, *pl.* = *sg.* kotel.
Kette, *f.* veriga; železje; an eine *š.* legen,
na verigo djati, prikleniti.
feuchen, sopihati, hropsti.
Keule, *f.* kij, bet.
keulenähnlich, *adj.* kiju podoben.
Kibiz, *m.*, *pl.* -e, (ptica) priba.
Kiefer, *m.*, *pl.* = *sg.* (*a.* *f.*, *pl.* -n), čeljust *f.*,
skranja.
Kiefer, *f.*, *pl.* -n, borovec, bor.
Kiefer-jamen, *m.* borovo seme.
Kiefer-span, *m.* borova treska. [*pesek.*]
Kies, *m.*, *pl.* -e, grušec, prod, debeli
Kies-boden, *m.* gruščevita *a.* prodnata
tla (*pl.*).
Kiesel, *m.*, *pl.* = *sg.* kremén.
Kiesel-stein, *m.* kremén; kamen.
Kiesfläche, *f.* prodnata planjava.
Kiew, Kijev — staroslavno mesto v
južnej Rusii. [*sein, n.* dete, detice.
Kind, *n.*, *pl.* -er, dete, otrok; — Kind-
Kinder-frau, *f.* pésterna.
Kinder-freund, *m.* prijatelj otrok.
kinderhaft, *adj.* otročji.
Kinder-kopf, *m.* otročja glava.
Kinderstube, *f.* otročja izba.
Kinderwelt, *f.* otročji svet.
Kinderwiege, *f.* zibelka.
Kindes-anflug, *n.* otročje obličje.

Kindes-kind, *n.* vnuk; *pl.* vnuki, potomci.
 Kindheit, *f.* detinstvo; otročja leta (*pl.*);
 von K. an, z mladih nog, od detinstva.
 kindlich, *adj.* otročji. [po detinsko.
 kindlich, *adj.* detinski; otročji; — *adv.*
 Kind, *n.*, *pl.* -e, brada.
 Kinnspitze, *f.* konec brade.
 Kisten-grat, *n.* od. *m.* Kijelski rob —
 med Švedijo in Norvegijo. [kvica.
 Kirche, *f.* cerkev *f.*; — Kirchlein, *n.* cer-
 kirchen-dach, *n.* cerkvena streha.
 kirchen-thür, *f.* cerkvena vrata (*pl.*).
 kirch-thurm, *m.* zvonik. [sejm.
 kirchweih-fest, *n.* (cerkveno) žegnanje,
 kirchartig, *adj.* črešnjam podoben.
 kirch-baum, *m.* črešnja (drevo).
 kirchbaumpinner, *m.*, *pl.* = *sg.* čre-
 šnjevi prejec.
 kirche, *f.* črešnja (sad).
 kirchenähnlich, *adj.* črešnjam podoben.
 Kissen (a. Kißen), *n.*, *pl.* = *sg.* blazina,
 podglavnik.
 Kiste, *f.* skrinja; zaboj.
 Kittel, *m.*, *pl.* = *sg.* kitla, haljina, suknja;
 — Kittelchen, *n.* suknjica.
 kizeln, žgetati, šegetati.
 Kloster, *f.*, *pl.* -n, seženj.
 klosterdick, *adj.* seženj debel.
 Klage, *f.* tožba; žalovanje.
 klagen, tožiti, žalovati; potožiti.
 Kläger, *m.*, *pl.* = *sg.* tožnik.
 Klage-ton, *m.* žalostni glas.
 kläglich, *adj.* žalosten, tužen. [oklep.
 Klammer, *f.*, *pl.* -n, skoba, kvaka, spojka;
 klammern, s skobo a. kvako speti, spe-
 njati, sklepati; jidi an etwas fest f.,
 terdo okleniti se česa.
 Klang, *m.*, *pl.* Klänge, žvenk, zvok;
 glas; petje.
 klappern, klepati, ropotati.
 klapp, *interj.* lop.
 klar, *adj.* čist, jasen, svitel; glasen.
 Klarheit, *f.* čistota, jasnost.
 klarmurgrünzt, *adj.* svitlo omejen a.
 obrobjen.
 Klasse, *f.* versta, red, razred; die un-
 terste Kl. des Volkes, najnižja versta
 ljudij. [kopito.
 klau, *f.* paznoht, krempelj; parkelj;
 klaujner, *m.*, *pl.* = *sg.* pušcavnik.
 kleben, an etwas, derzati se česa; et-
 was an etwas, prilepiti, prilepljati
 kaj na kaj.
 klebrig, *adj.* lepek, klejast.
 Klee, *m.*, *gen.* Klees, detelja.

Klee-flur, *f.* njiva z deteljo, detelja.
 Kleeber, *m.*, *pl.* = *sg.* plezavec (ptič).
 Kleid, *n.*, *pl.* -er, oblačilo.
 kleiden, oblačiti; jidi sich fl., slabo
 obleko nositi.
 Kleidung, *f.* obleka, oprava.
 Kleidungs-stück, *n.* oblačilo.
 Klee, *f.* otrobi (*pl.*) *m.* ino *f.* [ben.
 klein, *adj.* mal, málehen, majhen; dro-
 kleinasiatisch, *adj.* maloazijski.
 Kleinasien, Mala Azija.
 Kleinstigkeit, *f.* malenkost. [gotina.
 Kleinod, *n.*, *pl.* -e u. Kleinodien, dra-
 Kleinseite, *f.* Mala stran.
 Kleinverkäufer, *m.*, *pl.* = *sg.* nadrobno-
 prodajavec.
 Klemens, Klemen.
 Klemme, *f.* stiska.
 Klobis und Biton — sinova Junine
 žriče (duhovnice) v Argosu.
 Klerus, *m.* (indecl.), duhovščina.
 Kletter-fuß, *m.* plezavska noga.
 klettern, *pf.* *m.* haben u. sein (vgl. stie-
 gen), plezati; splezati, zlezti.
 Kletter-vogel, *m.* ptica plezavka.
 Klima, *n.* (indecl.), podnebje, toplota.
 klingen — klonn; bin geklommen —,
 plezati.
 Klinker, *m.*, *pl.* = *sg.* plezavec.
 Klinge, *f.* plošča (pri nožu), rez *f.*
 klingen — klang; habe geklungen —,
 zvoniti, zveneti; glasiti se, peti; za-
 zveneti; zapeti.
 klingeln, žvenkljati.
 Klippe, *f.* skala, pečina, kleč *f.*, kle-
 čet (*m.*).
 Klippen-grund, *m.* pečevna tla (*pl.*).
 Klippen-steg, *m.* pečevna steza.
 klirren, rožljati; klirrend niederfallen,
 na tla zašklepetati.
 klopfen, poterkati; terkati, tolči; nabiti.
 Klob, *m.*, *pl.* Klobbe, gruča, krepa;
 svalek.
 Kloster, *n.*, *pl.* Klöster, samostán.
 Kloster-buch, *n.* samostanska knjiga.
 Kloster-frau, *f.* nuna.
 Kloster-psicht, *f.* samostanska dolžnost.
 Kluft, *f.*, *pl.* Klüfte, razpoka; prepad.
 klug, *adj.* previden, moder, pameten;
 kl. werden, zavedeti se, spameťo-
 vati se.
 Klugheit, *f.* previdnost, modrost.
 Klugheits-regel, *f.* pravilo previdnosti
 a. modrosti. [kepa.
 Klumpen, *m.*, *pl.* = *sg.* gruča, krepa,

Knabe, *m.*, *pl.* -n, deček; — Knäb-lein, *n.* deček, fantič.
 knack (od knacks), *interj.* pok.
 knachen, počiti, pokati.
 Knall, *m.*, *pl.* -e, pok, tresk; Kn. und Fall, na mah, kar; es that einen Kn., počilo je.
 knapp, *adj.* tesen; pičel; das Futter wird kn., kerme primanjkuje.
 Knappe, *m.*, *pl.* -n, oproda, panoš; — rudokop, rudniški delavec.
 knarren, škripati, zaškripati.
 Knäuel, *m.*, *pl.* = *sg.* klobčič, klobko; — Knäuelchen, *n.* klobčiček.
 Knecht, *m.*, *pl.* -e, hlapec, sluga; sužnjak.
 kneten, gnjesti, mesiti.
 knicken, *pf.* *m.* sein, reskniti, ukrehniti se; — *pf.* *m.* haben, lomiti; klesniti, klesati (t. j. koleno podgibati pri hoji).
 Knie, *n.*, *pl.* Kniec, koleno.
 kniehoch, *adj.* do kolena (visok).
 Knieholz, *n.* pritlikovje; kljuka.
 knien, (*pf.* *m.* haben), klečati.
 knistern, prasketati, pokljati.
 Knöchel, *m.*, *pl.* = *sg.* člen, sklep; (na nogi) gleženj.
 Knochen, *m.*, *pl.* = *sg.* kost *f.* [vozel].
 Knopf, *m.*, *pl.* Knöpfe, potec, gumb;
 Knorpel, *m.*, *pl.* = *sg.* hrustanec.
 Knorren, *m.*, *pl.* = *sg.* gerča, herga; (*pri velblodu*) žulj.
 Knospe, *f.* popek; berst, oko; — Knospenchen, *n.* popek.
 Knospende, *f.* popji kožušček.
 Knoten, *m.*, *pl.* = *sg.* vozal; gerča, bunka; (na rastlinjem stebli) kolence.
 knüpfen, zvezetati, vezati; pripeti; ein Band kn., zavezo osnovati.
 Knüppel, *m.*, *pl.* = *sg.* krepelce, derkelj.
 knurren, gerčati, renčati, rohneti; — *vbs.* *n.* gerčanje.
 knuspern, pokljati; skrabati.
 Knüttel, *m.*, *pl.* = *sg.* krepelce.
 Knüttel-regen, *m.* dež krepelcev.
 Koch, *m.*, *pl.* Köche, kuhar.
 kochen, kuhati, variti; vreti, kipeti; kochendes Wasser, vrela voda, krop; das Wasser k. brausend, voda vre in šumi; — *vbs.* *n.* kuhanje; vrenje.
 Köcher, *m.*, *pl.* = *sg.* tul, tulica.
 Köchin, *f.*, *pl.* -nen, kuharica.
 Kohl, *m.*, *gen.* -s, kapus; zelje.
 Kohle, *f.* ogel; oglje..
 Kohlen-beden, *n.* ponev (*f.*) za žerjavico; glühendes K., *p.* z žerjavico.

Kohlen-flöß, *n.* plast (*f.*) premoga.
 Kohlengrube, *f.* premogova jama.
 Kohlen-reist, *m.* ostanek oglja; žerjavica.
 Köhler, *m.*, *pl.* = *sg.* ogljar.
 Kohl-krout, *n.* zelje. [kokosnik].
 Kofos, Kofospalme, *f.* kokosova palma.
 Kollege, *m.*, *pl.* -n, souradnik; tovariš.
 Kolonie, *f.*, *pl.* -en, naselbina.
 Kolonist, *m.*, *pl.* -en, naselnik. [nija].
 Kolophonium, *n.*, *gen.* -s, pegla, kolofo-
 Kolorit, *n.*, *pl.* -e, barvanost, barva; das K. wird gehoben, barva se po-
 živahni.
 Koloss, *m.*, *pl.* -e, velikán, kolos.
 koloßal, *adj.* velikanski.
 Kommando-wort, *n.* povelje.
 kommen — kam; bin gekommen —, priti; ich k. auf einen loß, pridem nad koga, spustim se v koga; ich k. auf eine List, zmislím si zvijačo; zur Reise k., do-
 zoreti; ich k. gesprungen, geritten, priskačem, prijezdim; — kommend, prihoden. [igra].
 Komödie, *f.*, *pl.* -en, vesela igra, šalo.
 Komorn, Komarno — ogerska terdnjava pred stočjem Donave in Vaga.
 König, *m.*, *pl.* -e, kralj.
 Königin, *f.*, *pl.* -nen, kraljica.
 königlich, *adj.* kraljevski.
 König-reich, *n.* kraljestvo.
 Königsfamilie, *f.* kraljeva rodovina.
 Königs-feld, *n.* kraljevsko polje.
 Königs-hof, *n.* kraljevski dvor.
 Königs-kind, *n.* kraljevo dete.
 Königs-ohn, *m.* kraljevič, kraljev sin.
 Königs-tochter, *f.* kraljičina, kraljeva hči.
 Königswürde, *f.* kraljevska čast.
 können — kann; konnte; habe gekonnt —, moči, zamoči, v stanu biti; znati.
 Konsul, *j.* Consul.
 Kopf, *m.*, *pl.* Köpfe, glava; *j.* a. Pfeifen-
 kopf; — Köpfchen, *n.* glavica.
 Kopfbedeckung, *f.* pokrivalo.
 kopfgroß, *adj.* kot glava debel.
 Kopf-tiffen, *n.* podglavnik.
 kopfschütteln, *j.* schütteln.
 Kopf-tuch, *n.* ruta (za na glavo); peča.
 Korähe, *m.*, *pl.* -n, Korjak; — K. so surovi nevedni kočevniki v vzhodnej Sibirii.
 Koralle, *f.* korala, koravda.
 Korb, *m.*, *pl.* Körbe, koš, košarna; jervas; — Körbchen, Körblein, *n.* košarnica; jervasček.
 Korb-machen, *vbs.* *n.* pletenje košev.

Korbmacher, *m.*, *pl.* = *sg.* košár.
 Korinth — gerško mesto med korint-
 skim in saronskim zalivom.
 Korf, *m.*, *pl.* -e, pluta, probka.
 Korf-baum, *m.* plutovo drevo, plutee.
 Korfeide, *f.* plutee.
 Korf-stöpsel, *m.* plutov zamašek.
 Korn, *n.*, *pl.* Körner, zerno; žito; rež *f.*;
 — Körnlein, *n.* zernice.
 Kornblume, *f.* modriš, plavica.
 Korn-feld, *n.* žitno polje.
 Korn-halm, *m.* žitna bilka.
 Kornmühle, *f.* mlin (za žito).
 Körper, *m.*, *pl.* = *sg.* telo, život, truplo.
 Körper-bau, *m.* postava, stas, telesni
 stroj. [lezen.
 Körper-leiden, *n.* telesna bolečina *a.* bo-
 körperlich, *adj.* telesen.
 Körperstärke, *f.* telesna moč. [tvo.
 Korporation, *f.*, *pl.* -en, skupščina, druž-
 kost, *f.* hrana, jed *f.*
 kostbar, *adj.* drag, dragocen.
 Kostbarkeit, *f.* dragocenost; dragotina.
 kosten, stati (stojim *a.* stanem), ko-
 štati; pokusiti; es *f.* ihm daß Leben,
 življenje ga je stalo (koštalo).
 Kosten (*pl.*), stroški (*pl. m.*); škoda,
 kvar; die *K.* der Rüstung, stroški za
 pripravo.
 köstlich, *adj.* spredober, izversten; dra-
 gocen.
 köstspielig, *adj.* drag.
 köstspieligkeit, *f.* dragina.
 köstüm, *n.*, *pl.* -e, obleka, noša.
 Koth, *m.*, *gen.* -es, blato, kal (*m.*).
 Kofe, *f.* plahta.
 krabbeln, komarati.
 krachen, pokati, počiti, reskniti.
 krächzen, kroatiti.
 Kragt, *f.*, *pl.* Kräfte, moč *f.*; zu Kräften
 kommen, okrepeči se.
 kragt, *praep.* z *gen.*, vsled, po, s.
 kräftig, *adj.* krepák, močen; krepiven.
 kragtlos, *adj.* brez moči; obnemogel;
 f. werden, obnemoeči, oslabeti.
 Kragen, *m.*, *pl.* Kragen u. Krügen, ovrat-
 nik; vrat, gerlo.
 Krähe, *f.* vrana.
 krähen, kikirikati, peti, zapeti.
 Krahn, *m.*, *pl.* -e, škripec, žerjav (*ma-
 šina*); — petelinec, pipa.
 Krakau, Krakov — mesto v Galicii.
 Kralle, *f.* krempelj.
 Krambude, *f.* kramarska koča.
 Krampf, *m.*, *pl.* Krämpfe, kerč.

krampfhaft, *adj.* kerčevit; fr. Drud,
 k. stisk.
 Kranich, *m.*, *pl.* -e, žerjav. [bolnik.
 krank, *adj.* bolán, bolen; der Kranke,
 fränkeln, bolehati.
 Kranken-lager, *n.* bolniška postelja.
 Krankheit, *f.* bolezni *f.*
 kränklich, *adj.* bolehen.
 Kranz, *m.*, *pl.* Kränze, venec.
 Krater, *m.*, *pl.* = *sg.* žrelo (sopke *a.*
 ognjene gore).
 krägen, praskati, drapati.
 kräufeln, kodrati; vertelati; gerbančiti
 (kožo); — gekräufelt, *adj.* kodrav.
 Kraut, *n.*, *pl.* Kräuter, zelišče, zel *f.*,
 bilina; zelje.
 Kreh, *m.*, *pl.* -e, rak.
 Kreide, *f.* kreda.
 Kreis, *m.*, *pl.* -e, krog, kolo; okrožje.
 kreisen, (*pf.* m. haben), sukati se, ver-
 teti se, krožiti; daß Blut fr. in den
 Adern, kri po žilah teče.
 Kreta — podolgovat otok v Sredo-
 zemskem morji.
 Kreuz, *n.*, *pl.* -e, križ. [plavati.
 kreuzen, prekrizati; križem pohajati *a.*
 Kreuzer, *m.*, *pl.* = *sg.* krajcar.
 Kreuzeszier, *f.* nakit križa. [žast.
 kreuzförmig, *adj.* križu podoben, kri-
 Kreuzigung, *f.* križanje.
 Kreuzkapelle, *f.* kapela sv. križa.
 Kreuzkirche, *f.* cerkev sv. križa.
 Kreuzschau, *f.* prebiranje križev.
 Kreuz-schnabel, *m.* krumpež, krivo-
 kljunc.
 kreuzweise, *adv.* križem.
 Kreuz-zug, *m.* križarska vojska.
 kriechen — kroči; habe u. bin gekrochen
 (vgl. f. liegen) —, lezti, lažiti, plaziti
 se, zlezti.
 Krieg, *m.*, *pl.* -e, vojska.
 kriegen, dobiti, dobivati.
 Krieger, *m.*, *pl.* = *sg.* vojščak.
 Krieger-haufe, *m.* vojaški trop.
 kriegerisch, *adj.* vojaški; bojevaven, bo-
 joljuben.
 Krieger-zug, *m.* vojaška versta.
 Kriegs-dienst, *m.* vojaška služba, vojna.
 Kriegsflotte, *f.* bojno brodovje.
 kriegsgefangen, *adj.* v boji vjet; der *K.*,
 vjetnik.
 Kriegs-geschichte, *f.* vojskino zgodovina.
 Kriegs-heer, *n.* vojska, voj. [na.
 Kriegskunst, *f.* vojskino umetnost, voj-
 triegslustig, *adj.* bojoželjen.

Kriegs-mann, *m., pl.* -leute, vojščak, vojín.
 Kriegs-maschine, *f.* vojskino stroj.
 Kriegs-rüstung, *f.* priprava za vojsko.
 Kriegs-schiff, *n.* bojna ladja.
 Kriegs-verfassung, *f.* vojskina vredba.
 Kriegs-volk, *n.* vojščaki (*pl.*).
 Kriegs-zeit, *f.* vojskino čas.
 Kriegs-zug, *m.* vojna, pohod na vojsko.
 Krippe, *f.* jasli (*pl.*) *f.*, korito.
 Kriton — prijatelj in učenec Sokratov.
 Kroat, *m., pl.* -en, Hrvat.
 Kroatien, Hervatsko. [v 8. stoletji.
 Krof — vladar Češke dežele blizu da
 Krokodil, *m. u. n., pl.* -e, krokodil.
 Krone, *f.* krona; verh, glava (drevesa).
 trónen, kronati; venčati. [tilnik.
 Kronleuchter, *m., pl.* = *sg.* lestenec, sve-
 Kropf, *m., pl.* Kröpfe, brahor, guša;
 (*pri pticích*) golžun; — Kröpfchen, *n.*
 brahorec; golžunec.
 Kröjus — lidjski kralj, ki je nastopil
 vlado l. 560 pr. Kr. [Italii.
 Krotou — nekdanje mesto v južnej
 Krüde, *f.* bergla, krukla; ich komme
 hüfend an einer Kr., pridem ob
 bergli.
 Krucifix, *n., pl.* -e, razpelo, sv. križ.
 Krug, *m., pl.* Krüge, verč.
 Krumau, Krumlov — v budejeviškem
 okrožji na Češkem.
 Krümchen, *n.* drobtinica.
 krumm, *adj.* kriv. [prihuljen.
 krümmen, skriviti; gefrümm, skrivljen.
 Krüppel, *m., pl.* = *sg.* hromec, hromák.
 Krystall, *m., pl.* -e, glot *f.*, kristal.
 krystallen, *adj.* glotén, kristalen. [velj.
 Kubif-fuß, *m.* kockovni *a.* kubični čre-
 Küche, *f.* kuhinja.
 Küchlein, *n.* = Küchlein.
 Küchen-junge, *m.* kuhinjski streže.
 Küchen-magd, *f.* kuhinjska.
 Küchlein, *n., pl.* = *sg.* piščanec, pišče.
 Kugel, *f., pl.* -n, obla, oblo, krogla.
 kugelförmlich, *adj.* obli podobén; obel,
 okrogel.
 Kugel-regen, *m.* dež krogel.
 Kugelwerfen, *vbs. n.* metanje obel.
 Kub, *f., pl.* Küche, krava.
 kühl, *adj.* hladen.
 kühle, *f.* hlad, hladnota.
 kühlen, hladiti; es kühl, hladi.
 kühlung, *f.* hlad, hladenje.
 kühn, *adj.* derzen, smél; serčen. [čnost.
 Kühnheit, *adj.* derznost, smelost; ser-

Kufuf, *m., pl.* -e, kukovica.
 kultiviert, *adj.* obdelan; vpitomljen;
 omikan; f. Baum; pitomo drevo.
 Kultur, *f.* obdelovanje; goj. reja; omika,
 izobraženost.
 Kultus, *m.*; religiöser K., bogočastje.
 Kummer, *m., gen.* -s, tuga, žalost; nad-
 loga, trud.
 kümmern, sich um etwas, brigati se,
 pečati se, marati, zmeniti se (za kaj);
 etwas kümmern mich, skerbi me kaj,
 skerb mi dela.
 kümmervoll, *adj.* tugepoln, trudapoln.
 Kumpan, *m., pl.* -e, tovariš. [frata.
 Kuna — kraj, ne daleč od (reke) Ev-
 fund, *adj.* znan; f. thun, f. geben, na-
 znaniti, razodevati.
 Kunde, *f.* znanje, glas, naznanilo; —
m., pl. -n, kupovavec; der listige K.,
 zviti pivec.
 künden, oznaniti, razodevati.
 kundig, *adj.* vedoč, vešč (kakej reči).
 Kundschafft, *f.* znanje, glas, sporočilo;
 ich hole K., grem na ogled *a.* (kaj)
 pozvedet.
 künstlig, *adj.* prihoden, bodoč.
 Kunst, *f., pl.* Künste, umetnost, umet-
 nija; znanje, veda.
 Kunst-gegenstand, *m.* umetni izdelek.
 kunstgemäß, *adj.* umeten.
 Künstler, *m., pl.* = *sg.* umetnik.
 künstlich, *adj.* umeten.
 kunstlos, *adj.* prost, preprost.
 kunstreich, *adj.* umeten.
 Kunstsammlung, *f.* umetnijska zbirka.
 Kunst-stück, *n.* umetnijska; allerlei K. aus-
 führen, vsakojake umetnijske vganjati.
 kunstvoll, *adj.* umeten.
 Kunst-werk, *n.* umotvor, umetno delo.
 Kupfer, *n., gen.* -s, med *f.*, kotlovina,
 baker. [dijan.
 Kupfer-indianer, *m.* bakrenorudeci In-
 dier, *f.* kok, verh.
 Kuppel, *f.* kupla.
 Kürschner, *m., pl.* = *sg.* kerznar.
 kurz, *adj.* kratek; noch f. 3., še malo
 časa; vor kurzem, pred kratkim, ne
 davno, ravno kar; du bist ein Mensch
 von f. Worten, ti imaš malo govornice.
 kurzbeinig, *adj.* kratkonog.
 Kürze, *f.* kratkost, kratkosta; lakonische
 K., lakonska malobesednost.
 Kurzweil, *f.* kratek čas; K. treiben, kra-
 tek čas delati si.
 Kus, *m., pl.* Küsse, poljub, celiv.

küſſen, poljubiti.
 Küſſen, *n.* = küſſen.
 Küſte, *f.* primorje, breg, obala.
 Küſten-land, *n.* primorje.
 Küſten-ſtrich, *m.* primorje.
 Küſtje, *f.* kočija.
 Kutfcher, *m., pl.* = *sg.* kočijaž.
 Kynaſt — puſt grad v pruskej Slezii.

L.

laben, okrepčati, poživiti; razveseliti;
 labend, krepčaven.
 Laben-trunt, *m.* krepčavna pijača.
 labradoriſch, *adj.* labradorski.
 Labſal, *n., pl.* -e, = Labung.
 Labung, *f.* pokrepčanje; krepčalo.
 Lacedämonien, Lacedemonija.
 Lacedämonier, *m., pl.* = *sg.* Lacedemonian, Spartanec.
 lacedämoniſch, *adj.* lacedemonski.
 Ladce, *f.* lokva, lokev *f.*, kal (*m.*), luža.
 lachen, smejati se; lachend, smejé, smejajoč se; lachende Lipſel, lepa (rudéa) jabelka; — *vbs. n.* smejanje, smeh.
 lächelnd, smehljati se, posmehljati se, namuzniti se; lächelnd, smehljaje (*se*); — *vbs. n.* smehljanje.
 lächerlich, *adj.* smešen.
 laden — lud (*a. laden*); habe geladen —, naložiti; povabiti; vor Gericht L., pred sodbo pozvati; zu Gaſt L., v gosti *a.* na obed povabiti; ein Gewehr L., puško nabiti.
 Laden, *m., pl.* = *sg.* u. Läden, oknica (*pri oknih*); — prodajavnica, ſtalcuna.
 Ladung, *f.* naklad, tovor.
 Lage, *f.* lega; položaj, stan, razmere (*pl.*); ſeine L. war drückend, bil je v potrebah.
 Lager, *n., pl.* = *sg.* leglo, ležiſče; tabor.
 Lager-geräth, *n.* taborsko orodje.
 lagern, ležati; položiti; ſich L., vleči (*vležem*) se; vtaboriti se.
 lahm, *adj.* hrom, kruljav.
 lähmen, pohromiti, potreti; ſlabiti, ovirati; geſähmt, pohromljen, polomljen; er ſteht gel. vom Grauß, groze ostermi.
 Laibach, Ljubljana.
 Lafonier, *m., pl.* = *sg.* Lakonec; — niſch, *adj.* lakonski.

Lamm, *n., pl.* Lämmer, jagnje; — Lämmlein, *n.* jagniče.
 Lampe, *f.* lampa, lampica; — Lämpchen, *n.* lampica.
 lampenvoll, *adj.* poln lampic.
 Land, *n., pl.* Länder (biſw. *a.* Lande), dežela, kraj; breg; kmetje (*pl. m.*); suho, kopno; auß L. kommen, k kraju *a.* na suho priti; vom L. auß zuſchauen, s kopnega gledati; zu L. und zu Waſſer, na kopnem in na mokrem; auß L. reiſen, na kmete iti.
 Landbau, *m.* poljedelstvo.
 landen, *pf. m.* ſein, pristati (— stanem), na kopno priti.
 Landenge, *f.* zemeljna ožina, medmorje.
 Länderei, *f., pl.* -en, zemlja, polje, dežela.
 Ländergebiet, *n.* dežele (*pl.*).
 Landes-bewohner, *m.* domačin, kraján.
 landesflüchtig, *adj.* ubežen, pobegél.
 Landes-verrätther, *m.* izdajica *a.* izdajec domovine.
 Land-haus, *n.* pristava. [vojaſka.
 Land-heer, *n.* vojska na kopnem, zemſka
 Landkadet, *m., pl.* -en, zemſki kadet.
 Landſtarte, *f.* zemljevid.
 Landſteute, *f.* Landmann.
 ländlich, *adj.* kmetiški.
 Land-mann, *m., pl.* -leute, kmet.
 Landratte, *f.* zemſka podgana — tako zovejo zabavljaje mornarji ljudi na kopnem prebivajoče.
 Landſchaft, *f., pl.* -en, pokrajina, dežela, kraj; — ſlika (kacega) kraja.
 Lands-mann, *m., pl.* -leute, kraján, domačin, domorodec.
 Landſpiße, *f.* berdo, ert *f.*, breg.
 Land-ſtadt, *f.* málo mesto.
 Landſtraße, *f.* vélika cesta.
 Landſtreicher, *m., pl.* = *sg.* potepuh, vlačugar.
 Land-ſtrich, *m.* kraj, pokrajina.
 Landung, *f.* pristanje (*k* kraju).
 Land-vogt, *m., pl.* -vögte, deželni oblastnik.
 Land-wirt, *m.* kmet, kmetovavec.
 lang, *adj.* dolg; ſeit langem, zdavnaj, od davno; vor L. Jahren, pred mnogimi leti; — *adv.* dolgo; davno; Wochen L., cele tedne; L. nicht ſo, veliko manj.
 Länge, *f.* dolgost, dalja; der L. nach, podolgoma; der L. nach fallen, paſti, kakor je širok in dolg.

langen, seči (sežem), nad čtvaš, po kaj;
einem čtvaš l., podati komu kaj.

langgezogen, *adj.* iztegnjen, dolg.

länglich, *adj.* podolgast.

länglichrund, *adj.* podolgasto okrogel.

längs, *praep.* z *gen.* a. *dat.*, poleg, ob,
pri. [— *adv.* počasi, polagoma.

langsam, *adj.* počasen, kesen, muden;

langtielig, *adj.* dolgopeceljn.

Längspalte, *f.* podolžni razcep.

längst, *adj. sup.*, f. lang; — *adj.* davno.

langweilig, *adj.* dolgočasen.

Lanze, *f.* kopje, sulica.

Lanzette, *f.* sulčica, puščalo.

Lafoon — Antenorov sin, Apolonov
duhovnik v Troji.

Lappe, *m.*, *pl.* -n, Laponec.

Lappland, (dežela) Laponija.

Lappländer, *m.*, *pl.* = *sg.* Laponec.

Lärchen-baum, *m.* mecesen.

Lariffa — mesto v Tesalii.

Lärm, *m.*, *gen.* -s, hrup, ropot.

lärmen, ropotati, hrumeti; — *vbs.* ropo-
tanje, hrumenje. [puža.

Larve, *f.* krinka; (*pri žičih*) ličinka.

La Sagne (*b.* Lasanj) — vas v novo-
gradskem kantonu v Švajci.

lafs, *adj.* medel; len.

lassen — lässest; ließ; habe gelassen —
pustiti, popustiti, nehati, puščati;
pripustiti; dati, ukazati; einem sagen
l., komu sporočiti; čtvaš zu Grunde
gehen l., pustiti, da kaj konec vzame;
(čtvaš) fallen l., (na tla) spustiti;
(eine Sache) liegen l., popustiti; (čtvaš)
stehen l., popustiti; ustaviti; ausste-
gen l., izpustiti; sich hören l., ogle-
siti a. glasiti se; sich sehen l., pri-
kazati se; pokazati se; die Stimme
hören l., glas od sebe dajati; ogle-
siti se; čtvaš sich angelegen sein l.,
skrbeti za kaj; es läßt sich, da se;
mogoče je. (Tudi je pomožni glagol
načinski, pr. lassen uns arbeiten, de-
lajmo.)

Lasso, *m.* láso, t. j. 20 — 30' dolgi jermen,
s katerim se divji konji lovijo.

Last, *f.*, *pl.* -en, breme, tovor; teža.

lasten, auf čtvaš (*dat.*), (s težo) ležati
na čem; težiti, tlačiti kaj. [napaka.

Last, *n.*, *pl.* = *sg.* pregreha, hudobija,

Last-schiff, *n.* tovarna ladja.

lateinisch, *adj.* latinski.

Laterne, *f.* laterna.

Latte, *f.* prekla, lata.

lau, *adj.* mlačen, moren; topel.

Laub, *n.*, *gen.* -es, listje, perje.

Laub-blatt, *n.* list, pero.

Laube, *f.* veža; koča iz zelenja, loza
(iz vinske tert).

Laub-holz, *n.* listnati les.

Laubhütte, *f.* koča iz zelenja.

launern, prežati (prežim), paziti.

Lauf, *m.*, *pf.* Läufe (a. Läufte), tek;
L. des Flusses, tok reke (der obere,
mittlere, untere, gorenji, srednji,
dolenji).

laufen — läufst; lief; bin gelaufen —
teči, leteti, dirjati; (die Schiffe) l.
gegen Klippen, zadevajo na pečevje;
Gefahr l., v nevarnosti biti; — *vbs. n.*
tečenje, tek.

Läufer, *m.*, *pl.* = *sg.* tekavec; (*v mlinu*)
versnják, zgornji kamen. [medár.

Lauf-fameel, *n.* jednogربی velblod, dro-
Lauf-thier, *n.* dirjavna žival.

läugnen, tajiti, reči da ne.

Laune, *f.* volja; terma; üble L., slaba
volja, čmernost.

lauschen, auf čtvaš, ob. einem, pazno
poslušati, na uho vleči.

laut, *adj.* glasen; — *praep.* z *gen.*, tudi
z *dat.*, po spričbi, kakor spričuje.

lauten, glasiti se.

läuten, zvoniti; glasiti se; die Glocke l.,
(z zvonom) zvoniti; — *vbs. n.* zvo-
njenje.

lauter, *adj.* čist; prav; sam, ne mešan;
lautere Wahrheit, gola resnica.

Lauterkeit, *f.* čistost; poštenost.

läutern, čistiti.

Läuterung, *f.* čistenje; precejanje.

Lava, *f.* lava. [lave.

Lava-auswurf, *m.*, *pl.* -auswürfe, izmet

Lava-bloch, *m.* čok (a. velik kos) lave.

Lavamasse, *f.* lávina snov, lava; der
Boden war eine einzige schwarze L.,
tla so bila sama črna lava.

Lava-strom, *m.* tok lave.

Lavine, *f.* plaz.

Laxenburg — cesarski grad, ne daleč
od Dunaja.

Lazzaroni — so naj nižja versta neapel-
skih prebivavcev (nosci, veslači, be-
rači), ki so brez stanovališč.

Lebenslang = lebenslang.

leben, živeti; prebivati; lebe wohl, do-
bro se imej, zdrav bodi, srečno; —
lebend, živeč, živ; alles L., vse, kar
živi

Leben, *n., gen. -s*, življenje, življenje;
 für's *Q.* gern, neizrečeno rad.
 lebendig, *adj.* živ; živahen.
 Lebenslang, *n.* (cigl. das Leben lang),
 (svoje) žive dni (*pl.*).
 Lebens-art, *f.* način življenja, življenje.
 Lebensbedingung, *f.* pogoj življenja.
 Lebens-ende, *n.* konec življenja.
 Lebensfülle, *f.* polno zdravje.
 Lebens-gang, *m.* tek življenja.
 Lebens-gefahr, *f.* smertna nevarnost.
 Lebensgröße, *f.* telesna velikost.
 Lebens-jahr, *n.* leto starosti, l. življenja.
 Lebenskraft, *f.* moč življenja; rastnost.
 Lebens-lauf, *m.* tek življenja; življenje.
 Lebens-mittel, *n.* jedilo; živež, hrana.
 Lebens-regel, *f.* pravilo *a.* vodilo živ-
 ljenja. [živež.
 Lebensunterhalt, *m., gen. -es*, potrebni
 Lebenswandel, *m.* življenje.
 Lebensweise, *f.* način življenja, življenje.
 Leber, *f.* jetra (*pl.*).
 Lebewohl, *n.* slovo; *Q.* sagen, slovo dati.
 lebhaft, *adj.* živahen, živ, čil; dort geht
 es l. zu, tam je živo; es wird l., gi-
 banje se začne.
 Leb-tag, *m.* živ dan; auf ihr *Q.*, za
 svoje žive dni.
 leben, *z.* zevati, koperneti (od žeje).
 leben, *lizati*.
 Lecker, *m., pl. = sg.* lizač, sladkosneda.
 lecker, *adj.* kočljiv, sladkosneden; sla-
 sten.
 Lecker-bissen, *m.* sladkarija, lagodka.
 Leder, *n., gen. -s*, usnje; koža.
 lederartig, *adj.* usnat.
 leer, *adj.* prazen, poren; puhel; gol.
 leeren, *izprazniti*.
 Legat, *m., pl. -en*, (*v rimljanskej vojski*)
 pobočnik, podnačelnik.
 legen, položiti, pokladati, djati; vleči;
 an den Tag l., kazati; ein Ei l.,
 jajce znesti; sich l., leči, vleči se;
 potihniti; sich an die Straße l., ce-
 sto oblegati.
 legieren, (*kovino*) zmešati.
 Lehen, *n., pl. = sg.* posojilo; leno (*t. j.*
 v užitek izročeno nepremakljivo
 blago, *n. pr.* polje, grad).
 Lehm, *m., gen. -es*, il, ilovica.
 Lehmhütte, *f.* mazanka, koča iz ilovice.
 lehmig, *adj.* ilnat, ilovnat.
 Lehne, *f.* naslanjalo; poklon, reber,
 i. Abhang. [naslanjati.
 lehren, sloneti, operati se; nasloniti,

Lehre, *f.* uk, nauk; aus etwas die *Q.*
 ziehen, nauk posneti si iz česa.
 lehren, učiti, vaditi.
 Lehrer, *m., pl. = sg.* učitelj.
 Lehrerin, *f., pl. -nen*, učiteljica.
 Lehr-junge, *m.* rokodelski učenec.
 Lehr-meister, *m.* učitelj; mojster.
 Leib, *m., pl. -er*, telo, život; bei *Q.*
 und Leben, pod zgubo življenja; dem
Q. nach, po telesu.
 Leib-arzt, *m.* domači *a.* telesni zdravnik.
 Leibbinde, *f.* pas.
 Leibesbewegung, *f.* gibanje telesa.
 Leibes-kraft, *f.* (telesna) moč; aus Lei-
 beskräften, na vso moč; was er nach
Q. vermochte, kolikor je mogel.
 Leibesübung, *f.* telesna vaja.
 leiblich, *adj.* telesen; l. Bruder, pristni
 (*a.* lastni) brat.
 Leiche, *f.* truplo, merlič; pogreb.
 Leichenbegängnis, *n., pl. -e*, pogreb.
 Leichen-chor, *m.* pogrebni pevci (*pl.*).
 Leichen-feld, *n.* mertvaško polje.
 Leichen-hügel, *m.* merliški kup.
 Leichen-predigt, *f.* pogrebni govor.
 Leichen-tuch, *n.* mertvaški pert, naličje.
 Leichen-wagen, *m.* mertvaški voz.
 Leichen-zug, *m.* pogrebni sprevod, po-
 greb.
 Leichnam, *m., pl. -e*, truplo, merlič.
 leicht, *adj.* lahek; es wird dir ein Leich-
 tes sein, lahko ti bo; — *adv.* lahko;
 malo.
 leichtbeschwingt, *adj.* lahkokril.
 Leichtigkeit, *f.* lahkota; mit *Q.*, lahko.
 leichtsinnig, *adj.* lahkomiseln.
 Leid, *n., gen. -es*, žal *f.*, žalost, te-
 žava, zlo; горje; einem *Q.* antun,
 komu kaj žalega stvoriti; es thut
 mir leid, žal mi je.
 leiden — litt; habe gelitten —, terpeti;
 pripustiti; Hunger l., stradati.
 Leiden, *n., gen. -s*, terpljenje; težava.
 leidenschaftlich, *adj.* strasten.
 leider, *interj.* žalibože (*da*).
 leidlich, *adj.* prenesljiv, ne prehud, ne
 pretežaven.
 Leier-faßten, *m.* lajna, orgljice (*pl.*).
 leihen — leih; habe geliehen —, poso-
 diti; sich (*dat.*) l., na posodbo vzeti;
 — *vbs. n.* posojevanje, posodba; sie
 hielt nicht viel vom *Q.*, ni marala kaj
 dosti za posojevanje.
 Leih-haus, *n.* zastavnica.
 Leim, *m., gen. -es*, klej, (lim).

Lein, *m.*, *gen.* -es, lan.
 Leinen, *n.*, *gen.* -s, platno.
 leinen, *adj.* lanén; platnen, pertén.
 Leinwand, *f.* platno; grobe L., hodnik.
 Leinwäsche, *f.* perilo, pertenina.
 Lein-weberei, *f.* tkavstvo, tkanje platna.
 leiz, *adv.* = leise. [tiho, voljno.
 leise, *adj.* tih, rahel; — *adv.* natihoma,
 leijten, opravit, storiti, spolniti; einen
 Eid L., priseči; Bürgschaft L., porok
 biti; einen (wichtigen) Dienst L., (mo-
 čno) postreči, služiti; Hilfe L., pomoči,
 pomagati; na pomoč priti, p. poslati.
 Leistung, *f.* oprava; delo.
 leiten, voditi, vladati; peljati, speljati;
 napeljevati.
 Leiter, *f.*, *pl.* -n, lestvica, laza.
 Leit-hammel, *m.*, *pl.* -hämme, zvonec
 noseči oven.
 Leitomischl, Litomislja — okrajno mesto
 v hrudinskem okrožji na Češkem.
 Leitung, *f.* vodstvo.
 Lemberg, (mesto) Lvov.
 Lende, *f.* ledje, stran *f.*, kvok.
 lenken, obrniti, kreniti; kermi, vo-
 diti; den Sinn auf etwas L., misliti
 na kaj.
 Lenkung, *f.* kermljenje, voditev.
 Lenz, *m.*, *pl.* -e, pomlad *f.*
 Leonidas — kralj špartanski.
 Leopold von Braunschweig, L. brun-
 švički je bil l. 1785 o velikej povodni
 Odre (reke) general v Frankobrodu.
 Lerche, *f.* škerjaneč.
 lernen, učiti se, naučiti se.
 lesen — liešiti; las; habe gelesen —
 brati, čitati; — *vbs.* branje.
 Leszeit, *f.* čas tergatve a. branja.
 legen, *ich*, gostiti se.
 legt, *adj. sup.* zadnji, poslednji; s. a. erſt.
 leſtgenannt, *adj.* zadnji imenovan.
 Leuchte, svetišlo, luč *f.*
 leuchten, svetiti, sijati; svetiti se, bli-
 skati se; Blitze L., strele švigajo; —
 leuchtend, svitel, lesketajoč; — *vbs. n.*
 svit, svitloba. [tii.
 Leuttra, Levktra (*pl.*) — mestice v Beo-
 Leute (*pl.*), ljudje (*pl.*).
 leutelig, *adj.* priljuden, družén.
 Leutfeligkeit, *f.* priljudnost.
 Levante, *f.* jutrove dežele (*pl.*).
 Lezboje, *f.* seboj (cvetica).
 Leuz Gradec, Levi gradec — star grad
 1½ milje pod Prago na Veltavi.
 Libanon, *m.* — gorovje v srednji Sirii.

Licht, *n.*, *pl.* -er, svitloba, luč *f.*; —
 Lichtchen, Lichtlein, *n.* lučica.
 licht, *adj.* svitel; l. Stelle im Walde,
 preseka, jasa.
 Licht-gemälde, *n.* svitla slika.
 lichtgran, *adj.* svitlosiv.
 lieb, *adj.* ljub, mil, prijeten, ljubezniv;
 der L. Gott, dobrotljivi Bog; daß hat
 mich L. und werth gemacht, s tem sem
 se prikupil; einen l. halten, rad imeti,
 ljubiti koga; — lieber, *adv. comp.* raji.
 Liebe, *f.* ljubezen *f.*
 lieben, ljubiti, rad imeti; ich L. es, nahe
 zu sein, rad sem blizo.
 liebenswürdig, *adj.* ljubezniv.
 Liebenswürdigkeit, *f.* ljubeznivost.
 liebevoll, *adj.* ljubezni poln, ljubezniv.
 lieb-gewinnen*, etwās, priljubiti si kaj;
 prikupi a. omili se mi kaj.
 Liebhaberei, *f.* posebno veselje (do česa),
 dopadnje. [(komu).
 liebfohen, ljubkati, božati; dobrikati se
 Liebföhung, *f.* ljubkanje, božanje.
 lieblich, *adj.* mil, ljubezniv.
 Liebling, *m.*, *pl.* -e, milček, ljubimec,
 ljubljeneč.
 Lieblings-gericht, *n.* = Lieblings-speise.
 Lieblings-getränk, *n.* priljubljena pijača
 Lieblings-ort, *m.* naj ljubše mesto.
 Lieblings-sitz, *m.* priljubljeno bivališče.
 Lieblings-speise *f.* priljubljena jed.
 liebreich, *adj.* ljubezniv, milosten.
 Lieb-reiz, *m.* prijetnost, ljubeznivost.
 Lied, *n.*, *pl.* -er, pesem *f.*, pesen *f.*; —
 Liedchen, *n.* pesmica. [zanikern.
 lieferlich, *adj.* razuzdan, malopriden,
 liefern, einem etwās, dajati, pošiljati;
 preskerbovati (koga s čim); etwās L.,
 izgotovljati; einen Beweis L., doka-
 zati, spričati; wunderbare Gestalten
 L., čudne prikazni imeti; eine Schlacht
 L. einem, udariti se s kom.
 liegen — lag; habe (a. bin) gelegen —
 ležati; im Schläfe L., spati; trocken
 L., na suhem biti; daran L., v mar
 biti; etwās L. mir sehr am Herzen,
 zelo mi je za kaj mar; eine Stadt
 l. irgendwo, mesto stoji kje; die Kam-
 mer L. tiefer, izba je nižje; es lag im
 Geiste jener Zeiten, zlagalo se je z
 duhom (navado) tistih časov.
 Lilie, *f.* lilija.
 lilienweiß, *adj.* bel ko lilija.
 Lili-baum — berdo in pa mesto v za-
 padnej strani Sicilije.

lind, *adj.* volján, rahel.

Linde, *f.* lipa.

Lindenallee, *f.* lipov drevored.

Linden-holz, *n.* lipov les.

lindern, polajšati; vtešiti, vtolažiti.

linie, *f.* čerta; versta. [na levo.

linf, *adj.* lev; linker Hand, linfs (*adv.*),

linfe, *nom. propr.*; das Linfische Bad,

Linketova kopel.

Linné Karl — roj. 23. majnika 1707 na

Svedskem, um. 10. jan. 1778; naj slav-

nejši rastlinoslovec minulega sto-

letja.

Linnen (gew. Leinen), *n., pl.* = *sg.* platno.

Linnthal, *n.* Linska dolina.

linse, *f.* leča.

Linz — glavno mesto nadvojvodstva

Avstrije nad Anizo (Enns).

Lippe, *f.* ustnica, ustna; den L. ent-

fliehen, z jezika ujeti.

lispeln, šumljati; šeptati. [galskem.

Lissabon — glavno mesto na Portu-

gali, *f., pl.* -en, lest *f.*, zvijača.

listig, *adj.* lestiv, zvit, lokav.

liturgie, *f., pl.* -en, obredi (*pl. m.*);

božja služba.

Liverpool (*b.* Liverpool) — za Londonom

naj slavnejše kupčijsko mesto in pri-

stanišče v Angliji.

Lob, *n., gen.* -es, hvala, pohvala.

loben, hvaliti; ein lobendes Wort, po-

hvalna beseda.

lobenswert, *adj.* hvalevreden.

Lob-gefang, *m.* hvalno petje.

Lobrede, *f.* pohvalni govor; pohvala.

Lob-spruch, *m.* hvala.

Loch, *n., pl.* Löcher, jama, luknja, jamica.

Loche, *f.* koder.

locken, vabiti, zvabiti. [miseln.

locken, *adj.* rahel, redek, sipek; lahko-

lockern, rahljati, razrahljati; napustiti.

Lochspeise, *f.* vada, vaba, vabilo.

Loche — mestice v novogradskem kan-

tonu v Švajci blizu francoske meje.

lodern, švigati, terpoleti, plapoleti.

Löffel, *m., pl.* = *sg.* žlica.

Lohn, *m., gen.* -es, plačilo; mezda.

lohnen, plačati.

London — stolno mesto na Angležkem.

Loos, *od.* Loos, *n., pl.* -e, žreb, srečka;

osoda. [lavorika, lorber (*germ.*).

Lorbeer, *od.* Lorber, *m., gen.* -es, *pl.* -n,

loš, *adj.* rahel, ne terdo zavezan, raz-

vezan; oprosteno; sipek; razuzdan;

L. werden, znebiti se (česa).

loš-brechen*, ulomiti, utergati; nalo-

miti; — *pf.* m. sein, utergati se;

počiti, nastati.

löschten; — löschest; lösch; bin gelo-

schten —, ugasniti, gasniti; — (*schw.*),

pf. m. haben, gasiti, ogasiti, ugasniti

(kaj); zbrisati.

Loßchwitz, Loßvice — vas pri Draždanah

z lepimi kraljevskimi verti.

loš-brüden, sprožiti.

lose = loš; die Falle l. stellen, past (*f.*)

na pičlem nastaviti.

Löse-geld, *n.* odkupnina, odlika.

lösen, razvezati, odločiti; razrešiti; die

Berzaubering l., odcoprati.

loš-fliegen*, *pf.* m. sein, auf etwas, leteti

nad kaj a. proti čemu.

loš-gehen*, *pf.* m. sein, iti, planiti, uda-

riti (nad koga); sprožiti se.

loš-lassen*, izpustiti.

loš-reißen*, utergati, odtergati, proč

tergati; — *pf.* m. sein, utergati se.

loš-schlagen*, odbiti, odtolči; auf einen

l., udariti nad koga; tolči, mahati

po kom.

loš-sprengen, odkrušiti, odkrojiti.

loš-trennen, odparati, ločiti.

loš-winden*, odviti, izviti, izmotati.

Loßung, *f.* srečkanje; vojaško znamenje,

geslo.

Löschung, *f.* razveza; rešitev; L. eines Ge-

schützes, sprožitev strelnega oroda.

Loth, *n., pl.* -e, svinec, olovo; olovnica

(= Senfblei); lot.

Lothrecht, *adj.* navpičen; — *adv.* na vpik.

Lothringer, *m., pl.* = *sg.* Lotrinžan.

Loth-blatt, *n.* lekninov a. ledvencev list.

Löwe, *m., pl.* -n, lev.

Löwin, *f., pl.* -nen, levinja.

Löwen-wirt, *m.* kerčmar „pri levu“.

Luchs, *m., pl.* -e, ris.

Luchs-berg, *m.* risji verh.

Lüde, *f.* škerba; luknja.

Luft, *f., pl.* Lüfte, vzduh, zrak, sapa;

die Freude macht sich L., veselje se

razodene; — Lüftung, *n.* sapica.

lüften, prevetriti; odkriti.

Luft-gepinnst, *n.* meglena preja.

Luft-gehalt, *f.* meglena podoba.

Luft-rieg, *m.* zračna vojska.

Luft-zug, *m.* sapa, prepih, dušek.

Lüge, *f.* laž *f.*

lügen — log; habe gelogen —, legati.

lügenhaft, *adj.* lažniv.

Lügner, *m., pl.* = *sg.* lažnik.

Lumpen, *m.*, *pl.* = *sg.* capa, cunjia.
 Lunge, *f.* pluča (*pl.*). [pohot.
 Lust, *f.*, *pl.* Luste, radost, veselje; sla,
 lustern, (*verb.*), nadaj etvaja, slo imeti na
 kaj, dihteti po čem. [men.
 lustern, *adj.* poželjiv, pohoten; lako-
 lusternheit, *f.* poželjivost, pohotnost.
 Lust-garten, *m.* gosposki vert.
 Lust-geischrei, *n.* veseli krik.
 lustig, *adj.* vesel, kratkočasen, dobre
 volje; Bruder Lustig, burkež.
 Lustreise, *f.* popotovanje za kratek čas.
 Lust-schloß, *n.* poletni grad.
 lustwandeln, *pf.* m. hăben u. sein (vgl.
 fliegen), sprehajati se.
 Lustwandler, *m.*, *pl.* = *sg.* sprehajavec.
 Lutatius Catulus — rimljanski konzul,
 ki je l. 242 pr. Kr. kartaško brodovje
 premagal.
 Lüttich, Lutih — mesto v Belgii, jedno
 naj slavnejših obertnijskih mest v
 Evropi.
 Lurus, *m.* gizdavost; nagizda, potrata.
 Lurus-artifel, *m.*, *pl.* = *sg.* lepoticje.
 Lybien, Lidija — pokrajina v Malej Azii.
 Lyfurg — spartanski zakonodatelj okr.
 l. 880 pr. Kr.

M.

Macao — portugizko mesto na otoku
 tega imena pri jugovzhodnem kitaj-
 skem obrežji ne daleč od mesta
 Kanton.
 Maccaroni — narodno italijansko jedilo
 iz testa, podobno našim rezancem
 (nudelnom).
 machen, delati, činiti; stvoriti, narediti,
 napraviti; einen zum Sflaven m., koga
 suznjega narediti; sich davon m., oditi;
 sich auf den Weg m., na pot podati
 se; sie machten sich hinauf, gori sta
 zlezla; sich über od. an etwas m., popra-
 viti kaj; leer m., izprazniti; auf etwas
 Jagd m., loviti kaj; spustiti se nad
 kaj; ich m. mir nichts daraus, nič ne
 maram a. ne zmenim se za to.
 Macht, *f.*, *pl.* Mächte, moč *f.*, oblast *f.*
 mächtig, *adj.* mogočen; močen, veli-
 kanski; zmožen; einer Sprache m.
 sein, kak jezik dobro znati.

macedonisch, *adj.* macedonski.
 Mädchen, *n.*, *pl.* = *sg.* dekle.
 Made, *f.* červ, zapljivek.
 Madrid — stolno mesto na Španskem.
 Magd, *f.*, *pl.* Mägde, dekla.
 Magdalenengrotte, *f.* Magdalenina jama.
 Mägdlein, *n.*, *pl.* = *sg.* deklica.
 Magen, *m.*, *pl.* = *sg.* u. Mägen, želodec.
 Magen-pflaster, *n.* prilepek za na že-
 lodec.
 mager, *adj.* suh, medel; pust; m. Fleisch,
 pusto meso, m. Boden, p. svet.
 Mahd, *f.*, *pl.* -en, košnja, žetev.
 mähen, kositi, seči.
 Mäher, *m.*, *pl.* = *sg.* kosec, senosék.
 Mahl (od Mal), *n.*, *pl.* Mahle u. Mähler,
 gostija, obed; — znamenje, lisa, ma-
 roga; — j. a. Mal. [mleti.
 mahlen, (*schw.*), aber *part.* gemahlen,
 mahlen, malati, živopisati, slikati.
 Mahler, *m.*, *pl.* = *sg.* malar, živopisec,
 slikar.
 mahlerisch, *adj.* malarski; krasen.
 Mahl-zeit, *f.* jed *f.*, pojedina; M. hal-
 ten, obedovati.
 Mähne, *f.* griva.
 mahnen, opominati, opominjati.
 Mähnen-haar, *n.* griva. [moravski.
 Mähren, Moravsko; — mährisch, *adj.*
 Mai, *m.*, *pl.* -e, majnik, veliki traven.
 Maienglöck, *f.* šmarnica, stazek.
 Maien-lust, *f.* majnikova sapica.
 Mai-käfer, *m.* (rujavi a. navadni) hrošč.
 Mailand, Milan.
 mailändisch, *adj.* milanski; daš M.,
 Milansko.
 Mainz, Mogúncija — prestaro nemško
 mesto na izlivu Mogana (Main) v Ren.
 Mais, *m.*, *gen.* -es, turšica, koruza.
 Mais-acker, *m.* turšična njiva, turšica.
 Mais-feld, *n.* = Maisacker.
 Maiskolben, *m.*, *pl.* = *sg.* turšični storž.
 Majestädt, *f.*, *pl.* -en, veličastvo.
 majestätisch, *adj.* veličasten; daš M.,
 veličastnost.
 Major, *m.*, *pl.* -e, major.
 Matel, *m.*, *pl.* = *sg.* madež, maroga.
 Mal (a. Mahl), *n.*, *pl.* -e, krat; einige M.,
 nekolikokrat; zum ersten M., prvič,
 v prvo; — j. a. Mahl.
 malerisch = mahlerisch.
 manch, mancher, *num.* marsikdo, mar-
 sikteri; nekteri; jo m., marsikdo,
 marsikteri. [marsikteri, različen.
 mancherlei, *indecl. num.* mnogoteri.

mandmal, *adv.* marsikrat, marsikdaj; nekterikrat.

Mandat, *n.*, *pl.* -e, ukaz.

Mandel, *f.*, *pl.* -n, mandelj.

mandelähnlich, *adj.* mandeljnu podoben.

Mandel-baum, *m.* mandeljnovno drevo.

Manen (*pl.*), mani (*pl. m.*), — duše rajnih.

Mangel, *m.*, *pl.* Mängel, pomanjkanje, nedostatek; hiba, pogrešek.

mangelhaft, *adj.* pomanjkljiv, nedostatčen.

mangeln, manjkati, nedostavati se; es m. mir an etwas, kake reči nimam, pogreša se pri meni. [našanje.

Manner, *f.*, *pl.* -en, šega, navada; ob-

Mann, *m.*, *pl.* Männer (in *compos.* oft Leute), mož; — Männchen, *n.* možiček; samec, on; der Hase macht M., zajec se vseda na zadnje noge a. čepi na njih. [bedro.

Mannes-schenkel, *m.* možko stegno a.

mannhaft, *adj.* možat.

Mannheim — mesto na Badenskem,

jedno naj novejših in naj lepših nemških mest.

Mannheit, *f.* moštvo.

mannigfalt, mannigfaltig, *adj.* mnogo-

versten; mnogak. [različnost.

Mannigfaltigkeit, *f.* mnogoverstnost;

männlich, *adj.* možki.

Mannschaft, *f.* možje (*pl.*); četa, vojska.

mannshoch, *adj.* za moža visok.

Mantel, *m.*, *pl.* Mäntel, plašč.

Mär, *f.*, *pl.* -en, pravlica. [od Aten.

Marathon — mestice v Atiki, 140 stadij

Märchen, *n.*, *pl.* = *sg.* pravlica, prav-

ljenica.

märchenhaft, *adj.* pravliški, basniški;

čuden; es flingt m., neverujetno se zdí.

Marder, *m.*, *pl.* = *sg.* kuna.

Maria Theresia — avstrijska vlada-

rica l. 1740—1780.

Mariagell — terg na Zgornjem Štajer-

skem, sloveča božja pot.

Marienbad, Marijanske toplice — v

hebskem okrožji na Češkem.

Marien-bild, *n.* podoba Matere božje.

Marien-fäher, *m.* polónica, plevica.

Marienfürche, *f.* cerkev Matere božje.

Mart, *n.*, *gen.* -es, mozeg; steržen;

du schreist durch M. und Bein, ti

kričiš, da mozeg in kosti spreletuje.

Mart, *f.* marka, grivna (= 16 lotov a.

24 karatov); — meja, stran f., krajina.

Marke, *f.* znamenje; meja.

Mart-graf, *m.* mejni grof.

marfig, *adj.* možen, mozgät; jedernät.

Martt, *m.*, *pl.* Märkte, terg, sejem, sejm, somenj.

Martt-platz, *m.* terg, teržišče.

Marmor, *m.*, *gen.* -s, marmor. [jem).

marmorieren, marmorovati (marmoru-

marmor, *adj.* marmorov.

Marsch, *m.*, *pl.* Märsche, pohod, popo-

tovanje; — (v godbi) popotnica, ko-

račnica.

marſchieren, *pf.* m. haben u. sein (vgl.

fliegen), iti, hoditi, potovati.

Marter, *f.*, *pl.* -n, muka.

martern, mučiti, terpinčiti.

martervoll, *adj.* muke poln, mučen.

Martyrer-tod, *m.* mučeniška smert.

März, *m.* marec, marcij, brezen, sušec.

Masche, *f.* kampilca, zanjka, petlja.

Maschine, *f.* stroj, mašina.

Maschinen-werk, *n.* stroj, mašina.

Masiniija — kralj Masiljev v nekda-

njej Numidii.

Maſke, *f.* krinka; pustnaſema, maſkara.

Maſken-gewand, *n.* maſkarna obleka.

Maß, *n.*, *pl.* -e, mera; bokal.

mäßig, *adj.* zmeren; srednji.

Mäßigkeit, *f.* zmernost, treznost.

Maß-regel, *f.* pravilo; naredba; sred-

stvo.

Maſſe, *f.* snov f., tvarina; zmes f.,

gošča, testo; množica, sila, trop,

kup.

maſſiv, *adj.* gost, terd, terden.

Maſt, *m.*, *pl.* -e (a. -en), jadernik, sté-

ženj (*m.*).

Maſt, *f.* piča; pitanje.

Maſt-baum, *m.* jadernik, stéženj (*m.*).

mäſten, pitati, rediti, opitati; gostiti.

Maſtung, *f.* pitanje; piča.

Material, *n.*, *gen.* -s, *pl.* -ien, snov f.,

gradivo.

Materie, *f.* snov f., tvarina, latka.

Matthias von Urvas — slaven zidarski

mojster za Karola IV.

Matrone, *f.* (prilétna) gospa.

Matroje, *m.*, *pl.* -n, (morski) brodnik,

mornar.

matt, *adj.* medel, truden; m. werden,

oslabeti, vtuditi se; m. glänzen,

medlo svetiti se.

Matte, *f.* štorja; trata.

Mauer, *f.*, *pl.* -n, zid.

Mauer-reiſt, *m.* ostanek zidu.

Mauer-riß, *m.* razpoklina v zidu.
 Maul, *n.*, *pl.* Mäuler, gobec.
 Maulbeer-baum, *m.* murba, murva.
 Maul-eßel, *m.* mezeg, mezek.
 Maul-forb, *m.* torba na gobcu, nagobnica.
 Maul-thier, *n.* mezeg.
 Maul-wurf, *m.*, *pl.* -würfe, kert.
 Maulwurfs-auge, *n.* kertje oko.
 Maulwurfsgrille, *f.* bramor.
 Maulwurfs-haufen, *m.* kertina.
 Maurer, *m.*, *pl.* = *sg.* zidar.
 Maus, *f.*, *pl.* Mäuse, miš *f.* (tudi *m.*);
 — Mäuschen, *n.* miška.
 Mäusejalle, *f.* mišnica.
 Mäuse-ichar, *f.* trop miši.
 Mechanik, *f.* strojništvo, mehanika.
 mechanisch, *adj.* strojniški, mehaniški.
 Mechanismus, *m.* strojstvo, mehanizem.
 Meer, *n.*, *pl.* -e, morje.
 Meer-busen, *m.* (morski) zaliv, zatok, (loka) luka.
 Meeresfläche, *f.* morska ravnina, morje.
 Meeresküste, *f.* morski breg, primorje.
 Meeres-rieße, *m.* morski velikan.
 Meeres-sand, *m.* morski pesek.
 Meeres-ufer, *n.* morski breg.
 Meereswoge, *f.* morski val.
 Meerpflanze, *f.* morska rastlina.
 Meer-thier, *n.* morska zver.
 Meer-ungeheuer, *n.* morska pošast.
 Megara — glavno mesto gerške pokrajine Megaris na korinškej ožini.
 Megarischer, *m.*, *pl.* = *sg.* Megarijan.
 Mehl, *n.*, *gen.* -es, moka.
 mehlfartig, *adj.* moknat.
 mehlig, *adj.* moknat.
 Mehl-faßten, *m.* omara za moko; (mlin-ski) koš.
 Mehl-foch, *n.* žrelo (v mlinu).
 Mehl-speiße, *f.* jed (*f.*) iz testa, testovje.
 Mehl-wurm, *m.* močni červ.
 mehr, *adv.* več; bolj; — *adj.* več.
 mehrjährig, *adj.* vejast; *m.* Geweih, rogovi z več párogi.
 mehren, *množiti*.
 Mehrheit, *f.* večina. [krat.
 mehrmal, mehrmals, *adv.* večkrat; dostimeiden — mied; habe gemieden —, einen, ogibati se koga, varovati se ga.
 Meile, *f.* milja.
 meilenlang, *adj.* milje dolg.
 mein, *pron.* moj.
 meinelbig, *adj.* krivoróten (t. j. tak, ki je po krivem prisegel); verolomen.

meinen, meniti, misliti. [mene.
 meinetwegen, *adv.* za moj del, zastran
 Meinung, *f.* mnenje, misel *f.*; in der *M.*, misleč; seine *M.* äußern, svoje misli izreči.
 Meise, *f.* jesenica, senica.
 Meißel, *m.*, *pl.* = *sg.* dleto.
 meißeln, *dolbsti*. [skem.
 Meißen, Mißnja — mesto na Sakson-meist, *adj. sup.* naj več; naj večji; skoro ves; — *adv.* (naj) večji del.
 meißens, *adv.* naj večkrat; večji del.
 meistentheils, *adv.* (naj) večji del.
 Meister, *m.*, *pl.* = *sg.* mojster; gospod.
 meisterhaft, *adj.* mojsterski.
 Meisterin, *f.*, *pl.* -nen, mojstróva.
 melden, naznaniti, sporočiti, sporočati; sich *m.*, oglasiti se.
 Melfart — malik, ki so ga častili zlasti Feničani in Kartazani ter mu deteta darovávali.
 melfen — mífst, *od.* melfst; molf, *od.* melfte; habe gemolfen, *od.* gemelft —, molzt (*n.* pr. kravo).
 Melodie, *f.*, *pl.* -en, napev, (viža).
 melodisch, *adj.* blagoglasen.
 Memphis, Memfida — v srednjem Egiptu, naj stareje glavno mesto egiptovsko. [žerija.
 Menagerie, *f.*, *pl.* -en, zverinjak, menagerie.
 Menelaus, Menelaj — Hélenin mož, kralj špartanski, sin Atrejev.
 Menge, *f.* množica; obilnost, sila; ljudje (*pl.*); Leute in *M.*, mnogo ljudij.
 mengen, mešati, mesiti; sich in etwas *m.*, vtikati se v kaj.
 Mensch, *m.*, *pl.* -en, človek.
 Menschen-alter, *n.* rod. [delo.
 Menschenarbeit, *f.* človeško a. človečje
 menschenfreundlich, *adj.* ljudomil, ljudoljuben. [seit *M.*, kar ljudje pominijo.
 Menschenedenken, *n.*, *gen.* -es, pamtívek;
 Menschengestalt, *f.* človeška podoba.
 Menschen-hand, *f.* človeška roka.
 Menschen-herz, *n.* človeško srce.
 Menschen-kind, *n.* človeško dete, človek.
 Menschen-leben, *n.* človeško življenje.
 Menschenliebe, *f.* človekoljubje, ljubezen do ljudij.
 Menschenmasse, *f.* ljudska množica.
 Menschen-opfer, *n.* človečja žertva; darovávanje ljudij. [odljuden.
 menschen-scheu, *adj.* ljudij plašen, divji.
 Menschen-schlag, *m.* človečje plemo; ljudje (*pl.*).

Menichen-spur, *f.* človečji sled.
 Menichenwelt, *f.* človečji svet, zemlja.
 Menichenwohnung, *f.* človeško stanovališče.
 Menichheit, *f.* človeštvo.
 menschlich, *adj.* človeški; vljuden.
 Menschlichkeit, *f.* človečnost, miliserčnost.
 Menschwerdung, *f.* včlovečenje.
 Menuet, *f.* (ples) menueta.
 merken, zaznamovati; zapaziti, čutiti, videti; zapomniti, vpametiti si; pametovati; laß dir nicht m., ne izdaj se (da -). [lastnost.
 Merkmal, *n., pl.* -e, znamenje, znak; merkwürdig, *adj.* spomina vreden; znamenit; čuden.
 merkwürdigerweise, *adv.* po čudnem načinu, kakor (*a.* kar) je čudno.
 Merkwürdigkeit, *f.* znamenitost.
 Messina — znamenito mesto v Sicilii blizu morskega preliva delečega Sicilijo od Italije.
 Messe, *f.* maša; sejm, somenj; M. Iesen, maševati.
 messen — mißest; maß; habe gemessen —, meriti.
 Messer, *m., pl.* = *sg.* merec.
 Messer, *n., pl.* = *sg.* nož; frummes M., vinjak, kosir.
 Mess-gewand, *n.* mašno oblačilo.
 Messing, *m., gen.* -s, (ruména) med.
 Mess-marft, *m.* tržišče. [nar].
 Messner, *m., pl.* = *sg.* cerkovnik, (mež-Messung, *f.* merjenje.
 Metall, *n., pl.* -e, kovina; med *f.*, bron.
 metallen, *adj.* kovinski; medén.
 metallisch, *adj.* kovinski.
 Metall-schatz, *m.* zaklad kovine.
 Meth, *m., pl.* -e, medica.
 Method, Metodij.
 Methode, *f.* návod, način; učenje, metoda; beim Stahl werden noch verschiedene M. angewendet, jeklo se še različno dela.
 methodisch, *adj.* metodičen, návoden; sich m. gestalten, po navodu ravnati se.
 Metropolitankirche, *f.* metropolitanska a. nadškofijska cerkev.
 Mettau, Metuj.
 Meuchel-mord, *m.* skrivni umor.
 meuchelmörderisch, *adj.* zavraten, skrivnen; — *adv.* na skrivaj.
 meuchlerisch = meuchelmörderisch; m. Unschlag, zavraten a. skriven naklep.

Mexiko, Mehika — država v srednji Ameriki; — mexikanisch, *adj.* mehiški.
 miauen, njavkati.
 Micipsa — prvi sin kralja Mazinise.
 Nieder, *n., pl.* = *sg.* životek, opersnik, modrec.
 Niene, *f.* obraz, pogled; mit zürnen der M., s serditim obrazem.
 Nienen-spiel, *n.* spreminjanje obraza; ausdrucksvolles M., živahno izraževanje z obrazem. [škem].
 Nies, Mza (Berunka) — reka na Čemietzen, od. mieten, najeti, v najem vzeti.
 Miethfussche, *f.* najemna kočija.
 Mieth-soldat, *m.* mezdnik, najemnik, najemni vojak.
 Milch, *f.* mleko.
 Milch-frau, *f.* mlekarica.
 Milch-keßel, *m.* kotel za mleko.
 Milch-saft, *m.* mlečnati sok.
 milchwasserähnlich, *adj.* siratki podoben.
 milb, *adj.* mil, voljen, prijazen, dobrotljiv, kroták; eine m. Gabe, milodár.
 Milbe, *f.* milost, voljnost, krotkost; in M., milostljivo.
 mildern, zlajšati, zmanjšati, zmanjševati, vtoliti, vtolažiti; mildern, zmanjšujoč, tolažeč.
 Militär, *n., gen.* -s, vojaki (*pl.*).
 Militärgrünze, *f.* vojaška krajina.
 Million, *f., pl.* -en, milijon.
 Miltiades — Kimonov sin, slaven po svojej zmagi nad Perzijani pri Maratonu.
 Miß, *f.* slézena, vranica.
 minder, *adj. comp.* manji; — *adv.* manj; nicht m., nič manj, ravno *a.* isto tako.
 mindern, zmanjšati.
 mindest, *adj. sup.* naj manji; — mindestens, *adv.* naj manj, vsaj.
 Mine, *f.* jama; podkop.
 Mineral, *n., pl.* -e, rudnina, kopanina.
 Minerva — je bila Rimljanom to, kar Gerkom Palada, gl. Pallas.
 Minos — starodavni kretskega kralj.
 Minute, *f.* minuta.
 miß-, *s.* miß-.
 mißchen, mešati, zmešati, mesiti; sich in etwas m., vtikati se v kaj.
 Miß-brauch, *m.* zloraba, napačna poraba, zlouživanje.
 Miß-that, *f.* hudodelstvo, zločin.
 miß-fallen*, ne dopasti, merzeti.
 Miß-gescheh, *n.* nesreča, nezgoda.

mißshandeln, einen, gerdo ravnatis kom, terpinčiti koga. [penje, ubijanje.
Mißshandlung, *f.* nemilo ravnanje, temišlič, *adj.* neprijeten, nevgoden.
mißlingen — mißlang; bin mißlungen —, spodleteti, pokaziti se, ne vsrečiti se.

Miß-muth, *m.* nevolja, nezadovoljnost.
mißmuthig, *adj.* nevoljen.

miß-ráthen*, *pf.* m. jein, pokaziti se; slabo obnesti se, ne uroditi.

Miß-ton, *m.* neprijetni glas.

mißtrauen, ne zaupati, ne verujeti.

Mißtrauen, *n., gen.* -s, nezaupljivost.

mißtrauisch, *adj.* nezaupljiv.

Miß, *m., gen.* -es, smeti (*pl.*) *f.*; gnoj.

mit, *praep.* z *dat.*, s.

mit-bringen*, s seboj prinesiti *a.* prinašati *a.* pripeljati.

Mit-bruder, sobrat, brat.

Mit-bürger, someščan; soobčan; krajan, deželan.

mit-geben*, s seboj dati. [jati (koga).

mit-gehen*, *pf.* m. jein, (s kom) iti, sprem-

Mit-glied, *n.* soud; ud, družabnik, tovariš.

mithin, *conj.* po tem takem, torej, tedaj.

mit-kämpfen, bojevati se z drugimi vred.

Mit-leib, *n.* vsmiljenje, sočutje; pomilovanje; ich empfinde M. über einen, smili se mi kdo.

mit-leidig, *adj.* vsmiljen, sočuten.

mit-leidswert, *adj.* pomilovanja vreden.

mit-machen, (s kom kaj) storiti *a.* delati; einen Kriegszug m., (s kom) na vojsko iti.

Mit-mensch, *m.* bližnji (*adj.*).

mit-nehmen*, s seboj vzeti.

mit-reisen, *pf.* m. jein, popotovati (s kom).

mit-sammt, *praep.* z *dat.*, (s kom) vred.

Mittag, *m., pl.* -e, poldne.

Mittags-brot, *n.* obed, (južina), kosilo.

Mittags-essen, *n.* obed, (južina), kosilo.

Mittags-mahl, *n., pl.* -e, obed, (južina), kosilo.

Mittags-sonne, *f.* poldansko solnce.

Mitte, *f.* sreda.

Mittel, *n., pl.* = *sg.* sredstvo, pomoček; (*pl.*) premoženje; — Mittelchen, *n.* pomoček. [(*f.* in *m.*).

Mittel-grund, *m.* srednja stran, reber

mittelländisch, *adj.* sredozemski. [nost.

Mittelmäßigkeit, *f.* srednjost, skrom-

Mittel-meer, *n.* Srednje morje.

Mittel-punkt, *m.* sredopičje, središče.

mittels = vermittelt.

[mittelft.

mittelft, *praep.* z *gen.* = mittels, ver-

Mittel-stand, *m.* srednji stan.

Mittel-trieb, *m.* srednji berst.

mitten, *adv.* sredi; m. im Wasser, sredi vode; m. drin, sredi tega.

Mitternacht, *f.* polnočf.; um M., o polnoči; als M. vorbei war, ko je polnoči odbila.

Mitternachts-schlaf, *m.* polnočno spanje.

mit-theilen, podeliti; razodeti, razodevati, povedati, priobčiti.

mittlere, *adj. comp.* srednji.

mittlerweile, *adv.* med tem časom, v tem.

mit-tönen, zveneti (s čim vred).

mitunter, *adv.* med tem, vmes; včasih.

mit-zirpen, cverčati (s čim vred).

Mixtur, *f., pl.* -en, mešanica.

Möbel, *n., gen.* -s, *pl.* -n, izbno orodje, pohištje. [hneti.

modern, (*pf.* m. haben), trohneti, permodern, *adj.* nov, po novejši šegi.

mögen — ich mag; mochte; habe ge-

mocht —, moči, marati, hoteti; ute-

gniti, znati; (tudi je pomožni glagol načina = neki; morebiti da —; naj, i. dr.); er mag nicht hören, noče slišati;

am liebsten mag er, naj raji ima; was

es auch jein mag, karkoli že je; es

möchte Zeiten geben, bili so pač časi-

möglich, *adj.* mogoč; — möglichst, *adv.*

sup. kar je nar bolj mogoče.

Mohn, *m., pl.* -e, mak.

Mohndlume, *f.* mak.

Mohr, *m., pl.* -en, zamorec, čerbec.

Moldau, Veltava.

Mollen (*pl.*), siratka.

mollusisch, *adj.* moluški.

Monarch, *m., pl.* -en, vladar.

Monarchie, *f., pl.* -en, samovladarstvo.

Monarchin, *f., pl.* -nen, vladarica.

Monat, *m., pl.* -e, mesec.

Mönch, *pl.* -e, mnih.

Mönchs-orden, *m.* mniški red.

Mond, *m., pl.* -e, mesec, luna; — (= Monat) *m., pl.* -en, mesec.

Monden-glanz, *m.* lunin svit.

Mond-licht, *n.* lunin svit.

Mongole, *m., pl.* -n, Mongolec; (*adj.* mongolski).

Monstranz, *f., pl.* -en, monštranica.

Moos = Moš.

Moor, ob. Moor, *n., pl.* -e, močvir, mah,

grez *f.*, slatina. [čila (*pl.*).

Morast, *m., pl.* Moräfte, močvir, mo-

Mord, *m.*, *pl.* -e, umor, moritev.
 morden, moriti, umoriti.
 Mörder, *m.*, *pl.* = *sg.* morivec, ubijavec, ubojnik.
 mörderisch, *adj.* morivski, moriven.
 Mord-geſchrei, *n.* morivski *a.* strašni krik.
 Mordſucht, *f.* umoroželjnost.
 morgen, *adv.* jutri.
 Morgen, *m.*, *pl.* = *sg.* jutro, rano; vzhod; — (*mera*) oral.
 morgend, *adj.* juteršnji.
 Morgendämmerung, *f.* svit, zor.
 Morgen-geläute, *n.* juterno zvonjenje.
 Morgen-glanz, *m.* jutra svit.
 Morgen-glocke, *f.* juterna *a.* zjutranjizvon.
 Morgen-gold, *n.* jutra zlato.
 Morgen-land, *n.* jutrova dežela.
 Morgen-lied, *n.* juterna pesem.
 Morgenröthe, *f.* (juterna) zarja, zora.
 Morgen-spruch, *m.* juterni prigovor.
 Morgenstunde, *f.* rana ura, zora; M. hat Gold im Munde, rana ura zlata ura.
 morgig, *adj.* juteršnji.
 Moria — hrib v Jeruzalemskem mestu, ki je tempel na njem stal.
 morich, *adj.* trohnel, terhel.
 Mörſer, *m.*, *pl.* = *sg.* možnar.
 Mörtel, *m.*, *gen.* -s, malta.
 Mörtel-haufen, *m.* kup malte.
 Moſ, od. Moos, *n.*, *pl.* -e, mah.
 moſbedeckt, *adj.* z mahom obrasten.
 Moſes, Mojzes.
 Moſ-hummel, *f.* mali čemerl.
 moſig, *adj.* mahovit.
 Moſ-raſen, *m.* mahovnata ruša.
 Moſroſe, *f.* (roža) stolistnica.
 Muſe, *f.* muha (v glavi), terma.
 Müſe, *f.* komar; — Müſſlein, *n.* komarček; muſica.
 Müſſenjagd, *f.* komarji lov.
 Müſſenqual, *f.* komarja nadlega.
 müde, *adj.* truden; vpehan; ſich *m.* arbeiten, vtruditi se z delom, naveličati se dela; ſich *m.* laufen, s hojo vpehati se.
 Muſamedaner, *gew.* Moſamedaner, *m.*, *pl.* = *sg.* mohamedanec.
 Müſſe, *f.* trud, prizadevanje, napor; ſich M. geben, prizadevati si; truditi se; es iſt der M. werth, vredno je, ſplača se; mit leichter M., brez težave.
 mühevoll, *adj.* trudapoln, težaven.
 Müſſle, *f.* mlin, malen.

Müſſel-eiſen, *n.* poprica.
 Müſſel-rad, *n.* mlinsko kolo.
 Müſſel-ſtein, *m.* mlinski kamen.
 Müſſelwelle, *f.* mlinsko vreteno.
 müſſſam, *adj.* težaven, trudapoln.
 müſſelig, *adj.* težaven, uboren, reven.
 Müſſeligfelt, *f.* težava, nadloga.
 Muſe, *f.* nečke (*pl.*), kadunje (*pl.*).
 Müller, *m.*, *pl.* = *sg.* mlinar.
 München, Monakovo, Mnihov — glavno mesto na Bavarskem.
 Mund, *m.*, *gen.* -es, usta (*pl.*); gobec.
 munden, privilegati se, diſati.
 münden, iztekati, izlijati se. [pertina.
 Mündung, *f.* iztok; ustje; gerlo, odmunter, *adj.* boder, čil; zbujen, vesel; m. werden, zbuditi se, izdramiti se; einen m. erhalten, čilega in zdravega ohraniti koga.
 Munterkeit, *f.* čilost; živost, veselost.
 Münze, *f.* denar; — meta (rastlina).
 Münz-kabinet, *n.*, *pl.* -e, denarni hram.
 müre, *adj.* mehek, kerhek, trohnel.
 murmeln, mermirati; ſumljati.
 Mürmel-ſtier, *n.* svizec, marmotica.
 murren, mermirati, gosti, nevoljen biti; — *vbs.* *n.* mermranje.
 mürrich, *adj.* čmeren, mermrav.
 Murviedro — mesto navzrhodnem Španskem eno uro od morja na razvalinah starega Sagunta.
 Muſchel, *f.*, *pl.* -n, školjka.
 Muſchel-haufen, *m.* kopica školjek.
 Muſchel-hut, *m.* (romarski) klobuk s školjko (pri strani na zavihanej krajevini pripeto).
 muſchelig, *adj.* školjkast. [zeja, muzej.
 Muſſeum, *n.*, *gen.* -s, *pl.* Muſſeen, muſificieren, gosti.
 Muſik, *f.*, *pl.* -en, godba, muzika.
 muſikalisch, *adj.* godben, muzikalen.
 Muſikant, *m.*, *pl.* -en, godec.
 Muſikcorps, *n.* (*indecl.*), godbeni zbor; godeci (*pl.*).
 Muſikus, *m.* godec.
 Muſkatmuſſel-baum, *m.* muſkatovo drevo.
 Muſkel, *f.* (*a. m.*, *gen.* -s), *pl.* -n, miſica.
 muſkulös, *adj.* miſičnat, mesnat.
 Muſſe, *f.* prazni čas, brezposlica.
 müſſen (od müſſen) — ich müſſ (muſſ); müſſte (muſſte); habe gemüſſt (gemüſſt) —, (morati), moči (morem); man müſſ wiſſen, treba je vedeti; daſ müſſt du nicht thun, tega ne smeš storiti.

müßig, *adj.* brezposlen; brez dela.

Müßig-gang, *m.* pohajkovanje.

Muster, *n., pl.* = *sg.* izgled, vzor; obrazec.

Musterung, *f.* pregled vojske.

Muth, *m., gen.* -es, serčnost, serce; volja; frohen Muthes sein, vesele volje biti; habe M., ne boj se.

muthig, *adj.* serčen, hraber.

muthlos, *adj.* malosrčen, bojazljiv.

Muth-wille, *m.* objest *f.*, nagajivost.

Mutter, *f., pl.* Mütter, mati; — Mütterchen, *n.* mamika. [božje.

Muttergottes-bild, *n.* podoba Matere

Mutterliebe, *f.* materna ljubezen.

Mütze, *f.* kapa; čamar.

Mycerinus — kralj egiptovski, ki je postavil jedno treh velikih piramid, v kateri so našli tudi njegovo mumijo (truplo) l. 1837.

Näslä — mesinska naselbina na severnem bregu siciljskem.

Nyrt, *f.* mirta.

n.

nach, *praep. z dat.*, po, za; v, na, k, proti; — *adv.* nach und nach, po malem, polagoma, sčasoma.

nach-äffen, (einem, ob. etwas), spakovati se (po kom), posnemati (koga a. kaj).

nach-ahmen, (einem in etwas; einen), posnemati, posneti; oponašati (koga).

Nachahmer, *m., pl.* = *sg.* posnemavec.

Nachbar, *m., gen.* -n (-en), ob. -s, *pl.* -n (-en), sosed.

Nachbarin, *f., pl.* -nen, sosedica.

Nachbarschaft, *f.* sosedstvo; soseska; sosedje (*pl.*).

Nachbar-volk, *n.* sosedni narod.

nach-bleiben*, *pf.* m. sein, zadej ostati.

nachdem, *adv.* po tem, na to, potlej; — *conj.* (po tem) ko; ker; kedar; je n., kakor.

nach-denken*, über etwas, ob. einer Sache (*dat.*), premišljevali, premisliti kaj; pomisliti na kaj; — *vbs. n.* premišljevanje.

Nach-druck, *m.* poudarek, moč *f.*

nach-eilen, *pf.* m. sein, einem, hiteti za kom.

Nachen, *m., pl.* = *sg.* čolnčič.

nach-folgen, *pf.* m. sein, einem, iti za kom, nastopiti; einem Beispiele n., izgled posnemati; — nach-folgend, naslednji.

Nachfolger, *m., pl.* = *sg.* naslednik, nastopnik.

nach-fragen, einer Sache (*dat.*), popraševati po čem; zmeniti se za kaj; — *vbs. n.* popraševanje.

nach-geben*, odleči, odnehati, vdati se, podajati se.

nach-gehen*, *pf.* m. sein, einem, iti za kom; seinen Geschäften n., po opravkih iti; der Nahrung n., za hrano hoditi; hrane iskati.

nach-her, *adv.* po tem, potlej.

nach-flingen*, einem, za kom žvenkljati a. peti; der Donner kommt nachgeflungen, grom pribobni.

Nachkomme, *m., pl.* -n, potomec.

nach-kommen*, *pf.* m. sein, einem, priti za kom; doiti a. dohajati koga.

nach-lassen*, odpustiti; odnehati, odleči; die Strafe n., kazen (*f.*) prizanesti; (die Krankheit) läßt nach, odnehuje; mit Bitten n., nehati prositi.

nach-leben, einem, živeti za kom; ravnati se po kom.

nachmalig, *adj.* potlešnji; pozneji.

nachmalß, *adv.* potlej, po tem.

Nach-mittag, *m.* popoldne; Nachmittags, popoldne.

nach-pfeifen*, einem, žvižgati za kom.

nach-reiten*, *pf.* m. sein, einem, jezdit za kom.

Nachricht, *f., pl.* -en, sporočilo, naznailo, glas, novica; N. erhalten, zvedeti.

nach-sagen, einem etwas, reči a. govoriti za kom (a. o kom) kaj.

nach-schmettern, einem, grometi za kom; zabrusiti za kom; Trompetentöne töuschend n., trobentanje živo posnemati.

nach-sehen*, einem, gledati za kom.

nach-senden*, einem, poslati za kom.

nach-setzen, einen, zad staviti koga (komu); — einem n., hiteti, pritiskati za kom, (*pf.* m. haben).

nach-sinnen*, einer Sache (*dat.*), ob. über etwas, premišljevali, ugibati kaj.

Nach-sommer, *m.* babje leto; (*pajčevina*) babjeletnica.

nach-sprechen*, einem etwas, govoriti a. izrekati za kom kaj; täuschend n., premotljivo izgovarjati.

nach-springen*, *pf.* m. sein, einem, skočiti za kom.

nach-spüren, einem, zasledovati a. zalezovati koga.

nächt, *adj. sup.* naj bližji; bližnji; im n. Jahre, prihodnega leta; der Nächste, bližnji; — *adv.* naj bližje; — *praep.* z dat., poleg, zraven.
 nach-stellen, einem, zalezovati koga.
 nach-thürzen, *pf.* m. sein, einem, planiti za kom.
 Nacht, *f., pl.* Nächte, noč *f.*; des Nachts, po noči; Tag und N., noč in dan.
 Nacht-essen, *n.* večerja.
 Nacht-gebet, *n.* večerna molitev.
 Nachtheil, *m. pl.* -e, škoda, zguba; škodljivost.
 nachtheilig, *adj.* škodljiv, nevgoden.
 Nach theberge, *f.* prenočišče, leglo.
 Nachtigall, *f., pl.* -en, slavec, slavček.
 nächtlich, *adj.* ponočen, nočen; temen.
 Nachtmüßig, *f.* ponočna godba.
 nach-tragen*, za kom (*a.* za seboj) nositi.
 nachts, *adv.* po noči.
 Nachtschatten, *n.* razhudnik.
 Nachtschmetterling, *m.* ponočni metulj.
 Nacht-zeit, *f.* nočni čas; zur N., po noči.
 Nachen, *m., pl.* = *sg.* tilnik, šija; vrat.
 nachend, *adj.* nag. [na golih tleh.
 nacht, *adj.* nag, gol; čist; auf n. Boden,
 Nadel, *f., pl.* -n, igla; šivanka.
 nadelartig, *adj.* igličast, šilast.
 Nadel-holz, *n.* jelovina, jelovje.
 Nadel-wald, *n.* jelov gozd, jelovje.
 Nagel, *m., pl.* Nägel, noht; žrebelj, cvek.
 nagen, an etvaš, od. etvaš, glodati, grizti (*kaj*).
 nah, nahe, *adj.* bližnji; — *adv.* blizo; n. stehen, blizo biti; podoben biti.
 Nähe, *f.* blizota; in der N., blizo; von der N., od blizo.
 nahegelegen, *adj.* bližnji; blizo.
 nahe-kommen*, *pf.* m. sein, blizo priti, približati se.
 nahen, einem, *pf.* m. sein, od. sich einem, *pf.* m. haben, približati se, bližati se.
 nahen, šivati; — *vs.* n. šitje, šivanje.
 näher, *adj. comp.* bližji; — *adv.* bližje, bliže. [bližati se.
 nähern, bližati; primikati; sich n., primähren, pitati, rediti, kermi; er nährt sich von Insekten, živi od žižcev *a.* hrani se z žižci.
 näherhaft, *adj.* tečen, rediven.
 Nahrung, *f.* živež, jed *f.*, hrana. [veža.
 Nahrungs-mangel, *m.* pomanjkanje ži.
 Nahrungs-mittel, *n.* jedilo, hrana.
 Nahrungspflanze, *f.* jedilna *a.* užitna rastlina.

Nahrungsforge, *f.* skerb (*f.*) *a.* strah za živež.
 Name (od. Namen), *m., gen.* -ns, *pl.* -n, ime; unter dem N. eines Geschenkes, rekoč, da je dar; Namens, z imenom.
 Namens-tag, *m.* god.
 namentlich, *adv.* po imenu; zlasti.
 namhaft, *adj.* znamenit, velik; *n.* Summe Geldes, veliko denarja.
 nämlich, *adj.*; der n., ta isti; — *adv.* namreč; to je.
 Narbe, *f.* zarast *f.*, brazgotina.
 Narr, *m., pl.* -en, blazen, norec; bedák.
 Narren-feßt, *n.* norčevski praznik.
 Närrin, *f., pl.* -nen, norica, neumnica.
 nassen, sladkosnedati; — *vs.* n. sladkosnedanje.
 Näscher, *m., pl.* = *sg.* sladkosneda.
 Näscherel, *f., pl.* -en, sladkosnedanje; sladkarije.
 näscherhaft, *adj.* sladkosneden.
 Nase, *f.* nos; — Näschen, *n.* nosek.
 nass, *adj.* moker; nassen Blides, s solznimi očmi.
 Nässe, *f.* mokrota; mokro.
 nassen, močiti.
 Nath, *f., pl.* Rätze, šiv.
 Nation, *f., pl.* -en, narod.
 National-tanz, *m.* narodni ples.
 National-tracht, *f.* narodna noša.
 Natur, *f., pl.* -en, priroda, narava; lastnost.
 Naturell, *n., pl.* -e, narav *f.*, čud *f.*, prirojenost.
 Natur-erzeugniß, *n.* prirodin pridelek.
 Naturforscher, *m., pl.* = *sg.* prirodoslovec.
 Naturgeschichte, *f.* prirodopis.
 naturgetreu, *adj.* zvesto po naravi narejen, naraven.
 Natur-kraft, *f.* prirodina moč.
 natürlich, *adj.* prirojen, naraven, živ; preprost; — *adv.* se vé da.
 Natur-scene, *f.* naravin prizor.
 Neapel, Neapel.
 Neapolitaner, *m., pl.* = *sg.* Neapolitanec.
 Nebel, *m., pl.* = *sg.* megla.
 Nebel-maid, *f.* meglena deva (*dekle*).
 neben, *praep.* z dat. in acc., zraven, poleg; mimo.
 Neben-gebäude, *n.* stransko poslopje.
 nebenher, *adv.* mimogredé; zraven, poleg.
 Neben-menich, *m.* bližnji (*adj.*).
 Nebenverzweigung, *f.* stranski odra-sleki; stranski rodovi, str. kolena (*pl.*)

Nebufadnezar — ustanovnik babilonsko-kaldajske deržave je živel ok. l. 650 pr. Kr.

Nekar, (reka) Nekar.

nečen, dražiti; nagajati (komu).

Nederci, *f. pl.* -en, draženje, nagajanje.

Neger, *m., pl.* = *sg.* zamorec, čerbec.

nehmen — nimati; nahiti; habe genommen —, vzeti; bei der Hand *n.*, za roko prijati; Wurzel und Blätter *n.*, korenino in listje dobiti; Jemanden in Pflicht und Eid *n.*, s prisego zavzati koga; Speise und Trank *n.*, jesti in piti. [vost.

Neid, *m., gen.* -es, zavist *f.*, nevoščljivost; nagibati, nagniti, vклонiti; pobesiti; nagnjen biti; die Sonne *n.* sich, dan se nagne; solnce zaide.

Neigung, *f.* nagib; nagnjenje.

nein, *adv.* ne; ad. nein, o ne.

Nesse, *f.* klinček, (nagelj).

Nemea — dolina v Argolidi, kjer so se v Dijevem gaju obhajale nemejske igre.

nemeisch, *adj.* nemejski.

nennen — naniti; habe genannt —, imenovati, zvati (zovem), klicati; naštet.

Neograder, *adj.* novogradskega.

Nepomuk, Nepomuke (*pl.*) — okrajno mesto v pelzenskem okrožji; h. Johann von N., sv. Ivan Nepomučan.

Nerv, *m., pl.* -en, čutnica, živec.

Nest, *n., pl.* -er, gnezdo.

Nestbau, *m.* delanje gnezda.

Nestus — reka v Traciji.

Nettigkeit, *f.* čednost, ličnost.

Netz, *n., pl.* -e, mreža.

Netzgewebe, *n.* mrežovina.

neu, *adj.* nov; von neuem, aufs neue, iz nova, na novo, vnovič.

Neubau, *m.* novo zidanje.

Neuenburg — zapadni kanton v Švajci z glavnim mestom Neuenburg (Novigrad).

Neuenburger-See, *m.* novogradskega jezera — 9 ur dolgo in $\frac{1}{2}$ do 2 u. široko.

neuenburgisch, *adj.* novogradskega.

neuerrichtet, *adj.* na novo napravljen.

neuerwacht, *adj.* novovzbujen, nov.

Neugierde, *f.* vedečnost, radovednost.

neugierig, *adj.* vedečen, radoveden; der N., radovednež.

Neu-Guinea, Nova Gvineja — naj večji avstralijski otok, proti severu od kopne Avstralije.

Neuhäus, Jindrihov gradec.

Neuholland, Novi Holand a. Avstralija.

Neu-jahr, *n.* novo leto.

Neujahrs-tag, *m.* novega leta dan.

Neufarthago, Kartagena — terdno mesto na Španskem pri Sredozemskem morju.

Neumarkt, Novi terg.

Neumarkt, *m.* novi terg.

neunthündig, *adj.* devet ur dolg.

neunthündig, *adj.* devetdesetleten.

neunthündig, *adj.* devetdesetleten.

Neustadt, *f.* novo mesto.

Neustädter, *adj.* novomestski.

Neustadt (b. Njūkassel) — mesto na Angležkem. [nej Ameriki.

Niagara (b. Njégeré) — reka v severni Ameriki.

Niagara-fall, *m.* Njégeréski slap.

Niagara-wasser, *n.* Njégeréška voda.

nicht, *adv.* ne; nicht nur — sondern auch, ne le — ampak tudi; mit nichten! da sei Gott vor, nikakor ne, tega Bog obvaruj; — (nicht je bil iz prva subst., *gen.* -es, *dat.* -e, -en).

Nichtfolgen, *vbs. n.* nesluh, nepokornost.

nichtig, *adj.* nič, nič, prazen, ničveljaven.

nichts, *adv.* nič.

ničen, kimati, pokimati, migniti.

nie, *adv.* nikoli.

nieder, *adj.* nizek; dolnji; — *adv.* doli.

nieder-beugen, pripogniti; sich *n.*, p. se.

nieder-brennen*, požgati, požigati; —

pf. m. sein, pogoreti.

nieder-bücken, sich, prikloniti se. [dreti.

nieder-bringen*, *pf. m.* sein, doli pri-

nieder-fallen*, *pf. m.* sein, (doli) pasti;

zgruditi se; auf die Kniee *n.*, na

kolena pasti. [d. viseti.

nieder-fließen*, *pf. m.* sein, doli steči;

Nieder-gang, *m.* zahod, zapad.

nieder-ge-schlagen, *adj.* pobit, potert.

nieder-hauen*, posekati, pobiti.

nieder-fallen, *pf. m.* sein, poklekati.

nieder-kommen*, *pf. m.* sein, doli priti

a. iti. [poraz.

Niederlage, *f.* sklad; (v boji) pobjeda;

nieder-laffen*, doli spustiti; sich *n.*,

sesti; vseliti se.

Niederlassung, *f.* naselba.

nieder-legen, (doli) položiti, pobesiti;

pustiti; zložiti, založiti; sich *n.*, leči.

nieder-neigen, sich, pripogniti se.

nieder-reißen*, podreti.

nieder-schauen, doli gledati a. pogledati.

nieder-schlagen*, pobiti; pobesiti.
 nieder-sehen*, vor sich, v tla pogledati;
 oči pobesiti. [vseiti se.
 nieder-sehen, posaditi, položiti; sich n.,
 nieder-sinken*, pf. m. sein, vdreti se;
 zgruditi se, padati; potopiti se; die
 Sonne f. n., solnce zahaja; nieder-
 sinkender Muth, vpadajoče serce.
 nieder-streuen, na tla podreti; sich n.,
 vleči se.
 nieder-tönen, doli glasiti se. [men.
 niederträchtig, adj. podel, gerd, nesra-
 nieder-treten*, pohoditi, poteptati.
 Niederung, f. nižina, dolina.
 niederungarisch, adj. dolenjeogerski.
 nieder-werfen*, na tla vreči.
 niedrig, adj. nežen, ličen.
 niedrig, adj. nizek.
 niemals, adv. nikdar, nikoli.
 Niemand, pron., gen. -es, dat. u. acc.
 = nom., od. dat. -em, acc. -en, nikdo,
 nihče, nobeden.
 Niere, f. ledvica, obist f. [hanje.
 niesen, kihniti, kihati; — vbs. n. ki-
 Nige, m. — glavna reka zapadne Afrike.
 Nil, m. (reka) Nil.
 Nil-ufer, n. Niski breg.
 nimmer, adv. nikdar, nikoli, nikakor;
 nimmer mehr, nikdar več.
 nimmer satt, m. netek.
 nirgend, nirgends, adv. nikjer, nikoder;
 n. hin, nikamor; n. anderswohin,
 nikamor drugam. [gnjezditi.
 nißen, gnjezdo delati; gnj. imeti.
 Noah, Noe. [niti — niti.
 noch, adv. še; weder — noch, ne — ne;
 nochmals, adv. zopet, še enkrat.
 Romade, m., pl. -n, kočevavec, kočevnik.
 Romaden-leben, n. kočevavsko življenje;
 ein R. führen, kočevati (kočujem).
 Nord, m., gen. -es, sever (kraj ino
 veter).
 Nordafrika, severna Afrika.
 Nordamerikaner, m., pl. = sg. severni
 Amerikanec.
 Norden, m. sever (kraj).
 Nordküste, f. severni breg (a. bregovi).
 nördlich, adj. severen.
 Nordosten, m. severovzhod.
 nordöstlich, adj. severovzhoden.
 Nordsee, f. Severno a. Nemško morje.
 Nordseite, f. severna stran.
 Nordwesten, m. severozapad.
 nordwestlich, adj. severozapaden; —
 adv. proti severozapadu.

Nor-mann, m. Norman, Norvežec.
 Norrelaud, norska a. norveška zemlja.
 Norwegen, Norvegija, Norveško.
 norwegisch, adj. norveški.
 Noth, f. (pl. Nöthe), potreba, sila, stiska,
 beda, težava; ohne N., brez potrebe;
 wenns N. thut, če je treba; mit ge-
 nauer N., z veliko težavo a. silo.
 Nothdurft, f. potreba, sila; zur N. lernen,
 za silo učiti se.
 Noth-fall, m. sila, potreba.
 nöthig, adj. potreben; es ist n., treba
 je; ich habe n., treba mi je, potre-
 bujem.
 nöthigen, siliti, morati; prisiliti.
 nothwendig, adj. potreben; potreba,
 treba; — adv. neogibno, po sili.
 nothwendigerweise, adv. neogibno, po
 sili; ich muß n. sagen, moram pove-
 dati. [pad.
 November, m., gen. -s, november, listo-
 Numidien, Numidija — dežela v Afriki
 pri Sredozemskem morji med Kar-
 tago in Mavretanijo.
 numidisch, adj. numidijski.
 Numitor — sin kralja Prokasa.
 nun, adv. in conj., zdaj; tedaj; no; von
 nun an, odslej.
 nummehr, adv. zdaj.
 nur, adv. in conj., le, samo.
 Nuß, f., pl. Nüsse, oreh (sad); (od
 bukve) žir.
 Nuß-baum, m. oreh (drevo).
 nußgroß, adj. za oreh velik. [oblak.
 Nußschale, f. orehova lupina; äußere N.,
 Nußtraube, f. orehova češulja.
 Nuß, m., gen. -es, prid; sich etwas zu
 N. machen, kaj sebi v prid porabiti
 a. obrniti. [nichts nuß, za nič.
 nuß, od. nütze, priden, koristen, za rabo;
 Nußanwendung, f. poraba. [za rabo.
 nußbar, adj. poraben, užiten, koristen;
 Nußbarkeit, f. koristnost, porabljivost,
 užitnost.
 Nutzen, m., gen. -s, užitek, korist f.,
 prid, hasen f.; koristnost.
 nützen, einem, koristiti, rabiti (komu),
 služiti; etwas n., uživati, rabiti kaj.
 Nuß-holz, n. les (tesarski).
 nützlich, adj. koristen, hasnovit.
 Nützlichkeit, f. koristnost.
 nußlos, adj. brezvspešen; neužiten; —
 adv. badava, zastonj, brez prida.
 Nußlosigkeit, f. brezvspešnost, nekorist-
 nost.

O.

Oase, *f.* zelenica, oaza.
 ob, *conj.* ali, če, ako; akoravno; — *praep.* = über.
 Obdach, *n., gen.* -es, streha, zavetje.
 oben, *adv.* gori, zgoraj, na verhu; nad o., navzgor; von o. nad u., od verha (a. od zgor) doli.
 obendrein, *adv.* po verhu, verh tega.
 obere, *adj. comp.* gorenji, verhnj; die Oberen, spredpostavljeni, višji.
 Ober-befehl, *m.* verhovno poveljstvo.
 Oberfläche, *f.* poveršje, verh.
 oberhalb, *adv.* zgoraj; — *praep.* z *gen.*, nad, zgoraj.
 Oberhand, *f.* zapestje, verhnj del roke; predstvo; die D. behalten, na verhu ostati, zmagati.
 Oberhaupt, *n.* poglavar, glava, načelnik, gospodar.
 Ober-kleid, *n.* verhno oblačilo; plašč.
 Ober-kopf, *m.* verhnj del glave, teme.
 Ober-land, *n.* gorenja stran, gorensko.
 Oberlippe, *f.* zgornja ustnica.
 Oberösterreich, Gorenja Avstrija.
 Ober-roß, *m.* verhna suknja.
 oberst, *adj. sup.* naj zgornji.
 oberungarisch, gorenjeogerski.
 Oberwelt, *f.* zgornji svet.
 obgleich, *conj.* akoravno, da si.
 Obhut, *f.* varstvo, skerb *f.*
 Obriefft, *f.* gosposka, oblastnija.
 obzichon, *conj.* akoravno, da si.
 Obst, *n., gen.* -es, sadje. [sadja.
 Obstärnte, *f.* obiratev sadja; pridelek
 Obst-baum, *m.* sadno drevo; — bäumchen, *n.* s. dervesce.
 Obst-garten, *m.* sadni vert.
 Obst-gärtner, *m.* sadni vertnar.
 obnohl, *conj.* akoravno, da si.
 Ochß, *m., pl.* -en, vol.
 Ocean, *m., pl.* -e, oceán, morje.
 öde, *adj.* pust, neobdelan.
 Odem, *m., gen.* -s, dih, duh, sapa.
 oder, *conj.* ali; entweder — oder, ali — ali (pa).
 Oder, *f.* (reka) Odra.
 Odysseus, Odisej — Laertov sin iz Itake, naj bolj prekanjen gerški junak pred Trojo.
 Ofen, *m., pl.* Öfen, peč *f.*; — Öschen, *n.* pečica.
 Ofen, (mesto) Budim.

offen, *adj.* odpert, odkrit; odkrito-serčen; o. sehen, odpert biti; einen freien Blick o. lassen, povoljni pogled pripustiti. [očitno; se vé da.
 offenbar, *adj.* očiten, javen; — *adv.* offenbaren, razodeti.
 öffentlich, *adj.* javen; ljudski, občinski.
 Offizier, *m., pl.* -e, (vojaški) častnik.
 offnen, odpreti, odpirati.
 Offnung, *f.* odpertina, zev *f.*; luknjica.
 Ofner, *adj.* budimski.
 oft, *adv.* dostikrat, večkrat, često.
 öfter, öfterß, *adv. (comp.)* večkrat; — öfter, *adj.* večkrat, zum öfteren, večkrat.
 Oheim, *m., pl.* -e, stric, ujec.
 Öhl, *n., pl.* -e, olje.
 Öhl-baum, *m.* oljkovo drevo, oljka.
 Öhl-blatt, *n.* oljkov list.
 Öhl-lämpchen, *n.* lampica.
 Öhlung, *f.*; die leßte Ö., sv. olje; devanje v sv. olje.
 Öhl-zweig, *m.* oljkova vejica.
 ohne, *praep.* z *acc.*, brez; — *conj.* ohne daßß, ohne zu = da ne; pa ne.
 ohnehin, *adv.* brez tega, že tako.
 Ohnmacht, *f.* nemoč *f.*; slabost; omedlevica.
 Ohr, *n., gen.* -es, *pl.* -en, uho; etwas nur mit halbem O. hören, le na pol poslušati a. slišati kaj. [kozopersk.
 Oktober, *m., gen.* -s, oktober, vinotok.
 Olive, *f.* oliva.
 Oliven-baum, *m.* = Ölbaum.
 Oliven-franz, *m.* oljkov venec.
 Oliven-öhl, *n.* laško olje. [grad.
 Olivenpflanzung, *f.* oljkov vert, oljo.
 Oliven-zweig, *m.* oljkova vejica, oljka.
 Öl, *m., pl.* -e, močerad; človeška ribica, močarila.
 Olmütz, Olomuc.
 Olymp (od. Olympus), *m., gen.* -s, — gora na Gerškem med Macedonijo in Tesalijo.
 Olympia — kraj v Elidi, 300 stadij od mesta „Pisa“.
 olympisch, *adj.* olimpski; olimpijski.
 Omnibus, *m., pl.* -se, — tako se imenujejo velike kočije, ki zlasti po velikih mestih ob svojih urah ljudi prevajajo.
 Opfer, *n., pl.* = *sg.* daritev; dar, žertva, opfern, darovati, žertvovati.
 Orakel, *n., pl.* = *sg.* prerokišče; prerokba.
 Orange, *f.* pomorancea; — *adj.* pomorancev.

Drangerie, *f.* pomorančnica.
 Drang-Utang, *m.* (opica) orang-utan *a.*
 divji mož.

Orden, *m.*, *pl.* = *sg.* red. [ben.
 ordentlich, *adj.* reden, redoven, spodo-
 orden, *v* red devati, vredovati, vre-
 diti, vravnati; — geordnet, vredjen,
 reden; *v* redu; *g.* Zustand, redoven
 stan.

Ordnung, *f.* red; versta. [nost.
 Ordnungsliebe, *f.* redoljubnost, redov-

Organ, *n.*, *pl.* -e, orod, organ, ud.

Orgel, *f.*, *pl.* -n, orgle (*pl.*).

Orgeldreher, *m.*, *pl.* = *sg.* lajnar, godec
 na orglice (*pl.*).

Orgel-spieler, *m.* orglavec.

orientalisch, *adj.* iztočen.

Orsowa, Oršova, Ršava.

Ort, *m.*, *pl.* -e *u.* Orter, kraj, mesto;
 an *D.* und Stelle kommen, priti do
 namenjenega mesta; an *D.* und Stelle,
 na mestu.

Ost, *m.*, *gen.* -es, vzhod; krivec (veter).

Osten, *m.*, *gen.* -es, vzhod, iztok; von
D. her, od vzhoda.

Ostern (*pl.*), velika noč.

Österreich, Avstrija, Avstrijansko.

Österreich, *m.*, *pl.* = *sg.* Avstrijanec.

österreichisch, *adj.* avstrijski.

Öster-tag, *m.* dan vstajenja, velika ne-
 delja.

Ostiafe, *m.*, *pl.* -n, Ostjak; -- *O.* so
 čudsko pleme na azijskem Ruskem
 v toplanski in tomski gubernii.

Ostindien, Vzhodna Indija. [vzhodu.

östlich, *adj.* vzhoden; — *adv.* proti
 Ostrowieje, *f.* Ostrovska loka.

oval, *adj.* podolgasto okrogel, jajast.

P.

Paar, *n.*, *pl.* -e, dvojica, sodev, par;
 dvoje, dva; ein *P.* Strümpfe, jedne
 nogavice; *P.* und *P.*, dva in dva;

— *indecl.* *adj.* kaka dva, nekoliko;
 ein paar Tassen, nekoliko škulclie.

paarweise, *adv.* sparoma, po dva in dva.

Pacht, *m.*, *gen.* -es, od *f.*, *pl.* -en, zakup,
 najem; etwas in Pacht *n.*, *v* najem
 vzeti kaj.

Pacht-geld, *n.* najemščina.

pachen, popasti, zgrabiti, ugrizniti; —
 vkladati, vložiti, spravljati, pobrati;
 sich *p.*, pobrati se.

Paß-leinwand, *f.* platno za povijanje.

Palais (*b.* palé), *n.* = Palašt.

Palašt, *m.*, *pl.* Paläste, palača, grad.

Palästina, Palestina.

palatiniſch, *adj.* palatinski.

Pallas Athene, Palada Atena — hči

Dijeva, krepka in modra boginja.

ki jo je častil vsak, kdor se je pečal
 z duševnim delom.

Palm-baum, *m.* palmovo drevo.

Palme, *f.* palma (drevo).

Palmen-blatt, *n.* palmov list.

Palmen-hain, *m.* palmov gaj.

Palmenstadt, *f.* palmovo mesto.

Palmhörn, *n.*, *gen.* -es, palmovo jedro.

Palm-föhl, *m.* palmovo perje.

Palm-sonntag, *m.* cvetna nedelja.

Palm-stamm, *m.* palmovo deblo.

Palm-wein, *m.* palmovica, palmovo
 vino.

Panier, *n.*, *pl.* -e, zastava, bandero.

panischer Schrecken = nagli strah, zona.

Panorama, *n.* razgled; svetozor.

Pantoffel, *m.*, *pl.* = *sg.* pantofelj, šker-
 petelj.

Pantoffelholz = Korfholz.

Panzer, *m.*, *pl.* = *sg.* oklep.

panzerartig, *adj.* oklepu podoben.

Papagei, *m.*, *pl.* -e, *a.* -en, papiga

Papagei-art, *f.* papižja versta.

Papierchen, *n.*, *pl.* = *sg.* papižica.

Papier, *n.*, *pl.* -e, papir, karta.

papierartig, *adj.* papiru podoben.

Papier-blatt, *n.* papirov list; *l.* papira.

Pappel, *f.*, *pl.* -n, topol *m.* in *f.*

Papst, *m.*, *pl.* Päpste, papež.

Parade-bett, *n.* paradna postelja — slo-
 vesno ozaljšan mertvaški oder.

Paradies, *n.*, *pl.* -e, raj.

Paradies-vogel, *m.* rajska ptica.

Paris — glavno mesto na Francozkom.

Pariser Fuß, *m.* pariški črevelj (= 1.027
 našega). [parlament.

Parlament, *n.*, *pl.* -e, državni zbor,

Parlament's-herr, *m.* zbornik.

Parnassus — hrib na Gerškem, ne daleč
 od mesta „Delfi“.

Partei, *f.*, *pl.* -en, stranka.

Paß, *m.*, *pl.* Pässe, soteska, prelaz.

Passau, Pasov — mesto na Bavarskem.

passen, einem, prilgati se, pristojati
 (— stojim), soditi, prav biti, spodo-

biti se; — passend, *adj.* priložen, pri-
 kladen, spodoben; passender Ort, pri-
 kladno mesto.

passen, auf einen, paziti na koga.
passieren, *pf.* m. *sein*, iti (skozi kaj; okoli, mimo česa).

paßlich, *adj.* prikladen, prav. [ček.

Pathe, *m., pl.* -u, kum, boter; kerščen.

Patient, *m., pl.* -en, bolnik. [halen.

patriarchalisch, *adj.* očakovski, patriar-

Patrizier, *m., pl.* = *sg.* vlastelin, plemič,

patricij — tako so zvali v Rimu po-

tomci prvotnih rimskih rodovin.

Patronentasche, *f.* kontuš, patronjak.

Pech, *n., gen.* -es, (kuhana) smola.

Pein, *f.* muka, bolečina.

Peitsche, *f.* bič, korabač.

Peitschen-hieb, *m.* udarec z bičem.

Peitschen-fnall, *m.* pok *a.* pokanje z

bičem.

Pelopidas — slaven tebenski vojvoda.

Peloponnes, *m.* Peloponez — polotok

v južnej Gerčii, zdaj Morea.

peloponnesisch, *adj.* peloponezki.

Pelz, *m., pl.* -e, kozuh, kozuhovina;

koža, (*od ovce*) runo.

Pelz-wert, *n.* kozuhovina. [(pri uri).

Pendel, *n., pl.* = *sg.* nihalo, nepokoj

Pendel-uhr, *f.* ura z nihalom *a.* nepo-

kojem, stenska ura.

Penjion, *f., pl.* -en, pokojnina; pokoj.

Perle, *f.* biser.

perlen, iskriti se, prašiti se, mozeti

(mozim).

Perlen-Cylinder, *m.* obroček iz biserov.

perlenreich, *adj.* biserov bogat.

Perlen-schnur, *f.* biserna niz, b. trak.

Perl-muschel, *f.* (školjka) bisernica.

Perjer, *m., pl.* = *sg.* Perzijan.

Perjer-frieg, *m.* vojska s Perzijani.

Perrien, Perzija; — perijisch, *adj.* per-

zijanski, perzijski.

Person, *f., pl.* -en, oseba; weibliche P.,

ženska.

Peru — republika v južnej Ameriki.

Pejt, *f., pl.* -en, kuga.

Pejth, (mesto) Pešt.

peithauchend, *adj.* kugosopen.

Petersburg, Petrograd.

Peterskirche, *f.* cerkev sv. Petra.

Peß, *m., pl.* -e, medved.

Pfad, *m., pl.* -e, steza.

Pfahl, *m., pl.* Pfähle, kol.

Pfand, *n., pl.* Pfänder, zástava, zalog.

pfänden, zarubiti; rubiti.

Pfanne, *f.* ponev *f.*

Pfannfuchen, *m., pl.* = *sg.* ponovnjak,

mlinec.

Pfarrer, *m., pl.* = *sg.* župnik, fajmošter.

Pfan, *m., pl.* -e, ob. -en, pav.

Pfeffer, *m., gen.* -s, poper.

Pfeife, *f.* piščala; pipa, lula; — Pfeif-

chen, *n.* piščalka; pipica.

pfeifen — pjiſſi; habe gepiſſen —, pi-

skati, žvižgati; svirati.

Pfeifen-kopf, *m.* pipa, lula.

Pfeil, *m., pl.* -e, puščica.

Pfeiler, *m., pl.* = *sg.* steber.

pfeilschnell, *adj.* hiter ko strela.

Pfeilschnelle, *f.* strelna hitrost; mit P.,

hitro ko strela.

Pfennig, *m., pl.* -e, vinar; penez, belič.

Pferd, *n., pl.* -e, konj; — Pferdchen, *n.*

konjiček.

Pferde-dieb, *m.* konjski tat.

Pferde-haar, *n.* konjska dlaka; žima.

Pferde-marft, *m.* konjski terg *a.* sejm.

Pfiſſ, *m., pl.* -e, pisk, žvižg; zvijača.

pfiffig, *adj.* premeten, zvit.

Pfingſten (*pl.*), binkošti (*pl.*) *f.*, duhovo.

Pfingſtzeit, *f.* binkoštni čas. [skev *f.*

Pfirſich, *f., pl.* -en, *a.* *m., pl.* -e, bre-

Pfirſich-baum, *m.* breskev, breskovo

drevo.

Pflanze, *f.* rastlina, zel *f.*, zelišče, bi-

lina; — Pflanzchen, *n.* rastlinica.

pflanzen, vsaditi; einen Garten pfl.,

vert zasaditi *a.* narediti; — *obs. n.*

sajenje.

Pflanzen-art, *f.* rastlinska versta.

Pflanzenkoſt, *f.* rastlinska hrana.

Pflanzenmaſſe, *f.* rastlinji kup.

Pflanzen-reich, *n.* rastlinstvo.

Pflanzenwelt, *f.* rastlinstvo.

Pflanzer, *m., pl.* = *sg.* sadivec; naselnik.

Pflanzenſchule, *f.* sadišče; drevesna šola.

Pflanzen-ftadt, *f.* nasebina.

Pflanzung, *f.* sajenje; zasad.

Pflaſter, *n., pl.* = *sg.* prilepek, mazilo;

— tlak, dlažba.

pflaſtern, tlak delati, dlažiti; gepfla-

ſtert, dlažen.

Pflaume, *f.* sliva; čeſplja.

Pflaumen-baum, *m.* sliva (drevo).

Pflaumen-brantwein, *m.* slivovec.

Pflege, *f.* hrana, goj, strega, postrežba.

Pflegeſtern (*pl.*), redniki (*pl.*).

pflegeluſtig, *adj.* postrežljiv.

pflegen — pflog *u.* pflegte; habe gepflo-

gen *u.* gepflegt —; 1) einer Sache

(*gen.*), bišv. *a.* etvaš, opravljati,

oskerbovati, varovati; streči (komu),

postreči; gojiti kaj; uživati, der

Ruhe pšl., počivati, — (v teh pomenih
 včasih, v zadnjih dveh pa navadno
 krepak (št.); — 2) (šchw.), navajen biti,
 navado imeti; — (pogostoma se v
 tem pomenu tudi nadomestuje z ite-
 rativnimi glagoli, n. pr. idy pšl. zu
 gehen, hodim).
 Pfllege-vater, *m.* rednik.
 Pfllegezeit, *f.* čas gojenja.
 Pflugging, *m.*, *pl.* -e, gojenec, rejenec,
 pitomec.
 Pflucht, *f.*, *pl.* -en, dolžnost.
 Pflichtvergeffen, *adj.* nevesten, nemara-
 joč za dolžnost. [ganje.
 pflüden, tergati; skubsti; — *vbs. n. ter-*
 pflug, *m.*, *pl.* Pflüge, oralo, plug.
 pflügen, orati.
 Pflugschar, *f.*, *pl.* -en, lemež, ralo.
 Pforte, *f.* vrata (*pl.*).
 Pfole, *f.* lapa, noga. [kal (*m.*).
 Pfuhl, *m.*, *pl.* -e u. Pfühle, mlaka, luža,
 Pfuhl, *m.*, *pl.* -e, podglavnik; klopica.
 pfui, *interj.* feč.
 Pfund, *n.*, *pl.* -e, funt, libra.
 Pfalanz, *f.* falanga — vojskin razpo-
 redek, obstoječ iz več gostih voja-
 skih verst.
 phantastisch, *adj.* fantastičen, sanjarski.
 Pfäfiner, *m.*, *pl.* = *sg.* Filén (= Slavo-
 ljub); — pfäfinisch, *adj.* filenski.
 Pfilsoph, *m.*, *pl.* -en, modrec, modro-
 slovec. [Helijev (Solncev).
 Phoebus — priimek Apolonov in pa
 Phofiz, Fokida — pokrajina v Gerčii.
 Phönizier, *m.*, *pl.* = *sg.* Feničan.
 Piafter, *m.*, *pl.* = *sg.* piaster — španski
 denar za 2 gld. 13 kr., turški pa za
 10 kr. a. v.
 piden, kljuvati; zobati.
 piepstill, *adj.* tih kakor pena.
 Pilger, *m.*, *pl.* = *sg.* romar, popotnik.
 pilgern, *pf. m.* haben u. sein (vgl. flie-
 gen), romati, popotovati.
 Pilgrim, *m.*, *pl.* -e, = Pilger.
 Pille, *f.*; Pülchen, Pillelein, *n.* svalček,
 kroglica (zdravila).
 Pilnitz, Pilnica — vas 2 uri od Dra-
 ždan skraljevskim poletnim gradom.
 Pilz, *m.*, *pl.* -e, goba, gliva.
 Pirnaer Schlag, *m.* pernski les a. gozd.
 Pirnaerstraße, *f.* pernska cesta.
 Pijang, *m.*, *gen.* -š, muza, rajska smo-
 kva — s kumaram podobnim sadom
 (bananami) smokovega (figovega)
 okusa.

Pistole, *f.* samokres, pištola.
 Plage, *f.* nadloga, težava, muka.
 Plage-geist, *m.* mučitelj, nadležnik.
 plagen, mučiti, truditi, trapiti, terpin-
 čiti, nadlegovati; der Geplagte, ter-
 pinec.
 Plan, *m.*, *pl.* -e u. Pläne, načert, osno-
 va; namera, naklep; idy machē aller-
 lei Pl., mnogako premišlujem (kako
 da bi kaj izveršil).
 plan, *adj.* raven; preprost, jasen.
 Platina, *f.* platina (kovina).
 platfchen, plätzfchen, pljuskati; čofotati
 (po vodi).
 platt, *adj.* ploščat, sploskan, plan; *pl.*
 Wahrheit, gola resnica.
 plätten, ploskati; — likati, gladiti;
 idy on geplättet, lepo polikan (pope-
 glan).
 Platz, *m.*, *pl.* Plätze, prostor, mesto;
 terg; Pl. machē, umakniti a. umi-
 kati se; — Plätzchen, *n.* prostorček,
 mestice.
 plaudern, blebetati, klepetati.
 Plauenfcher Grund, plavenski dol —
 lepa dolina ob reki Bistrici med vesjo
 „Plauen“ in reko „Tharand“.
 Plebejer, *m.*, *pl.* = *sg.* prostin, prostak.
 plebejec; — *pl.* so bili v starem Rimu
 prebivavci nižje verste nasproti pa-
 tricijem.
 Plebs, *f.* prostinstvo, prostini (*pl.*),
 prosto ljudstvo; čern (*f.*).
 plöpflich, *adj.* nagel; nepričakovan; —
adv. na enkrat, na nagloma, na ce-
 lem; kar. [olikan.
 plump, *adj.* zavaljen, nevkreten, ne-
 pflindern, pleniti, opleniti, oropati.
 Plünderung, *f.* plenjenje, ropanje.
 Pöbel, *m.*, *gen.* -š, derhal *f.*, čern *f.*,
 glota.
 pochen, tolči, terkati; zanašati se na
 kaj, košatiti se s čim; — *vbs. n.* tol-
 čenje; phanje.
 Poeten (*pl.*), osipice (*pl.*).
 poetisch, *adj.* pesniški.
 Polar-gegend, *f.* tečajni a. polarni kraj.
 Polar-freis, *m.* tečajnik.
 Polar-volk, *n.* polarni narod.
 Pole, *m.*, *pl.* -n, Poljak.
 polieren, gladiti, zgladiti, zloščiti, zli-
 kati. [zglajenost.
 Politur, *f.*, *pl.* -en, glajenje, loščenje;
 Pöller, *m.*, *pl.* = *sg.* možnar.
 Pöller-schuß, *m.* strel z možnarjem.

polniſch, *adj.* poljski. [glavnik.
 Polſter, *m.* od. *n.*, *pl.* = *sg.* blazina; pod-
 polſtern, ropotati, razsajati.
 Pomp, *m.*, *gen.* -eſ, krasota.
 Pompejuſ — ſlavni Rimljan, r. l. 106,
 um. l. 48 pr. Kr.
 populär, *adj.* preproſt, priljuden.
 Poren (*pl.*), potne luknjice, potnice (*pl.*).
 poröſ, *adj.* luknjičaſt.
 Porſemma — vladar v meſtu Cluſium
 v Etrurii.
 Portion, *f.*, *pl.* -en, obrok, delež, koſ.
 Portugal, Portugalsko.
 Portugieſe, *m.*, *pl.* -n, Portugalec.
 Porzellan, *n.*, *gen.* -eſ, porcelan.
 Porzellanſammlung, *f.* zbirka porcela-
 novine.
 Poſſe, *f.* burka, ſala; — *ß.* treiben, burke
 vganjati, norce briti; *vbs. n.* vga-
 njanje burk; burke.
 poſſierlich, *adj.* smeſen, ſaljiv.
 Poſtelberger, *adj.* poſtolopertski.
 Poſten, *m.*, *pl.* = *sg.* meſto, ſtan, ſta-
 liſče; ſtraža; ſlužba.
 Poſthorn-ton, *m.* glas poſtnega roga.
 poſtieren, poſtaviti.
 Poſt-meißer, *m.* poſtar. [poſta.
 Poſtſtation, *f.*, *pl.* -en, poſtna poſtaja.
 Potoſi — meſto v južnej Ameriki s slo-
 večimi ſrebernimi jamami.
 Pracht, *f.* krasota, velika lepota; gi-
 zdavost.
 Pracht-geſieder, *n.* krasno perje.
 prächtig, *adj.* krasen, ſprelep, lep.
 prächtliebend, *adj.* krasotoljuben.
 Pracht-ſaal, *m.* veličaſtna dvorana.
 prächtvoll, *adj.* krasen, ſprelep.
 Prag, (meſto) Praga. [denar kovati.
 prägen, vtiskati, vtisniti; Geß pr.,
 Prager, *adj.* praški. [liti se.
 prahlen, hvataſti (se), bahati se, hva-
 Brahler, *m.*, *pl.* = *sg.* hvastavec, bahač.
 Prälat, *m.*, *pl.* -en, prelat. [se.
 prangen, ponaſati se, dičiti se; ſvetiti
 praſeln, praſketati, pokljati, pokati.
 praſſen, potratljivo živeti; mit Zahren
 pr. wir, na oſtajanje imamo let.
 Praſſer, *m.*, *pl.* = *sg.* potratnik, zaprav-
 ljivec.
 Prater, *m.*, *gen.* -eſ, prater — veličaſtni
 od ceſarja Jožeſa II. l. 1766 naprav-
 ljeni park (vert) na Dunaji.
 Prediger, *m.*, *pl.* = *sg.* pridigar, pro-
 povednik.
 Predigt, *f.*, *pl.* -en, pridiga, propoved *f.*

Preis, *m.*, *pl.* -e, cena; ſlava, hvala;
 darilo; der *Pr.* ſieht höher, cena je
 večja; um jeden *Pr.*, po vsakej cen-
 preiſen — prieſ; habe geprieſen —, co-
 niti, hvaliti, ſlaviti, ſteti.
 preis=geben*, prepustiti, izročiti, dati.
 Premyſl Otſafar II. — češki kralj l. 1253
 do 1278.
 Preſſburg, Požún.
 Preſſe, *f.* ſtiſkalcnica.
 preſſen, tlačiti, ſtiſkati, žeti (žmem);
 Trauben pr., grozdje maſtiti *a.* iz-
 maſtiti.
 Preuſſen, Prusija, Prusko.
 preußiſch, *adj.* pruski. [in Paridov oče.
 Priamnuſ — trojanski kralj, Hektorov
 Prieſter, *m.*, *pl.* = *sg.* duhovnik; (v po-
 ganskih časih) žrec. [niſče.
 Prieſter=hauß, *n.* duhovſčnica, semi-
 Prieſterin, *f.*, *pl.* -nen, žrica.
 prieſterlich, *adj.* duhovski, duhoven.
 Prieſter=orden, *m.* duhovski red.
 Prieſterſchaft, *f.* duhovſčina; duhov-
 niki (*pl.*). [vanje.
 Prieſterweihe, *f.* maſnikovo poſveče-
 Prieſterwohnung, *f.* duhovniſko stano-
 valiſče.
 Prinz, *m.*, *pl.* -en, knez; kaiſerlicher *Pr.*,
 ceſarjevič, königlicher *Pr.*, kraljevič.
 Prinzefſin, *f.*, *pl.* -nen, kneginja; ceſa-
 ričina, kraljičina. [predſtojniki.
 Prior, *m.*, *gen.* -eſ, *pl.* -en, ſamostanski
 privat, *adj.* zaseben; der *Pr.*, zasebnik.
 Privilegium, *n.*, *gen.* -eſ, *pl.* -gien, pri-
 vilegija, posebna pravica.
 Probe, *f.* ſkuſnja, poſkuſnja; dokaz;
 Proben machen, ſkuſati.
 probieren, ſkuſiti, poſkuſiti.
 Probt (od Propjt), *m.*, *pl.* Probt, proſt.
 Proceß, *f.*, *pl.* -en, poſtopanje, rav-
 nanje. [jev in Amuljev oče.
 Proſaſ — 14. albanski kralj, Numitor-
 Promenade, *f.* = Spaziergang.
 Prophet, *m.*, *pl.* -en, prorok, prerok.
 prophetiſch, *adj.* preroški.
 prophzeiten, prerokovati. [rokba.
 Prophezeiung, *f.* prerokovanje; pre-
 Provinz, *f.*, *pl.* -en, oblaſtnija; pokra-
 jina, dežela.
 Prozeß, *m.*, *pl.* -e, pravda, tožba.
 Prozeßion, *f.*, *pl.* -en, ſprevod, procesja.
 prüfen, ſkuſati, ſkuſiti, preſkuſiti;
 upraſati, izpraſevati; ich ſchide einen
 prüfenden Blick auf das Leben, veſt
 izpraſevaje se ozrem na življenje.

Brüß-stein, *m.*, poskusni kamen; einen
Pr. wirßt du finden im Gebet, skusil
bodeš na molitvi.

Brüßung, *f.* skušnja, izpit.

prügeln, tepsti, pretepati.

Brunt, *m.*, *gen.* -eš, blesk, sijajnost.

Publius Cornelius Scipio — s priim-
kom „Africanus minor“, slavni pre-
magalec Kartage.

Budel, *m.*, *pl.* = *sg.* koder. [dnik.

Bulver, *n.*, *gen.* -š, prah, štupa; smo-

Bulver-dampf, *m.* smodnikov dim.

Bulver-forn, *n.* smodnikovo zerno.

Bumpe, *f.* sesavka. [savka.

Bumpen-werk, *n.* sesavna mašina, se-

punič, *adj.* punski, kartazanski.

Buntt, *m.*, *pl.* -e, pika; mesto, mestice,

stran *f.*; reč *f.*

pünktlich, *adj.* točen, natančen; — *adv.*

točno, na tanko, na pravem času.

Pünktlichkeit, *f.* točnost, natančnost.

Puppe, *f.* čeca, punica; mešič, buba,

pupa.

Purpur, *m.*, *gen.* -š, bager, škerlat.

purpurfarbig, *adj.* škerlatno rudeč.

Purpur-fleisch, *n.* škerlatno oblačilo.

purpurn, *adj.* bagren, škerlaten.

purpurroth, *adj.* škerlatno rudeč.

Pušta, *f.* pusta — tako se zove na

Ogerskem vsaka peščena ravnina z

zelenimi tratami.

Puß, *m.*, *gen.* -eš, lišp, lepoticje.

pußen, čediti, čistiti, snažiti, lišpati.

pyramidalisch, *adj.* piramiden.

Pyramide, *f.* piramida.

Pyrenäen (*pl.*), Pireneje (*pl.*).

Pyrrhus, Pir — kralj epirski, um. l. 272

pr. Kr.

Pythagoräer, *m.*, *pl.* = *sg.* Pitagorjan.

Pythagoras, Pitagora — starodavni

modrec, roj. okr. l. 570 pr. Kr.

Pythia — žrica (duhovnica) v Delfih,

ki je na trinožji sedé od pare iz jame

prihajajoče navdušena uprašajočim

prerokovala.

pythisch, *adj.* pitiski, delfiški.

Q.

Quader, *m.*, *pl.* = *sg.*, od. *f.*, *pl.* -n, pli-

tnjak, kvader, t. j. na 4 ogle vrezan

kamen. [kost.

Qual, *f.*, *pl.* -en, muka, terpljenje, brit-

quälen, mučiti, trapiti.

Quäler, *m.*, *pl.* = *sg.* mučitelj, stiskavec.

Qualm, *m.*, *gen.* -eš, puh, sopar, dim.

qualmen, (*pf.* m. haben), kaditi se, va-

liti se.

qualvoll, *adj.* mučen.

Quantität, *f.*, *pl.* -en, kolikost; mera;

velikost, mnoštvo, obilost; in kleinen

Q. durchsuchen, v manjših oddelkih

preiskati.

Quarnero, *m.* kvarnerski zaliv — v Ja-

dranskem morji med Istro in hrvat-

skim primorjem.

Quell, *m.*, *pl.* -e, = Quelle.

Quelle, *f.* vir, vrelec, studenec.

quellen — quillst; quoll; bin u. habe ge-

quollen (vgl. fliegen) —, kipeti, vreti;

cediti se, teči. [denčnat.

quellenreich, *adj.* studencev bogat, stu-

Quelle-wasser, *n.* studenčina.

quer, *adj.* poprečen; — *adv.* vprék,

navprék, preko.

Quer-balken, *m.* poprečni tram.

Quere, *f.* vpreka, poprečje; was ist dir

in die Q. gekommen? kaj ti je navzkriž

prišlo? in die Länge und in die Q.,

vzdolž in poprék; križem.

Quer-sack, *m.* bisaga.

Quer-streifen, *m.* poprečna proga.

querüber, *adv.* vprék, počrez.

Quirl, od. Querl, *m.*, *pl.* -e, róglica,

razteplja; (die Aste) bilden Q., stojé

v krogu okoli debla.

R.

Rabe, *m.*, *pl.* -n, krokav, vran.

Rabenauer Grund, *m.* rabenovski dol.

Race, *f.* pleme, pasmo.

Rache, *f.* mest *f.*, maščevanje, osveta.

Rache-engel, *m.* angelj maščevanja.

Rachen, *m.*, *pl.* = *sg.* žrelo, golt.

rächen, etwas, mestiti, maščevati, osve-

titi (kaj); sich an einem, maščevati se

nad kom. [telj, osvnetnik.

Rächer, *m.*, *pl.* = *sg.* maščevavec, mesti-

Rache-tod, *m.* smert (*f.*) maščevanja.

rachsfüchtig, *adj.* maščevaven, mestljiv.

Rad, *n.*, *pl.* Räder, kolo; — Rädchen,

Räderchen, *n.* kolesce.

Räde-arm, *m.* motaroga, rogovila.

radförmig, *adj.* kolesu podoben; kakor

kolo. [kipeti.

ragen, (*pf.* m. haben), moleti, šterleti;

Rand, *m.*, *pl.* Ränder, kraj, rob.

Rang, *m.*, *gen.* -eš, versta, red; stan, dostojenstvo, čast *f.*
 Rant, *m.*, *pl.* Ränke, spletke (*pl.*), zvi-
 jače (*pl.*). [mati se.
 ranfen, *od.* řid r., ovijati se, oprije-
 Ranten, *m.*, *pl.* = *sg.*, (a. Ränke, *f.*),
 vitica, ročica.
 rasch, *adj.* hiter, nagel.
 rasen, divjati, besnėti, noreti; — ra-
 send, *adj.* besen, ljut. [dern (*m.*).
 Rajen, *m.*, *pl.* = *sg.* trava, trata; ruša,
 Rajenlage, *f.* versta ruše, rušina.
 raffeln, rožlati; ropotati.
 Raft, *f.*, *pl.* -en, počitek. [počitek.
 rasfen, počivati; — *vbs.* *n.* počivanje,
 rastloš, *adj.* neprestan, neprenehaj; —
adv. brez počitka, neprenehoma.
 Rath, *m.*, *pl.* Rätke, svet; svėtnik, sve-
 tovavec; svetovavstvo; řu R. halten,
 varovati; řest řst guter Rath thener,
 zdaj si je težko pomagati.
 ratfen — rätřst; řietř; řabe gerathfen —
 svetovati; ugibati, uganiti; řu r. auf-
 geben, uganko zastaviti.
 rathfragen, za svet poprašati. [hiša.
 Rath-haus, *n.* svetovavnica, mestna
 rathshagen (řchwach, *pf.* řabe gerath-
 řchlagt), svetovati se.
 Rätřfel, *n.*, *pl.* = *sg.* uganka, zastavica.
 rätřfelhaft, *adj.* nezapodljiv, řuden.
 rathjudend, *adj.* sveta iščoč.
 Ratte, *f.* podgana, řtakor.
 Raub, *m.*, *gen.* -eš, rop; plen.
 Raub-burg, *f.* roparski grad.
 rauben, (po sili) vzeti *a.* jemati; ro-
 pati, pleniti, vpleniti.
 Räuber, *m.*, *pl.* = *sg.* ropar, tolovaj,
 razbojnik.
 Räuberbande, *f.* trop roparjev; roparji.
 Räuber-haus, *n.* roparska hiša.
 räuberisch, *adj.* roparski.
 Raub-řid, *m.* roparska *a.* ujedna riba.
 Raub-řefindel, *n.* roparska derhal.
 Raubgier, *f.* ropazeľnost.
 Raub-řitter, *m.* ropajoči vitez.
 Raub-řäugeřhier, *n.* zver (*f.*) sesavka.
 Raubřucht, *f.* ropazeľnost.
 Raub-řhier, *n.* zver *f.*; ujedna řival.
 Raub-vogel, *m.* ujedna *a.* roparska
 ptica.
 Raub, *m.*, *gen.* -eš, dim, řad.
 rauchen, kaditi se; kaditi.
 räucherri, kaditi, okaditi, posušiti, po-
 vóđiti; geräucherřes řlejš, okajeno
a. pobjeno meso.

Rauchsäule, *f.* dimni steber, kvišku ki-
 peči dim.
 raufen, rovati (rujem), puliti; řid r.,
 puliti se, rovati se, tergati se.
 Rauser, *m.*, *pl.* = *sg.* rovavec, pretepa-
 vec, razbojnik.
 rauffřichtig, *adj.* rovaven, puljav, raz-
 bojen.
 raub, *adj.* grapav; oster; kosmat; su-
 rov, neotesan; neprijeten; r. Stimme
 hripav glas; r. řeit, neprijetno vreme.
 Raum, *m.*, *pl.* Räume, prostor; pra-
 znota.
 räumen, etivaš, sprazniti, popustiti
 (kaj), umakniti se (iz řesa).
 räumig, *adj.* prostoren.
 Raupe, *f.* gosenica.
 rauschen, řumeti, bobneti; — *vbs.* *n.*
 řumenje, bobnenje.
 Raute, *f.* rutica (rastlina).
 Rebe, *f.* terta, loza.
 Reben-land, *n.* vinogradi (*pl.* *m.*).
 Reben-laub, *n.* terno perje.
 Rebenlaube, *f.* loza.
 Rechen, *m.*, *pl.* = *sg.* grablje (*pl.*).
 Rechenřchaft, *f.* odgovor.
 rechnen, řajtati, račiniti, řteti; auf einen
 r., zanesti se na koga; auf Beloh-
 nung r., plačila nadejati se; von da
 an gerechnet, od tod řajtaje *a.* za-
 řenři řteti.
 Rechnungs-buch, *n.* knjiga z računi (o do-
 hodkih in strořkih).
 recht, *adj.* prav; pristen; prikladen, spo-
 soben, dober; — desen; die Rechte,
 desnica, prava roka; — eš gab rechte
 Beute, bilo je kaj plena; — *adv.*
 prav, dobro; jako, zelo; einem etivaš
 r. mařen, vstreči komu.
 Recht, *n.*, *pl.* -e, pravo, pravica, pravda;
 du řast ř., prav imaš; R. geben, prav
 dati, priterđiti; R. řprechen, řoditi,
 pravico deliti; mit allem R., po vsej
 pravici.
 rechtfertigen, opravičiti.
 Rechtfertigung, *f.* opravičba.
 Rechtřbarei, *f.* propirljivost, svojegla-
 vnost.
 rechtř, *adv.* na desno *a.* pravo.
 rechtřchaffen, *adj.* pošten, pravičen.
 Rechtřchaffenheit, *f.* poštenost.
 rechtřzeitig, *adv.* o pravem řasu; — *adj.*
 pravočasen.
 rechen, raztegniti, izlekniti; řid r., raz-
 tezati se, lecati se.

Rede, *f.* govorjenje, govorica; govor;
zur R. stellen, na odgovor pozvati;
odgovor tirjati (od koga); die in R.
stehende Pflanze, ta rastlina, o kte-
rej je govorjenje.

reden, govoriti, meniti se; — *vbs. n.*
govorjenje.

Redens-art, *f.* rek, rekáva; pregovor.
redlich, *adj.* pošten, pravičen; ich meine
es r. mit einem, dobro hočem komu.

Redlichkeit, *f.* poštenost.

Redner, *m., pl.* = *sg.* govornik.

Rednertalent, *n., gen.* -es, dar govor-
ništva, govorništvo. [den, ganiť se.

rege, *adj.* živahen, čil; bister; r. wer-

Regel, *f., pl.* -n, pravilo, vodilo; in
der R., navadno, v obče.

regellos, *adj.* brezpravljen, nereden.

regelmäßig, *adj.* pravljen.

regeln, vrediti, pravdati; geregelt, *adj.*
dobro vreden.

regen, ganiť. gibati; die Hoffnung r.
sich, nadeja se vznbuja.

Regen, *m., pl.* = *sg.* dež.

regenarm, *adj.* dežja stradojoč.

Regen-bogen, *m.* mavrica, mavra.

Regen-guß, *m.* ploha, nalive.

Regensburg, Rejno; — Regensburger,
adj. rezenski.

Regen-tropfen, *m.* kaplja dežja.

Regen-wasser, *n.* deževnica.

Regen-wetter, *n.* deževje, dež; sie machte
ein Gesicht wie 3 Tage R., zakrem-
žila se je kakor tridnevni dež.

Regenzeit, *f.* deževni čas.

regieren, vladati, gospodovati; kermiť
(n. pr. ladjo), voditi, ravnat.

Regierung, *f.* vlada; vladanje.

Regierungs-mandat, *n.* vladni ukaz;
(ein R.) ergehen lassen, razglasiti.

Regiment, *n., gen.* -s, vlada; ein miß-
deß R. führen, mehko a. voljno vlad-
dati; — *pl.* -er, (vojaški) polk.

regnen; es r., dež gre; dežuje; es r.
schwach, perši (*inf.* peršeti).

Reh, *n., pl.* -e, serna.

Reh-falb, *n.* sernjaček, sernče.

reiben — rieć; habe gerieben —, meti
(manem), zmeti, dergniti, stergati;
sich die Hände r., roke meti si.

reich, *adj.* bogat, premožen; obilen;
der R., bogatinec. [jestvo.

Reich, *n., pl.* -e, država, dežela; kra-
reichen, seći, doseći; molet, deržati;
podati, pomoliti, dati, podajati.

reichgefüllt, *adj.* bogato napolnjen.

reichlich, *adj.* obil, obilen.

Reichskrone, *f.* državna krona.

Reich-thum, *m., pl.* -thümer, bogastvo.

reif, *adj.* zreł, goden.

Reif, *m., pl.* -e, obroć, obod; — Reif-
chen, *n.* obroček.

Reife, *f.* zrelost, godnost; zur R. kom-
men, dozoreti, zur R. bringen, izzo-
riti.

reifen, *pf.* m. sein, zoreti, dozoreti; —
pf. m. haben, goditi, zoriti (kaj).

reiflich, *adv.* na tanko, dobro.

Reihe, *f.* versta, red.

reihen, verstiti, po versti razstavljati.

Reiher, *m., pl.* = *sg.* čaplja.

rein, *adj.* čist; im reinen sein, v redu
biti; — *adv.* čisto, do čista.

Reinheit, *f.* čistota, čednost.

reinigen, očistiti; snažiti.

reinlich, *adj.* čeden, čist, snažen.

Reinlichkeit, *f.* snažnost, čistost.

Reis, *n., pl.* -er, mladika, šibica, prot;
protje.

Reise, *f.* popotovanje, pot *f.* in *m.*

reisen, *pf.* m. sein u. haben (vgl. fliegen),
popotovati, zu Pferde, jezdariti, zu
Wagen, voziti se, zu Fuß, peš ho-
diti; — der Reisende, popotnik.

Reis-holz, *n.* hosta, dračje.

Reisig, *n., gen.* -s, hosta, dračje, okle-
stki (*pl.* m.).

Reisige, der, konjenik; oproda. [rajž.

Reis, *m., gen.* -es, laško pšeno, oriz,

Reis-haus nehmen*, pobrisati jo, uteči.

Reis-bau, *m.* sejanje laškega pšena.

reiben — riš; gerissen —; *pf.* m. sein,
utergati se; — *pf.* m. haben, tergati,

puliti, rovat, utergati; an sich r.,
siloma polastiti se; die Rste an sich

r., veje k sebi potegniti.

reibend, *adj.* deroč, deroč.

Reis-saat, *f.* setva laškega pšena; die
R. streuen, l. ps. sejati.

Reis-scheuer, *f.* kozalc za laško pšeno.

reiten — riti; bin u. habe geritten (vgl.
fliegen) —, jездiti, jezdariti.

Reiter, *m., pl.* = *sg.* jezdec, konjenik.

Reiz, *m., pl.* -e, mik, nagon; zanimi-
vost; lepota.

reizen, dražiti, razdražiti; nagajati;
mikati, zvbati, napraviti. [lep.

reizend, *adj.* mićen, vabljev, prijeten,

religiös, *adj.* pobožen.

Reliquien (*pl.*), ostanki (*pl.* m.).

- Renn-bahn, *f.* poprišče, tekalnice.
 rennen — raniti; bin gerannt —, dir-
 jati, teči.
 Renner, *m.*, *pl.* = *sg.* dirjavec.
 Renn-thier, *n.* severni jelen.
 Rennthierherde, *f.* severnojelenja čreda.
 Rennthier-fuh, *f.* severna košuta.
 Repräsentant, *m.*, *pl.* -en, zastopnik.
 Reptil, *n.*, *pl.* -e, dvoživka, golazen *f.*
 Republik, *f.*, *pl.* -en, ljudovlada, repu-
 blica. [vališče; stolica.
 Rejdenz, *f.*, *pl.* -en, prebivališče, stano-
 Rejdenz-platz, *f.* stolno mesto.
 Resonanz-boden, *m.* donišče, resonan-
 čno dno.
 respectabel, *adj.* spoštovanja vreden.
 Rest, *m.*, *pl.* -e, ostanek.
 Restauration, *f.*, *pl.* -en, gostivnica.
 retten, spasiti, oreti (otmem), rešiti,
 ohranitelj; rettend, rešnji.
 Retter, *m.*, *pl.* = *sg.* spasitelj, rešitelj.
 Rettung, *f.* spasenje, oretba, ohran-
 enje.
 Rettungs-sterne, *m.* rešnja zvezda.
 Reue, *f.* kes, obžalovanje.
 reuen; es r. mich einer Sache (*gen.*), ke-
 sam se česa; obžalujem kaj.
 reuevoll, *adj.* skesan, spokoren.
 reuig, *adj.* skesan, spokoren.
 Revier, *n.*, *pl.* -e, okraj, obor. [zapis.
 Rezept, *n.*, *pl.* -e, recept, zdravnikov
 Rhebe, *od.* Rhebe, *f.* ladišče, rada.
 Rheber, *m.*, *pl.* = *sg.* lastnik ladje.
 Rheberei, *f.* ladjarstvo.
 Rhein, (*reka*) Ren.
 Rhein-fall, *m.* Renski slap.
 richten, pripraviti, vrediti, vravnati;
 obrniti; soditi; sich (zu etwas) r., pri-
 pravljati se; den Blick in die Höhe r.,
 oči povzdigniti; aufwärts gerichtet,
 kvišku obrnjen.
 Richter, *m.*, *pl.* = *sg.* sodnik.
 Richt-haus, *n.* sodnica.
 richtig, *adj.* prav, pravičen, pravilen;
 — *adv.* res, za res, prav, dobro.
 Richtung, *f.* mer *f.*, namera; in gera-
 der R., na ravnost; nach allen R., na
 vse strani.
 riechen — roch; habe gerochen —, dišati,
 vonjati, zadisati; duhati, zaduhati;
 ich r. Feuer, po ognji mi diši; an
 etwas r., kaj poduhati.
 Riegel, *m.*, *pl.* = *sg.* zapah.
 Riemer, *m.*, *pl.* = *sg.* jermen.
 Riese, *m.*, *pl.* -n, velikan, orjak.
 riefern, šumljati, curljati; peršeti.
 Riesen-gebirge, *n.* Kerkonoši (*pl.* *m.*),
 Kerkonoške gore.
 riesengroß, *adj.* velikanski.
 riesenhaft, *adj.* velikanski, ogromen.
 Riesen-werk, *n.* velikansko delo. [teža.
 Riesenwucht, *f.* velikanska a. ogromna
 riefig, *adj.* velikanski.
 Rind, *n.*, *pl.* -er, govedo.
 Rinde, *f.* skorja; (*pri rastlinah*) lub.
 Rind-fleisch, *n.* govedina.
 Rindvieh-hirt, *m.* govedar, črednik.
 Ring, *m.*, *pl.* -e, perstan; obroč; krog;
 (*pri gosenicah*) člen; (= Marktplatz)
 terg.
 Ringel-arnise, *f.* komatar.
 Ringelspinner, *m.*, *pl.* = *sg.* persteničar.
 Ringel-tanz, *m.* kolo (ples).
 ringen — rang; habe gerungen —, viti
 se, rovat (rujem) se, boriti se; die
 Sünde r., roke viti; — *obs.* *n.* rovanje;
 vitje. [her, okoli in okoli.
 rings, *adv.* okoli, okrog; ringsum, *r.* um-
 Rinne, *f.* žleb; struga.
 rinnen — rann; geronnen —; *pf.* *m.* jein,
 teči; — *pf.* *m.* haben, vodo izpuščati,
 teči.
 Rinn-stein, *m.* (kamenitni) lijak.
 Rippe, *f.* rebro.
 Ripse, *f.* lat (*m.*).
 Rijs, *m.*, *pl.* -e, razpoka, rega; prask;
 R. bekommen, razpokati se. [kati se.
 rissig, *adj.* razpokan; r. werden, razpo-
 Ritter, *m.*, *pl.* = *sg.* vitez; fahrender R.,
 klativitez. [ščina.
 Ritter-gut, *n.* viteško posestvo; gra-
 ritterlich, *adj.* viteški.
 Ritter-jaal, *m.* viteška zbornica.
 Ritter-that, *f.* viteški čin, junaštvo.
 Ritterthum, *n.*, *gen.* -s, vitežtvo.
 Ritus, *m.* obred. [počica.
 Ritze, *f.* razpoka; — Ritzen, *n.* raz-
 rigen, praskati, ráziti, škabati.
 röheln, hropsti; geréati.
 Rod, *m.*, *pl.* Rode, suknja.
 Roden, *m.*, *pl.* = *sg.* kodelja, preslica.
 Roggen, *m.*, *gen.* -s, rež *f.*
 roh, *adj.* surov; neotesan, rod; r. Fleisch,
 surovo meso; r. Edelstein, nebrušen
 dragi kamen.
 Roh-eisen, *n.* surovo železo, grodelj.
 Rohr, *n.*, *pl.* Rohre u. Röhre, cev *f.*,
 troba; terst, terstje.
 Röhre, *f.* cev *f.*, troba.
 Rohr-gevächß, *n.* terst, rogoz.

Rohr-stengel, *m.* terstovo steblo.
 Rolle, *f.* kolesce; zvitek; naloga; eine
 R. Geldes, stebriček *a.* klobasa denarja; er mußte hiebei seine R. spielen, imel je pri tem svojo nalogo; seine R. gut sp., dobro obnašati *a.* vesti se; eine große R. spielen, mozevati, v imenu biti.
 rollen, takati, valiti; zviti; die Augen r., oči obračati; — *pf.* m. sein, takati se, valiti se.
 Rom, Rim. [mikaven.
 romantisch, *adj.* romantičen, čaroben,
 Römer, *m., pl.* = *sg.* Rimljan; — Römerin, *f., pl.* -nen, Rimljanka.
 römisch, *adj.* rimski, rimljanski.
 rosfarben, *adj.* rožnobarven.
 Rose, *f.* roža; wilde R., šipek; — Röslein, *n.* rožica.
 Rosenblume, *f.* roža.
 Rosenkranz, *m.* (paternoster), molek, kronica; rožni venec.
 rosenroth, *adj.* rožnato rudeč.
 Rosmarin, *m., gen.* -s, rožmarin.
 Ros, *n., pl.* -e, konj.
 Rosseş-zügel, *m.* uzda.
 Rosß-gestalt, *f.* konjska podoba.
 Rosßhirt, *m.* konjski pastir, konjár.
 Rosßkastanie, *f.* divji kostanj.
 Rosßtauscher, *m., pl.* = *sg.* konjár.
 Rosß, *m., gen.* -es, ruja.
 rösten, praziti; prežgati; opeči.
 rostig, *adj.* zarjavél, rujast.
 roth, *adj.* rudeč; daß R., rudečina.
 rothbraun, *adj.* rudečkasto rujav, rus.
 Rösche, *f.* rudečica; žar.
 Roth-Eibe, *f.* tisa.
 röthen, porudečiti; Erz r., rudo praziti (*a.* roštati); sich r., rudeti, orudeti, zarudeti; žariti se.
 Roth-fuchs, *m.* rujáva lisica.
 rothgelb, *adj.* rudečkasto rumen.
 rothgrau, *adj.* rudečkasto siv.
 Rothhehlchen, *n., pl.* = *sg.* taščica.
 Roth-kopf, *m.* rujavec, rusec.
 röthlich, *adj.* rudečkast, zarudél.
 röthlichbraun, *adj.* rudečkasto rujav.
 Roth-schnabel, *m.* rudečokljunec.
 Rösche, *f.* repa.
 Rösbezahl, *m.* Krákonos.
 rüden, pomakniti, premakniti; — *pf.* m. sein, pomakniti se; pomikati se, iti, stopati; rukniti, stresniti se.
 Rüden, *m., pl.* = *sg.* herbet; (*pri gori*) grebén, sleme; (*pri noži*) til (*m.*).

Rücken-feber, *f.* herbtno pero.
 Rückfehr, *f.* vernitev, povratek; nach der R. begab er sich, vernivši se je šel.
 Rückseite, *f.* zadnja stran.
 Rücksiht, *f., pl.* -en, ozir; mit R. darauf, gledé na to. [kaj].
 rücksihtlich, *adv.* gledé, z ozirom (na Rück-stand, *m.* ostanek.
 rückwärts, *adv.* nazaj; zdej; r. liegend, nazaj položen.
 Rück-weg, *m.* pot nazaj; vernitev, povratek; sich auf den R. machen, verniti se, nazaj odpraviti se.
 Rück-zug, *m.* vernitev; umik (vojskin); sie begannen den R., vzdvignili so se proti domu.
 Ruder, *n., pl.* = *sg.* veslo.
 rudern, (*pf.* m. haben), veslati; (z veslom) gnati.
 Rudolf (von Habsburg) — preded naše cesarske rodovine, r. 1218, um. 1291.
 Ruf, *m., pl.* -e, klic, poziv, glas; slava, ime; im süßen R. stehen, v slabem imenu biti; er stand im R. des Reichthums, pravilo se je, da je bogat.
 rufen — rief; habe gerufen —, klicati; vzklikniti, zaupiti; poklicati.
 rügen, grajati; očitati.
 Rügenglocke, *f.* zvon očitanja *a.* graje.
 Ruhe (od. Ruh), *f.* mir, pokoj, počivanje, počitek; mirnost; in R. und Frieden, v miru in pokoji.
 Ruhe-fiszen, *n.* blazina.
 ruhen, mirovati; počivati; die Last r. auf Jemandem, breme sloni na kom; — *vbs. n.* počivanje.
 Ruhe-sitz, *m.* počivališče.
 Ruhestätte, *f.* počivališče.
 Ruhestörer, *m., pl.* = *sg.* kalivec miru, vznemirovavec.
 Ruhezeit, *f.* čas počitka.
 ruhig, *adj.* miren.
 Ruhm, *m., gen.* -es, slava.
 rühmen, slaviti, hvaliti; sich r., hvalliti se; hvastati (se); rühmend von einem sprechen, hvaliti koga.
 ruhmvoll, *adj.* slaven.
 ruhmwürdig, *adj.* slaven.
 rühren, ganiti; premakniti; izhajati; von den Ausdünstungen r. es auch, od tega hlapenja tudi prihaja.
 rührend, *adj.* ginljiv, mil.
 Rühr-stoß, *m.* metelo; (*v mlinu*) kletpetec. [serce.
 Rührung, *f.* ganitev; ginjenje; ginjeno

Ruine, *f.* razvalina, podertina.
 Rumpf, *m., pl.* Rümpfe, trup, čok; (*v mlinu*) grot.
 rund, *adj.* okrogel, obel; — (*adv.*) r. um midž her, okoli in okoli mene.
 Rundung, *f.* okroglost. [čiti.
 runzeln, gerbiti, gerbančiti, zgerban-
 Ruß, *m., gen.* -es, saje (*pl.*).
 rußig, *adj.* sajast; očadel, čern.
 Russe, *m., pl.* -n, Rus.
 Rüffel, *m., pl.* = *sg.* rilo, rilec; (*pri žičih*) sesalo.
 Rüffel-fäßer, *m.* rilčkar.
 Rußland, Rusko, Rusija. [žati.
 rißten, pripravljati, pripraviti; oboro-
 rißtig, *adj.* terden, krepak.
 Rüß-kammer, *f.* orožnica.
 Rüßtung, *f.* pripravljanje, priprava;
 (vojaška) oprava, orožje.
 Ruthē, *f.* šiba, prot, rozga.
 rütteln, tresti, stresati; durch einen Sieb r., presejati.

S.

Saal, *m., pl.* Säle, dvorana.
 Saarbriiden — mesto v pruskem Po-
 renji pri reci Saar. [žito.
 Saat, *f., pl.* -en, setev *f.*, sejanje; stern*f.*,
 Saaten-gefiöld, *n.* žitno polje.
 Saat-feld, *n.* obsejano polje.
 Saatweide, *f.* paša po sejanji.
 Saaz, Zatec — mesto na severnem
 Češkem.
 Säbel, *m., pl.* = *sg.* sablja.
 Sache, *f.* reč *f.*, stvar *f.*
 sachfällig, *adj.* tak, ki je pravdo zgubil.
 Sachsen, Saksonska; — sächsisch, *adj.*
 saksonski.
 sacht, sachte, *adv.* rahlo, voljno; po časi.
 Sack, *m., pl.* Säcke, vreča, (žakelj); —
 Säckchen, *n.* vrečica.
 Sacrament, *f.* Saframent.
 säen, sejati.
 Säe-mann, *m.* sevec, sejavec. [mezga.
 Saft, *m., pl.* Säfte, sok; (*v drevesu*)
 saftig, *adj.* sočen, sočnat; mežen.
 saftreich, *adj.* sočen, sočnat.
 Sage, *f.* pravlica, pripovedka.
 sagen, reči, djati; povedati; naznaniti;
 man sagt, pravijo.
 sägen, žagati; *f.* a. gežagt.
 Sagengechichte, *f.* basništvo, prav-
 lice (*pl.*).

sagenreich, *adj.* pravlic bogat.
 Sägespäne (*pl.*), žaganje.
 Sago, *m.* sago.
 Sagopalme, *f.* sagova palma.
 Sagunt — nekdanje mesto v Hispanii.
 Sagner, *m., pl.* = *sg.* Sagunčan.
 Sahara, *f.* Sahara — puščava v se-
 vernej Afriki.
 Sahlweide, *f.* iva.
 Sahlweidenblattfäßer, *m., pl.* = *sg.* ivin.
 Saite, *f.* struna.
 Scharah — kraj v Egiptu na jugu od
 Gizeha, kjer se nahaja mnogo starin.
 Saframent, *n., pl.* -e, zakrament; daš
 hochwürdige S., sv. rešnje telo.
 salamanderartig, *adj.* močeradu po-
 doben.
 Salamis, Salamina — mali, podkvi
 podobni otok nedaleč od Aten.
 Salasche, *f.* salaša, kočja.
 Salat, *m., pl.* -e, solata.
 Salat-blättchen, *n.* périce solate.
 Salat-öhl, *n.* olje za solato.
 salben, maziliti, pomaziliti.
 Salb-öhl, *n.* mazilno olje.
 Salmiak, *m., gen.* -s, salmijak.
 Salz, *n., pl.* -e, sol.
 Salz-bergwerk, *n.* solne jame (*pl.*).
 salzen, (schw., aber) *pf.* habe gesal-
 zen —, soliti, gesalzen, osoljen; slan.
 Salz-geßmack, *m.* solni okus.
 Salzgrube, *f.* solna jama.
 salzhaltig, *adj.* solnat.
 Salzlade, *f.* slanamura.
 Salzmasse, *f.* solna gruča.
 Salz-stein, *m.* slani kamen, solnik.
 Salz-stück, *n.* kos soli.
 Salz-werk, *n.* solina. [seme.
 Same (od Samen), *m., gen.* -ns, *pl.* -n.
 Samen-haar, *n.* semenska kosmatinica.
 Samen-kapsel, *f.* semenska glavica.
 Samen-fern, *m.* jedro.
 Samen-forn, *n.* (semensko) zerno, seme;
 — Samenförnchen, Samenförnlein, *n.*
 (semensko) zernice.
 Samen-lein, *m.* semenski lan.
 Samenvolle, *f.* semenske kosmatinice
 (*pl.*), s. puh. [menje.
 Sämerei, *f., pl.* -en, sémena (*pl.*), se-
 sammeln, zbirati, zbrati; nabirati, na-
 brati; pobrati.
 Sammel-platz, *m.* zbirališče.
 Sammet, Sammt, *m., pl.* -e, žamet,
 baršun.
 Sammler, *m., pl.* = *sg.* nabiravec.

Sammlung, *f.* bira; zbirka.
 sammt, *adv.* vkup; vse j., vsi vkup; —
praep. z dat., s (čim) vred: sammt
 den Fiſchen, z ribami vred.
 ſämmtlich, *adj.* vsi (*pl.*).
 Sammt-roſt, *m.* žametova suknja.
 ſammtsſchwarz, *adj.* črn kot žamet.
 Sammiter, *m.*, *pl.* = *sg.* Samnitjan; —
adj. samnitski.
 Samojeden (*pl.*), Samojedi (*pl.*).
 Samos — otok pri lidijskem obrežji.
 Samum, *m.*, *gen.* -ſ, samum — vroči
 afriški veter.
 Sand, *m.*, *gen.* -eſ, peſek.
 Sand-baſt, *f.* sipina, prodovina.
 Sand-boden, *m.* peščena tla (*pl.*).
 Sandebene, *f.* peščena ravnina.
 ſandig, *adj.* peščen.
 Sand-forn, *n.* zerno peſka, pešček.
 Sandlage, *f.* versta peſka.
 Sand-meer, *n.* peščeno morje.
 ſandreich, *adj.* peškovit, peščen.
 Sand-ſtein, *m.* peščenik.
 Sandſtreife, *f.* peščenina.
 ſauſt, *adj.* voljen, krotek, miren, rahel,
 nežen; nesteren; ſauſt ſchlafen, sladko
 spati.
 ſaſtmuth, *f.* krotkost, krotkoserčnost.
 ſang, *m.*, *pl.* Sänge, petje; mit S. und
 Klang, med petjem in zvonjenjem;
 genug mit S. und K., dosti naj bo
 petja in godbo.
 Sänger, *m.*, *pl.* = *sg.* pevec.
 ſangfertig, *adj.* k petju pripravljen.
 ſanft Marienthurm, *m.* zvonik sv. Ma-
 rije.
 Sardeſ, Sarde (*pl.*) — bogato glavno
 mesto nekdanje Lidije v Malej Azii.
 Sardinien, Sardinia. [truga.
 ſarg, *m.*, *pl.* Särge, rakev f., mertvaška
 ſarkophag, *m.*, *pl.* -e, ſarkofag, kame-
 nita rakev (truga).
 ſatt, *adj.* sit; ſich j. eſſen od. trinken,
 (do sitega) najesti a. napiti se.
 ſattel-knopf, *m.* budlo, glavica.
 ſatteln, oſedlati.
 Sättigung, *f.* nasitenje.
 ſattler, *m.*, *pl.* = *sg.* ſedlar.
 ſattſam, *adv.* zadosti, dovolj.
 ſaß, *m.*, *pl.* Sätze, skok; stava; gošča;
 ſtavek, rek.
 ſau, *f.*, *pl.* Säue, svinja; a. = Säu.
 ſauber, *adj.* čist, snažen, zal, lep.
 ſauberkeit, *f.* čistota, snažnost.
 ſäubern, čediti, snažiti.

ſauer, *adj.* kisel; grenák, britek, te-
 žaven; du läſſeſt dir's j. werden, ti si
 zelo življenje greniš; eſ kommt ihm
 j. an, gl. ankommen.
 ſäuerlich, *adj.* nakisel, kiselkast.
 ſäuerlichſüß, *adj.* nakiseló sladák.
 Säuerung, *f.* kisanje; zur S. führen,
 razkisati.
 ſaufen — ſauſt; ſoff; habe geſoffen —,
 piti, lokati. [piti.
 ſaugen — ſog; habe geſogen —, sesati;
 ſaugen, dojiti.
 Sänge-thier, *m.* sesavec.
 Säugling, *m.*, *pl.* -e, dete, dojenček.
 Saugröhre, *f.* sesavnica.
 Säule, *f.* slop, steber.
 ſaum, *m.*, *pl.* Säume, rob.
 ſäumen, robiti; — muditi se, obotav-
 ljati se, mečkati; — vbs. n. robljenje;
 obotavljanje.
 Säure, *f.* kislina.
 ſäufeln, ſumljati.
 ſaufen, ſumeti. [tekoča.
 Säu, *f.* Sava.
 Säuwa — reka na Češkem, v Veltavo
 Scepter, *n.*, *pl.* = *sg.* žezlo.
 ſchaben, stergati, skoblati.
 ſchacht, *m.*, *pl.* Schächte, (navpična ru-
 darska) jama.
 ſchachtel-holz, *n.* les za ſkatle.
 ſchade (od. Schaden), *m.*, *gen.* -uſ, *pl.*
 Schäden, škoda.
 Schäd, *m.*, *pl.* = *sg.* črepina, glava.
 ſchaden, škodovati, škoditi.
 ſchadenſroh, *adj.* škoderad, škodoželjen.
 ſchädigen, einen, škodo delati komu.
 ſchädlich, *adj.* škodljiv.
 ſchaf, *n.*, *pl.* -e, ovca; — Schäflein, n.
 ovčica.
 Schäfer, *m.*, *pl.* = *sg.* ovčar.
 ſchaff, *n.*, *pl.* -e, ſkaf.
 ſchaffen; 1) (ſt.) ſchuf; habe geſchaffen —,
 vſtvariti, ſtvoriti, narediti; unisliti;
 neu geſchaffen, preroben; — 2) (ſchw.),
 delati; opraviiti, priſkerbeti; spra-
 viti, ſpravljati; ukazati; ſich Bücher
 ſch., knjige priſkerbeti si; zu freſſen
 ſch., jesti priſkerbeti; Ruhe ſch., mir
 narediti; Hilfe ſch., pomagati; auf
 die Dreißigſteine ſch., na mlatišče
 ſpraviti; einem Nutzen ſch., koriſtiti
 a. v prid biti komu; waſ haſt du
 mit mir zu ſch.? kaj imaſ ti z meno
 opraviiti? [bnik, ključar.
 ſchaffner, *m.*, *pl.* = *sg.* hišnik, osker-

Eschaf-hirt, *m.* ovčar.

Eschaft, *m., pl.* Eschäfte, steblo; drog; kopjišče. [ščina.

Eschale, *f.* časa, skledica; lupina, luščalen, lupiti, olupiti, majiti, luščiti.

Eschalt, *m., pl.* Eschäfte, prekanjenec, tukec; durchtriebener Esch., prekanjeni pticek. [nenje.

Eschall, *m., pl.* Eschälle, glas, zvuk, doščallen — šcholl u. šchallte; habe geschollen u. geschallt —, glasiti se, slišati se, doneti; zapeti.

Eschalmei, *f., pl.* -en, rožnica, žvegla, piščal *f.* [ladja na veslo.

Eschaluppe, *f.* šalupa — neka manjša Scham, *f.* sram (*m.*), sramota; sramožljivost. [liček.

Eschamel, *m., pl.* = *sg.* podnožnik, stoščämen, šch, sramovati se; sram (*me*) je. schamroth, *adj.* zarudél od sramote.

Eschande, *f.* sramota.

schändlich, *adj.* sramoten.

Eschanze, *f.* okop, nasip.

Eschar, *f., pl.* -en, trop, truma, četa; die heilige Esch., sveta četa.

scharenweise, *adv.* trumoma, tropoma. scharf, *adj.* oster; bister; sch. Saft, skeleč sok.

scharren, grabiti, berskati, prekopati.

Schatten, *m., pl.* = *sg.* senca.

schattenlos, *adj.* brezsenčen; brez sence.

schattenreich, *adj.* senčnat.

schattig, *adj.* senčnat, senčen; košat.

Schaft, *m., pl.* Schäfte, zaklad.

schätzbar, *adj.* cenljiv; čislán, cenjen.

schätzen, ceniti; čislati, spoštovati; den Wald auf 10 Tode sch., soditi, da je gozda 10 orálov. [zakladokop.

Schaft-gräber, *m.* kopavec zakladov,

Schaft-kammer, *f.* zakladnica, blagajna.

Schait, *f.* ogled.

Schauder, *m., gen.* -s, groza, strah.

Schauderfzene, *f.* grozoviti prizor.

schauen, gledati.

schauerlich, *adj.* strašen, grozovit.

schauervoll, *adj.* groze poln.

Schaufel, *f., pl.* -n, lopata.

schaukeln, gugati, uječati, zibati; — *vbs. n.* guganje, zibanje.

Schaum, *m., gen.* -es, pena.

schäumen, peniti se, šumeti; peniti.

Schaum-rand, *m.* kraj pene. [tinja.

Schaumünze, *f.* spominski denar, sve-

Schau-platz, *m.* gledališče, pozorišče; javišče.

schaurig, *adj.* grozopoln, grozen.

Schau-spiel, *n.*, glediščina igra; prizor; ein artiges Sch. gewähren, ličen prizor dajati. [igravec.

Schau-spieler, *m.* glumec, glediščeni Schau-spiel-haus, *n.* gledišče.

Scheibe, *f.* kolo, kotáč, plošča; šipa.

Scheibenwerfen, *vbs. n.* lučanje okroglih plošč (kotačev).

Scheide, *f.* nožnica; (*pri listu*) tulec.

Scheid-ed, *n.* predel, mejvni rob.

scheiden — schied; geschieden —; *pf. m.* sein, ločiti se; — *pf. m.* haben, ločiti. deliti.

Schein, *m., pl.* -e, svit, blišč, lesk; vitez; zum Scheine, na vitez; — list, pismo; ohne Sch., brez prejemnega lista. [adv. na vitez.

scheinbar, *adj.* videzen, dozdeven; —

scheinen — schien; habe geschienen —, sijati, svetiti; zdeti se, kazati se; die Sonne schien heiß, solnce je pripekalo; er scheint zu fürchten, zdi se, kakor bi se bal; wie es sch., kakor se zdi.

Scheit, *m., pl.* -er, poleno, kalovnik.

Scheitel-feder, *f.* pero na temenu.

Scheiter-haufen, *m.* germada.

scheitern, *pf. m.* sein, razbiti se.

schel, *adj.* poprečen, škilast; sch. sehen, pisano gledati.

Schelle, *f.* krugulj; zvonec, zvonček.

schellen, zvenkljati, pozvončkati.

Schelm, *m., pl.* -e, malopridnež.

Schelmzucht, *f.* družba malopridnežev.

schelten — schiltjt; schalt; habe gescholten —, zmerjati, psovati; das Wasser ein Gift sch., vodi strupenost očitati; — *vbs. n.* zmerjanje.

Schenkel, *m., pl.* = *sg.* stegno, bedro.

Schenkel-gelenk, *n.* sklep stegna, koleno.

schenken, darovati, podariti; odpustiti, prizanesti; točiti, naliti; — das Leben sch., življenje pustiti; die Freiheit einem sch., izpustiti koga.

Scherbe, *f.* črepina. [pečina.

Schere, *f.* škarje (*pl.*); — kleč *f.*, čer *f.*

scheren — schor; habe geschoren —, striči. ostrici; obriti.

Scher-messer, *n.* britva.

Scherz, *m., pl.* -e, šala, burka.

scherzen, šaliti se, norčevati se.

scherzhaft, *adj.* šaljiv, smešen.

Schettlandsinjen (*pl.*), šetlandski otoki — na severu od Škocije.

ichen, *adj.* plah, bojazljiv; odljuden.
 Schen, *f.* plahost, bojazljivost, strah; sramežljivost.
 ichen, *ich* vor etwas, plašiti se česa; einen, od. etwas, ogibati se, bati se, sramovati se (koga a. česa).
 Schener, *f.*, *pl.* -n, skedenj, svislj (*pl.*) *f.*, pod; kozelc.
 Schuern, dergniti, ribati, snažiti.
 Schenne, *f.* skedenj, pod.
 Schichte, *f.* versta, plast *f.*
 ichden, poslati; ich *sch.*, pripravljati se; pristojati (- stojim), spodobiti se, prileči se, privilegati se, zlagati se s čim; ich in etwas *sch.*, vdati se v kaj, ravnati se po čem.
 Schicksal, *n.*, *pl.* -e, osoda; dogodek.
 Schickung, *f.* poslanje; *Sch.* Gottes, božja naklomba.
 ichieben — ichob; habe geschoben —, riniti; zvrčati; vtakniti; odložiti.
 ichief, *adj.* poševen, nagnjen; eine *sch.* Fläche, stermina; — *adv.* poševi, krivo.
 Schiefer-tafel, *f.* škrlina ploščica.
 ichier, *adv.* skoro, malo da ne; uže.
 ichiejen — ichos; geschossen —; *pf.* m. haben, streliti; todt *sch.*, vstreliti; — *pf.* m. sein, zleteti; planiti; (die Pfanz-) *sch.*, pozenejo; (der Baum) ist ichlanf in die Höhe geschossen, je tenko in visoko vzraščeno. [samokres.
 Schieß-gewehr, *n.* strelno orožje; puška.
 Schieß-pulver, *n.* strelni prah, smodnik.
 Schiff, *n.*, *pl.* -e, ladja; — čoln (cerkve); — Schifflein, *n.* ladjica.
 ichiffbar, *adj.* plaven, ladjenosen.
 Schiffbrücke, *f.* ladijski most, most na ladjah.
 ichiffen, *pf.* m. sein u. haben (vgl. fliegen), veslati, pluti (plovem), plavati.
 Schiffer, *m.*, *pl.* = *sg.* plovec, brodnik.
 Schifffahrt, *f.* plavba; brodnštvo.
 Schiff-meister, *m.* brodar.
 Schiffmühle, *f.* mlin na ladjah.
 Schiff-schnabel, *m.* ladijni nos.
 Schiffs-junge, *m.* plovski dečak.
 Schiffs-ladung, *f.* ladijni tovor a. naklad.
 Schiffs-pech, *n.* ladijska smola.
 Schild, *m.*, *pl.* -e (a. -er), ščit; — *n.*, *pl.* -er, kazalo, vešalo. [oškiten.
 schildbewaffnet, *adj.* s ščitom oborožan.
 schildern, obraziti; popisovati, razložiti.
 Schild-laus, *f.* červc. [bičje.
 schilf, *m.*, *pl.* -e, terst, rogoz; terstje.
 schilfartig, *adj.* terstikast, rogozast.

schilfbedeckt, *adj.* s terstjem pokrit.
 schilfriese, *f.* terstni lat.
 schillern, spreminjati se.
 Schimmel, *m.*, *pl.* = *sg.* plesen *f.*, plesnoba; — (konj) belec, sivec.
 Schimmer, *m.*, *gen.* -s, lesk.
 schimmern, lesketati se, migljati; metallisch schimmernd, kovinsko leskoten.
 Schimpf, *m.*, *gen.* -es, sramota, poroga.
 schimpfen, zmerjati, psovati.
 Schimpfrede, *f.* psovka, zmerjanje.
 Schimpf-wort, *n.* psovka, zmerjavna beseda.
 Schindel, *f.*, *pl.* -n, škodla. [varstvo.
 Schirm, *m.*, *pl.* -e, zaslon; bramba.
 Schirm-blatt, *n.* ščitni list.
 schirmen, braniti, kriti, varovati.
 Schlacht, *f.*, *pl.* -en, bitva, boj.
 schlachten, pobiti, zaklati.
 Schlacht-feld, *n.* bojišče. [svitek.
 Schlacht-gewühl, *n.* bitevni metež a.
 Schlachtordnung, *f.* vojskini razporedék.
 Schlacht-opfer, *n.* zaklana žrtva.
 Schlachtreihe, *f.* vojskina versta.
 Schlacke, *f.* žlindra, plena; pena.
 Schlacken-theil, *m.* kos žlindre.
 Schlaf, *m.*, *gen.* -es, san (*gen.* sna), spanec; spanje.
 Schlaf, *m.*, *pl.* Schläfe, od. Schläse *f.*, *pl.* -n, senec; (*pl.*) senci.
 schlafen — schläfst; schlief; habe geschlafen —, spati.
 Schläfer, *m.*, *pl.* = *sg.* spavec; zaspanec.
 schlaff, *adj.* omahel, (nenapót); slab, medel; vel. [n. spavnica.
 Schlaf-hütte, *f.* spavnica; — fämmerlein, Schlafstätte, *f.* ležišče, spaljšče.
 Schlag, *m.*, *pl.* Schläge, udarec, mah; tolčenje, rana; versta; (*v.* gozdu) sek, sekanje; (*pri* godbi) takt; Schl. der Nachtigall, slavčji glas a. petje; was für ein Herz thut keinen Schl., ktero serce ne bije; einen Schl. geben, udariti, usekati; (*z.* nogo) bacniti; — j. a. Taubenschlag.
 schlagen — schlägt; schlug; habe geschlagen —, bitil; tolčil, topsti, udariti; nabiti; die Feinde schl., sovražnike premagati; todt schl., ubiti; breit schl., razploskati, zmlinčiti; durch ein Sieb schl., na situ presejati; Wurzel schl., korenino pognati, prijeti se; schlägt an, namerite; ein Seil über die Achsel schl., verv (*f.*) okoli ramena otvezti; die Flammen schl. aus etwas, plameni

- šviga iz česa; (die Wellen) *ščl.* anš
lfer, se zaganjajo *a.* butajo v breg;
Takt *ščl.*, takt dajati; nach etwas *ščl.*,
mahnuti po čem; *ščlagendes Wetter*,
tresk, strela, treskanje; die in Formen
geschlagenen Käse, siri v tvorila vsa-
jeni; — *chs. n.* tolčenje.
- Schlagfalle*, *f.* past *f.*, progla.
schlammig, *adj.* blaten, mužnat, kalen.
Schlamm-strom, *m.* potok blata.
Schlange, *f.* kača.
schlang, *adj.* tenak, šibek.
schlau, *adj.* prekanjen, zvit, lokav.
Schlauch, *m.*, *pl.* *Schläuche*, meh, troba,
cev *f.*
Schlaucht, *f.* prekanjenost, lokavost.
schlecht, *adj.* zel, malopriden, hud, hu-
doben, slab, malovreden.
schlechtthin, *adv.* na ravnost. [nost.
Schlechtigkeit, *f.* malopridnost; spride-
schleichen — *schlich*; bin geschlichen —
lezti, zlezti, laziti; sich *schl.*, splaziti
se, zmuzati se; *schleichendes Fieber*,
počasna *a.* suhotna merzlica.
Schleier, *m.*, *pl.* = *sg.* pajčevnik, na-
liže, presterek.
Schleierhaube, *f.* kapa z naličjem.
Schleierweberei, *f.* tkanje pajčevnikov.
schleifen; (*st.*) *schliff*; habe geschliffen —
brusiti, zbrusiti; *dersati se*; — (*schw.*)
vleči; razdjati (*n. pr.* mesto).
schlendern, *pf.* *m.* sein u. haben (vgl. *flie-
gen*), mahedrati, (iti).
schleppen, vleči, vlačiti.
Schlesien, Slezija; — *schlesisch*, *adj.* slezki.
schlendern, zadegati, zalučiti; lučati.
schleunig, *adj.* hiter, nagel.
Schlich, *m.*, *pl.* -e, skrivališče; zvijača.
schlicht, *adj.* prost, preprost.
schlichten, poravnati.
schließen — *schloß*; habe geschlossen —
zapreti, zapirati, zakleniti; skleniti;
oklepati; sklepati, soditi; skleniti se,
nehati; sich an etwas *schl.*, stikati se
s čim, deržati se česa; die Augen
schl., oči zatisniti, umreti; in seine
Arme *schl.*, objeti. [Zeiten, hudi časi.
schlimm, *adj.* hud, hudoben, zel; *schl.*
Schlinge, *f.* zanjka, zaderga.
schlingen — *schlang*; habe geschlungen —
prepletati; oviti, ovijati; sich *schl.*,
ovijati se.
Schlingpflanze, *f.* (rastlina) ovijavka.
Schlitten, *m.* sani (*pl.*) *f.*
Schlitt-schuh, *m.* derkalica, smuč *f.*
- Schloß*, *n.*, *pl.* *Schlösser*, grad; klju-
čavnica; *Schlösser in die Luft bauen*,
gradove staviti si v oblake.
Schloß-berg, *m.* grajski hrib, (grad):
— *brücke*, *f.* gr. most; — *kapelle*, *f.* gr.
kapela; — *türche*, *f.* gr. cerkev *f.*;
— *raum*, *m.* gr. prostor; — *straße*, *f.*
gr. cesta *a.* ulica; — *thurm*, *m.* gr.
turen.
Schlosser, *m.*, *pl.* = *sg.* ključar, klju-
čavničar. [pad.
Schlucht, *f.*, *pl.* -en, globel *f.*, grapa, pre-
Schlummer, *m.*, *gen.* -s, drem, dremota;
san (*gen.* sna), spanje.
Schlummer-förnelein, *n.* mak; — *zernice*
dremote.
schlummern, dremati; spati.
Schlummer-schloß, *n.* v dremoto zazi-
bani grad. [žrelo.
Schlund, *m.*, *pl.* *Schlünde*, gerlo, golt.
schlürpfen, *pf.* *m.* sein, spolzniti, smu-
kniti, smukati (*kam*). [kot.
Schlupf-winkel, *m.* skrivališče, zakotje,
schlürfen, serkati, srebati.
Schlusß, *m.*, *pl.* *Schlüsse*, sklep; konec.
Schlüssel, *m.*, *pl.* = *sg.* ključ.
Schlüsselblume, *f.* trobentica.
Schlüssel-bund, *m.* zvezek ključev.
Schlüssel-loch, *m.* ključavnična luknja.
schmachten, medleti, koperneti.
schmachhaft, *adj.* okusen, slasten.
schmähdlich, *adj.* sramoten, gerd.
Schmähung, *f.* psovanje, zasramovanje.
schmal, *adj.* ozek, tesen, pičel. [salo.
Schmalz, *n.*, *gen.* -es, maslo; mast *f.*,
schmaroken, zaplečevati, šeskat; *schma-
rophen*, zajeden, nameten.
Schmaroher, *m.*, *pl.* = *sg.* oglar, šeskar.
Schmaroherpflanze, *f.* zajednica *a.* na-
metnica. [jedina.
Schmaus, *m.*, *pl.* *Schmause*, gostija, po-
schmausen, gostiti se.
schmecken, dišati, prilegati se, sladeti;
— *pokusiti*; uživati; nach etwas *schm.*,
dišati ali cikat po čem; abscheulich
schm., studen okus imeti; nachdem
er sich alles hatte wohl *schm.* lassen,
ko se je bil z vsem dobro pogostil;
die Würde *schm.* noch das Blut, ko-
marju še sladi kri.
Schmeichelei, *f.*, *pl.* -en, prilizovanje;
prilizjenost.
schmeichelfast, *adj.* prikupljiv, laskav.
schmeicheln, prilizovati se, laskati;
schmeicheln, laskav.

Schmeichler, *m., pl.* = *sg.* prilizovavec, lizun.

schmeichlerijch, *adj.* priliznjen, laskav.

Schmeibigkeit, *f.* voljnost.

schmelzen; 1) (*st.*) schmilzt; schmolz; bin geschmolzen —, stopiti se, tajati se; der Schnee schmilzt, sneg kopni; — 2) (*schw., pf. m.* haben), topiti; tajati, stopiti.

Schmelz-keßel, *m.* kotel za topljenje.

Schmelz-ofen, *m.* topna peč, ilova peč; plavež.

Schmelz-ofen-feuer, *n.* plavževi ogenj.

Schmelz-wert, *n.* (neprozorna) steklenina, emajl. [žalost.

Schmerz, *m., gen.* -es, *pl.* -en, bolečina;

schmerzen, boleti; žaliti.

schmerzhaft, *adj.* bolesten.

schmerzlos, *adj.* brez bolečine.

Schmetterling, *m., pl.* -e, metulj.

Schmetterlings-fang, *m.* metulji lov.

Schmied, *m., pl.* -e, kovač.

Schmied-eisen, *n.* kovno železo.

schmieden, kovati; Ränfe schm., spletke snovati. [okrasa.

Schmuck, *m., gen.* -es, kinč, ures, nakit,

schmücken, kinčati; kititi, nakititi, urediti, okinčati, ozaljšati.

schmucklos, *adj.* brez nakitja, prost.

schmunzeln, muzati se, smehljati se.

Schmutz, *m., gen.* -es, nesnaga, vmazanost.

schmutzig, *adj.* vmazan.

schmutzigweißgelb, *adj.* vmazanobelorumen.

Schnabel, *m., pl.* Schnäbel, kljun.

Schnalle, *f.* zapon, kopčica; — kljuka.

schnallen, zapeti, zakopčati; etičas um den Leib schn., opasati kaj.

schnapfen, hapniti, šapniti, hapati.

Schnauze, *f.* gobec, smerček; rilec.

schnauzig, *adj.* nevoljen, rezavast.

Schnecke, *f.* polž. [pina.

Schnecken-haus, *n.* polževa kôča a. lu-

Schneckenwindung, *f.* koloviz.

Schnee, *m., gen.* -es, sneg.

Schnee-berg, *m.* snežnik; — gora snega.

Schnee-feld, *n.*; — *pl.* snežene poljane.

Schneefläche, *f.* snežena planina, sneg.

Schneegeißel, *n., gen.* -s, metenje, sneg.

Schnee-glockchen, *n.* zvonček a. dre-

mačka.

schneelig, *adj.* snežen.

Schneelawine, *f.* plaz.

Schnee-licht, *n.* snežna svitloba.

Schnee-schuh, *m.* (za dersanje) smuč *f.*, smuka; (za hojo) kerplja.

schneeweiß, *adj.* bel kot sneg.

Schneewüste, *f.* snežena puščava.

Schneide, *f.* rez *f.*, ostrina.

schneiden — schnitt; habe geschnitten —, rezati; seči, sekati; krojiti; mit der Schere schn., striči; mit der Sichel, žeti (žanjem), požeti; die Luft geht schneidend, sapa brije.

Schneider, *m., pl.* = *sg.* krojač.

Schneider-vogel, *m.* šivec.

schneien; es schn., sneg gre, sneži.

schnell, *adj.* hiter, uren, nagel, berz; — *adv.* hitro, berž.

Schnelligkeit, *f.* hitrost.

Schnitt, *m., pl.* -e, rez (*m.*), prerez; seča, žetev *f.*, košnja.

Schnitter, *m., pl.* = *sg.* žnjec.

Schnitter-schar, *f.* trop ženjecev.

Schnittling, *m., pl.* -e, reznica, mladika.

schneiden, (umetno) rezati, rezljati, izrezati, vrezati.

schnöde, *adj.* malovreden; zaničljiv.

Schnörfel, *m., pl.* = *sg.* prepletka.

schnöffeln, vohljati, vohati.

schnuppern, vohati.

Schnur, *f., pl.* Schnüre, motoz, vervica.

Schnurrbart, *m.* berke (*pl.*), mušta-ce (*pl.*).

schnurren, gerčati, renčati; (od mačka) presti; schnurrende Spindel, berneče vreteno; schn. Flug, ferček let.

Schnurpfeiferei, *f.* ropotija, šara, burka.

Schober, *m., pl.* = *sg.* kopica; stog.

Scholle, *f.* gruda, krepa; (ledena) plošča.

schon, *adv.* uže, že.

schön, *adj.* lep, ličen.

schonen, etičas, ščediti, varovati kaj; prizanesti čemu.

Schönheit, *f.* lepota. [a. vsmiljenja.

schonungslos, *adj.* brez prizanašanja

Schopf, *m., pl.* Schöpfe, čop; verh.

schöpfen, plati (poljem), zajemati, čerpati; dobivati; Athem (od. Luft) sch., sopsti, odsopsti se; zasopsti, dihati.

Schöpfer, *m., pl.* = *sg.* stvarnik; — korec.

Schöpfung, *f.* stvarjenje.

Schorn-stein, *m.* dimnik.

Schornsteinfeger, *m., pl.* = *sg.* dimnikar.

Schoß, *m., pl.* Schöße, naročje; krilo, škric; njedro.

Schoß, *m., pl.* -e, mladika, berst.

schottisch, škotski.

Schottland, Škocija, Škotsko.

ſchräg, *adj.* povežen, poševen; — *adv.* po ſevi, po strani. [omara.

Schrank, *m.*, *pl.* Schränke, skrinja, ſchrecken; (ſt.) ſchrickſt; ſchraf; bin geſchrocken; ſtraſiti ſe; — (ſchw., *pf.* *m.* haben), ſtraſiti.

ſchreckhaft, *adj.* straſen.

Schreckens-botschaft, *f.* straſna novica.

ſchreckensfrei, *adj.* brez straha.

ſchrecklich, *adj.* straſen, grozen. [strah.

Schreckniſ, *f.* *vd. n.*, *pl.* -ſe, ſtraſilo,

Schrei, *m.*, *pl.* -e, krik, vzklik.

ſchreiben — ſchrieb; habe geſchrieben —, pisati, spisati.

Schreiber, *m.*, *pl.* = *sg.* pisar; pisatelj.

Schreib-zeug, *n.* pisivo, pisavno orodje.

Schreibſachen (*pl.*) = Schreibzeug.

ſchreien — ſchrie; habe geſchrien —, upiti, kričati, vekati, klicati; um Hilfe ſchr., na pomoč klicati; in den Tag ſchr., tje v en dan kričati; — *vsb. n.* kričanje.

Schreiner, *m.*, *pl.* = *sg.* skrinjar, mizar.

ſchreiten — ſchritt; bin geſchritten —, korakiti, korakati, stopati; zur Arnte ſchr., žetve lotiti ſe; brati.

Schriſt, *f.*, *pl.* -en, pismo, spis, pisanje; napis; in deutlicher Schriſt, razločno napisan.

Schriſtſteller, *m.*, *pl.* = *sg.* pisatelj.

ſchriſt, *adj.* ſkripaven, vriščav.

Schritt, *m.*, *pl.* -e, korak, stopinja; Schr. vor Schr., korak za korakom.

ſchroff, *adj.* ſkerbinast, robat; stern; osoren.

Schub-farren, *m.* tačka, samokolnica.

ſchüchtern, *adj.* boječ, plah.

Schuh, *m.*, *pl.* -e, črevelj.

Schuld, *f.*, *pl.* -en, krivnja, krivica, greh; vzrok; dolg; einem Sch. geben, komu (v zlo) pripisovati *a.* ſteti; an etwas Sch. ſein, česa krivi biti.

Schuld-geſtändniſ, *n.* dolžniſki zapor, d. ječa.

Schuld-herr, *m.* upnik.

ſchuldig, *adj.* kriv, krivičen; dolžen.

Schuldigkeit, *f.* dolžnost.

Schuld-fuecht, *m.* dolžnik.

Schuldner, *m.*, *pl.* = *sg.* dolžnik.

Schuld-ſchein, *m.* dolžno pismo.

Schule, *f.* ſola.

Schüler, *m.*, *pl.* = *sg.* učenec, dijak.

Schulter, *f.*, *pl.* -n, rame (*gen.* ramena), pleče.

Schuppe, *f.* luska, luskina.

Schuppen-blättchen, *n.* luskunica.

Schür-baum, *m.* pogrebalo.

ſchüren, *bezati*; Feuer ſch., ogenj razgrebati; ogenj podkuriti; den Haſe ſch., sovražstvo podnetovati *a.* podpihovati.

Schürſtange, *f.* pogrebalo.

Schüſs, *m.*, *pl.* Schüſſe, strel, pok; kroglja; rana.

Schüſſel, *f.*, *pl.* -n, skleda.

Schüſter, *m.*, *pl.* = *sg.* črevljar.

Schutt, *m.*, *gen.* -eſ, sip, groblja.

Schütt, Čalokez, Sit — otok med Poržunom in Komarnom.

ſchütteln, *stresti*; majati, klécati (klečem); den Kopf ſch., z glavo zmajati *a.* zmajevati; ſchüttelnde Bewegung, tresenje.

ſchütten, *vsuti* (vspem), vsipati.

Schutt-haufen, *m.* groblja.

Schutz, *m.*, *gen.* -eſ, bramba, varstvo; pomoč *f.*; varnost. [ročen.

ſchutzbeſohlen, *adj.* (nekoga) varstvu iz-

Schütze, *m.*, *pl.* -n, strelec.

ſchützen, *braniti*, varovati, zavarovati; ſchützend, varujoč, varovaven, čuvajoč.

ſchutzſehend, *adj.* brambe proſeč.

Schutz-göttin, *f.* boginja varhinja.

Schützſtjel, *f.* strelski otok.

ſchutzloſ, *adj.* brez varstva, brez zaveten.

Schutzpatron, *m.*, *pl.* -e, sveti pomočnik; patron.

Schwäbiſche Alp, *f.* ſvabska Alpa.

ſchwach, *adj.* slab, ne močen; ſchw. werden, oslabeti.

Schwäche, *f.* slabost, nemoč *f.*

Schwachheit, *f.* slabost.

ſchwächlich, *adj.* slaboten.

Schwächlichkeit, *f.* slabotnost; boleanost.

Schwaden, *m.*, *pl.* = *sg.*, *u.* Schwad, *n.*, *pl.* -e, red, pokos (trave, žita).

Schwager, *m.*, *pl.* Schwäger, svak; (prav za prav je svak sestrin mož; ženin brat je pa ſurjak, možev brat *pa* dever).

Schwalbe, *f.* lastovica.

Schwalbenliebe, *f.* lastovičja ljubezen.

Schwalbenzwitschern, *n.* lastovičje čverčanje.

Schwamm, *m.*, *pl.* Schwämme, goba.

ſchwammig, *adj.* gobast.

Schwan, *m.*, *pl.* Schwäne, labúd.

Schwanen-geſang, *m.* labudja (t. j. smertna) pesem.

Schwanf, *m.*, *pl.* Schwänfe, burka, šala.

ſchwanz, *adj.* ſibek.

schwanken, majati se, vihrati, omahovati; zibati se; obojavljati se; das Kameel schw. schaukelnd auf und ab, velblod se zibaje gori pa doli pogugava.

Schwanz, *m.*, *pl.* Schwänze, rep.

Schwanz-feder, *f.* repno (*a.* kermeče) pero.

Schwarm, *m.*, *pl.* Schwärme, roj, trop.

schwärmen, *n.* rojenje.

schwarz, *adj.* čern; der Schw., černeč, zamorec; — *subst. n.* černo, černota.

Schwarzbirke, *f.* černa breza.

Schwarzblau, *adj.* temnomoder.

Schwarzföhre, *f.* černi borovec.

Schwarzgekleidet, *adj.* černo oblečen.

Schwarzkohle, *f.* černi premog.

Schwarzlich, *adj.* črnkast, začernél.

Schwarzvermunt, *adj.* černo osemljen.

černo pregenjen.

Schwarzwald, *m.* Černi les — hribovje v južnej Neméii, vlekoče se poleg

Rena kakih 18 milj od juga proti severju; prebivavci se pa imenujejo

Schwarzwälder, Černošani.

schweben, (*pf. m.* haben), v zraku viseti, plavati, ferločati, zibati se; in Gefahr schw., v nevarnosti biti; schwebende Gärten, viseči vertovi.

Schwede, *m.*, *pl.* -n, Šved.

Schweden, Švedlija, Švedsko.

schwedisch, *adj.* švedski.

Schwefel, *m.*, *gen.* -s, séra, žveplo.

Schwefel-dampf, *m.* sérna *a.* žvepléna para.

Schwefel-hölzchen, *n.* žveplenec, žigica.

Schwefel-ties, *m.* pirit *a.* rumeni železnati krušec.

Schwefel-regen, *m.* sérni *a.* žvepléni dež.

Schweiz, *m.*, *pl.* -e, rep.

schweigen; pf. m. sein, pohajati, vlačiti se, begati; schweisende Blicke, begajoče oči; — *pf. m.* haben, sločiti, iztesati.

schweigen — schwiege; habe geschwiegen — moléati; tiho biti; — *vbs. n.* molčanje.

Schwein, *n.*, *pl.* -e, prasec, svinja; — Schweinchen, *n.* prásček.

Schweineherde, *f.* čreda svinj.

Schweinehirt, *m.* svinjar.

Schweiß, *m.*, *gen.* -es, pot, znoj.

Schweißzeugung, *f.* potenje, spotenje.

Schweiß-tropfen, *m.* potna kapljica, pot.

Schweiz, *f.* Svajca.

Schweizer, *m.*, *pl.* = *sg.* Švajcar; — *adj.* švajcarski.

Schwelle, *f.* prag.

schwellen; 1) (*it.*), schwillt; schwoll; bin geschwollen —, otekati, oteči, zapuhniti, napeti se; naraščati, napejati se; das Wasser schw., voda narašča; das schwellende Moos, rahli mah; — 2) (*schw.*, *pf. m.* haben), napejati; ustavljati; zajezi.

Schwemme, *f.* kopališče, kopanje.

schwemmen, plaviti.

schwemfen, sukati, vihtiti, verteti; ober-niti, kreniti; Hüte schw., s klobuki mahati.

Schwenkung, *f.* obrat, zasuk; Schw. ausführen, sukati se, vihtiti se.

schwer, *adj.* težak. [peč.

schwerathmend, *adj.* težko dihaajoč, hro-

schwerbedroht, *adj.* v hudej nevarnosti.

schwerbeladen, *adj.* težko obložen *a.* otovorjen.

Schwere, *f.* teža.

schwerfällig, *adj.* težaven; okoren.

schwerlich, *adj.* težko.

Schwer-muth, *f.* otožnost, težkoserčnost.

schwer-muths-voll, *adj.* otožen, tužen.

Schwert, *n.*, *pl.* -er, meč; zum Schw. verurtheilen, k smerti z mečem obsoditi.

Schwester, *f.*, *pl.* -n, sestra.

Schwieger-sohn, *m.* zet.

schwierig, *adj.* težaven, težek.

Schwierigkeit, *f.* težava, tegoba.

schwimmen — schwamm; bin u. habe geschwommen (*vgl.* fliegen) —, plavati, pluti (*plovem*); schwimmend, plavajoč, plovč; — *vbs. n.* plavanje.

Schwimm-vogel, *m.* (*ptica*) plavarica.

Schwindel, *m.*, *gen.* -s, omótica, vertoglavost.

schwindeln, omótico imeti; es schw. mir, v glavi se mi verti; schwindelnd steigt sie in die Höhe, popenja se v motivno (*veliko*) višav; schwindelnd, omótičen.

schwinden — schwand; bin geschwunden —, minovati, minuti, zgubiti se.

Schwinge, *f.* (*pri tičih*) perot *f.*

Schwingsfeder, *f.* = Schwungfeder.

schwingen — schwang; habe geschwungen —, zaganjati se, majati, sukati; die Fersen schw., pete podvizati; die Flügel schw., peroti stresti; schlafotati; ich bin geschwungenener Art, lepo zaganjena *a.* zapognjena veja.

schwirren, brenčati, čverčati; ferčati.

schwören — *schwor* od. *schwur*; *habe geschworen* —, prisegati, priseči.
schwül, *adj.* soparen, soparičen.
Schwüle, *f.* soparica; vročina.
Schwung, *m., gen.* -es, zagon; in *Schw.* ježen, zagnati; goniti, verteti; in *Schw. und Sprung* etväs durchlaufen, poganjaje se in skakaje preleteti kaj.
Schwung-feder, *f.* letavno pero.
Scipio Africanus — slaven rimljanski vojvoda l. 147—146 pr. Kr. v tretjeje punske vojski.
Sebus Johanna, Ivanka Sebusova — 17-letno dekle iz vasi Brienjen pri Grietshausen-u v pruskem Porenji blizu holandske meje — je 13. jan. l. 1809 o povodni Renskej junaško smert stvorila. Pesnik jo zove tudi *Suschen* (Suzanka), pa se ne vé zakaj.
Sechser, *m., pl.* = *sg.* šesták.
sechsfach, *adj.* šesterostruk; šestkratén; das *f.* des *Werthes*, šestkrat toliko, kar je vrednosti; šesterina vrednosti.
See, *m., gen.* -es, *pl.* -en, jezero; — *f.*, morje.
See-bach, *m.* jezerski potok, jezernica.
Seefahrer, *m., pl.* = *sg.* pomorski plovec.
Seefläche, *f.* jezerska gladina; jezero.
Seehöhe, *f.* nadmorska višava.
See-hund, *m.* tulénj a. morski pes.
Seehunds-fell, *n.* tulenja koža, tulenina.
Seefadet, *m., pl.* -en, namorski kadet.
See-frieg, *m.* namorska vojska. [iti.
Seele, *f.* duša; in die *S.* gehen, k seren jeelenartig, *adj.* duši podobén.
Seeleute (*pl.*), mornarji.
Seemacht, *f.* namorska moč. [moree.
See-mann, *m., pl.* -leute, mornar, po-
See-pflanze, *f.* morska rastlina.
See-räuber, *m.* namorski razbojnik, morski ropar.
Seereise, *f.* popotovanje po morji.
Seereisende, *der*, namorski popotnik.
Seerose, *f.*, weiße, beli plučnik, lokvanj; gelbe, rumeni plučnik, stulík.
See-schlacht, *f.* namorska bitev.
See-sturm, *m.* morski vihar.
See-ufer, *m.* morski breg; jezerski breg.
See-weesen, *n.* mornarstvo.
Segel, *n., pl.* = *sg.* jadro. [jadrati.
jegeln, *pf.* *m.* sein u. haben (vgl. *fliegen*),
Segel-wert, *n.* jadrovje.
Segen, *m., gen.* -es, blagoslov; blagodar, sreča; — večernica.

segenreich, *adj.* blažen, blagovit.
segnen, blagosloviti.
Segringen, *Segrinke*; von *S.*, segrinski.
sehen — *sieht*; *jah*; *habe gesehen* —, videti; gledati, pogledati; paziti; ich *f.* mich gezwungen, prisiljen sem, moram.
sehenwerth, *adj.* pogledanja vredén.
Seher, *m., pl.* = *sg.* videc, vedež, veštec.
Sehne, *f.* kita; (na loku) tetiva.
sehen, *sich*, hrepeneti, koperneti; želeti.
Sehnsucht, *f.* hrepenenje, kopernenje, vroča želja; mit *S.*, željno.
sehnsuchtsvoll, *adv.* željno.
sehr, *adv.* zelo, jako, silno.
seicht, *adj.* plitev, plitek.
Seide, *f.* svila.
seiden, *adj.* svilen.
Seiden-faden, *m.* svilena nit.
Seidengepinnst, *n., pl.* -e, svileni zapredek.
Seidenkultur, *f.* sviloreja, svilogoj.
Seidenraupe, *f.* sviloprejka.
Seidenspinner, *m., pl.* = *sg.* sviloprejec.
Seidenweberei, *f.* svilotkavstvo.
Seiden-wurm, *m.* sviloprejka.
Seidenzucht, *f.* sviloreja.
Seidenzüchter, *m., pl.* = *sg.* svilorejec.
Seife, *f.* milo, žajfa.
seihen, precediti.
Seil, *n., pl.* -e, verv *f.*
sein, *pron.* svoj; njegov.
sein — ich *bin*; *war*; *bin gewesen* —, biti (*sem*); ich *werde sein*, bom, bodem.
seinig, *pron.* svoj, njegov. [kar, kar.
seit, *praep.* *z dat.*, od, po; — *conj.* od-
seitdem, *adv.* od tedaj, od takrat; — *conj.* odkar, odkler.
Seite, *f.* stran *f.*, plat *f.*; bok; von allen *Seiten*, z vseh strani.
Seitenbewegung, *f.* pobočni a. postranski pogib.
Seiten-blick, *m.* postranski pogled; einen *S.* thun, po strani pogledati.
Seiten-federbuck, *m.* stranska perjanica.
Seitenfläche, *f.* stranska ploskev.
Seitenöffnung, *f.* stranska zareza.
Seiten-thal, *n.* stranska dolina.
Seiten-wand, *f.* stranska stena.
Seitenwendung, *f.* obrat na stran; durch *Seitenwendungen*, v stran zavijaje se.
Seiten-zweig, *m.* stranska veja.
Sekunde, *f.* sekunda.
selber, *pron.* sam; ta isti, tisti.
Selbø — norveški otok.

selbst, *pron.* sam (t. j. ne kdo drugi na-
mesto njega); — *adv.* celo, clo, še.
Selbsterhaltung, *f.* ohranitev samega
sebo. [vesel.]

selbstgefällig, *adj.* sebi dopadljiv, sebo
Selbstständigkeit, *f.* samostojnost. [čan.]

selig, *adj.* srečen, blažen; rajen, zveli-
seligkeit, *f.* zveličanje, sv. raj.

selten, *adj.* redek, redkokraten, nena-
vaden; — *adv.* redkokrat, malokrat,
malokedaj, poredkoma.

seltsam, *adj.* nenavaden, čuden.

Semiramis, Semiramida.

Senat, *m., gen.* -es, starejšinstvo —
narviše svetovavstvo v Rimu, ob-
stoječe iz 300 senatorjev.

Senator, *m., gen.* -s, *pl.* -en, starej-
šina, senator.

senden — sandte od. sendete; habe ge-
sandt od. gesendet —, poslati. [lec.]

Sender, *m., pl.* = *sg.* pošiljavec; posla-

Sendung, *f.* poslanje; seine *S.* vollbrin-
gen, svoj posel opraviti.

sengen, smoditi, paliti.

senken, pogrezniti, (doli) spustiti, spu-
ščati; pobesiti, nagniti, nagibati; ge-

senkten Hauptes, s pobešeno glavo.

senkrecht, *adj.* navpičen; — *adv.* na vpik.

Senkung, *f.* ponikva, vsed, zniževanje.

Senn-hirt, *m.* planinar.

Sense, *f.* kosa.

senzen-klang, *m.* kose glas.

senten, *f., pl.* -en, izrek; pregovor.

September, *m.* september, kimovec.

serbisch, *adj.* serbski.

Serviette, *f.* pertič.

Seffel, *m., pl.* = *sg.* stolica, stol.

setzen, saditi, vsaditi; staviti, postaviti;

djati; sich *s.*, sestti, vvesti se; sich auf's

Pferd *s.*, konja zasesti; etwas unter

Wasser *s.*, z vodo zatopiti kaj, vodo

na kaj spustiti; auf's Trockene *s.*, na

suho postaviti; den Stolz drein *s.*,

ponašati se (s čim); — *pf.* m. sein,

skočiti, skakati; über den Fluß *s.*,

čez reko iti; über Abgründe *s.*, čez

brezdna skakati; er setzte in unge-

heuren Sprüngen hin, z neizmernimi

skoki je dirjal.

Seuche, *f.* kužna bolezen; kuga.

seufzen, vzdihovati, vzdihniti; ječati;

— *vbs.* n. vzdihovanje. [stok.]

Seufzer, *m., pl.* = *sg.* vzdih, vzdihljaj;

Sibirien, Sibirija.

Sichel, *f., pl.* -n, serp.

sicher, *adj.* varen, zanesljiv; brez ne-
varnosti; — *adv.* za res, gotovo, za-
nesljivo.

Sicherheit, *f.* varnost; gotovost; *S.* ju-
chen, varnega zavetja iskati; mit *S.*
erkennen, za gotovo spoznati.

sicherlich, *adv.* gotovo.

sichern, varovati; zagotoviti; sich etwas

s., ubraniti si kaj, v varnost spraviti.

sichtbar, *adj.* viden, vidljiv, sichtbar

werden, na dan. priti, prikazati se.

sichtlich, *adj.* viden

Sicilien, Sicillija.

Sieb, *n., pl.* -e, sito; rešeto.

sieben, presejati, preresetati.

siebenbürgisch, *adj.* sedmogradski.

siebenjährig, *adj.* sedemleten.

Sieben-schläfer, *m.* polh.

Sieb-rand, *m.* obod sita *a.* za sito.

siech, *adj.* bolehen, slaboten; ein *S.*,

bolnik.

siedeln, seliti.

sieden — sotti; habe gesotten —, vreti,

zvreti; siedend, *s.* hiš, vrel, vroč.

Sieg, *m., pl.* -e, zmaga.

Siegel, *n., pl.* = *sg.* pečat.

siegen, zmoči (zmorem), zmagati, pre-

magati; zmage odnesti.

Sieger, *m., pl.* = *sg.* zmagalec; prema-

govavec.

Siegersfreude, *f.* zmagalska veselost.

Sieger-hand, *f.* zmagalska roka.

Sieges-botshaft, *f.* sporočilo zmage.

Sieges-geschrei, *n.* zmagavski krik.

Sieges-pokal, *m.* zmagalska čaša.

siegreich, *adj.* zmagaven, zmagonosen.

Silber, *n., gen.* -s, srebro.

Silber-ader, *f.* sreberna žila; von *S.*

durchzogen, s srebrnimi žilami pre-

raščeno.

Silber-bergwerk, *n.* sreberne jame (*pl.*).

silberfarben, *adj.* srebernobarven.

Silber-geschirr, *n.* sreberna posoda.

Silber-haar, *n.* srebernobeli lasje.

silberhell, *adj.* svitel *a.* čist kot srebro.

Silber-horn, *n.* sreberni rog.

Silber-licht, *n.* sreberna luč.

Silbermünze, *f.* srebernik, sreberni

denar.

silbern, *adj.* srebern.

Silber-ster, *m.* sreberna zvezda.

silberweiß, *adj.* bel kot srebro.

singen — sang; habe gesungen —, peti

(pojem), zapeti; prepevati.

Sing-vogel, *m.* ptica pevka.

finfen — fant; bin gefunfen —, pogrezniti se; vdirati se; toniti, vtoniti; zur Erde f., na tla pasti, zgruditi se; in tiefen Schlaf f., terdo zaspati; in Trummer f., razpasti se; unter der Last f., medleti a. omagovati pod težo; finkende Augen, trudne oči.
 Sinn, *m.*, *pl.* -e, čut, čutilo, serce; mar (*m.*); misel *f.*, misli (*pl.*), pomen; namera; leichter S., lahko a. veselo serce; in den S. kommen, na misel priti.
 Sinn-bild, *n.* podoba.
 finnen — fann; habe gefonnen —, misliti, premišlevati; auf Rache f., misliti, kako bi se maščeval.
 finzig, *adj.* umen, moder; pomenljiv; priličen.
 finfloß, *adj.* nezaveden; neumljiv.
 finreich, *adj.* = finzig.
 Sinon — sorodnik Odisejev.
 Sippe, Sippschaft, *f.* rodbina.
 Sitte, *f.* šega, navada, običaj; (*pl.*) nravi, obnašanje, vedenje.
 Sitten-spruch, *m.* modri izrek, pogovor.
 Sittenveredelung, *f.* poblaženje нравов.
 sittlich, *adj.* nraven, spodoben.
 Sittsamkeit, *f.* pravnost, sramežljivost.
 Sitz, *m.*, *pl.* -e, sedež, mesto; prebivališče.
 sitzen — saj; habe (a. bin) gesessen —, sedeti; der Schnabel f. am Knochen, kljun stoji na kosti.
 Skamander — reka v trojanski ravnini.
 Skandinavien, Skandinavija (= Švedija in Norvegija).
 Skandinavien, *m.*, *pl.* = *sg.* Skandinavce.
 Skie, *m.* = Schneeschuh.
 Skie-läufer, *m.* smučavec.
 Sklave, *m.*, *pl.* -n, rob, sužnjik; einen zum Skl. machen, zarobiti koga.
 Sklavin, *f.*, *pl.* -nen, robinja, sužnjica.
 Skundešnaes — fara v Norvegii, vsa na otokih.
 Skyllus, Skilunt — mesto v Trifilii pri reci Selinus v Peloponezu.
 Slavonien, Slavonija.
 Slave, Slave, *m.*, *pl.* -n, Slovan.
 Slawen-floster, *n.* slovanski samostan v Pragi, tudi „v Emavzih“ a. „na Slovanih“ imenovan.
 slawisch, *adj.* slovanski.
 Slawake, *m.*, *pl.* -n, Slovak; — slowakisch, *adj.* slovaški.
 Smyrna — sloveče mesto v Malej Azii.

jo, *adv.* tako; jo was, nekaj tacega; jo viel, toliko; jo groß, tolik, jo sehr, tako; — *conj.* ako; kakor; jo Gott will, ako Bog hoče; jo lang (als), dokler; jo sehr (als), kakor (močno); jo oft (als), kolikorkrat.
 jobald, *conj.* kakor hitro; berz ko.
 jodann, *adv.* potlej, na to.
 jofort, *adv.* koj, tekoj, precej, vadle.
 jogar, *adv.* celo, clo, i, še.
 jogenannt, *adj.* tako imenovan.
 jogleich, *adv.* koj, tekoj, precej, vadle.
 Sohle, *f.* podplat; stopalo.
 Sohn, *m.*, *pl.* Söhne, sin; — Söhnechen, Söhnlein, *n.* sinček, sinek.
 Sofrates — naj slavnejši grški modrijan, roj. 469 pr. Kr. v Atenah, l. 399 pa k smerti obsojen.
 solch, solcher, *pron.* tak, takšen; on. solcherlei, *indecl. pron.* tak, takšen.
 Sold, *m.*, *gen.* -es, mezda, mito, plača; ich bin in Jemandes S., v službi sem komu.
 Soldat, *m.*, *pl.* -en, vojak.
 Soldaten-mantel, *m.* vojski plašč.
 Söldling, *m.*, *pl.* mezdnik, najemnik.
 solid, *adj.* terden; zanesljiv.
 sollen — ich soll; sollte; habe gesollt —; ich soll, dolžan sem; imam (kaj stvariti); pravijo (od mene, da-), še soll kommen, pravijo, da pride; sie soll gesagt haben, pravijo (bajo), da je rekla; (tudi pomožni glagol načina za velevanje, n. pr. er soll sagen, pové naj i. t. n.).
 Solon — postavodajec atenski, r. med 640—630, um. 559 pr. Kr.
 somit, *conj.* tedaj, torej, po tem takem.
 Sommer, *m.*, *pl.* = *sg.* leto, poletje; Sommer's, poleti.
 Sommer-aufenthalt, *m.* poletno prebivanje; — eide, *f.* p. hrast a. dob; — hitze, *f.* p. vročina; — hitte, *f.* letna koča; — morgen, *m.* p. jutro; — nacht, *f.* p. noč f.; — ichloß, *n.* p. grad; — tag, *m.* p. dan; — vogel, *m.* p. ptič; metalj; — wohnung, *f.* p. stanovališče. [letje.
 Sommer'szeit, *f.* poletni čas, leto, posej, *praep.* z ace. (= ohne), brez.
 sonderbar, *adj.* poseben, čuden.
 Sonderbarkeit, *f.* posebnost.
 sonderlich, *adj.* poseben, čuden.
 sondern, *conj.* ampak.
 sondern, (*verb.*) ločiti, odbirati, razdeliti.
 Sonn-abend, *m.* sabota.

Sonne, *f.* solnce.
 sonnen, na solnce djati; *sid* j., greti se na solneu, solnčiti se.
 Sonnen-aufgang, *m.* solnčni vzhod; — glanz, *m.* s. svit; solnce; — glut, *f.* s. vročina; solnce; — hitze, *f.* s. vročina; — scheit, *m.* solnčno sijanje; solnce; — schirm, *m.* senčnik; — strahl, *m.* s. žarek *a.* trak; solnce; — untergang, *m.* s. zahod *a.* zatop.
 Sonn-tag, *m.* nedelja.
 Sonntags-fleid, *n.* nedeljska *a.* praznična obleka.
 Sonntags-lich, *n.* nedeljska pesem.
 sonst, *adv.* razun tega; drugače, sicer; nekda; drugokrat.
 sonstig, *adj.* drug.
 Sophocles — slavni dramatični pesnik, r. okr. 497, um. 406 pr. Kr.
 Sorge, *f.* skerb *f.*, mar; manche häusliche *S.* bespreden, o marsikterej domačej zadevi pomeniti se.
 sorgen, skerbeti; poskerbeti (za kaj).
 sorgenfrei, *adj.* brezskerven; brez skerbi.
 sorgen-glanz, *m.* skerbij svit.
 sorgen-gold, *n.* skerbij zlato.
 sorgenvertreiber, *m.*, *pl.* = *sg.* preganjavec skerbij.
 sorgfalt, *f.* skerbnost; mit *S.*, skerbno.
 sorgfältig, *adj.* skerven, marljiv; — *adv.* varno, skerbno.
 sorglos, *adj.* neskerben; brez skerbi.
 sorgsam, *adj.* skerbljiv, skerven, marljiv.
 Sorte, *f.* versta, sorta.
 sortieren, razbrati.
 sowie, *conj.* kakor.
 sowohl — als auch, *conj.* tako dobro — kakor; i — i; ne le — ampak tudi.
 spähen, zasledovati, opazovati; gledati, prežati.
 Späher, *m.*, *pl.* = *sg.* pozvedovavec, ogle dovavec; ogledun.
 Spalte, *f.* poč *f.*, razpoka.
 spalten — spaltete; habe gespaltet od. gespalten —, klati, cepiti, razklati, razcepiti; *sid* sp., razpočiti se, pokati, deliti se; — *pf.* m. sein, razklati se; — gespalten, razklan, razdeljen.
 span, *m.*, *pl.* Späne, treska.
 spanien, Špansko; — spanier, *m.*, *pl.* = *sg.* Španec; — spanisch, *adj.* španski.
 spanisch-schwarz, *das*, špansko črnilo.
 spanne, *f.* ped *f.*

spannen, napeti, nategniti, razpeti; *sid* an etvas sp., vpreči se v kaj.
 spannenhoch, *adj.* pedi visok.
 spärlich, *adj.* pičel, redek, skromen; — *adv.* pičlo; po malem.
 sparjam, *adj.* varčen; pičel, redek.
 sparjamkeit, *f.* varčnost.
 sparta — glavno mesto lakonijsko.
 spartaner, *m.*, *pl.* = *sg.* Špartanec.
 spartanerin, *f.*, *pl.* -nen, Špartanka.
 spartaner-könig, *m.* špartanski kralj.
 spartanisch, *adj.* špartanski.
 spaß, *m.*, *pl.* Späße, šala, burka, smešnica; *id* mache mir allerlei Sp., marsiktero burko si umislim.
 spaßigheit, *f.* smešnost, šaljivost.
 spät, *adj.* pozen. [prirežana], rilo.
 spaten, *m.*, *pl.* = *sg.* lopata (spredej
 spaten-schlag, *m.* udarec z lopato.
 späterhin, *adv.* pozneje.
 spaß, *m.*, *pl.* -en, vrabec; — Späßelein, *n.* vrabček.
 spazieren, *pf.* m. sein u. haben (vgl. fliegen), šetati, š. se, sprehajati se; *iti*; sp. gehen, sprehajati se, na sprehod iti.
 spazier-gang, *m.* sprehod, prošet; — sprehajališče. [šetavec.
 spaziergänger, *m.*, *pl.* = *sg.* sprehajavec.
 specht, *m.*, *pl.* -e, žolna; (Schwarzspecht, črna ž.; Grünspecht, zelena ž.; Buntspecht, detal).
 speck, *m.*, *gen.* -es, slanina, (špoh).
 speer, *Sper*, *m.*, *pl.* -e, ost *f.*; kopje, sulica.
 speichel, *m.*, *gen.* -s, slina.
 speicher, *m.*, *pl.* = *sg.* žitnica.
 speien — spie; habe gespien —, pljuvati; bljuvati; die Katze spie, mačka je pihala.
 speise, *f.* jed *f.*, hrana.
 speisen, jesti; einen, napasti, nasiti; rediti, prerediti koga; zu Mittag sp., kositi, (južinati), obedovati.
 speise-saal, *m.* obednica.
 spenden, podeliti, dati, dajati.
 spenfer, *m.*, *pl.* = *sg.* jopić.
 sper, *m.* = Speer.
 sperling, *m.*, *pl.* -e, vrabec. [cert.
 sperlingskonzert, *n.*, *pl.* -e, vrabčji koncert.
 sperlings-ruf, *m.* vrabčji krik.
 sperren, zapreti; zagradi; zavreti.
 sperchleuderer, *m.*, *pl.* = *sg.* kopjemec.
 sperwerfen, *n.* metanje kopja, kopjemet.
 spiegel, *m.*, *pl.* = *sg.* zerkalo; (pri pavu) repna očesa (*pl.*).

spiegeln, svetiti se, lesketati se; sich sp.,
 ogledovati se; vpadabljati se; sich an
 Jemandem, vzgledovati se nad kom.
 Spiel, *n.*, *pl.* -e, igra, igrača; — i. a.
 treiben.
 Spiel-art, *f.* odroda, spreveržek.
 spielen, igrati; den Dudelsack sp., dudati,
 gajdati; einem etwas in die Hände sp.,
 komu kaj v roko spraviti; die Farbe
 sp. ins Grüne, barva na zeleno vleče.
 Spieler, *m.*, *pl.* = *sg.* igravec.
 Spiel-mann, *m.* godec.
 Spiel-zeug, *n.* igrača.
 Spiel, *m.*, *pl.* -e, sulica, kopje; raženj.
 Spindel, *f.*, *pl.* -n, vreteno (ki je pre-
 dica v roki suče). [tenje vretena.
 Spindeldrehen, *vbs. n.* sukanje a. ver-
 Spindel-glied, *n.* (pri rastlini) stebelno
 kolence.
 Spinne, *f.* pajek. [presti.
 spinnen — spann; habe gesponnen —,
 Spinnen-mutter, *f.* stari pajek.
 Spinn-gewebe, *n.* pajčevina. [šina.
 Spinnmaschine, *f.* predilni stroj a. ma-
 Spinn-rad, *n.* kolovrat.
 Spinnweblein, *n.*, *pl.* = *sg.* predičica.
 Spiral-feder, *f.* zavita zmét, spiralka.
 spit, *adj.* špičast, oster; sp. Winkel,
 ostri ogel a. kot.
 Spit-beutel, *m.* špičasta vreča.
 Spitze, *f.* špica, špik, ostf.; verh. konec;
 — (*pl.*) čipke, (špice); — der Kopf geht
 in eine Sp. aus, glava je na koncu
 špičasta; an der Sp. des Deeres, na
 čelu vojske.
 spizen, ostriti, špičiti; die Ohren sp.,
 ušesa po koncu postaviti; ušesa na-
 stavljati.
 Spitzenbesatz, *m.*, *gen* -es, obšiv iz
 čipek (špic).
 Spitzenflöppel, *f.* čipkarstvo.
 Spitzenflöppeln, *vbs. n.* pletenje čipek.
 Spitzenflöpplerin, *f.*, *pl.* -nen, čipkarica.
 Spit-gewölbe, *n.* v greben oblokan
 strop.
 Spit-hund, *m.* kužek, špicelj.
 spitzig, *adj.* špičast, oster, bodeč.
 Splint, *m.*, *pl.* -e, belina, beljava.
 Splitter, *m.*, *pl.* = *sg.* treska.
 Sporn, *m.*, *pl.* -e (als Paar: -en), ostroga;
 den Sp. geben od. einsetzen, z o. spod-
 bosti, spodbadati. [hovanje.
 Spott, *m.*, *gen.* -es, posmeh, zasmeh-
 spotten, eine, od. über einen, zasmeho-
 vati koga, rogati se mu.

Spötter, *m.*, *pl.* = *sg.* zasmehovavec.
 Spötterei, *f.* zasmehovanje.
 Spott-lied, *n.* zabavljiva pesem.
 Sprache, *f.* jezik, beseda, govorica.
 Sprach-meister, *m.* učitelj jezika.
 sprechen — sprichst; sprach; habe gespro-
 chen —, govoriti; reči, djati (dém)
 (zu einem, komu); in allen Zungen spr.,
 v vseh jezikih govoriti; einen frei spr.,
 koga za nedolžnega spoznati, izpu-
 stiti; heilig spr., svetnikom pristeti
 (koga); einem Lob spr., hvalo peti a.
 dajati komu; — *vbs. n.* govorjenje.
 spreizen, razpreti, razširiti; podpreti;
 mit gespreizten Beinen, z razkrek-
 njenimi nogami.
 sprengen, razgnati, razstreliti; razpo-
 kati; kropiti; einen Weg durch Fel-
 sen spr., skozi skale pot presterliti
 a. prebiti; Weihwasser spr., z blago-
 slovljeno vodo kropiti; — *pf. m.*
 sein, dreti, zdirati, skočiti (kam).
 Sprich-wort, *n.* prigovor, pregovor, po-
 slovice.
 sprichwörtlich, *adj.* prisloven.
 sprießen — sproß; bin gesprossen —,
 poganjati, bersteti, kliti.
 springen — sprang; bin u. habe gesprun-
 gen (vgl. fliegen) —, skočiti, skakati;
pf. nur m. sein, pokniti, pokati; —
 i. a. auseinander; — *vbs. n.* skakanje.
 Sprige, *f.* sikalica, brizgla.
 sprizen, 3. B. Wasser, (vodo) sikati, briz-
 gati; — *pf. m.* sein u. haben (vgl. flie-
 gen), da's Wasser spritzt, voda brizga
 a. šterka.
 spröde, *adj.* kerhek, pust.
 sproß, *m.* (od. Sprosse, *m. u. f.*), *pl.* -en,
 mladika, berst; potomec.
 Sprosse, *f.* klinec, špriklja.
 sprossen, *pf. m.* sein, vzkliti, pognati;
 — *pf. m.* haben, (voje) pognati a. po-
 ganjati.
 Sproßsling, *m.*, *pl.* -e, mladika; rojak,
 izkervnik, potomec.
 Spruch, *m.*, *pl.* Sprüche, rek, izrek; pre-
 govor; prigovor; Sp. des Orakels,
 prerokba. [kipeti.
 sprudeln, (*pf. m.* haben), vervrati, vreti.
 sprühen, persėti; utrinjati se, švigati.
 Sprung, *m.*, *pl.* Sprünge, skok.
 Sprungstange, *f.* palica.
 spuden, pljuniti, pljuvati.
 Spuf, *m.*, *gen.* -es, hrup, ropot; strah;
 nefender Sp., nagajajoči strah.

ipufen, strašiti.
 ipüfen, izplakniti, izpirati. [pinja.
 Spur, *f.*, *pl.* -en, sled, znamenje, sto-
 ipüren, slediti; čutiti.
 Staar, *m.*, *pl.* -e (a. -en), škvorec.
 Staat, *m.*, *gen.* -es, *pl.* -en, država;
 dežela.
 staatsgefährlich, *adj.* deržavi nevaren.
 Staats-schatz, *m.* deržavni zaklad; d.
 blagajnica.
 Stab, *m.*, *pl.* Stäbe, palica; am St.
 gehen, ob palici hoditi; — Stäb-
 chen, *n.* palčica.
 stabartig, *adj.* palici podoben, paličast.
 Stab-eisen, *n.* kovno železo.
 Stachel, *m.*, *pl.* = *sg.* zelo, želo; tern;
 ost *f.*, osten (*m.*).
 stacheln, spodbadati.
 stachelicht, *adj.* bodeč, ostén, ternjev.
 Stachel-träger, *m.* želar.
 Stadic, (*vas*) Stadice (*pl.*).
 Stadium, *n.*, *gen.* -s, *pl.* Stadien, popri-
 šče; stadija — mera za daljavo = 40.
 del zemljepisne milje a. 125 korakov).
 Stadt, *f.*, *pl.* Städte, mesto; — Städt-
 chen, Städtlein, *n.* mestice.
 Stadtpothefe, *f.* mestna lekarnica.
 Städter, *m.*, *pl.* = *sg.* mestjan, meščan.
 Städterin, *f.* mestjanka.
 städtisch, *adj.* mesten.
 Stadt-mauer, *f.* mestni zid.
 Stadt-musikant, *m.* mestni godec.
 Stadt-recht, *n.* mestna pravica.
 Stadt-theil, *m.* del a. stran (*f.*) mesta.
 Stadt-vogt, *m.*, *pl.* -vögte, mestni župan.
 Stahl, *m.*, *gen.* -es, jeklo.
 stahldurchbohrt, *adj.* z jeklom preboden.
 Stalattit, *m.*, *pl.* -en, viseči kapnik,
 navzdolnik.
 Stall, *m.*, *pl.* Ställe, hlev, štala.
 Stallfütterung, *f.* pitanje v hlevu.
 Stamm, *m.*, *pl.* Stämme, deblo, panj;
 pleme, rod; — Stämmchen, *n.* de-
 blisce, mlado deblo.
 stammeln, jecljati, jecati.
 stanunen, *pf.* m. sein; ich št., sem iz ka-
 kega rodu a. kraja; rodil sem se;
 zaplodil sem se (iz); doma sem (kje).
 stampfen, teptati; tolči.
 Stampfmühle, *f.* stope (*pl.*).
 Stand, *m.*, *pl.* Stände, stan, mesto;
 zu St. bringen, izgotoviti, napraviti,
 dognati; er wurde in den St. gesetzt,
 bil je v stanu; St. halten, deržati
 se; zu St. sein, izdelan biti.

Ständeverammlung, *f.* zbor deželskih
 stanov.
 Stand-ort, *m.* stališče. [lišče.
 Stand-punkt, *m.* stališče, stan; gleda-
 Stange, *f.* palica, drog, kol, žerd *f.*
 Stängel, *m.*, *pl.* = *sg.* steblo.
 Stapel, *m.*, *pl.* = *sg.* podklada, lésa;
 vom St. laufen, z lése splavati.
 stark, *adj.* močen, krepak, terden, silen.
 Stärke, *f.* moč *f.*, terdnost.
 stärken, krepiti, krepčati; ojačiti; —
 stärkend, *adj.* krepčaven.
 Stärkung, *f.* pokrepčanje.
 starr, *adj.* terd, oterpujen; št. vor Kälte,
 oterpujen od mraza.
 starren, oterpniti; seršati (*lasjeseršijo*);
 stermo gledati; oči vpirati (v kaj).
 Statt, *f.*, *pl.* Statten, mesto; — j. a.
 gehen.
 statt, *praep.* z *gen.*, (na) mesto, (na) mesti.
 Stätte, *f.* mesto, selišče.
 statt-finden*, zgoditi se. [namestnik.
 Statthalter, *m.*, *pl.* = *sg.* (vladarjev)
 statthlich, *adj.* zal, grozen, lep, krasen.
 Statue, *f.* soha, izrezana podoba.
 Statur, *f.*, *pl.* -en, postava.
 Staub, *m.*, *gen.* -es, prah.
 stauben (a. štäuben), prašiti se.
 štäuben, prašiti.
 Staub-gefäß, *n.* prašnik.
 staubig, *adj.* prašen, oprашen.
 Staubwolke, *f.* oblak prahu; St. er-
 regen, o. pr. vzdigovati.
 Staube, *f.* germ. ters.
 stauen, čuditi se, stermeti, začuditi se;
 — *vbs.* *n.* sterjenje; St. ergreift
 mich, ostermim.
 stäupen, tepsti, šibati.
 Staupfäule, *f.* (tepežni) kol.
 Stavanger — mesto v Norvegii.
 stechen — stičst; stach; gestochen —; *pf.*
 m. haben, bosti, zbosti, pičiti; die
 Sonne št., solnce pripeka; — *pf.* m.
 sein, inš Meer št., po morji splavati,
 odplavati; — *vbs.* *n.* bodenje; St.
 (des Bernsteins), rezanje.
 Stechmücke, *f.* komar.
 stecken; (nur schw.), vtakniti, vtikati,
 natakniti; in Brand št., zažgati; —
impf. steckte u. stak; *pf.* habe gesteckt,
 tičati.
 Stecken-pferd, *n.* leseni konjiček (prav za
 prav lesena palica s konjsko glavico).
 Steg, *m.*, *pl.* -e, berva *f.*; steza; die
 Stege fagen, pot kazati.

stehen — stand; habe (a. bin) gestanden — stati; št. bleiben, ostati; (dem Feinde) št., v bran stati; an der Spitze des Heeres št., načelnik vojske biti; mit dem Magen steht es schlimm, zlo-dec je na slabem.

stehlen, š. stelen.

steierisch, adj. štajerski.

Steiermark, f. Štajersko, Štirsko.

steif, adj. terd, negibek, nevkreten.

steigen — stieg; bin gestiegen —, stopati, iti, hoditi; priti, zlezti; vzdigovati se; leteti; im Preise št., podražiti se, dražiti se.

steigern, zvišati, povečati; množiti.

steil, adj. sterm.

Stein, m., pl. -e, kamen; pečka, kost f.; — Steindchen, n. kamenček.

Stein-adler, m. planinski orel. [nit.

steinartig, adj. kamenu podoben, kame-

stein-bild, n. kamenitna podoba.

Stemmeide, f. graden a. črepinjak.

steinern, adj. kameniten, kamén.

Stein-haufen, m. kup kamenja.

Steinkohle, f. premog, kaméno oglje.

Steinkohlen-bergwerk, n. premogove jame (pl.).

Steinkohlengrube, f. premogova jama.

Steinmasse, f. kamenje; skalovje.

Steinquadern = Quader.

Steinsalz, n. kaména sol.

Steinschichte, f. versta kamenja.

Steinschleiferei, f. brušenje kamenov.

Stein-wand, f. kamenitna stena.

stelen (od. stehlen) — stielst; stial; habe gestolen —, krasti, ukrasti.

Stelle, f. mesto, kraj; služba; odstavek (kakega spisa); Kemandes St. ver-

treten od. einnehmen, koga namesto-vati; auf der St., pri tej priči, koj.

stellen, staviti, postaviti, djati; sich št., stopiti; delati se; vesti se; sich tobt št., mertvega narediti se; sich fröhlich št., veselo deržati se, veselje kazati; Fal-len št., zanjke staviti; eine Forde-rung št., terjati, zahtevati; hoch št., visoko ceniti.

stellenweise, adv. mestoma, sem ter tje.

Stellung, f. postava, stan; razpostava.

stemmen, vpreti, opreti; sich gegen etwas št., vpirati se v kaj.

Stengel, m., pl. = sg. steblo, štibla.

Steppe, f. stepa, pusta, puščava.

steppenartig, adj. stepam podoben.

Steppen-pferd, n. stepni konj.

sterben — stirbst; starb; bin gestorben —, umreti, umirati; eines ruhmvollen Todes št., slavno smert storiti; ster-bend, umirajoč; — vbs. n. mrenje, umiranje. [goslov.

Sterbe-ſegen, m. smertni a. zadnji bla-sterblich, adj. umerjoč, umerljiv; der St., smertnik, človek.

Sterling, od. Pfund St., šterling a. funt
sterling — angleški denar = 9 fl.
89½ kr. a. v. [zvezdica.

Stern, m., pl. -e, zvezda; — Sternchen, n.

Sternblume, f. zvezdnica.

Sternen-schein, m. zvezdni svit.

Stern-gewimmel, n. migljanje zvezd;
ein Baum von St., drevesce mi-glajočih zvezd.

Sternschnuppe, f. zvezdni utrinek.

stets, adv. vsikdar, vselej, zmerej.

Steuer, f., pl. -n, davek.

Steuer-mann, m., pl. -männer, kermi-telj, kermár.

Steuer-ruder, n. kermilo.

Stich, m., pl. -e, vbod, vjed, vpik, pik;
siv; St. der Schlange, gadji pik; im
St. lassen, popustiti.

stichen, vezti (vezem), izšivati.

Stiderei, f., pl. -en, vez (m.), vezenje.

stieben — stob; bin gestoben —, raz-prašiti se, razkropiti se; auseinanderstiebende Herde, vsaksebi hiteča čreda; — pf. m. haben, perséti (dež persi); razprašiti, razkropiti.

Stiesel, m., pl. = sg. (a. -n), škornja, bota; — Stiefeln, n. škornjičica.

Stiesel-fuecht, m. sezuvalo, zajec.

Stiege, f. stopnjice (pl.), gredice (pl.).

Stieglitz, m., pl. -e, lisček.

Stiel, m., pl. -e, ročaj; steblo, pecelj.

Stier, m., pl. -e, bik, vol.

Stift, m., pl. -e, stogla, igla, cvek; — n., pl. -e, samostan.

stiften, ustanoviti, založiti.

Stifts-hütte, f. sveti šator.

Stil (od. Styl), m., gen. -es, slog.

stiff, adj. tih; st. sein zu der Sache, mol-čati o tej reči; st. stehen, (na miru) ostati; st. sind die Lieder, vtihnile so pesmi.

Stille, f. tihota; molčanje; in der St., na tihem; natihoma.

stillen, vtešiti, vtolažiti, vpokojiti; den Durst št., žejo ogasiti.

still-halten*, ostati.

Stillschweigen, n. molčanje.

stillschweigend, *adv.* molče, tiho; —
adj. molčeč, tih.

Still-stand, *m.* stanje; prestanek.

Stimme, *f.* glas.

stimmen, *glasiti se*; vjemati se; für
 jemanden stimmen, *za koga glasova-*
vati; die Geige *št.*, gosli vbirati *a.*
 vbrati.

Stimmung, *f.* vbiranje; volja; mürr-
 rische *št.*, černost.

Stirn, *f.*, *pl.* -en, čelo.

Stirnbewegung, *f.* pokret vzpred; eine
 St. machen, *na vzpred kreniti a.*
 obrniti se.

Stoß, *m.*, *pl.* Stöße, palica, kol; panj;
 nadstropje.

stockblind, *adj.* popolnoma slep. [škem.

Stockholm — glavno mesto na Šved-
 Stock-werk, *n.* nadstropje, strop.

Stoff, *m.*, *pl.* -e, snov *f.*, tvarina, gra-
 divo (za zidanje); — vzrok, povod;
 — tkanina.

Stoßen, *m.*, *pl.* = *sg.* tul, podkop, rov.

Stolz, *m.*, *gen.* -es, ponos, ošabnost,
 oholost.

stolz, *adj.* ponosen, prevzet, napih-
 njen; *št.* *jein* auf etwas, *ponašati se*
s čim; den Kopf *št.* fragen, *glavo po*
koncu nositi.

stopfen, *mašiti, gatiti*.

Stoppeln (*pl.*), *sternišče*.

Stoppel-feld, *n.* *sternišče*.

Stöpsel, *m.*, *pl.* = *sg.* zamašek, zatiček.

Storch, *m.*, *pl.* Störche, *čaplja*.

stören, *motiti, skaziti, podreti*; die
 Ruhe *št.*, *mir kaliti*.

störriſch, *adj.* uporen, termoglav, ter-
 dovraten.

Stoß, *m.*, *pl.* Stöße, sun, potisk, but,
 dreglje; udarec, mah; in St. wehen,
 butati, zaganjati se.

stoßen — stößest; stieß; gestoßen —;
pf. *m.* haben, *suniti*; dregati, pehati;
 mit den Füßen *št.*, *becati, cebati*;
 mit den Hörnern *št.*, *hosti, terkati*;
 auf (od. an) etwas *št.*, *zadeti (se) ob*
kaj; — *pf.* *m.* *jein*, *auf etwas št.*,
naleteti na kaj, kam; najti kaj; zu
einem št., *pritegniti k komu; auf*
einander št., *vkup zadeti*; — *vbs. n.*
tolčenje, suvanje, terkanje.

stößig, *adj.* bodljiv, terkav; *št.* werden,
 začeti terkati.

stottern, *jecljati*; ich *št.*, *jecljam, jezik*
se (mi) zadeva.

straß, *adj.* raven, po konci.

straß, *adv.* naravnost; koj, kar.

Straße, *f.* kazen *f.*

straßen, *kaznovati*.

straff, *adj.* napet, strumen.

straflosigfeit, *f.* nekaznjenost.

strahlen, *f.* *šralen*.

Strahow, Stragov — premonstranski
 samostan v Pragi.

Straſonic, Strakonice (*pl.*) — mesto
 na južnem Češkem.

Straſoniger, *adj.* strakoniški.

Stral, *m.*, *pl.* -en, strela, žarek, trak;
 curek.

stralen, *blščati, lesketati se, sijati*.

Stralen-glanz, *m.* lesk.

Strän (*Strähn*), *m.*, *pl.* -e; (*a.* Stränge,
f., *pl.* -n), predeno, (štrena).

Strand, *m.*, *gen.* -es, (morski) breg,
 kraj; prod, sipina, peščina; auf den
 Str. gerathen, *na sipino naleteti*.

Strand-bezirk, *m.* *pobrežni okraj*.

stranden, *pf.* *m.* *jein*, *na prod vvesti se*;
 razbiti se.

Strang, *m.*, *pl.* Stränge, *verv f.*

Strand — norveški otok.

Straße, *f.* cesta; ulica; seine Str. gehen,
 po svojej poti iti.

Straßen-cde, *f.* *ogál ceste*.

Straßen-foth, *m.* *cestno blato*.

Straßen-räuber, *m.* *razbojnik, tolovaj*.

sträuben, *ježiti, sersiti*; sich *št.*, *upi-*
rati se.

Strauch, *m.*, *pl.* Sträucher (*a.* Sträucher),
 germ.

strauchartig, *adj.* *razraščen, košat*.

Strauß, *m.*, *pl.* Sträube, šop, šopek.

Strauß, *m.*, *pl.* -e, (ptica) noj, štruc.

Strauß-feber, *f.* *nojevo pero*.

streben, *prizadevati si, gnati se, pope-*
njati se, vpirati se, gibati se, hrepe-
neti; einem nach dem Leben št., *komu*
po življenji streči; die Zweige *št.* *auf*
zur Höhe, veje se kvišku vzpenjajo;
 — *vbs. n.* *prizadevanje, trud*.

Strecke, *f.* *prostor, kos, daljava; eine*
Str. Wegeš, kos poti; nekoliko kora-
kov; eine weite Str. schwimmen, daleč
plavati.

strecken, *raztegniti; moliti; sich št.*, *raz-*
tezati se; zu Boden št., *na tla po-*
dreti; lang gestreckt, raztegnjen; vor-
wärts gestreckt, naprej pomoljen.

Streich, *m.*, *pl.* -e, udarec, mah; rana.
 streicheln, *gladiti, božati*.

streichen — *strič*; *gestrichen* —; *pf.* m. haben, plaziti, dergniti; *poderniti*, namazati; vom Schwanz nach dem Kopfe *str.*, od repa proti glavi gladiti; — *pf.* m. sein, pihati, vleči, leteti; vleči se, vlačiti se.

Streif, *m.*, *pl.* -e, *od.* Streifen, *m.*, *pl.* = *sg.* proga; kos, pas.

Streife, *f.* ogledni pohod, lov.

streifen; *pf.* m. sein, derkniti, plazniti, švigniti; švigati, hoditi, vlačiti se; — *pf.* m. haben, einen *od.* etwas, oplazniti; oprasniti; zderzniti, sneti, smukniti, zmuzniti; an eine Sache *str.*, zadevati *a.* dotikati se česa, stikati se s čim.

Streif-zug, *m.* (ogledni) pohod; vpad.

Streit, *m.*, *pl.* -e, *prepir*, *razpor*; *svara*, boj; *Str.* bekommen, zbesediti se.

streitbar, *adj.* hraber.

streiten — *stritt*; *habe gestritten* —, *od.* sich *str.*, *prepirati* se; *skregati* se; *pravdati* se, *potegovati* se, *viti* se; *bojevati* se. [vojak.]

Streiter, *m.*, *pl.* = *sg.* bojevavec, borivec, *streitjuchtig*, *adj.* *prepirljiv*.

streng, *adj.* strog, hud, oster, natančen; *str.* Kälte, hud mraz.

Strenge, *f.* strogost, hudota, ostrom; *Str.* des Winters, hud mraz.

Streu, *f.* stelja, nastilja; postelja.

streuen, *slati*, *trositi*, *razsipati*; *vsejati*.

Strich, *m.*, *pl.* -e, *vlak*, črta; *a.* = *Erds-trich*; — *Strichlein*, *n.* čertica.

Strick, *m.*, *pl.* -e, *konopec*, *prevozda*; *verv f.*

Stroh, *n.*, *gen.* -es, *slama*.

Stroh-dach, *n.* *slamnata streha*.

Stroh-halm, *m.* *slamnata bilka*, *slamica*.

Stroh-hut, *m.* *slamnik*.

Stroh-lager, *n.* *slamnata postelja*.

Stroh-sack, *m.* *slamnica*.

Stroh-wisch, *m.*, *pl.* -e, *slamnata metlica*.

Strom, *m.*, *pl.* *Ströme*, *reka*; *tok*, *ploha*.

stromabwärts, *adv.* *za vodo*, *za reko*.

stromaufwärts, *adv.* *proti vodi*.

Strom-bett, *n.* *struga*.

Stromenge, *f.* *ožina a.* *soteska reke*.

stromen, *pf.* m. haben *u.* sein (*vgl.* fliegen), teči; *vreti*; — *pf.* m. haben, točiti, izlivati. [reke.]

Stromtheilung, *f.* *deljenje a.* *krojenje*

Strömung, *f.* *tok*, *drenje*.

stromweise, *adv.* *curkoma*, *tokoma*.

Strudel, *m.*, *pl.* = *sg.* *tomún*; *vertinec*.

Strumpf, *m.*, *pl.* *Strümpfe*, *nogavica*.

struppig, *adj.* *zmeršen*, *kuštrav*.

Stube, *f.* *izba*; — *Stübchen*, *Stüblein*, *n.*

izbica.

Stuben-thür, *f.* *izbine duri*.

Stuben-vogel, *m.* *pohišni ptič*.

Stüd, *n.*, *pl.* -e, *kos*, *kosec*; *reč f.*; *delo*;

St. Kleidung, *oblačilo*; 20 *St.* Schafe,

20 *glav (a. repov) ovac*; 3 *St.* Eichen,

trije *želodi*; ein 24kreuzer-St., *štiri-*

indvajsetica; ein *gutes St.* Weget,

precej daleč proč; — *Stüddchen*, *Stüd-*

lein, *n.* *kosec*, *kosček*.

Studien (*pl.*), *učenje*; *šole (pl.)*; *nach*

vollendeten St., *po doveršenih šolah*.

studieren, *učiti* se, *študirati*, *premišlje-*

vati.

Stufe, *f.* *stopnja*; *stopnjica*.

Stuhl, *m.*, *pl.* *Stühle*, *stolica*, *stolec*,

stol; — *Stühlchen*, *n.* *stoliček*.

stumm, *adj.* *nem*, *mutast*.

Stümper, *m.*, *pl.* = *sg.* *budavec*, *moj-*

ster skaza.

Stumpf, *m.*, *pl.* *Stümpfe*, *okernjak*,

štor; *mit St. und Stiel*, *s korenino*;

čisto.

Stunde, *f.* *ura*; — *Stündchen*, *n.* *urica*.

Stundenanzeiger, *m.*, *pl.* = *sg.* *urokaz*.

stundenlang, *adj.* *uro a.* *ure dolg*.

Sturm, *m.*, *pl.* *Stürme*, *vihar*, *huda*

ura; *naskok*.

stürmen, *virati*, *razsajati*; *naskočiti*;

es st., *vihar razsaja*; — *pf.* m. sein,

buriti, *vihirati*, *veršati*, *veršeti (kam)*.

stürmisch, *adj.* *buren*, *viharen*.

stürmschnell, *adj.* *hiter* *ko piš*.

Sturmwind, *m.* *vihar*, *piš*.

stürzen, *zverniti*, *pahniti*, *zavaliti*; *die*

Republik st., *ljudsko vlado izpod-*

riniti; *sich st.*, *zagnati* se, *skočiti*; —

pf. m. sein, *zverniti* se, *pasti*, *vreči*

se, *planiti*; *auf's Knie st.*, *na kolena*

pasti.

Stütze, *f.* *podpora*.

stützen, *pristriči*; *ostermeti*, *osupniti*.

stützen, *podpreti*, *opreti*, *podpirati*.

suchen, *iskati*; *gledati*, *skušati*; *nach*

etwas f., *iskati česa*; — *vbs.* n. *is-*

kanje. [klon.]

Süd-abhang, *m.* *južna stran*, *južni po-*

Südamerika, *južna Amerika*.

Sudan — *dežela zalegajoča* *skorej 1/6*

vse notranje Afrike.

südasiatisch, *adj.* *južnoazijski*.

Süddeutschland, *južna Nemčija*.

Süden, *m.*, *gen.* -s, jug.
 Südeuropa, južna Evropa.
 Süd-land, *n.* južna dežela.
 südlich, *adj.* južen, poldneven.
 Süd-osten, *m.* jugovzhod.
 südöstlich, *adj.* jugovzhoden.
 Südsee, *f.* južno morje.
 Südsee-insel, *f.* južnomorski otok. [čan.
 Südsee-insulaner, *m.* južnomorski oto-
 Süd-theil, *m.* južni del.
 südwärts, *adv.* proti jugu.
 südwestlich, *adj.* jugozapaden; proti
 jugozapadu.
 Sühnungs-geſchent, *n.* spravno darilo.
 Sultan, *m.*, *pl.* -e, sultan (= turški
 vladar).
 Sultan-kaſſee, *m.* sultanska kava.
 Summe, *f.* znesek, ſuma; denarji (*pl.*);
 ich bitte um eine S. von 20 fl., prosim
 za 20 gld. denarja.
 ſummen, žužati (žužim), brenčati, ber-
 neti; — *vbs. n.* brenčanje. [čvir.
 Sumpf, *m.*, *pl.* Sümpfe, mlakuža, mo-
 Sumpffläche, *f.* močvirna planjava.
 ſumpfig, *adj.* močviren.
 Sünde, *f.* greh.
 Sünden-feld, *m.* grešno plačilo.
 Sünder, *m.*, *pl.* = *sg.* grešnik.
 Sündfluth, *f.* vesolni potop.
 Suppe, *f.* juha, polivka.
 süß, *adj.* sladak; ljubezniv.
 Süßigkeit, *f.* sladkost; ljubeznivost.
 Swatopluſ — knez velikomoravski.
 Symbol, *n.*, *pl.* -e, podoba; znamenje.
 Syrakus, Sirakuze (*pl.*) — naj večje
 in naj bogateje mesto v Sicilii, se-
 zidano l. 735 pr. Kr.
 Syrakusaner, *m.*, *pl.* = *sg.* Sirakuzan.
 Syrien, Sirija — dežela proti severu
 od Palestine.
 ſyriſch, *adj.* sirijski.
 Syrup, *m.*, *gen.* -s, sirop.

T.

Tabakſpfeife, *f.* pipa, lula.
 tadeln, grajati; — *vbs. n.* grajanje.
 tadellos, *adj.* brez pogrška; brezhiben.
 Tafel, *f.*, *pl.* -n, deska, tabla; miza.
 Tafelform, *f.* podoba table.
 Tag, *m.*, *pl.* -e, dan; T. und Nacht,
 noč in dan; in den T. hinein leben,
 tje v en dan živeti; Tagſ zuvor,
 poprejšnji dan.

tagelang, *adv.* po celi dan, cele dni.
 Tages-arbeit, *f.* dnevno delo.
 Tages-geſchäft, *n.* dnevno opravilo;
 vsakdanje opravilo.
 Tageshiße, *f.* podnevna vročina.
 Tages-lauf, *m.* tek dneva.
 Tages-licht, *n.* dnevna svetloba, dan;
 ich bekomme das T. nie wieder zu ſehen,
 ne ugledam več belega dne.
 Tagesſtunde, *f.* dnevna ura.
 Tages-zeit, *f.* dnevni čas.
 Tage-werk, *n.* (dnevno) delo.
 Taggleiche, *f.* enakodnevje; zur Tag-
 und Nachtgleiche, ob času, ko sta
 noč in dan jednaka.
 täglich, *adj.* vsakdanji; — *adv.* vsak dan.
 tagtäglich, *adv.* vsak dan; dan za dnevom.
 Tag-zeit, *f.* dnevni čas.
 Tag, *m.*, *gen.* -es, loj.
 Tand, *m.*, *gen.* -es, norčija, igrača.
 Tanne, *f.* jelka, hvoja.
 tannen, *adj.* jelov.
 Tannen - balken, *m.* jelovo bruno;
 — baum, *m.* jelka, hvoja; — ſamen, *m.*
 jelovo seme; — walz, *m.* jelov gozd;
 — zapfen, *m.* j. česarek.
 Tanz, *m.*, *pl.* Tänze, ples.
 Tanz-bär, *m.* medved plesavec.
 tanzen, plesati; tanzend, plešoč; —
vbs. n. plesanje.
 Tänzer, *m.*, *pl.* = *sg.* plesavec.
 Tänzerin, *f.*, *pl.* -nen, plesavka. [telj.
 Tanz-meister, *m.* plesni učitelj a. vodi-
 tapfer, *adj.* hraber, junaški.
 Tapferkeit, *f.* hrabrost, junaštvo.
 tappen, tipati; tavati.
 Tartare (= Tatar), *m.*, *pl.* -n, Tatar.
 Taſche, *f.* žep, mavha.
 Taſchen-uhr, *f.* žepna ura.
 Taſſe, *f.* ſalica, ſkudela.
 taſten, tipati, ſlatati.
 Tatar, *m.*, *pl.* -en, Tatar.
 Tataren-hand, *f.* tatarska roka.
 Tatarenmacht, *f.* tatarska moč.
 tatariſch, *adj.* tatarski.
 Tatar-Khan, *m.*, *pl.* -e, tatarski kan a.
 poglavar.
 Taſe, *f.* lapa, ſapa, (taca).
 Tau, *n.*, *pl.* -e, verv (pri ladji) f.
 taub, *adj.* gluh; prazen, piſkav.
 Taube, *f.* golob; — Täubchen, *n.* go-
 lobček.
 Tauben-ei, *n.* golobje jajce.
 Tauben-hauſ, *n.* golobjnjak.
 Tauben-ſchlag, *m.* golobjnjak.

tauchen, potopiti, pomočiti (kaj v vodo);
 — tauchen, *od. f. t.*, (pod vodo) spu-
 stiti se *a.* smukniti, potopiti se.
 Taucher, *m.*, *pl.* = *sg.* potapljavec.
 Taufe, *f.* kerst.
 taufen, kerstiti. [kum.
 Tauf-zeuge, *m.* kerstna priča, boter,
 taugen, za rabo biti; pripraven biti,
 služiti; prileči se; biti za (kaj); ničtš
t., za nič biti.
 tauglich, *adj.* pripraven, sposoben.
 täufchen, motiti, slepiti, varati, preva-
 rati, premotiti; — täufchend nach-
 ahmen, premotljivo posnemati *a.*
 oponašati.
 Taufend, *n.*, *pl.* -e, tisoč *f.*
 Tau-werk, *n.* vervi (*pl.*) *f.*
 Teich, *m.*, *pl.* -e, ribnjak.
 Teinfirche, *f.* Tinska cerkev — na staro-
 mestnem tergu v Prazi. [pelj.
 Tempel, *m.*, *pl.* = *sg.* božji hram, tem-
 Tempel-berg, *m.* hramski hrib; Athens
T., atenski višegrad.
 Teneboš, — otok, miljo od trojanskega
 brega.
 Tenne, *f.* gumno.
 Teppich, *m.*, *pl.* -e, prestralo, sag.
 Terpentin, *m.*, *pl.* -e, trepetin. [olje.
 Terpentin-öhl, (*od.* — öl), *n.* trepetinovo
 Terrasse, *f.* gomila, gred (iz persti) *f.*;
 terasa; Brühl'sche *T.*, Brühllova gr.,
 po bivšem saksonskem ministru tako
 imenovana.
 Testament, *n.*, *pl.* -e, oporoka, zadnje
 sporočilo; altes *T.*, stari zakon.
 Teufel, *m.*, *pl.* = *sg.* hudič, vrag.
 Thal, *n.*, *pl.* Thäler, dolina, dol.
 Thalebene, *f.* dolina.
 Thaler, *m.*, *pl.* = *sg.* tolar.
 Thal-grund, *m.* dolina.
 Thalsohle, *f.* dno doline, dolina.
 Thal-weg, *m.* pot po dolini.
 That, *f.*, *pl.* -en, djanje, delo, čin; in
 der *Th.*, v resnici, v isto.
 Thäter, *f.*, *pl.* = *sg.* činitelj; *Th.* (des
 Wortes), spolnovavec.
 thätig, *adj.* djanski; delaven; rastiš
th. sein, neprenehoma delati *a.* tru-
 diti se.
 Thätigkeit, *f.* delavnost, djavnost; der
 Vulkan ist in *Th.*, sopka deluje, bljuje.
 Thau, *m.*, *gen.* -es, rosa.
 thauen, *pf.* m. sein u. haben, tajati se;
 — *pf.* m. haben, tajati; — rosiť.
 Thau-tropfen, *m.* rosna kapljica.

Theater, *n.*, *pl.* = *sg.* gledišče.
 Thebaner, *m.*, *pl.* = *sg.* Tebanec; —
 thebanisch, *adj.* tebanski.
 Theben, Tebe (*pl.*) — glavno mesto v
 Beotii (Boeotia).
 Thee, *m.*, *gen.* -es, čaj.
 Theer, *m.* u. *n.*, *pl.* -e, kotrán, smol-
 njak (*a.* žgana smola).
 Thee-strauch, *m.* čajevec, čajev germ.
 Theil, *m.*, (deloma tudi) *n.*, *pl.* -e, del.
 delež, kos; zu *Th.* werden, v delež
 priti; vsrečiti se; doiti (komu), dano
 biti; zum *Th.*, deloma.
 theilen, deliti, razdeliti; sich in etwas *th.*,
 deliti si kaj; vkup kaj imeti (s kom).
 Theilnahme, *f.* vdeležba; sočutje.
 theil-nehmen*, vdeleževati se, vdele-
 žiti se.
 theils, *adv.* deloma; *th.* — *th.*, deloma —
 deloma (*pa.*).
 Theilung, *f.* delitev.
 theilweise, *adv.* deloma.
 Themistokles, Temistoklej — slavni
 Atenjan.
 Theodor, Bogdan.
 Thermopölä, Termopile (*pl.*) — jako
 ozka soteska med goro „Oeta“ in
 morjem, napoti iz Tesalije v Lokrido.
 Theſpian, Teſpian — prebivavec mesta
 „Thespie“ v Beotii.
 Theſſalien, Tesalija — pokrajina v se-
 verovzhodnem delu Gerčije.
 theuer, *adj.* drag; ljub.
 Thier, *n.*, *pl.* -e, žival *f.*, živina; wildeſ
Th., zver *f.*; — Thierchen, *n.* živalica.
 Thierfamilie, *f.* živalja rodbina.
 thierisch, *adj.* živalski, živinski.
 Thier-reich, *n.* živalstvo.
 Thierwelt, *f.* živalstvo.
 Thomaſ, Tomaž.
 Thon, *m.*, *gen.* -es, glina, il.
 Thor, *m.*, *pl.* -en, bedák, neumnež.
 Thor, *n.*, *pl.* -e, vrata (*pl.*); im *Th.*,
 med vrati.
 Thorheit, *f.* neumnost.
 thöricht, *adj.* neumen, nespameten,
 bedast.
 Thracien, Tracija; — thracisch, *adj.*
 tracijski, traški.
 Thran, *m.*, *gen.* -es, ribja mast.
 Thräne, *f.* solza.
 thränen, solzeti; thränend, solzen.
 thränenſchwer, *adj.* poln solz.
 Thron, *m.*, *pl.* -e, prestol, tron.
 Thronfolge, *f.* nasledstvo (v vladi).

thun — ich thue; that; habe gethan —, storiti, delati, ravnati; opravititi; im Springen hast du etwas gethan, v skakanji si se obnesel; (etwas) thut mir gut, dobro mi dá; daran thäte mir auch gut, tudi meni bi to prav hodilo; thut's ein Zwanziger nicht auch, ali ne bo tudi dvajsetica dosti; — *vbs. n.* djanje; Th. und Treiben, djanje in ravnanje; Th. und Lassen, djanje in nehanje.

Thür, *f., pl. -en*, duri (*pl.*) *f., vrata (pl.)*; unter der Th., na vratih.

Thurm, *m., pl.* Thürme, turen, zvonik.

Thürmer, *m., pl. = sg.* = Thurmwächter

Thurmtreppe, *f.* stolpove stopnice (*pl.*).

Thurm-wächter, *m.* turenski čuvaj.

Thürsteher, *m., pl. = sg.* vratar.

Tiber, *f.* Tibera — glavna reka v Italii, teče skozi Rim.

tief, *adj.* globok, nizek; tiefer Schlaf, terdo spanje; t. Stillschweigen, terdo molčanje; in tiefen Schlaf fallen, terdo zaspati; im t. Walde leben, daleč v gozdu živeti; ins Tiefe, v globočino; — *adv.* globoko, daleč; t. dunkel, zelo temen. [sinji zrak *a.* vzduh.

tiefblau, *adj.* zamolklo višnje; t. Luft,

Tiefe, *f.* globočina, globokost.

Tiefebene, *f.* nižina.

tiefempfunden, *adj.* globoko občuten.

tiefgebräunt, *adj.* močno zagorel.

tiefgerunzelt, *adj.* globoko nagerbančen.

Tief-land, *n.* nižavje.

Tiger, *m., pl. = sg.* tiger.

Tiger-sprung, *m.* tigerji skok.

tilgen, zatreti, iztrebiti; poravnati.

Tinte, *f.* tinta, črnilo.

Tirol, Tirolsko, Tirole (*pl.*); — Tiroler,

m., pl. = sg. Tirolec.

Tisch, *m., pl. -e*, miza.

Tischler, *m., pl. = sg.* mizar, stolar.

titulieren, nazivati. [hrup.

toben, razsajati; — *vbs. n.* razsajanje,

Tochter, *f., pl.* Töchter, hči; — Töchter-

chen, Töchterlein, *n.* hčerka.

Tod, *m., gen. -es*, smert *f.*; ich bin des T.,

mertev sem, zgrubljen sem.

Todaustragen, *vbs. n.* iznašanje smerti.

todbringend, *adj.* smertonosen.

Todes-engel, *m.* angelj smerti.

Todes-fall, *m.* umretje, smert *f.*

Todes-gefahr, *f.* smertna nevarnost.

Todesmacht, *f.* smertna moč.

Todes-traum, *m.* smertni san.

Todes-urtheil, *n.* obsojenje k smerti.

Todesverachtung, *f.* nebriganje za smert, zasmehovanje smerti. [žnik.

Tod-feind, *m.* naglavni *a.* zakleti sovra-

todt, *adj.* mertev; der T., merlič, mertvec.

tödten, umoriti.

Todten-bett, *n.* smertna postelja.

Todtenhemdchen, *n., gen. -s*, mertvaška srajčica.

Todten-kleid, *n.* mertvaška obleka.

Todten-richter, *m.* merliški sodnik.

Todten-sonntag, *m.* tiha nedelja.

Todtenstille, *f.* grobna tihota.

tödtlich, *adj.* smerten, smertonosen.

todt-schlagen*, ubiti.

toll, *adj.* nor; stekel; razkačen.

Tollheit, *f.* steklost.

Tollkirsche, *f.* volčja črešnja, páskvica.

Ton, *m., pl.* Töne, glas, zvok, zvuk;

keinen T. von sich geben, ne ogla-

siti se.

Ton, Töni, = Anton.

tönen, doneti, zveneti, žveneti, bobneti,

glasiti se, peti, oglasiti se.

Tonne, *f.* lajta, bečev *f.*, sod.

Topp, *m., pl.* Töpfe, lonec, pisker; —

Töpfchen, *n.* lonček.

topp! plosk (z roko)! veljá!

Torf, *m., gen. -es*, šota.

tosen, bobneti, šumeti, bučati; — *vbs. n.*

bobnenje, šumenje.

Tower — terdni grad v Londonu.

traben, *pf. m.* sein u. haben (vgl. fliegen),

drepati, dirjati; hoditi.

Tracht, *f., pl.* Trachten, noša.

trachten, gledati, prizadevati si; nach

etwas tr., streči po čem, hrepeneti.

träge, *adj.* len.

tragen — trägt; trug; habe getragen —,

nesti, nositi; imeti; prenašati, pre-

stati; Frucht tr., sad roditi; ich bringe

etwas getragen, prinesem kaj; an

sich tr., na sebi imeti; — *vbs. n.* no-

šenje, nošnja.

Träger, *m., pl. = sg.* nosec.

Trägheit, *f.* lenoba.

Trag-lohn, *m.* nošnina. [sever.

Tramontana, *f.* (= Nordwind), gorenc.

Trant, *m., gen. -es*, pijača, pilo.

tränken, napojiti, napajati.

Tränklein, *n.* pijača.

Transport, *m., gen. -es*, prevoz, vožnja.

Trapezunt — primorsko mesto v vzhod-

nej strani Ponta.

Trappe, *m., pl. -n*, droplja.

Traube, f. grozd.

traubenförmig, adj. grozdast.

traubenweise, adv. v grozdcih.

trauen, einem, zaupati, verujeti; auf etwas tr., zanašati se na kaj, zaupati v kaj.

Trauer, f. žalost, žalovanje.

trauern, žalovati; trauernd, žalujoč; — vbs. n. žalovanje.

traulich, adj. zaupljiv; prijazen.

Traum, m., pl. Träume, san (gen. sna); sanje (pl.).

träumen, sanjati; zdi se mi.

traumlos, adj. brez sanj.

traurig, adj. žalosten; otožen.

treffen — trifft; traf; habe getroffen —, zadeti; uganiti; naiti, dobiti; delati, stvariti; sich tr., srečati se; zgoditi se; Anstalten zu etwas tr., priprave delati k čemu; Silberbergwerke trifft man, sroberne jame se nahajajo.

Treffen, n., pl. = sg. bitka, bitev *f.*

treffend, adv. zelo primerno, točno.

trefflich, adj. izvrsten, jako dober.

treiben — trieb; habe getrieben —, gnati, goniti; pognati, zapoditi; pečati se; opravljati; Blätter tr., listje pognati; ein Handwerk tr., rokodelstvo gnati; Rünste tr., umetniše vganjati; Landbau tr., s poljedelstvom pečati se; das Abhaspeln wird in Fabriken getrieben, odmotavanje se godi v tovarnah; wie tr. es die andern, kaj počenjajo a. vganjajo drugi; mit einem Spott und Spiel tr., norce (pl. m.) (burke) vganjati s kom; — vbs. n. djanje, vganjanje, (s. a. Thun); bunteš *Tr.*, razsajanje.

Treiber, m., pl. = sg. gonjač.

Treib-jagd, f. gonja.

trennen, ločiti; deliti; prati (porjem), parati; getrennt, ločen, oddaljen.

Trennung, f. ločitev. [(Stenge).

Treppe, f. stopnjice (pl.), gredi (pl.) *f.*

treten — trittst; trat; getreten —; pf. m. sein, stopiti (kam); bei Seite tr., na stran stopiti; in den Besitz tr., v posest vzeti; aus den Ufern tr., čez bregove stopiti a. udariti; — pf. m. haben, stopati (kodi a. po čem), tep-tati; einen Stein unter den Fuß tr., pohoditi kamen; den Reiß aus dem Stroh tr., laško pšeno izmeti a. meti.

tren, adj. veren, zvest.

Treue, f. vernost, zvestoba.

treuherzig, adj. odkritoserčen, zaupen.

treulich, adv. zvesto, verno.

treulos, adj. nezvest, brezvesten.

Treulosigkeit, f. nezvestoba. [rožek.

Triangel, m., pl. = sg. trivogelnik, tri-

Tribun, m., gen. -s, pl. -en, tribún, (ljudski zavetnik).

Tribut, m., pl. -e, davek, dača, namèt.

Trichter, m., pl. = sg. liv, lijek. [ben-

trichterförmig, adj. livkast, livu podo-

Trieb, m., pl. -e, kal, berst, mladika; — nagon, želja.

trieben — troß u. triefte; habe getroß-

fen u. getrieft —, eurenti, kapati; ich

tr. von Schweiß, pot od mene kaplje.

Trief, Terst.

trinken — tranf; habe getrunken —, piti.

trinkbar, adj. piten; za piti.

Trink-geßüß, n. pitna posoda.

Tritt, m., pl. -e, stopinja, korak; lang-

samen Drittes, počasi stopaje.

Triumph, m., pl. -e, slavni sprevod; veliko veselje.

Triumph-bogen, m. slavalók.

triumphieren, slavni sprevod obhajati; od veselja poskakovati, ukati.

Triumph-zug, m. slavni sprevod.

trochen, adj. suh; — s. a. feßen.

Trockenheit, f. suhota. [se, vsahniti.

trocknen, sušiti; — pf. m. sein, posušiti

Trog, m., pl. Tröge, korito, ničko (pl.).

Trojaner, m., pl. = sg. Trojanec; —

trojanisch, adj. trojanski.

Trommel, f., pl. -n, boben; T. schla-

gen, na boben biti, bobnati.

Trommel-ton, m. glas bobna, bobnanje.

Trompete, f. trobenta, troba.

Trompeten-ton, m. glas trobente.

Tropen-land, n. medpovratna a. tro-

pična dežela.

tropisch, adj. tropičen; ob ravniku.

Tropf, m., pl. Tröpfe, bedák.

Tropfen, m., pl. = sg. kaplja, kanec.

Trost, m., gen. -es, tolažba, vteha.

trösten, tolažiti, potolažiti.

trostlos, adj. nevtolažljiv, brez tolažbe.

Trog, m., gen. -es, upor, terma, svoje-

glavnost.

troß, praep. z gen. in dat., vkljub; — z dat., kakor.

troßdem, adv. vkljub temu, ondar; —

conj. kakor, akoravno.

trogen, kljubati, soperstavljati se; ne bati se; šopiriti se.

trogig, *adj.* uporen, sverép, termast; temen; — *adv.* uporno, serpo, terdovratno; kurz und fr., ob kratkem in serpo.

trübe, *adj.* kalen, moten; mežav; oblačen; žalosten, britek.

trüben, *kaliti*, motiti, skaliti; temniti.

trübselig, *adj.* nadložen, žalosten.

trügen — trog; habe getrogen —, prevarati, preslepiti.

trügerisch, *adj.* goljufen, mamljiv.

Trümmer (*pl.*), razvaline (*pl.*); in Tr. gehen, razpasti. [pijača.

Trunk, *m., gen. -es*, požirek; pitje.

Truppe, *f.* tropa; — die Truppen (*pl.*), vojska, vojaki (*pl.*).

Truppenkolonne, *f.* vojaško kerdelo, voj.

Tschuttora, *f.* čutora.

Tuch, *n., pl. Tücher*, sukno; ruta; —

Tüchlein, *n.* rutica.

tüchtig, *adj.* berdák, izdaten, močán; t. zu etwas, sposoben, pripraven.

Tüde, *f.* potuhnjenost, lokavost, hudobnost.

tüdisch, *adj.* potuhnjen.

Tugend, *f., pl. -en*, krepost, čednost; dobra lastnost, lepa navada.

tugendhaft, *adj.* kreposten, pobožen.

tulipane, *f.* (= Tulpe), tulpa.

tummeln, goniti, poditi, sukati, viti.

Tümpel, *m., pl. = sg.* (tomf), tomún, kal.

Tunis — kraj in mesto v severnej Afriki.

Tunguse, *m., pl. -n*, Tungús; — T. so kočujoč narod mongolskega plemena v Sibirii.

Türke, *m., pl. -n*, Turek.

Türkenpeife, *f.* turška lula a. pipa.

türkisch, *adj.* turški.

Turnier, *n., pl. -e*, turnáj, vitežka igra.

Tusch, *m., pl. -e*, zatrob (v poslavljenje);

T. der Trompeten, trobentanje; T. blasen, v pozdrav trobiti.

Tyrann, *m., pl. -en*, samovladar, nasilnik; trinog, kervolok.

Tyrol, Tyroler, *f.* Tirol.

Tyros — najslavnejše mesto v Fenicii.

II.

übel, *adj.* zel, slab, hud, neprijeten; üb. nehmen, za zlo vzeti; üb. gehen, slabo goditi se a. iti; — *subst. n., pl. = sg.* zlo, hudo; napaka.

üben, vaditi; izverševati, delati, skazovati; Manche üb. an einem, mašečvati se nad kom.

über, *praep. z dat. in acc.*, nad; črez; po, na; o; über Mitten hinaus, daleč zunej Aten; — v ločljivih glagolskih *compos.* = črez, v neločljivih = pre —.

überall, *adv.* povsodi.

überaus, *adv.* neizmerno, silno, nenavadno; üb. schön, sprelep.

überblicken, pregledati.

überbürden, preobložiti.

überdecken, pregerniti, pokriti.

überdies, *adv.* verh tega.

übereilen, prehiteti; prenaglit.

übereinander, *adv.* jeden nad drugim,

jeden nad drugoga; vzkriž.

Überfahrt, *f.* prevoz.

Überfahrts-ort, *m.* brod.

Überfall, *m.* napad.

über-fallen*, napasti, napadati; planiti (nad koga); obiti. [prekipeti.

über-fließen*, *pf. m.* jein, črez kipeti;

über-flügeln, prehiteti; prekositi; (den

Feind) üb. zajeti, prestreči. [janje.

Überfluß, *m., gen. -es*, obilnost, osta-

über-flüßig, *adj.* obil, preobil; od več.

Überführung, *f.* prevod; prevoz.

Übergang, *m.* prehod.

über-geben*, izročiti, oddati.

über-gehen*, preiti (kaj); — über-gehen*,

pf. m. jein, črez iti, preiti, presto-

piti, uskočiti (k komu).

über-gießen*, politi; — über-gießen*,

preliti, pretočiti; črez (kaj) zlit.

übergläulich, *adj.* presrečen.

Übergoldung, *f.* pozlačenje.

überhängend, *adj.* črez viseč a. moleč.

überhaupt, *adv.* sploh, v obče; z jedno besedo.

überirridisch, *adj.* nadzemeljski.

überkleiden, prevleči, obleči.

über-kommen*, *pf. m.* haben, dobiti;

obiti; der Schlaf üb. mich, spanec me

obide, zadremljem; — über-kommen*,

pf. m. jein, črez a. prek prit.

über-laffen*, prepustiti.

über-laufen*, spreleteti; es üb. ihn fast,

groza ga spreleti; — über-laufen*,

pf. m. jein, črez steči a. zleteti; usko-

čiti.

Überläufer, *m., pl. = sg.* prebežnik, uskok.

überlegen, premisliti, premišljevati.

überlegen, *adj.* močnejši, večji; einem üb.

jein, koga prekositi; kos biti komu.

überliefern, izporočiti; izročiti.
 Überlieferung, *f.* izporočitev, izročilo.
 Übermacht, *f.* večja moč.
 übermahlen, premalati.
 übermäßig, *adj.* nadmeren, preobilen,
 presilen; — *adv.* preveč, nad moč.
 über-muth, *m.* prevzetnost.
 übermüthig, *adj.* prevzetan.
 übernachten, prenočiti, prenočevati.
 über-nehmen*, prevzeti, sprejeti.
 überragen, *v* velikosti preseči *a.* pre-
 kositi; — über-ragen, ven moleti *a.*
 šerleti.
 über-raſchen, prehiteti, prenageliti; pre-
 streči, zasačiti; osupniti; über-raſcht
 werden, osupnėti, ostermeti; — über-
 raſchend, *adj.* nepričakovan, čaroben.
 überreden, pregovoriti. [zgovornost.
 überredungskraft, *f.* pregovorivnost,
 überreichen, podati.
 über-reſt, *m.* ostanek.
 überſehen, obsejati. [črez gledati.
 überſchauen, pregledati; — über-ſchauen,
 über-ſchiffen, *pf.* *m.* ſein, črez prepeljati
 se, prepluti; — überſchiffen, (*pf.* *m.*
 haben), prepeljati; prebroditi (*s* čol-
 nom).
 über-ſchreiben*, preupiti. [preseči.
 über-ſchreiben*, prekoračiti; prestopiti;
 überſchwemmen, zatopiti, poplaviti;
 razliti se (*kodi*).
 überſeeiſch, *adj.* zamorski, prekomorski.
 über-ſehen*, pregledati, videti; prezreti,
 zgrešiti; daſß Hauß iſt zu ſieb, hiša
 je vidna.
 überſetzen, prestaviti, presaditi; — über-
 ſetzen, črez spraviti, prenesti, pre-
 peljati; črez skočiti; *pf.* *m.* ſein, črez
 (vodo) pluti, prepluti kam.
 überſpißen, prebrizgniti; kropiti.
 über-ſtehen*, preſtati (*kaj*).
 über-ſteigen*, prelezti, prekoračiti; pre-
 segati.
 überſteigung, *f.* prestop, prelaz, prehod.
 über-tragen*, prenesti, izročiti.
 über-tréffen*, preseči, prekositi.
 über-wachſen*, prerasti, zarasti.
 überwältigen, premoči, prevladati,
 vstrahovati.
 über-winden*, premagati, premoči.
 überzählen, prešteti.
 überzeugen, prepričati, vveriti.
 über-ziehen*, prevleči; kriti; überzogen,
 prevlečen; oblačen.
 über-zug, *m.* prevleka; skorja.

übrig, *adj.* ostal, drug; eſß iſt ü., ostalo
 je; ü. bleiben, ostati; im übrigen, za
 drugo; drug.
 übrigenſ, *adv.* in *conj.* za drugo; pa,
 ſicer; verh tega.
 Übung, *f.* vaja.
 Übungs-platz, *m.* vadiſče.
 Uſer, *n.*, *pl.* = *sg.* breg.
 Uſerrichtung, *f.* mer (*f.*) *a.* lega brega.
 Uſerſtelle, *f.* kraj *a.* mesto na bregu.
 Uſr, *f.*, *pl.* -en, ura.
 Uſrmacher, *m.*, *pl.* = *sg.* urar.
 Uſrmacherei, *f.* urarstvo.
 Uſm — mesto na Bavarskem.
 Uſme, *f.* brest (*m*).
 um, *praep.* *z* acc., okoli, okrog; o, ob;
 po; za; — um - wiſſen, *praep.* *z* gen.,
 za voljo, zarad; um Gotteſ w., za
 božjo voljo; um deiner Schwachheit
 w., zavoljo tvoje slabosti; — um zu,
conj. da.
 umarmen, objeti, objemati.
 Umarmung, *f.* objetje.
 Umblid, *m.*, *gen.* -eſ, razgled.
 um-bliden, ozreti se, ogledati se.
 um-bringen*, umoriti, ubiti.
 um-drehen, oberniti, zasukati; den Haß
 u., vrat zaviti.
 umſcheln, opihljavati, pihljati.
 Umſang, *m.* obseg, obód, okrožje; im
 U. haben, obsegati.
 um-fängen*, obseči, objeti; vom Schlafe
 u., *v* spanje zaziban.
 umſangreich, *adj.* obširen.
 umſaſſen, obseči, objeti; obsegati, okle-
 pati; — umſaſſend, *adj.* obširen, ob-
 sežen. [tati okoli česa.
 um-fliegen*, etvaſ, obletavati kaj, le-
 um-fließen*, etvaſ, obtekati kaj, teči
 okrog česa; von leuchtendem Ge-
 wande umfloſſen, *v* svitlem oblačilu.
 Umgang, *m.* občenje, družba, prijatelj-
 stvo; mit einem U. haben, pečati se
 s kom, njegov tovariſ biti.
 um-geben*, obdati, obdajati; ſtati
 (okrog česa); — um-geben*, okoli
 dati (*komu* kaj).
 Umgebung, *f.* okolica; ſpremljevalci
 (*pl.*), okolci (*pl.*).
 umgegen, *f.* okolica.
 um-gehen*; *pf.* *m.* ſein, pečati se, dru-
 žiti se (*s* kom); ravnati s kom, ži-
 veti; ich kann mit dem Meſſer u.,
 znam nož rabiti; — um-géhen*, *pf.*
 m. haben, obiti.

umgekehrt, *adj.* nasproten; na robe obernjen; — *adv.* nasproti, na robe, napak.

umgränzt, *adj.* obmejen; — *ſ. a.* Umriß. umgrünen, einen, zeleneti okrog koga, z zelenjem obdajati ga.

um-hauen*, posekati; — um-hauen*, oklestiti, obsekati.

umher, *adv.* okoli, okrog.

umher-blicken, okrog gledati *a.* ozreti se.

umher-führen, okoli voditi; *o.* voziti.

umher-gehen*, *pf.* m. sein, okoli hoditi.

umher-irren, *pf.* m. sein, okoli bloditi *a.* tavati.

umher-klettern, okoli plezati; — *vb.* n. okoliplezanje.

umher-laufen*, *pf.* m. sein, okrog tekati *a.* letati. [tovati.

umher-reisen, *pf.* m. sein, (okoli) popotumher-schauern, okoli gledati *a.* ozirati se. [gati.

umher-schweifen, *pf.* m. sein, (okoli) herumher-sehen*, okoli videti; *o.* gledati.

umher-springen*, okoli skakati; tanzend u., okrog plesati.

umher-gehen*, okoli stati.

umher-streichen*, *pf.* m. sein, okrog hoditi, *o.* vlačiti se.

umher-streifen, *pf.* m. sein, okrog hoditi.

umher-tanzen, okrog plesati.

umher-wandeln, *pf.* m. sein, okoli hoditi, sprehajati se.

umher-wandern, okrog omahovati, okoli tavati.

umher-werfen*, okrog premetovati.

umher-ziehen*, okrog vlačiti; — *pf.* m. sein, okrog hoditi, *o.* vlačiti se; — *vb.* n. pohajanje, klatenje.

umhüllen, zaviti, zakriti, obdati.

um-fehren, oberniti (kaj); — *pf.* m. sein, verniti se.

umflammern, etvaš, okleniti se česa, objeti kaj.

um-fommen*, *pf.* m. sein, poginiti.

umfrängen, ovenčati; obdajati.

Um-freis, *m.* obod, okrožje; im U., na okoli. [tavati kaj.

umfreisen, etvaš, letati okoli česa, obleh-Um-lauf, *m.* kroženje, vertenje, tek; im U. sein, krožiti; pripovedovati se.

um-pflügen, preorati, orati.

umrauschen, einen, šumeti *a.* bobneti okoli koga.

um-ringen (*richt. schw.), obstopiti, okleniti, obdati, obdajati.

Um-riß, *m.* očert; okraj, obód, rob; (die Inseln) ließen ihre basaltischen Klippen in flarumgränzten Umrißen erkennen, videli so se svetli robovi njih bazaltovih kleči. [česa.

um-saufen, etvaš, bučati *a.* šumeti okrog um-schatten, obsenčiti, obseniti.

um-schlagen*, zverniti; nazaj zagniti, zavihati; ogerniti; — *pf.* m. sein, preverniti se, prevreči se.

um-schleiern, ogerniti, zakriti.

um-schließen*, okleniti, obdati, oklepati.

um-schlingen*, einen, oviti se okoli koga; opreči, okleniti, oklepati koga; etvaš um-schlungen halten, deržati se (*n.* pr. za grivo).

um-schweben, einen, plavati *a.* zibati se okoli koga, obdajati koga. [kodi.

um-sehen*, sič, ozreti se; ogledati se um-sicht, *f.* sprevidnost.

umsonst, *adv.* zastonj, vzialud.

um-spannen, prepreči; *vb.* n. prepreganje; — um-spannen, obseči.

Um-stand, *m.* okoliščina, stan, zadeva; prigodek, reč *f.*; ohne Umstände, brez obotavljanja; du sollst nicht viel U. mit ihm machen, nikar se veliko ne moti *a.* ne pečaj z njim.

umständlich, *adj.* obširen; siten; — *adv.* nadrobno, skerbno.

um- stehen*, okoli stati; *part.* okoli stoječ; — um- stehen*, einen, obstopiti koga; vstopiti se okrog koga.

um- stellen, prestaviti; — um- stellen, obstaviti, obstopiti. [okoli koga.

um-strömen, einen, obtekati koga, teči um- stürzen, prevrniti, zvrčati; — *pf.* m. sein, zverniti se, prekueniti se.

umtoben, einen, razsajati okrog koga.

um-tragen*, okoli nositi; (die Kinder) umtr., pestovati.

Um-weg, *m.* ovinek; stranpótica.

um-wenden*, oberniti, obračati; verniti se.

um-werfen*, zverniti, prekueniti, podreti, podirati; ogerniti.

um-winden*, oviti; — um-winden*, viti okoli (česa).

umwölken, pooblačiti.

um-ziehen*, ovleči, obdati, opregati; obiti; — um-ziehen, preobleči; *pf.* m. sein, okoli hoditi *a.* iti.

Um-zug, *m.* obhod, sprevod.

unablässig, *adj.* neprestan, veden; — *adv.* neprenehoma.

unabsehbar, *adj.* nepregleden, neizmeren.
 unachtsam, *adj.* nepazen, nemaren; unachtsamer Weise, po nepaznosti.
 unangenehm, *adj.* nenapovedan.
 unangenehm, *adj.* neprijeten.
 unangehörig, *adj.* neznaten, neimeniten, nevažen.
 unartig, *adj.* nečesten, nespodoben; u. Snabe, razposajen a. razuzdan deček.
 unaufhaltbar, *adj.* neuderžen, neodvratljiv.
 unaufhörlich, *adj.* nenehljiv, veden.
 unaufmerksam, *adj.* nepazljiv.
 unbändig, *adj.* nevkrotljiv; nevgnan.
 unbarmherzig, *adj.* nevsmiljen.
 Unbarmherzigkeit, *f.* nevsmiljenost, terdoserčnost.
 unbedekt, *adj.* nepokrit; razkrit.
 unbedeutend, *adj.* nepomenljiv, nevažen, malovreden, malehen.
 unbedingt, *adj.* nepogojen; — *adv.* brez pogoja, nepogojno; vsakakor.
 unbefangen, *adj.* preprost, nezasepljen.
 unbegreiflich, *adj.* nezapopadljiv, nerazumljiv. [nespričan.
 unbegründet, *adj.* brez pravega razloga;
 unbehilflich, *adj.* okoren, nevkreten.
 unbeholfen, *adj.* okoren, nevkreten.
 unbekannt, *adj.* neznani.
 unbefümmert, *adj.* nemarajoč, nezmenivši se; brezskeren; brez skerbi;
 unb. sein um etwas, ne zmeniti a. ne brigati se za kaj.
 unbemerkt, *adj.* neopazen, na skrivaj.
 unbenutzt, *adj.* nepremožen.
 unbequem, *adj.* nepriležen, nepripraven.
 unberührt, *adj.* nedotaknjen.
 unbeschreiblich, *adj.* nepopisljiv.
 Unbestand, *m., gen.-es*, nestanovitnost; minljivost.
 unbeständig, *adj.* nestanoviten, minljiv.
 unbestechlich, *adj.* nepodkopen, nepodmiten.
 unbewacht, *adj.* nečuvan. [maknjen.
 unbeweglich, *adj.* nepremakljiv, nepremovljiv.
 unbewohnbar, *adj.* nepripraven za stanovanje, zapuščen, pust. [bivavec.
 unbewohnt, *adj.* nenaseljen, brez prebivalstva.
 unbezwingbar, *adj.* nepremagljiv.
 Unbill od. Unbild, *f., pl.* Unbilden, krivica; u. der Bitterung, neugodnost, vremenost. [ist unb., to ni prav.
 unbillig, *adj.* nepravičen, krivičen; das Un-dank, *m.* nehvaležnost.

undantbar, *adj.* nehvaležen.
 undeutlich, *adj.* nerazločen.
 unedel, *adj.* neblag, neplemenit; unedel. Metall, nežlahtna a. nedraga kovina.
 Uneigennützigkeit, *f.* nesebičnost, neuzitovnost.
 uneingeladen, *adj.* nepovabljen. [jen.
 uneingeſchränkt, *adj.* neograjen, neomejen.
 uneinig, *adj.* nesložen; u. werden, razpreti se.
 Uneinigkeit, *f.* nesloga, razprtje.
 unendlich, *adj.* brezkončen, neizmeren; inš u., brez konca in kraja.
 unentbehrlich, *adj.* neogibno potreben.
 unentgeltlich, *adj.* brezplačen; brez plačila, zastonj. [den.
 unentschieden, *adj.* nerazsojen; nedolodolovljiv.
 unermesslich, *adj.* neizmeren.
 unermüdet, *adj.* nevtruden; u. thätig, nevtruden. [den.
 unermüdet, *adj.* nevtrudljiv, nevtruden.
 unerforschlich, unerforschlich, *adj.* neizčerp-
 livo, nepotekljivo.
 unerforschlichkeit, *f.* nevstrašljivost.
 unerfütterlich, *adj.* nepretresljivo, neomagljivo.
 unerſchwinglich, *adj.* nedosegljivo, prevelik; die Schuld inš u. treiben, dolg nezmagljivo napeti. [vračljivo.
 unerſeßlich, *adj.* nenadomestljivo, nepo-
 merljivo, *adj.* neprenesljivo, sopern.
 unerwähnt, *adj.* nespomnjen.
 unerwartet, *adj.* nepričakovan.
 Un-fall, *m.* nezgoda, nesreča.
 unfehlbar, *adj.* nezmotljivo; nespodletljivo; gotov.
 unfreundlich, *adj.* neprijazen.
 Un-friede, *m.* nemir, razprtija; — j. a. Friede.
 unfruchtbar, *adj.* nerodovit, neploden.
 Ungarn, Ogersko; — ungariſch, *adj.* ogerski.
 ungeachtet, *adj.* nečislani; — *praep. z gen.*, vkljub; ung. deſſen, pri vsem tem; — *conj.* akoravno, da si.
 ungebildet, *adj.* neomikan.
 ungeheuer, *adj.* neveljen.
 ungebildet, *adj.* nezasepljen.
 ungebraut, *adj.* nežgan.
 Ungehörig, *f.* nespodobnost; biš zur u., nespodobno.
 ungebunden, *adj.* nevezan; neprivezan.
 ungedielt, *adj.* brez poda; neobit.
 Ungeſchuld, *f.* nepotpečljivost; mit u. erwarten, težko čakati.

ungebuldig, *adj.* nepoterpežljiv.
 ungesähr, *adv.* okoli, blizo. (nekako; kakih); von ung., po naključbi.
 Ungeheuer, *n., pl. = sg.* pošast f.
 ungeheuer, *adj.* grozovit, strašen, ogromen, silo velik.
 ungehindert, *adj.* neovert; brez ovire.
 ungehorjam, *m., gen. -s,* nepokornost.
 ungehorjam, *adj.* nepokoren, neposlušen.
 Ungemach, *n., gen. -es,* nezgoda, nadloga.
 ungemain, *adj.* nenavaden, silen.
 ungemessen, *adj.* nezmerjen.
 ungenießbar, *adj.* neužitni.
 ungerecht, *adj.* nepravilen, krivičen.
 Ungerechtfertigkeit, *f.* nepravilnost, krivičnost.
 ungereimt, *adj.* nesoglasen, neumen.
 ungern, *adv.* nerad (*adj.*).
 Ungeschick, *n., gen. -es,* okornost.
 ungeschickt, *adj.* okoren, neroden.
 ungeschlacht, *adj.* surov, okoren.
 ungesehen, *adj.* neviden; — *adv.* nevidoma.
 ungeschellig, *adj.* nedružen, nepriljuden.
 ungestalt, ungestaltet, *adj.* neličen, gerd, pokvekast.
 ungestört, *adj.* nemoten; neskajjen (*n. pr. mir.*) [*sil.*].
 Ungestim, *n. ob. m., gen. -es,* burnost.
 ungestim, *adj.* buren, razburkan.
 ungezund, *adj.* nezdrav.
 ungetheilt, *adj.* nerazdeljen.
 Ungethüm, *n., pl. -e,* pošast f.
 ungetrübt, *adj.* neskajjen.
 ungewiß, *adj.* negotov, nedoločen, neznan, nezanesljiv; u. gehen, omahljivo hoditi, omahovati.
 Ungewitter, *n., pl. = sg.* huda ura, vihar.
 ungewöhnlich, *adj.* nenavaden.
 ungewohnt, *adj.* nenavajen.
 ungezogen, *adj.* neotesan.
 unglücklich, unglücklich, *adj.* neveljaven.
 ungläubig, *adj.* neveren.
 ungläublich, *adj.* neverujeten; bis ins u. steigern, do neverujetnosti povečati.
 ungleich, *adj.* nejednak; različen; — ungleich (*adv.*) weniger, mnogo manj.
 Ungleichheit, *f.* nejednakost; neravnost.
 Unglück, *n., pl. -e,* nesreča.
 unglücklich, *adj.* nesrečen.
 unglücklicherweise, *adv.* po nesreči.
 unglücklich, *adj.* nesrečen. [*nesreča.*]
 Unglücksfall, *m.* nesrečna prigodba,

ungriech, *adj.* = ungarijski.
 unheimlich, *adj.* nedomač, neprijeten.
 unheimlich, *adj.* nedomač, nekako čuden, neprijeten.
 Unhold, *m., pl. -e,* gerdun, pošast f.
 unhold, *adj.* neprijazen, nenaklonjen.
 Uniform, *f., pl. -en,* uniforma.
 Universität, *f., pl. -en,* vseučilišče.
 Unkraut, *n., gen. -es,* plevél.
 unleidig, *adj.* nepreterpljiv; nevoljen.
 Unmaß, *n., gen. -es,* brezmerje; ein U. Zeit, neizmerno časa.
 unmenslich, *adj.* nečloveški.
 unmerklich, *adj.* neznaten, nezapazen, neviden.
 unmittelbar, *adj.* neposreden; — *adv.* naravnost; prav, terdo.
 unmöglich, *adj.* nemogoč; es kann u. einen Vogel geben, ne more biti tiča.
 unmündig, *adj.* negoden, nedoračen.
 Unmuth, *m.* nevolja, gnjev.
 unmuthvoll, *adj.* nevoljen.
 unnütz, *adj.* neraben, nepotreben; za nič, zastoj.
 Unrecht, *n.* krivica.
 unrecht, *adj.* neprav, napačen; — *adv.* ne prav, napak. [*djen.*]
 unregelmäßig, *adj.* nepravilen, nevrreht, *adj.* nezrel.
 unrein, *adj.* nečist, nesnažen.
 unruhig, *adj.* nemiren; buren.
 unruhvoll, *adj.* nemiren.
 unfähig, *adj.* neizrečen. [*telebiti.*]
 unanft, *adj.* nemil; nerahel; u. fallen, unfählich, *adj.* neškodljiv.
 unschätzbar, *adj.* neprecenljiv.
 unscheinbar, *adj.* neznaten, neočiten.
 unschlüssig, *adj.* brez terdnega sklepa; v zadregi.
 Unschuld, *f.* nedolžnost.
 unschuldig, *adj.* nedolžen.
 unselig, *adj.* nesrečen. [*nesljiv.*]
 unsicher, *adj.* nevaren, negotov; nezaunsichtbar, *adj.* neviden.
 unstät, *adj.* nestanoviten, nestalen.
 unsterblich, *adj.* neumerjoč, neumerljiv; die U., nesmertniki.
 unstreitig, *adv.* brez dvombe, gotovo.
 untauglich, *adj.* nesposoben.
 unten, *adv.* doli, spodej.
 untere, *adj. comp.* dolenji, spodnji.
 unter, *prap. z dat. in acc.,* pod; med.
 unter-bauen, spód zidati.
 unter-bleiben*, *pf. m.* sein, opustiti se; unterbleibt es, če se to ne zgodi.

unter-brächen*, pretergati, presekati; ustaviti; motiti; die Ausicht unt., pogled braniti; unterbrochen, pretergan. [ložiti.

unterbreiten, spód pogerniti; pred-
unterbeffen, *adv.* med tem.

Unterdrucker, *m.*, *pl.* = *sg.* tlačitelj, zati-
ravec.

unter-fängen*, *ſich*, podstopiti se, lo-
titi se.

Unter-feldherr, *m.* podnačelnik.

Unterfläche, *f.* spodnja ploskev.

Unter-futter, *n.* podloga.

Unter-gang, *m.* zahod; poguba, pogi-
bel *f.*

Unter-gefeeder, *n.* spodnje perje.

unter-gehen*, *pf.* *m.* *ſein*, zaiti, zahajati;
potopiti se; poginiti; untergegangen-
ner Nadelwald, pogreznjeno jelovje.

unterhalb, *adv.* spodej; — *praep.* *z gen.*
spodej (česa), pod (čim); nižje (česa).

Unterhalt, *m.*, *gen.* -*eſ*, živež, hrana.

unter-halten*, *rediti*, deržati, imeti;
kratkočasiti; *ſeuer unt.*, ogenj imeti,
o. netiti; *ſich unt.*, pogovarjati se;
kratkočasiti se, zabavljati se, (dobro)
imeti se.

Unterhandlung, *f.* pogajanje, razgovor.

unterirdiſch, *adj.* podzemeljski.

Unteritalien, spodnja *a.* južna Italija.

unterjochen, podjarmiti.

Unterjochung, *f.* podjarmljenje.

Unter-kleid, *n.* spodnja obleka.

unter-kommen*, *pf.* *m.* *ſein*, pod streho
priti; v službo priti; — *vbs. n.* pod-
strešje.

Unterlaß, *m.*, *gen.* -*eſ*, prestanek; ohne
ll., brez prestanka, neprenehoma.

unter-laſſen*, opustiti; zamuditi.

unter-liegen*, *pf.* *m.* *ſein*, einem, ležati
pod kom, podveržen biti; obnemoči,
premagan biti.

unter-nehmen*, početi, podstopiti se,
lotiti se (česa); eine Reife unt., na
popotovanje podati se.

Unternehmung, *f.* podvzetje, početje.

Unternehmungſ-geiſt, *m.* podvzetnost.

Unter-pfand, *n.* zástava.

unterreden, *ſich*, pogovarjati se, pomen-
kovati se.

Unterredung, *f.* pogovor.

Unter-reich, *n.* podzemska dežela.

Unterriht, *m.*, *gen.* -*eſ*, uk, poduk;
einem *ll.* geben in etwaſ, učiti koga
kaj *a.* česa.

unterrichten, podučiti; einen von etwaſ,
oveſtiti, podučiti koga o čem; einen
in etwaſ, podučiti koga v čem, na-
učiti, učiti koga kaj *a.* česa.

unterſchähen, prenizko ceniti.

unter-ſcheiden*, razločiti, razsoditi, spo-
znati; ločiti.

unter-ſchieben*, (*a.* unter-ſchieben)*, pod-
takniti.

unterſetzt, *adj.* zastaven, terſat.

unter-ſetzen*, einem, ſtati *a.* biti pod
kom, podveržen biti komu; *ſich unt.*,
podstopiti se. [magati.

unterſtügen, podpreti, podpirati, po-
llunterſtützung, *f.* podpora, pomoč *f.*

unterſuchen, preiskati, pregledati.

Unterſuchung, *f.* preiskava; eine *ll.* an-
ſtellen, preiskati (kaj).

unter-tauchen, *pf.* *m.* *ſein* u. haben, potopiti se, pod vodo spustiti se, potapljati se; — untertauchen, *pf.* *m.* haben, potopiti; — *vbs. n.* potapljanje.

Unterthan, *m.*, *gen.* -*eſ*, *pl.* -*en*, podložnik, poddanik.

unterwegs, *adv.* med potjo, s potjo.

Unterwelt, *f.* spodnji svet.

unter-werfen*, podvreči, podjarmiti.

Unterwerfung, *f.* podveržba; ich for-
dere *ll.*, zahtevam, da bi se mi (kdo)
podvergel.

Unterwürfigkeit, *f.* podložnost.

Un-ſtat, *f.* zločin.

Un-ſtück, *n.* zver *f.*, pošast *f.*

untreu, *adj.* nezvest.

untröſtlich, *adj.* nevtolažljiv.

unüberſehbar, *adj.* nepregleden.

unüberwindlich, *adj.* nepremagljiv.

unumſchränkt, *adj.* neomejen; samo-
vladen.

ununterbrochen, *adj.* nepretergan, ne-
prestan; — *adv.* neprenehoma.

unveränderlich, *adj.* nespremenljiv.

unverändert, *adj.* nespremenjen.

unverbrennbar, *adj.* negorljiv. [den.

unverbrüchlich, *adj.* neprelomljiv, ter-

unverbunden, *adj.* neobezan; nezvezan.

unverdorren, *adj.* netožljiv, nevtrudljiv,
rad. [noč.

unvergänglich, *adj.* neminljiv, nemi-
unvergleichlich, *adj.* neprimerljiv, izver-
sten, sprelep.

unverhofft, *adj.* nepričakovan.

unverlegen, *adj.* nezmeten; brez bojazni.

unverlezt, *adj.* nepoškodovan, cel.

unverloren, *adj.* nezgubljen.

unvermerkt, *adj.* nezapazen; — *adv.* skrivaj, natihoma.

unverschämmt, *adj.* nesramen.

Unverschämtheit, *f.* nesramnost.

unversehens, *adv.* nenadoma, neprevi-doma.

unversehrt, *adj.* nepoškodovan, cel.

unversiegt, *adj.* nevsahnjen, nevsahljiv.

unverschuldet, *adj.* nespraven, nepo-mirljiv.

Un-verstand, *m.* nespamet *f.*, brezumje.

unverständlich, *adj.* nerazumljiv.

unversucht, *adj.* neposkušen.

unverträglich, *adj.* nesterpen; nesložen.

unverwundlich, *adj.* neporaben.

unverwieslich, *adj.* nestrohljiv. [ren.]

unverwundlich, *adj.* neporušljiv, neumo-

verzeiglich, *adj.* neodpastljiv, nepri-zanesljiv.

unvollendet, *adj.* nedoveršen, neizdelan.

unvollkommen, *adj.* nepopoln; — *adv.* nepopolnoma.

unvorsichtig, *adj.* nepreviden.

Unvorsichtigkeit, *f.* neprevidnost.

Un-weg, *m.* brezpotje; stranpotje.

unwegsam, *adj.* nepohoden.

Un-wille, *m.* nevolja, nejevolja.

unwillig, *adj.* nevoljen.

unwillkommen, *adj.* nepogoden, neljub.

unwirthbar, unwirthlich, *adj.* pust, ne-rodoviten.

unwissend, *adj.* neveden.

unwohl, *adj.* nabogljen, ne zdrav; — *adv.* ne prav.

unwürdig, *adj.* nevreden.

unzählbar, unzähllich, *adj.* brezšteviln, nešteviln. [žen.]

unzertrennlich, *adj.* neločljiv, nerazdru-

unzugänglich, *adj.* nedostizen, nepo-hoden. [rasten.]

üppig, *adj.* razkošen, nasladen; bujen,

üppigkeit, *f.* razkošnost, nasladnost, obilnost; bujnost.

Ur-ahn, *m.* praded.

Urahn, *f.* prababa.

uralt, *adj.* prastar, prestar; starodaven.

Ur-großvater, *m.* praded.

Urkunde, *f.* listina, spričevalno pismo.

Ur-laub, *m.*, *pl.* -e, dopust, odpust.

Ur-ner, *m.*, *pl.* = *sg.* Urijan — prebi-vavec kantona Uri v Švajci; — *adj.* urijski.

Ursache, *f.* vzrok, povod.

ur-slavisch, *adj.* praslovanski.

Ursprung, *m.*, *gen.* -es, izvir; začetek.

ur-sprünglich, *adj.* izviren, prvoten, za-četen.

Urtheil, *n.*, *pl.* -e, razsodba, sodba.

urtheilen, soditi.

Ur-wald, *m.* prvotni gozd, prales.

V.

Valenciennes, Valansien — francozko mesto nedaleč od belgijske meje.

Vase, *f.* (umetno izdelana) posoda, vaza.

Vater, *m.*, *pl.* Väter, otec (*gen.* otea, oča), oče, tata; — Väterchen, *n.* očka.

Vater-auge, *n.* očino *a.* očetovo oko.

Vatergüte, *f.* očetovska dobrotljivost.

Vater-hand, *f.* očetovska roka.

Vater-herz, *n.* očetovsko serce.

Vaterland, *n.*, *gen.* -es, domovina, očetnjava.

Vaterlands-liebe, *f.* domoljubje.

väterlich, *adj.* očetji, očetovski; oče-tov, očin.

Vater-stadt, *f.* rojstno mesto.

Vegetation, *f.* rastje.

Vegetationskraft, *f.* rastnost.

Veilchen, *n.*, *pl.* = *sg.* vijolica, ljubica.

Veit, Vid.

Venedig, Benetke (*pl.*).

verabreden, etičas, dogovoriti kaj, pogo-voriti se o čem; sich v., pogajati *a.* po-goditi se, zmeniti se, pogovoriti se.

verabsäumen, zamuditi.

verachten, zaničevati, zametovati; eine nicht zu verachtende Waffe, orožje, ki ga ni zaničevati.

verächtlich, *adj.* zaničljiv.

Verachtung, *f.* zaničevanje.

veraltet, *adj.* zastarel.

verändern, spremeniti, spreminjati, pre-narediti.

Veränderung, *f.* sprememba.

veranlassen, (ichw.), vzrokovati, napra-viti; pripravi; einen zu etičas, koga k čemu.

veranstalten, napraviti.

Verantwortung, *f.* odgovor; zur B. zie-hen, na odgovor postaviti *a.* vzeti.

verarbeiten, podelovati, podelati.

verarmen, *pf.* m. sein, oubožati; ver-armt, oubožal.

veräußern, prodati.

verbanen, pregnati, izgnati; der Ver-bannte, pregnanec, izgoj.

Verbanung, *f.* pregnanstvo, izgojstvo.
 ver-bergen*, skriti, skrivati; shraniti;
 kriti; verborgen, skrit; im Verbor-
 genen, na skrivnem; skrivaj, skrivši.
 Verbergung, *f.* priklon; eine Menge V.
 machen, mnogokrat prikloniti se.
 verbieten — verbót; habe verboten —,
 prepovedati.
 ver-binden*, zavezati, obezati, zvezati,
 združiti, skleniti, družiti; sich zu et-
 was v., zavezati se k čemu.
 verbindlich, *adj.* vezaven; zavezan; sich
 v. machen, zavezati se, obljubiti.
 Verbindung, *f.* zveza.
 verbittern, ogreniti.
 ver-bleiben*, *pf.* m. sein, ostati.
 ver-bleichen*, *pf.* m. sein, obledeti; ver-
 blichen, mertev.
 verblenden, slepiti, mamiti, oslepiti;
 verblendet, zaslepljen.
 verbluten, kri iztočiti, kri izgubiti; ob-
 nemoči.
 verbrauchen, porabiti.
 ver-brechen*, zagrešiti, zakriviti; pre-
 grešiti se. [delstvo.
 Verbrechen, *n.*, *pl.* = *sg.* zločin, hudo-
 Verbrecher, *m.*, *pl.* = *sg.* hudodelnik.
 verbreiten, širiti, razprostirati; razširiti.
 ver-brennen*, sežgati, požgati; — *pf.*
 m. sein, zgoreti; — *vbs.* *n.* požiganje;
 pogarjanje.
 verbündet, *adj.* zvezan; v. sein, v za-
 vezi biti.
 verblürgen, etvāš, porok biti za kaj;
 zagotoviti kaj.
 Verdamnis, *f.* pogubljenje. [hlapeti.
 ver-dampfen, *pf.* m. sein, izpuhleti, iz-
 verdanken; einem etvāš v. od. zu v.
 haben, komu za kaj hvalo dolžen
 biti; od koga kaj imeti.
 verdaulich, *adj.* prebavljiv.
 Verdeck, *n.*, *pl.* -e, paluba, krov (ladje).
 verdecken, zakriti, pokriti.
 verderben — verderbt; verderb; ver-
 dorben —; *pf.* m. haben, pokaziti,
 spriditi, popačiti, priditi, pogubiti,
 (bišw. a. ichw.; *part.* verderbt = sprid-
 en, spačen, *n.* pr. človek); — *pf.* m.
 sein, spriditi se, poginiti; verdorben,
 spačen, spriden. [bel f., skaza.
 Verderben, *n.*, *gen.* -s, poguba, pogi-
 verichten, zgostiti.
 verdienen, zaslužiti, služiti; sich ver-
 dient machen um das Vaterland, za-
 sluge steči si za domovino.

Verdienst, *n.*, *pl.* -e, zasluga, zasluženje;
 — *m.* zaslužek.
 ver-dingen*, po pogodbi oddati; sich v.,
 v službo zavezati se a. stopiti.
 verdoppeln, podvojiti; verdoppelt, po-
 dvojen, še veliko večji.
 verdorren, *pf.* m. sein, vsahniti, posu-
 šiti se; zvedniti. [gnati.
 verdrängen, spodriniti, odriniti, od-
 verdrießen — es verdros; hat verdros;
 jen —; etvāš v. mich, merzi mi kaj,
 pokadi se mi kaj; sit sem česa.
 verdrießlich, *adj.* nevoljen, čmeren.
 Verdruss, *m.*, *gen.* -es, nevolja; zamera.
 verebeln, požlahtniti; vpitomiti.
 verehren, častiti, počastiti; podariti.
 Verehrer, *m.*, *pl.* = *sg.* častitelj, častivec.
 Verehrung, *f.* česčenje, spoštovanje.
 Verein, *m.*, *pl.* -e, družba, društvo.
 vereinigen, jediniti, sklepati, vezati;
 združiti. [ki jedini.
 Vereinigungs-band, *n.* jedineča vez; vez,
 Vereinigungs-punkt, *m.* stikališče.
 vereint, *adj.* združen.
 vereinzeln, osamiti; vereinzelt, posa-
 mezen; po samem; vsaksebi.
 verenden, *pf.* m. sein, poginiti, skleniti
 (življenje). [nati.
 ver-fahren*, *pf.* m. sein od. haben, rav-
 Verfall, *m.*, *gen.* -es, razpad.
 ver-fallen*, *pf.* m. sein, razpadati; in
 etvāš v., pasti v kaj; auf etvāš v.,
 umisliti a. izmisliti si kaj; — ver-
 fallen, *adj.* podert.
 verfassen, zložiti. [ustava.
 Verfassung, *f.* vredba, stan; (državna)
 verfehlen, zgrešiti.
 verfertigen, narediti; izdelovati, delati.
 Verfertigung, *f.* izdelovanje, delanje.
 ver-fließen*, *pf.* m. sein, preteči, minuti;
 verflojenes Jahr, preteklo leto, lani.
 verfolgen, preganjati, poditi, goniti;
 zasledovati.
 Verfolger, *m.*, *pl.* = *sg.* preganjavec.
 Verfolgung, *f.* preganjanje, zasledo-
 vanje. [zvoziti.
 verführen, zavoditi, zapeljati; voziti,
 vergangen, *adj.* pretekli, minul.
 vergänglich, *adj.* minljiv.
 ver-geben*, odpustiti, prizanesti; —
 vbs. *n.* odpusčenje.
 vergeben, *adj.* = vergeßlich. [vspeha.
 vergebens, *adv.* zastonj, vžalud, brez
 vergeßlich, *adj.* prazen, brezvspešen;
 zastonj.

ver-gehen*, *pf.* m. sein, preiti, minuti, nehati, minovati; — sich v. (*pf.* m. haben), pregrešiti se.

Bergehen, *n.*, *pl.* = *sg.* pregrešek, zmeta. vergelten — vergilt; vergalt; habe vergolten —, poverniti, povračevati.

vergeffen — vergiffest; vergoß; habe vergessen —, pozabiti, zabiti; pozabivati; sich schwer v., zlo spozabiti se.

ver-gießen*, preliti, prelijati. vergiften, einen, ostrupiti, otrovati koga, zavdati komu.

Vergißmeinnicht, *n.*, *gen.* -s, *pl.* -e ob. = *sg.* potočnica, mače oči; nezabodka.

Vergleich, *m.*, *pl.* -e, primera; pogodba; er kann mit ihm seinen B. aushalten, ne more se z njim meriti; den Weg eines B. einschlagen, z lepa pogoditi se, sporazumeti se.

ver-gleichen*, priličiti, primeriti; — sich v., pogoditi se.

vergnügen, razveselovati; sich v., r. se, radovati se, zabavljati se.

Vergnügen, *n.*, *gen.* -s, veselje, radost, razkoš f., kratek čas, kratkočasenje; dopadenje.

vergnügt, *adj.* vesel, zadovoljen. vergolden, pozlatiti.

vergönnen, privoščiti, dovoliti.

ver-graben*, zagrebsti, zakopati.

vergrößern, povečati, pomnožiti; razprostraniti.

vergüten, poverniti.

verhallen, *pf.* m. sein, razdmeti se, vtihniti; pominuti.

ver-halten*, zadrževati; einen zu etwas v., prisiliti koga k čemu; sich v., obnašati a. zadržati se; es v. sich anders mit etwas, drugače je s čim; — *vbs.* n. obnašanje, deržanje.

Verhältnis, *n.*, *pl.* -se, razmera; primera (s čim), omér (*m.*); im B., primeroma. [sanje.

Verhältnißs-regel, *f.* pravilo za obna- verhängnisvoll, *adj.* osodepoln, nesrečen.

verhärten, vterditi; — *pf.* m. sein (= ver- harten), sterditi se, oterpniti.

verhasst, *adj.* pristuden, sovražen.

ver-hauen*, zasekati, pregraditi.

verheeren, vpustošiti, pokončati. [vanje.

Verheerung, *f.* pustošenje, pokonče- verhehlen, skrivati, skriti, tajiti.

verheimlichen, skrivati; zatajiti.

verheißten — verheiß; habe verheißten —, obljubiti.

ver-helfen*, pripomoči.

verherrlichen, poveličevati.

verhindern, ovirati, ovreti; zaderžati, ubraniti, ne pustiti.

verhöhnern, einen, zasmehovati koga; rógati se komu.

verhören, zaslišati, izpraševati; — na- robe slišati.

verhüllen, zakriti, zaviti, zadelati.

verhungern, *pf.* m. sein, lakote poginiti.

verhüten, ubraniti, odverniti.

verirren, sich, zabloditi, zaiti, zgubiti se; zmotiti se; Verirrte oder Ver- junkene, taki, ki so zašli ali v snegu ostali.

verjagen, spoditi, pregnati.

Verjüngung, *f.* pomlajenje.

Verkauf, *m.*, *gen.* -es, prodaj.

verkaufen, prodajati, prodati. [promèt.

Verkehr, *m.* gibanje; občevanje; kupčija, verkehren, prevrniti, obverniti; spre- meniti; kupčevati; Worte oder Ver- junkene, taki, ki so zašli ali v snegu ostali.

ver-kehren*, ne poznati prav, ne ho- teti poznati, zazirati (koga); pre- zreti.

verklagen, zatožiti.

verklären, razsvitliti.

verkleiden, preobleči.

verkleinern, zmanjšati; zdrobiti.

ver-flingen*, *pf.* m. sein, razdoneti se, vmolkniti.

verfrähen, sich, (s petjem) zapozniti se.

ver-frieden*, sich, zalezti se, zariti se.

verfrüppeln, pokvečiti, pohromiti; — *pf.* m. sein, ohrometi; sključiti se, (od lesa) skrivenčati se.

Verführung, *f.* prehlajenje, ohlajenje.

verfümmern, ogreniti, skaliti; — *pf.* m. sein, medleti, hirati; poginiti;

Bäume von verfümmertem und ver- friüppeltem Wuchsthum, dervasa za- morjene in skrivenčane rasti.

verfünden, oznaniti, razglasiti.

Verfünder, *m.*, *pl.* = *sg.* oznanovavec.

verfündigen, oznaniti, razglasiti.

verkürzen, etwas; einem etwas, ob. einen an etwas, kratiti, ukratiti (komu kaj).

verladen, zasmehovati.

verlangen, zahtevati, želeto; ukazati (v gostinici); — *vbs.* n. želja.

verlängern, podaljšati.

ver-laffen*, zapustiti, popustiti; *ſich auf etwas v.*, zanašati se na kaj.

Verlaſſenheit, *f.* zapuſčenost, samotnost.

Verlaſſenſchaft, *f.* zapuſčina.

Verlauf, *m.*, *gen.* -eſ, izték; izid, tok.

ver-lauſen*, *pf.* m. *ſein*, poteči; — *ſich v.*, uteči se; raziti se.

verläumden, *i.* verleumden.

verleben, preživeti, prebiti.

Verlegenheit, *f.* zadrega, stiska.

ver-leihen*, podeliti, dati.

verleiten, zavoditi; napraviti.

verlegen, poškodovati, pohabiti.

Verlegung, *f.* poškodovanje.

verleumden, enen, obrekovati koga; klevetati na koga.

Verleumder, *m.*, *pl.* = *sg.* obrekovavec, klevetnik.

verleumderiſch, *adj.* obrekljiv.

verlieren — verlor; habe verloren —, gubiti; im Handel *v.*, žakupčevati; *ſich in Gedanken v.*, zamisliti se; *ſich in Betrachtungen v.*, v premišljevanje zatopiti se; — *vbs. n.* zguba.

verlocken, zvabiti.

Verluſt, *m.*, *pl.* -e, zguba.

vermachen, zadelati; sporočiti, zapustiti.

vermählen, omožiti *a.* oženiti; zvezati, združiti.

vermauern, zazidati.

vermehrten, množiti, pomnožiti.

Vermehrung, *f.* množenje, pomnožitev.

ver-meiden*, *etwaſ*, ogniti se, ogibati se (*česa*).

vermeinen, meniti; vermeint, dozdeven.

vermeintlich, *adj.* dozdeven.

ver-messen*, izmeriti; *ſich v.*, zameriti se; derzniti; — vermeſſen, *adj.* prederzen.

vermieten, *v.* najem dati; *ſich v.* (= *ſich verdingen*), *v.* službo stopiti.

vermindern, zmanjšati, zmanjševati.

vermiſchen, mešati, namešati.

vermitteln, posredovati; napraviti, dognati; zwei Brüdern *v.* die Verbindung, dva mosta jih vezeta.

vermittelſt, mittelſ, *praep. z gen.*, s pomočjo, s, po. [po.]

vermögen, *praep. z gen.*, vsled, zavoljo.

ver-mögen*, premoči, moči, zamoči; einen zu *etwaſ v.*, koga k čemu pripraviti *a.* primorati.

Vermögen, *n.*, *gen.* -eſ, moč *f.*, zmožnost; premoženje, imetje.

vermöglich, *adj.* premožen.

vermuten, soditi, domnevati si, slutiti; pričakovati, nadejati se.

vermutlich, *adj.* blizo (*da*), berž (*ko ne da*).

vernachläſſigen, zanemariti.

ver-nehmen*, slišati, zaslišati, izvedeti; *ſich v.* laſſen, oglasiti se.

vernichten, vničiti, pokončati.

Vernunft, *f.* um; pamet *f.* [ten.]

vernünftig, *adj.* umen, razumen, pame-

rerödet, *adj.* opustošen, zapuſčen.

verordnen, ukazati; zapisati.

Verordnung, *f.* ukaz; eine *B.* machen, ukaz dati.

verpeſten, okužiti; verpeſtend, kužljiv.

verpfänden, zastaviti. [diti.]

verpflanzen, presaditi; zasaditi, zaplov-
verrameln, zagradi, zadelati.

Verrath, *m.*, *gen.* -eſ, izdajstvo.

ver-rathen*, izdati; ovaditi; razodeti, razodevati, kazati. [jica.]

Verräther, *m.*, *pl.* = *sg.* izdajavec, izda-
verreijen, *pf.* m. *ſein*, oditi (na kako pot), z doma iti.

verrichten, opravi, stvoriti, opravljati.

verroſten, *pf.* m. *ſein*, zarujaveti; ver-
roſtet, zarujavel. [men.]

verrucht, *adj.* malopriden, gerd, nesra-
verrufen, *adj.* razupit, zloglasen.

Verſ, *m.*, *pl.* -e, versta, grano (*gen.* -esa), stih.

verjagen, odreči.

verſammeln, zbrati, zbirati.

Verſammlung, *f.* skupščina, zbor, shod; allgemeine *B.*, občni zbor.

Verſammlungs-platz, *m.* zbirališče.

verſäumen, zamuditi.

Verſäumnis, *f.* u. *n.*, *pl.* -je, zamuda.

verſchaffen, pripraviti, priskerbeti, za-

dobiti, dobiti.

ver-ſcheiden*, *pf.* m. *ſein*, ločiti se (*s*

tęga sveta), umreti; umirati.

verſchenden, prepoditi, odgnati.

ver-ſchieben*, premakniti; odložiti, od-
kladati. [kteri; več.]

verſchieden, *adj.* različen; razen; marsi-
verſchiffen, prevažati (*z ladjo*); — *vbs. n.*

prevažanje.

verſchimmeln, *pf.* m. *ſein*, splesnovati.

ver-ſchlafen*, zaspati; — verſchlafen, *adj.*

zaspan,

ver-ſchlagen*, obiti, opažiti, zabiti; za-

neſti (*kam*); ich werde *v.*, zanese me;

— verſchlagen, *adj.* prekanjen.

Verſchlagenheit, *f.* prekanjenost.

verschlämmen, z blatom zakidati *a.* zasuti. [lati; graditi.
 verschließen*, zakleniti, zapreti; zadel-
 Verschließung, *f.* zaklep; zadelovanje.
 verschlingen*, zaplesti, zamotati; —
 pogoltniti, požreti; — verschlungene
 Zweige, zapletene veje.
 verschlucken, požreti, požirati.
 verschmachten, *pf.* m. sein, poginiti, ob-
 nemoči (od žeje, glada i. t. d.).
 verschmähren, zaničevati, zametovati.
 verschmeien, (s snegom) zamesti (— me-
 tem). [šati komu.
 verschonen, einen, prizanesti, prizana-
 verschönern, olepšati.
 verschütten, razliti; — zasuti, zasipati.
 verschweigen*, zamolčati.
 verschwender, *m.*, *pl.* = *sg.* zapravljivec.
 verschwenderisch, *adj.* zapravljiv, po-
 tratljiv. [trata.
 Verschwendung, *f.* zapravljivost, po-
 verschwinden*, *pf.* m. sein, minuti,
 zginiti; sie v. in den Wind, veter jih
 razpraši.
 verschwören*, sich, zarotiti se, zakleti se.
 verschworen, *adj.* zaklet, zaroten; der V.,
 zarotnik.
 ver-sehen*, prezreti, zgrešiti; — pre-
 videti, oskerbeti; ein Geschäft v., posel
a. službo opravljati; die Burgkapelle
 v., božjo službo v. grajskeje kapeli
 opravljati; sich mit etwas v., osker-
 beti se s čim; sich einer Sache v.,
 nadejati se česa. [šek, pomota.
 Versehen, *n.*, *pl.* = *sg.* pregled, pregre-
 ver-senden*, razposlati, razpošiljati.
 Versendung, *f.* razpošiljanje, pošiljanje.
 versenken, pogrezniti, potopiti.
 versetzen, presaditi, prestaviti; staviti;
 odgovoriti; einem einen Streich (od.
 Sieb) v., mahniti *a.* usekati koga;
 mit Silber v., s srebrom zmešati;
 versetzen wir uns in jene Gegend, mi-
 slimo si, da smo v tistem kraju.
 versichern, zagotoviti, terditi kaj, ter-
 diti, da je kaj istinito.
 versiegeln, zapečatiti.
 versiegen, *pf.* m. sein, vsahniti, posu-
 šiti se; der Aether ist versiegt, sape
 je zmanjkalo.
 ver-sinken*, *pf.* m. sein, pogrezniti se,
 vdreti se, vtiniti; in Wahnsinn v.,
 zblazneti, obnoret; in Gedanken v.,
 zamisliti se. [potolažiti, pokrotiti.
 versöhnen, zopet sprijazniti, spraviti;

Versöhnung, *f.* sprava. [opravljati.
 versorgen, preskerbeti, preskerbovati;
 Versorgung, *f.* oskerbovanje, oprav-
 ljanje. [nica.
 Versorgungs-anstalt, *f.* preskerbovav-
 ver-speisen, snesti, pojesti.
 versperren, zapreti, zabraniti. [motiti.
 verspotten, zasmehovati, zmerjati, sra-
 ver-sprechen*, obljubiti, obetati; sich von
 einem etwas v., pričakovati od koga
 kaj; — sich (*acc.*) v., zagovoriti se.
 Versprechen, *n.*, *pl.* = *sg.* obljuba.
 Versprechung, *f.* obljuba, obetanje.
 verspüren, začutiti, zaslediti.
 Verstand, *m.*, *gen.* -es, razum, razum-
 nost, pamet *f.*; ich habe den V. davon,
 iz uma sem prišel.
 verständig, *adj.* razumen, zastopen.
 verstärken, vkrepiti, vterjevati.
 Versteck, *n.* od *m.*, *pl.* -e, skrivališče.
 verstecken, skriti, skrivati.
 ver-setzen*, razumeti, zastopiti; znati;
 unter dem heil. Grabe versteht man,
 božji grob se imenuje.
 versteinen, od. versteinern, *pf.* m. sein,
 okameneti; versteinert, okamenél.
 verstellen, prestaviti; zastaviti; sich v.,
 potajiti se, potuhniti se, hliniti se.
 verstopfen, zamašiti, zatakniti; — *vbs.*
n. zamašnje.
 verstorben, *adj.* umerl; der V., rajni,
 rajnik; die V., rajnica.
 verstört, *adj.* zmoten, prestrašen.
 ver-stoßen*, zapoditi, zgnati, zavreči;
 der Verstoßene, zaverženec.
 ver-streichen*, *pf.* m. sein, preteči, minuti.
 verstreuen, raztresti, raztrositi.
 verstricken, zaplesti, zapletati.
 verstümmeln, okerniti, pohromiti, po-
 kvečiti.
 verstummen, *pf.* m. sein, vmlkniti, vti-
 niti. [mačen, skusiti.
 Versuch, *m.*, *pl.* -e, poskušnja; einen V.
 versuchen, skusiti, skušati.
 Versuchung, *f.* skušnjava.
 versumpfen, *pf.* m. sein, v močvir spre-
 meniti se, pogrezniti se.
 versüßen, osladiti.
 vertheidigen, braniti; zagovarjati.
 Vertheidigung, *f.* bramba; zagovor.
 vertheilen, razdeliti. [benina.
 Vertiefung, *f.* ponikva, globel *f.*, izdol-
 vertilgen, vničiti, zatreti. [ritelj.
 Vertilger, *m.*, *pl.* = *sg.* vničevavec; mo-
 Vertilgung, *f.* vničenje, pokončevanje.

Vertrag, *m.*, *pl.* Verträge, pogodba, dogovor.

ver-tragen*, zanesti, zanašati; raznesti; prenesti; *si*h mit einem (gut) v., (dobro) zastopiti se s kom.

Verträglichkeit, *f.* zastopnost, sloga.

vertrauen, zaupati, verovati; zanesti se; razodeti.

Vertrauen, *n.*, *gen.*-s, zaupanje; *B.* faš-
sen zu einem, zaupanje (*a. vero*) v
koga dobiti; *B.* bešsen, z. uživati.

verträulich, *adj.* zaupen, prijazen.

vertraut, *adj.* veren; v. mit etwās, iz-
veden v čem.

ver-treiben*, pregnati, spoditi.

Vertreibung, *f.* izganjanje, pregnanje.

ver-treten*, zastopiti, zaskočiti; name-
stovati. [*stopan sem.*]

Vertretung, *f.* zastop; *ich* habe *B.*, za-
bertrochnen, *pf.* m. sein, vsahniti, posu-
šiti se.

ver-trösten, tolažiti; einen auf etwās v.,
z nadejo kake reči tolažiti koga.

ver-üben, storiti, doprinesiti.

verunglücken, *pf.* m. sein, v nesrečo priti;
po nesreči steči; verunglückt, nesre-
čen.

verunreinigen, oskruniti; gerđiti.

verunstalten, popačiti, skaziti.

verunrent, *adj.* po nezvestobi vzet.

verursachen, vzrokovati, prizadevati,
prizadeti.

verurtheilen, obsoditi.

vervielfachen, množiti, pomnožiti.

ver-wachsen*, *pf.* m. sein, zarasti se;
zrasti se; *dicht* v., terdo zračen.

verwahren, shraniti, zadelati, zavarov-
vati; shranjeno imeti; *si*h vor et-
wās v., zavarovati se pred čim.

verwaissen, *pf.* m. sein, osiroteti; ver-
waist, osirotel.

verwalten, oskerbovati; (ein Sacra-
ment) v., deliti. [*nik.*]

Verwalter, *m.*, *pl.* = *sg.* oskerbnik, uprav-
Verwaltung, *f.* oskerbovanje; uprava,
vlada. [*prestvariti.*]

verwandeln, spremeniti, spreminjati.

Verwandlung, *f.* sprememba.

verwandt, *adj.* soroden; v rodu; der *B.*,
rojak, sorodnik; die *B.*, sorodnica.

Verwandtschaft, *f.* sorodnost.

verwahren, *f.* verwahren.

verwechseln, zmeniti, zameniti, kaj za
kaj družega vzeti.

verwegen, *adj.* derzen.

verwehren, zabraniti.

verweichlichen, zmehkuziti, znežiti.

verweilen, (*pf.* m. haben), muditi se, po-
muditi se; — muditi, zadrževati.

ver-weisen*, einen wohin, komu kam
(pot) pokazati, napotiti koga kam;
einen (des Landes) v., izgnati koga;
einem etwās v., očitati komu kaj, za-
verniti koga zaradi česa.

verwelfen, *pf.* m. sein, zvedniti, vsah-
niti; verwelkt, vól.

ver-wenden*, obračati, obrniti, pora-
biti, potrositi.

Verwendung, *f.* poraba. [*podelati.*]

ververten, v denar spraviti; porabiti;

verwichen, *adj.* minul, preteklo.

verwischen, zaplesti, zamotati.

verwiesen, *f.* verweisen.

verwildern, *pf.* m. sein, zdivjati, osuro-
veti; — verwildert, zdivjal, osurovel;
zapuščen; v. Saar, zmšeni lasje (*pl.*).

verwirren — *schw.*, aber *part. pf.* ver-
wirrt u. verworren —, zmesi (zme-
tem, zmedem), zmotiti.

Verwirrung, *f.* metež, nered, zmešnjava,
zmeda; in *B.* setzen, zmesi.

verwittern, *pf.* m. sein, prepereti, sperh-
niti; spersteneti.

Verwitterung, *f.* perstenenje.

verworfen, *f.* verwirren.

verwundbar, *adj.* ranljiv.

verwunden, raniti.

verwundern, *si*h einer Sache (*gen.*) ob
über etwās, začuditi se, zavzeti se.
ostermeti (nad čim); verwundert, za-
čudivši se; zavzet.

Verwunderung, *f.* zavzetje, osupnjenost;
voll *B.*, zavzet; in *B.* setzen, osupniti
koga.

verwünschen, prekleti, kleti (kolnem).

verwüsten, vpustošiti, pokončati.

Verwüstung, *f.* pustošenje, razdevanje;
pustota.

verzagen, obupati; nicht verzagt, nemoj
(*a. nikar*) obupati.

verzärteln, znežiti.

verzaubern, začarati, vkleti.

Verzauberung, *f.* začaranje.

verzehren, snesti, užiti, požreti; pokon-
čati; der Körper wird von Hitze ver-
zehrt, život medli od vročine.

verzeihen — verzieh; habe verzeihen —,
odpustiti, prizanesti; — *vbs. n.* od-
pušenje.

Verzeihung, *f.* odpušenje.

Verzicht, *m., gen. -es*, odreka, odpoved f.; *W. leisten auf etwas*, odpovedati se čemu, ne zahtevati česa.
 ver-ziehen*, zavleči, zavlakovati, počakati; *die Wiene v.*, zapaciti se, pomerdniti; *das Gesicht zum Schmerz v.*, pokisati se, bolečino z obrazom razodeti.

verzieren, okrasiti, okriti, okinčati.

verzweifeln, obupati.

Verzweiflung, *f.* obupa.

verzweigen, *ſich*, razrasti a. razrašati se.

Wespenglocke, *f.* večerni zvonček.

Weſta — boginja ognjišča in (ker je bilo ognjišče središče rodbine) tudi varhinja rodbinske zveze.

Weſtalin, *f., pl. -nen*, vestalka — Vestina duhovnica.

Weſte = Feſte.

Wetter, *m., pl. = sg. stric*; — stričnik, bratranč a. sestranč.

Wieh, *n., gen. -es*, živina.

Wieh-handel, *m.* živinska kupčija.

Wieherde, *f.* čreda.

Wieh-mästung, *f.* pitanje živine.

Wiehzucht, *f.* živinoreja.

wiel, *adj.* veliko; mnogo.

wie-läftig, *adj.* mnogovejen; v. auſgeſpannt, v. mnogo vej razraſčen.

wieſerlei, *indecl. adj.* mnogotéri, mnogoverſten.

wieſſach, *adj.* mnogoverſten, mnogotéri.

wieſſäftig, *adj.* mnogoverſten. [mah.

wieſſraß, *m., pl. -e*, neték; (*žival*) roso-

wieſſleicht, *adv.* morebiti. [raji (*adj.*).

wieſſmehr, *adv.* marveč, veliko bolj;

Wiered, *n., pl. -e*, četverokot.

wieredig, *adj.* štirioglat; na štiri ogle.

wierſach, *num.* četverostruk; četvéren.

wierſſſig, *adj.* četveronog.

wierſſſler, *m., pl. = sg.* četveronožec.

wierſſteig, *adj.* četverostran.

Wiertel, *n., pl. = sg.* četvert f.

Wiertelmeiſſe, *f.* četvert (*f.*) milje.

Wiertel-ſtündchen, *n.* četvert (*f.*) ure.

Wierzeiſſe, *f.* četveroverſtje.

violet, *adj.* vijolnat.

Violine, *f.* gosli (*pl.*) f.

Virtuoſe, *m., pl. -n*, godbini umetnik.

Viſo (Monte Viſo) — 11.821' visoka

gora v kotijskih Alpah. [*n.* ptiček.

Vogel, *m., pl. Vögel*, ptič; — Vöglein,

Vogelſteller, *m., pl. = sg.* ptičar.

Voigtland — jugozapadni kosec saksonskega kraljestva (za češko mejo).

Volk, *n., pl. Völker*, ljudstvo; ljudje (*pl.*); narod.

Völkſchafft, *f.* narod.

volkreich, *adj.* ljudij bogat, ljudnat.

Volks-auſſauf, *m., pl. -auſſauſe*, stek

ljudij, ljudsko vrenje a. hrup.

Volks-familiſſe, *f.* ljudska družina.

Volks-feſt, *n.* narodna svéčanost, n.

praznik: ljudska veselica. [zbor.

Volks-gericht, *n.* prostoljudski sodni

Volks-jubel, *m.* ljudsko ukanje.

Volks-luſt, *f.* ljudsko veselje.

Volksſage, *f.* narodna pripovedka.

Volks-ſpiel, *n.* narodna igra.

Volks-ſtamm, *m.* narod.

Volks-teuer, *f.* ljudski davek.

voll, *adj.* poln; cel; ein Hündchen v.,

jedno peščico.

voll-bringen*, dokončati, doveršiti,

stvoriti, opravi. [šiti, izdelati.

vollenden, dokončati, dopolniti, dover-

Wollendung, *f.* doveršitev.

vollſühren, dognati, doveršiti; ein Ge-

ſchäft v., delo opravljati.

Vollführung, *f.* dokončanje, izvršenje.

völlig, *adj.* poln, ves, cel; — *adv.* celo,

čisto, popolnoma.

vollkommen, *adj.* popoln; doveršen, do-

gnan; — *adv.* popolnoma, čisto.

Vollkommenheit, *f.* popolnost, dover-

šenost.

voll-machen, dopolniti.

vollſtändig, *adj.* poln, ves, cel; v. Sätze,

celi stavki; — *adv.* popolnoma.

vollſtrecken, izvršiti.

volltönend, *adj.* polnoglasen.

voll-ziehen*, izvršiti; veršiti.

Volſſer, *m., pl. = sg.* Volſſean.

von, *praep. z dat.*, od; o, ob.

vor, *praep. z dat. in acc.*, pred; od;

— *adv.* spréd.

Vor-abend, *m.* predvečer; delopust.

Vorältern (*pl.*), predniki.

voran, *adv.* spredej; naprej.

voran-gehen*, *pf.* m. ſein, einem, pred

kom iti; spredej hoditi a. iti; mit

gutem Beiſpiele v., dober izgled da-

jati.

voran-ſchieben*, naprej potisniti; den

ſuß v., z nogo pred seboj podersniti.

vorauſſ, *adv.* spredej, naprej.

vorauſſ-ſehen*, naprej videti.

vorauſſ-ſetzen, spréd postaviti; posta-

viti; vorauſſ-ſeſt, daſſ —, vzemimo,

da —; če, ako.

vorbei, *adv.* mimo; die Zeit ist v., čas je minul.

vorbei-fahren*, *pf.* m. sein, mimo pripejati se. [iti, hoditi.

vorbei-gehen*, *pf.* m. sein, mimo priti.

vorbei-laufen*, *pf.* m. sein, mimo teči.

vor-bereiten, pripraviti.

Vorbereitung, *f.* pripravljanje, priprava.

Vor-berg, *m.* sprednja gora.

vor-beugen, v okom priti; odverniti, za-
braniti.

Vor-bild, *n.* izgled, vzor.

vorbere, *adj. comp.* sprednji.

Vorder-bein, *n.* sprednja noga.

Vorder-flügel, *m.* sprednja letavka,
spr. krilo.

Vorder-fuß, *m.* sprednja noga.

Vorderkopf, *m.* teme. [čica.

Vorderpote, *f.* sprednja lapa, spr. ta-

Vorderseite, *f.* sprednja stran; pročelje.

Vordertage, *f.* sprednja lapa a. taca.

Vorder-theil, *m. od. n.* sprednji del;
(pri ladji) nos.

Vorderzehe, *f.* sprednji perst (na nogi).

vordeffen = vor dem.

vor-dringen*, *pf.* m. sein, naprej dreti
a. iti; prideržati kam.

vorereit, *adv.* naj prej, prej.

Vorfabre, *m., pl. -n.* sprednik.

vor-fahren*, *pf.* m. sein u. haben (vgl.
fahren), spréd zavoziti; — *pf.* m. sein,
einem, pred kom voziti, prehiteti
koga.

Vor-fenster, *n.* unanje okno.

vor-finden*, naiti.

vor-führen, pripeljati pred koga.

Vor-gang, *m.* postopanje, dogodek.

Vorgänger, *m., pl. = sg.* sprednik.

vor-geben*, praviti; govoriti a. delati,
kakor da bi —.

Vor-gebirge, *n.* predgorje; V. der guten
Hoffnung, nos dobre nade.

vor-gehen*, *pf.* m. sein, spréd a. spredej
iti; ravnati; goditi se.

vor-greifen*, cinem, prehiteti koga.

vor-haben, na mislih imeti, namenjen
biti; — *vbs. n.* namen, sklep.

vor-halten*, deržati (pred kom); naproti
moliti; pred oči postaviti, opomi-
njati.

vorhanden, *adj.* (pri rokah), pričujoč,
nahajajoč se, stoječ, živeč.

Vorhandensein, *n., gen. -s,* bitje, pri-
čujčnost; das V. eines Ortes beur-
kunden, pričati, da je bil jeden kraj.

vorhängend, *adj.* spréd viseč a. nagnjen.

vorher, *adv.* pred tem, prej.

vorhin, *adv.* pred tem, prej.

Vor-hof, *m.* preddurje, dvorišče.

Vor-hügel, *m.* priberdek.

vorig, *adj.* prejšnji.

vor-kommen*, *pf.* m. sein, spréd priti;

zdeti se; nahajati se; zgoditi se, biti.

vorlieb, *adv.* za ljubo; v. nehmen, zado-
voliti se. [denje.

Vorliebe, *f.* posebna ljubezen, p. dopa-

vor-lügen*, legati, nalegati se.

vormohamedanisch, *adj.* predmohame-
danski.

Vor-mund, *m., pl. -münder,* varuh,
skerbnik.

voru, *adv.* spredej; nach v. zu, vzpréd.

vornehm, *adj.* gosposki, imeniten, velik.

vor-nehmen*, pred se vzeti; lotiti se;
sich (etwas) v., nameniti si, skleniti;

(einen Wettkampf) v., obhajati.

vornehmlich, *adv.* zlasti, posebno.

Vor-rath, *m., pl. -rätke,* zaloga; sich mit
V. von Effen und Trinken versehen,
z. livežem založiti se.

Vorraths-kammer, *f.* zakladnica živeža,
shramba za živež.

vor-rücken, naprej pomikati; — *pf. m.*
sein, naprej pomikati se a. iti.

Vor-satz, *m., pl. -sätze,* sklep, namen.

Vor-schein, *m.* svitlo, videlo; zum V.
kommen, na svitlo priti, prikazati se.

Vor-schlag, *m.* nasvet.

vor-schreiben*, predpisati, (pismoma)
zapovedati; napisati; načertati.

Vor-schrift, *f.* predpis; ukaz.

Vor-siehung, *f.* božja previdnost.

vor-sehen, spréd postaviti; (Speisen) v.,
na mizo pokladati a. nositi; sich
etwas v., nameniti si.

Vor-sicht, *f., pl. -en,* previdnost, opre-
znost.

vor-sichtig, *adj.* previden, varen.

vor-singen*, zapeti.

Vor-sitz, *m.* prvo mesto; den V. führen,
predsedovati, na prvem mestu se-
deti.

Vor-sprung, *m.* predstvo; napušč, po-
molj; einem den V. abgewinnen, pre-
hiteti koga.

vor-stellen, predstavljati, predstaviti;
pred oči staviti; opominjati; sich
etwas v., misliti si kaj.

Vorstellung, *f.* predstava; misel f.; sich
eine V. machen, misliti si.

vor-*strecken*, naprej *a.* ven pomoliti;
vorgestreckt, naprej moleč, špičast.
Vor-theil, *m.* prid, korist *f.* dobiček;
B. ziehen aus etwas, kako reč sebi
 v prid porabiti.

vorthellhaft, *adj.* koristen, vgoden.

Vor-trab, *m., gen.* -eš, prednji voj.

Vor-trag, *m., pl.* -träge, prednašanje,
 beseda.

*vor-tragen**, pred kom nesti; pred-
 našati, besedovati; čitati; igrati;
 razložiti; im *Chor v.*, v zboru peti.

vortrefflich, *adj.* izversten, izboren.

*vor-treten**, *pf.* *m.* sein, spréd (*a.* pred
 koga) stopiti.

Vortritt, *m., gen.* -eš, predstvo; unter
B. des Führers, za vodnikom gredé.

vorüber, *adv.* mimo; ich bin *v.*, minul
 sem, nehal sem; minem.

*vorüber-gehen**, *pf.* *m.* sein, mimo iti,
m. hoditi; preiti, minuti. [kniti.

*vorüber-gleiten**, *pf.* *m.* sein, mimo der-
vorüber-wandeln, *pf.* *m.* sein, mimo iti
a. hoditi. [*a.* hoditi.

*vorüber-ziehen**, *pf.* *m.* sein, mimo iti
Vorübung, *f.* (prejšnja) vaja.

vorunter, *adv.* tje naprej.

vorwärts, *adv.* naprej.

Vorwelt, *f.* nekdanji svet; — prvi svet,
 prาสvet.

vorweltlich, *adj.* pervovéki, pravéki.

*vor-werfen**, očitati.

Vorwitz, *m., gen.* -eš, védečnost, rado-
 vednost, sničavost. [čav.

vorwitzig, *adj.* védečen, radoveden, sni-
Vorwurf, *m., pl.* -würfe, oponòs, oči-
 tanje.

Vorzeit, *f.* nekdanji čas, *n.* svet.

*vor-ziehen**, spréd potegniti; spréd sta-
 viti; ich *z.* vor, ljubši mi je; raji
 imam; raji (kaj) stvorim; višje cenim.

Vor-zug, *m.* prednost, predstvo; blaga
 lastnost.

vorzüglich, *adj.* izversten, poseben; —
adv. posebno, zlasti.

vorzugsweise, *adv.* posebno, zlasti; naj
 bolj. naj raji. [ognjenik.

Vulkan, *m., pl.* -e, sopka, goreča gora,

W.

Waag, *f.* (reka) Vag.

Waare, *f.* blagó.

Waarenniederlage, *f.* skladišče blagá.

wach, *adj.* vzburjen, buden, budeč; ich
 bin im wachen Zustande, vzburjen sem,
 budim (budeči).

Wache, *f.* straža; *B.* halten, na straži
 biti, stražiti.

wachen, budeti, čuti, čuvati; — *vbs.* *n.*
 budenje, čuvanje.

Wachs, *n., gen.* -eš, vosk, vosek.

wachsen — *wächst*; *wuchs*; bin gewach-
 sen —, rasti (rastem, rasem), vzrasti;
 groß *w.*, odrasti.

Wachs-haut, *f.* rumena *a.* voščena koža.

Wachs-licht, *n.* voščena sveča.

Wachsthum, *n.* od. *m., gen.* -eš, rast *f.*,
 rastvo.

Wacht = *Wache*.

Wachtel, *f., pl.* -it, prepelica; (die *B.*)
 schlägt, prepeluje, bavbavka.

Wachtel-lied, *n.* prepeličja pesem.

Wächter, *m., pl.* = *sg.* čuvaj, stražnik.

wacheln; *pf.* *m.* haben, majati se, gugati
 se, opletati; — *pf.* *m.* sein, tavati *a.*
 racati (kam).

wader, *adj.* berdák (berdka, berdko),
 verl. jak, možki.

Waffe, *f.* orožje, brnilo, bran *f.*

Waffenfähig, *adj.* za orožje sposoben.

Waffen-kammer, *f.* orožnica.

Waffen-kampf, *m.* boj z orožjem.

Waffenlos, *adj.* brez orožja.

Waffen-platz, *m.* orožišče; bojišče.

Waffen-schmied, *m.* orožár.

Waffen-spiel, *n.* igra z orožjem.

Waffen-stillstand, *m.* premirje.

Waffen-stück, *n.* orožje; *B.* aller Art,
 vsakojako orožje.

Waffen-träger, *m.* oroženosec, oproda.

Waffnen, oborožati, orožati, orožiti.

Wage, *f.* vaga, tehtnica.

wagen, v nevarnost postaviti, vagati

— upati si, derzniti, podstopiti se,
 skusiti.

Wagen, *m., pl.* = *sg.* voz.

wägen, čtiwaš, vagati, tehtati kaj, po-
 težkati; — *vgl.* wiegen.

Wagendeichsel, *f., pl.* -n, oje (*gen.* -esa).

Wagen-geräth, *n.* vozno orodje.

Wagenfette, *f.* veriga privozu *a.* od voza.

Wagen-rad, *n.* kolo (pri vozu).

Wagenrennen, *n., gen.* -s, dirjanje (z
 vozom).

wagerecht = *wagrecht*. [blizo Dunaja.

Wagram — vas na Moravskem polji

wagrecht, *adj.* vodoraven. [četje.

Wag-stück, *n.* vagani čin, nevarno po-

Wahl, *f.*, *pl.* -en, volitev; einem die W. lassen, komu na izbiranje dati; dein ist die W., sam si izvoli.
 wählen, voliti, izvoliti, izbirati (si); zum Führer w., za voditelja izbrati.
 wähl'ig, *adj.* izbirčen.
 Wahl, *m.*, *gen.* -es, napačno mnenje, blodnja.
 wähnen, meniti, misliti, domnévati si.
 Wahl-sinn, *m.* norost; brezumnost.
 wahr, *adj.* resničen, prav, istinit; es ist w., res je, istina je.
 währen, terpeti, trajati.
 während, *praep.* z *gen.*, med, v, za (z *gen.*), ob, po; w. eines Jahres, v jednom letu; — *conj.* ko, dokler, med tem ko.
 wahrhaft, *adj.* resničen, zaresen, prav, pravičen, pošten; — *adv.* res, za res, za isto.
 wahrhaftig, *adj.* resničen, zaresen, prav; — *adv.* resnično, za res, za isto.
 Wahrheit, *f.* resnica, pravica, istina.
 Wahrheits-sinn, *m.* resnicoljubje.
 Wahrheits-sonne, *f.* solnce resnice.
 wahrnehmbar, *adj.* znaten, viden.
 wahr-nehmen*, čutiti, zapaziti, videti, spoznati.
 wahr-sagen, prerokovati.
 wahr-scheinlich, *adj.* verujeten, resnici podoben; — *adv.* berž da, berž ko ne.
 Wahrscheinlichkeit, *f.* verujetnost; podoba; aller W. nach, po vsej podobi.
 Waid-luft, *f.* lovsko veselje.
 Waid-werk, *n.* lovstvo, lov.
 Waife, *f.* sirota, sirotek. [tišča.
 Waisen-kind, *n.* sirota; otrok iz siro-
 Waizen, (mesto) Vacov; — = Weizen.
 Walache, *m.*, *pl.* -n, Vlah, Valah.
 Wald, *m.*, *pl.* Wälder, gozd, les; hosta, gošča; — Wäldchen, *n.* gozdek.
 Wald-baum, *m.* gozdno drevo.
 Wald-dorf, *n.* vas (*f.*) pri gozdu.
 wal-bein, *adv.* v gozd.
 Waldes-grün, *n.* gozdno zelenje.
 Waldes-halle, *f.* gozdna loza.
 Wald-garten, *m.* drevograd.
 Wald-gebirge, *n.* gozdnato hribovje.
 Wald-grund, *m.* gozd, lesovje.
 walbig, *adj.* gozdnat, obraščen.
 Waldkapelle, *f.* gozdna kapela.
 Wäldler, *m.*, *pl.* = *sg.* hostnik.
 Wald-luft, *f.* gozdni vzduh a. zrak.
 Wald-masse, *f.* lesovje.
 Waldpartie, *f.*, *pl.* -en, kos gozda; hosta.

Wald-pfad, *m.* pohodna steza.
 Wald-raud, *m.* kraj gozda.
 walbreich, *adj.* lesovit, zlo obraščen.
 Wald-same, *m.* lesno seme.
 Waldstamme, *f.* (gozdna) jelka.
 Waldung, *f.* gozd, lesovje.
 Waldwiese, *f.* gozdna snožet.
 wallachisch, walachisch, *adj.* valaški.
 wallen, vreti, valiti se, gibati se; — *pf.* m. sein u. haben (vgl. fliegen), popotovati; ich komme durchs Gäßlein gewallet, pridem po ulici.
 Wallfahrer, *m.*, *pl.* = *sg.* božjepotnik, romar.
 Wall-fahrt, *f.* božja pot, romanje.
 wallfahrten, *pf.* m. sein, romati, na božjo pot iti, popotovati. [mesto.
 Wallfahrts-ort, *m.* božja pot, sveto
 Wall-fisch, *m.* kit.
 Wallfischfänger, *m.*, *pl.* = *sg.* kitolovec.
 Wallis — kanton v Švajci.
 wälsch, *adj.* laški; w. Platz, laški terg — na Malej strani v Pragi.
 walten, vladati, oblastovati, gospodovati; — *vbs.* n. vladanje, gospodovanje.
 Walter, Valter.
 Walze, *f.* valjar, vreteno. [tati.
 wälzen, valiti, valjati, prevračati, kowälzenförmig, *adj.* valjast.
 walzig, *adj.* valjast.
 Wand, *f.*, *pl.* Wände, stena.
 Wandel, *m.*, *gen.* -s, sprememba; postopanje, življenje; reiner W., čisto življenje.
 wandeln, spremeniti; — *pf.* m. sein u. haben (vgl. fliegen), iti, hoditi.
 Wanderer, *m.*, *pl.* = *sg.* popotnik.
 wandern, *pf.* m. sein u. haben (vgl. fliegen), popotovati, iti, hoditi.
 Wanders-mann, *m.*, *pl.* -leute, popotnik.
 Wanderschaft, *f.* popotovanje, pot.
 Wanderung, *f.* popotovanje, preseljevanje.
 Wange, *f.* lice.
 wanken, omahovati; die Knie w., kolena se šibijo; — *pf.* m. sein, tavati (kam).
 wann, *adv.* kedaj; — *conj.* kedar.
 Wanne, *f.* nečke (*pl.*).
 wannen, *adv.*; von w., od kodi; od koder.
 warm, *adj.* tople, gorak; vroč.
 Warmbrunn — vas v Kerkonoših.
 Wärme, *f.* toplota; gorko.
 wärmen, greti, zgreti, pogreti.
 warnehmbar, *f.* wahrnehmbar.

warnen, opomniti, opominjati, svariti; mit warnender Stimme, s svarivnim glasom; — *vbs. n.* svarjenje.

Warnung, *f.* svaritev, opomin.

Warte, *f.* stražnica, straža.

warten, auf einen, a. Zemančes, čakati, počakati koga (*gen.*); — einen w., varovati, oskerbovati koga (*acc.*), streči komu.

Wärter, *m., pl.* = *sg.* strežnik; — Wärterin, *f., pl.* -nen, strežnica; pésterna.

warum, *adv.* za kaj, k čemu; w. nicht gar, za kaj neki ne.

Warze, *f.* bradavica.

Wäsche, *f.* perilo; pranje.

waschen — wäschest; wusch; habe gewaschen — prati, oprati; miti, umivati, umiti. [*sein, n.* vodica.

Wasser, *n., pl.* = *sg.* voda; — Wasser-Wasser-bahn, *f.* vodna pot.

Wasser-dampf, *m.* vodna para, puh.

wasserdicht, *adj.* nepremočljiv, voderžen.

Wasserebene, *f.* vodna raván.

Wasserfajche, *f.* steklenica za vodo.

Wasser-flut, *f.* povoden *f.*; voda.

wässrig, *adj.* vodén.

Wasserleitung, *f.* vodovod, vodotoč.

Wasser-magen, *m.* želodec za vodo.

Wasser-mangel, *m.* pomanjkanje vode.

Wassermasse, *f.* vodovje, voda.

Wasser-mais, *f.* povodna miš, voluhar.

Wassermusch, *f.* vodna godba.

Wasserritz, *f.* povodna devica, vila povodkinja.

Wasserrinne, *f.* žleb.

Wasserrose, *f.* povodna cvetica.

Wasserscheide, *f.* razvodje.

Wasserschwall, *m., gen.* -es, vodéni plaz.

Wasser-spiegel, *m.* vodna gladina, v. povversje.

Wasser-strom, *m.* vodni tok a. curek.

Wasser-sturz, *m., pl.* -stürze, vodopad, slap.

Wassertrinken, *vbs. n.* pitje vode.

Wasser-tropfen, *m.* vodena kaplja.

Wasserung, *f.* zatopljenje.

Wasser-vogel, *m.* povodni ptič.

waten, *pf. m.* sein u. haben (vgl. steigen), bresti; broditi, brozgati; gaziti.

weben — webte u. wob; habe gewebt u. gewoben —, tkati.

Weber, *m., pl.* = *sg.* tkavec.

Weberei, *f., pl.* -en, tkanje, tkavstvo.

Weberstraße, *f.* tkavska ulica.

Web-stuhl, *m.* statvo (*pl.*), krosna (*pl.*).

Wechsel, *m., pl.* = *sg.* sprememba, me-nitev.

Wechsel-gefang, *m.* odpévanje; unter W., odpevaje si.

wechseln, menjati, zmeniti; spreminjati se; verstiti se; Hitze w. mit Kälte, vročina se versti z dežjem; die Klei-der w., preobleči se; wechselndes Glück, razna a. spremenljiva sreča.

wechselseitig, *adj.* vzajemen; — *adv.* jeden drugzega, j. drugemu i. t. d.

wechselvoll, *adj.* spremembe poln.

wechselweise, *adv.* jeden za drugim; nasprotno; die Blätter sind w. ge-reicht, listi so po sévi nasproti zver-steni.

Wech-brei, *m.* poparjeni kruh, (panada).

weden, buditi, zbuditi; obuditi.

wedeln, z repom mahati; — *vbs. n.* mahanje z repom. [niti; ni — ni.

weder — noch, *conj.* ne — ne; niti —

Weg, *m., pl.* -e, pot *f.* in *m.*; des Weges kommen, po tej poti priti.

weg, *adv.* proč.

weg-bekommen*, proč dobiti.

wegen, *praep. z gen.*, zavljo, zarad.

Wegerich, *m., gen.* -s, pripotec.

weg-fangen*, poloviti, loviti.

weg-holen, unesti.

weglos, *adj.* brez poti.

weg-nehmen*, (proč) vzeti.

weg-reißen*, odtergati; odnesti.

weg-schmelzen*, *pf. m.* sein, odtopiti se, stajati se; — ich w., *pf. m.* haben, od-tajati.

weg-schnappen, popasti, uhititi.

Wegweiser, *m., pl.* = *sg.* kazipot, vodnik.

weg-wenden*, proč obrniti.

weg-werfen*, proč vreči.

wieh, wehe, *interj.* joj; gorjé; — *adv.*

hudo, žal; einem w. thun, kaj žalega komu storiti; es thut mir w., boli me; w. wird's ihm, milo se mu stori; — *subst. n., gen.* -es, bolečina, bo-lest *f.*; reva; skerb *f.*; gorjé.

wehen, veti (véjem), pihati; vibrati, ferleti; es weht kein guter Wind, ni varno; — *vbs. n.* pihanje, sapica.

Wehmuth, *f.* žalost, otožnost.

wehmüthig, *adj.* žalosten, tužen.

wehren, braniti; sie wehren sich ihrer Haut (*gen. statt acc.*), branijo svojo kožo; ich w. einem den Fortgang, na-prej ne pustim koga.

wehrlös, *adj.* brezorožen, brez orožja.
Weib, *n.*, *pl.* -er, žena, ženska; —

Weibchen, *n.* ženica; (živalja) samica, ona. [obleka.

Weiber-fleisch, *n.* žensko oblačilo, ženska Weibermwohnung, *f.* žensko stanovanliše.

weiblich, *adj.* ženski.

weich, *adj.* mehák.

weichen — wick; bin gewichen —, umikati se, umakniti se; odleči; preiti; von einem w., zapustiti koga; — *vs.* *n.* umikanje, umaknjenje; einen zum W. bringen, pripraviti koga, da se umakne.

Weichsel, *f.*, *pl.* -n, višnja; — (reka) Visla.

Weide, *f.* paša; — *verba.*

Weide-land, *n.* pašniki (*pl.*).

weiden, *pasti*; *pasti* se.

Weiden-baum, *m.* *verba.*

Weidenruthe, *f.* verbova šibica, verbov prot. [terta.

Weiden-zweig, *m.* verbova vejica; *v.*

Weide-platz, *m.* pašnik.

weigern, *braniti*; sich w., *braniti* se, ustavljati se, upirati se.

Weigerung, *f.* upiranje.

Weihe, *f.* posvečenje.

weihen, *posvetiti*; blagosloviti; podariti, darovati; zum Priester w., za mašnika posvetiti.

Weißer, *m.*, *pl.* = *sg.* ribnjak.

Weißethrüne, *f.* posvečena solza.

Weiß-geist, *n.* posvečeni dar.

Weihnachten (*pl.*), božič.

Weihnachts-fest, *n.* božični dan, sveti dan.

Weihnachtsgabe, *f.* božično darilo.

Weihnachtszeit, *f.* božični čas.

Weihrauch, *m.*, *gen.* -s, kadilo.

Weihwasser, *n.*, *gen.* -s, blagoslovljena voda.

weil, *conj.* ker, ko, kedar.

Weichen, *n.*, *gen.* -s, malo časa.

Weile, *f.* čas.

weilen, (*pf.* m. haben), muditi se, biti, bivati; — muditi (koga).

Wein, *m.*, *pl.* -e, vino.

Weinbau, *m.*, *gen.* -es, vinoreja, vinstvo.

Wein-berg, *m.* vinska gorica; vinograd.

weinen, jokati, plakati; — *vs.* *n.* jok; mit W., jokaje.

Wein-essig, *m.* vinski ocet, *v.* kis, (jesih).

Wein-garten, *m.* vinograd.

Wein-gärtner, *m.* vinogradar.

Weinlese, *f.* tergatev (grozdja).

Wein-stock, *m.* vinska terta, loza.

Weintraube, *f.* grozd.

weise, *adj.* moder; der W., modrec, modrijan.

Weise, *f.* način; navada, šega; napév, (víza); nach seiner W., po svojej navadi; auf diese W., tako; auf seine W., nikakor; ungerechter W., po krivem; nach findlicher W., po otroško; ich lerne mich fein in der Leute W. richten und schiden, navadim se lepo po ljudeh ravhati in jim vstrezati.

weisen — wies; habe gewiesen —, kazati; die Aufforderung von sich w., poziv zavreči; einen wohin w., napotiti koga kam; ich bin an etwas gewiesen, moram se česa poslužiti; moram se s čim preziviti.

Weisheit, *f.* modrost.

weiß, *adj.* bel; — *subst. n.* belost; belo.

Weiß-brod, *n.* beli kruh.

Weißbuche, *f.* gaber.

weißgefleidet, *adj.* belo oblečen.

weißgetüncht, *adj.* pobeljen.

weißglänzend, *adj.* belosvitel.

weißgrau, *adj.* belkastosiv.

weißhäutig, *adj.* belokožen.

weißlich, *adj.* belkast.

weißroth, *adj.* belorudeč.

weißseiden, *adj.* belosvilen.

weißstämmig, *adj.* belodébeln.

Weisung, *f.* ukaz, povelje.

weit, *adv.* daleč; w. und breit, daleč okoli; w. her, od daleč; — *adj.* prostoren, obsiren, daljen, dolg; von weitem, iz daleč, od d.; der bei weitem größte Theil, naj večji del; das ist bei w. nicht alles, to še dolgo ni vse; — weiter, (*comp.*), *adv.* dalje; naprej; nicht weiter, ne več; — *adj.* dalji; ein weiteres Meer, druga vojska; ohne weiters, brez obotave.

weiterhin, *adv.* dalje *a.* naprej tje.

Weiterreisen, *vs.* *n.* (dalje) popotovanje.

weiter-stürzen, *pf.* m. sein, naprej dreti.

weiter-ziehen*, *pf.* m. sein, naprej iti.

weithin, *adv.* daleč tje; za dolgo.

weitläufig, *adj.* obsiren.

weitshweifig, *adj.* obsiren.

weitverbreitet, *adj.* daleč razširjen.

Weizen, *a.* Waizen, *m.*, *gen.* -s, pšenica.

Weizen-brot, *n.* pšenični kruh.

Weizen-feld, *n.* pšenično polje, pšenica.

welcher, *pron.* kateri; — welcher ein, kak, kolik.

Wefchrad — nekdanje mestice (*a. grad*) na Moravskem, kjer stoji zdaj Uherškó Hradište (Ogersko Gradišće).

welf, *adj.* vel, vedel, suh. [posušiti se. welfen, *pf.* m. sein, zvedniti, vedniti; Welle, *f.* val; — vrtilo, vreteno.

Wellenbewegung, *f.* gnanje valov, valovanje.

Wellen-hügel, *m.* valu podoben hribec. welsch = wälsch.

Welt, *f.*, *pl.* -en, svet; zur W. kommen, na svet priti; roditi se; zur W. bringen, stvoriti. [slaven.

weltberühmt, *adj.* povsodi sloveč, pre-Welt-gegend, *f.* stran (*f.*) sveta.

Weltgeistliche, *der.* (posvetni) duhovnik. Weltfugel, *f.* zemeljno oblo.

Welt-meer, *n.* ocean, veliko morje. Weltstürmer, *m.*, *pl.* = *sg.* svetoborec.

Welt-theil, *m.* del sveta, zemljina. Westweife, *der.* modrec, modrijan.

wenden — wandte od. wendete; habe gewandt od. gewendet —, obrniti, obračati; sich an einen mit der Bitte wenden, poprositi koga.

wendisch, *adj.* vendski, severnosrbski. Wendung, *f.* obračanje, gibanje; obrat; einer Sache eine mildernde W. geben, polajšati kaj.

wenig, *adj.* malo; nekteri (*pl.*); nemnog, mal, pičel; — *comp.* weniger, menj, mánj; mánji.

wenigstens, *adv.* naj mánj; vsaj. wenn, *conj.* ako, če; ko; kedar.

Wenzel, Vaclav; — sv. V. je bil vojvoda češki l. 928—935; Vaclav vi. pa kralj l. 1378—1400.

wer, was, *pron. interrog.* kdo, kaj; *relat.* kdor, kar.

werben — wirbt; warb; habe geworben —, verteti se, sukati se; um etwas w., poganjati se za kaj; snubiti; (Soldaten) w., nabirati.

Werbung, *f.* nabiranje vojakov; W. anstellen, vojake nabirati.

werden — wird; wurde od. ward; bin geworden —, postajati, prihajati, postati; biti; werden, biti; milde w., vtruditi se, naveličati se; roth w., zarudeti; gelb w., zarumeneti, rumeneti; alt w., postarati se; dunkel w., zmračiti se, mračiti se; weich w., omečati (omečim), zmečiti se; uns ist ein Zeichen geworden, znamenje se nam je pokazalo.

werfen — wirft; warf; habe geworfen —, vreči, metati, lučati; ein Wort drein w., kako besedo vmes pristaviti; (ein Zunge) w., stvoriti; das Ungemach wirft ihn zu Boden, nezgoda ga potare; — *vbs. n.* metanje, lučanje.

Werst, *n.*, *pl.* -e, ladjotesišče.

Werk, *n.*, *pl.* -e, delo, čin; reč *f.*; etwas ins W. setzen, stvoriti *a.* izpeljati kaj.

Werk-holz, *n.* les za razne izdelke. Werk-statt, *od.* -stätte, *f.*, *pl.* -stätten, delavnica.

Werk-zeug, *n.* orodje, posoda, orod. wert, werth, *adj.* vreden; drag, ljub; viel w. sein, veliko veljati; w. halten, rad imeti; čislati; — *f. a.* lieb.

Wert, *m.*, *pl.* -e, vrednost; cena.

Wesen, *n.*, *pl.* = *sg.* bitje; vedenje, ravnanje; bitstvo; ein liebendes W., milujoča duša; sein W. treiben, razgrajati; šariti; liebliches W., ljubeznivo vedenje; ernstes und bedächtiges W., resnoba in postavnost; gerades W., odkritosrčnost; biederer W., berdkost; possierliches W., smešnost.

weshalb, *adv.* za kaj; zaradi česar.

West, *m.*, *pl.* -e, zahodni veter; zahod; laue Weste, prijetne sapice.

Westalpen (*pl.*), zahodne Alpe. Weste, *f.* persnik, spodnji jopič.

Westen, *m.*, *gen.* -s, zahod, zapad. Westindien, Zapadna Indija.

westindisch, *adj.* zapadnoindijski. westlich, *adj.* zahoden; proti zahodu.

westwärts, *adv.* proti zahodu. weßwegen, *adv.* za kaj, k čemu; zaradi česar.

Wette, *f.* stava, vadla; mit einem um die W. klettern, skušati *a.* meriti se s kom v plezanji.

Wetteiferer, *m.*, *pl.* = *sg.* tekmeč. wetteifern, tekmiti se, kosati se, skušati se. [ura.

Wetter, *n.*, *pl.* = *sg.* vreme, ura; huda Wetter-hahn, *m.* veterica, petelin na strehi.

Wetterhorn, *n.* — gora v bernskih Alpah v Švajci, ok. 12.000' visoka.

Wetter-propheet, *m.* vremenski prerok. Wetter-sturm, *m.* vihar.

Wett-kampf, *m.* tekmenje, tekemska borba.

Wett-spiel, *n.* tekemska igra *a.* borba. Weyrichs-berg, Vajrihov hrib.

Wicht, *m.*, *pl.* -e u. -er, malovredn ež, reviše, revček.

wichtig, *adj.* važen, tehten, imeniten. wickeln, viti; oviti, zaviti.

Widder, *m.*, *pl.* = *sg.* oven.

wider, *praep.* z *acc.*, soper, zoper.

wider-fahren*, *pf.* m. sein, prigoditi se; dir ist Heil w., blagor tobi.

Widerhafen, *m.*, *pl.* = *sg.* kljuka.

widerlich, *adj.* sopern, zopern.

wider-räthen*, odsvetovati.

Widerschein, *f.* Widerschein. [viti se.

widersegen, sich, ustavljati se, proti-

wider-spänstig, od. wider-spensig, *adj.*

uporen, termoglav. [glavnost.

Wider-spensigkeit, *f.* upornost, termo-

Widerstand, *m.*, *gen.* -es, upor, upiranje;

zaderžek; W. leisten (zeigen) upreti

a. upirati se, v bran (*f.*) staviti se.

wider-ſtehen*, (*pf.* m. haben), upreti se,

upirati se; v bran (*f.*) staviti se a.

stati. [nadloga.

Widerwärtigkeit, *f.* sopernost, sitnost,

widerwillig, *adj.* nevoljen; nerad.

widmen, darovati, žrtvovati, posve-

titi; izročiti; sich einem Geschäfte w.,

s kakim delom vkvarjati a. pečati se;

sich dem Nachdenken w., premišljevati.

wie, *adv.* kako; kakor; wie viel, koliko;

kolikor; wie beschaffen, kak, kakošen;

kakoršen; wie groß, kolik; kolikor-

ſhen; wie theuer, za koliko; za kolikor;

— *conj.* kakor, kot, ko; wie — ſo,

kakor — tako.

wieder, *adv.* zopet, spet, z nova; nazaj.

wieder-erfolgen, *pf.* m. sein, zopet pri-

goditi se; wiedererfolgte Aufforde-

rung, zopetni poziv. [vanje.

Wiedererscheinen, *vbs.* n. zopetprikazo-

wieder-geben*, nazaj dati, verniti; im

Liede w., s petjem razodevati.

Wiederhall, *m.*, *gen.* -s, odmev.

wieder-haſſen, a. wiederhallen, (*pf.* m.

haben), odmeti (odmejem), oglašiti

se; odmevati, razlegati se.

wiederholen, ponavljati, ponoviti; —

wiederholt, *adj.* ponovljen; večkra-

ten; zum w. Male, zopet; večkrat;

w. ſenden, pošiljati, večkrat poslati.

wieder-fäuen, a. wiederfäuen, prežve-

kovati.

Wiederfäuer, *m.*, *pl.* = *sg.* prežvekovavec.

wieder-ſehen, *pf.* m. sein, verniti se.

wieder-kommen*, *pf.* m. sein, zopet priti,

verniti se.

Wiederkommerin, *f.*, *pl.* -nen, povratnica.

Wiederkunft, *f.* vernitev, povrat.

Wieder-ſchein, *m.* odsvit, odsoj; den W.

zurückwerfen, odsevat.

wiederrum, *adv.* zopet.

Wiege, *f.* zibel *f.*

wiegen; — wag; habe gewogen —, va-

gati, težak biti; zvagati; potežkati;

— (ſchw.), zibati.

Wiegen-kind, *n.* dete v zibeli.

Wieliczka, Velička — mesto v Galicii.

Wien, Dunaj, Beč. [dunajski.

Wiener, *m.*, *pl.* = *sg.* Dunajčan; — *adj.*

Wies = Wieſe.

Wieſe, *f.* travnik.

Wieſen-grund, *m.* trata; travniki (*pl.*).

Wieſenland, *n.*, *gen.* -es, travniki (*pl.*).

Wieſenmatte, *f.* trata.

wiewohl, *conj.* akoravno, čeravno.

wild, *adj.* divji, surov; ljut, serdit; pust;

w. wachsen, sam od sebe rasti.

Wild, *n.* divja žival, divjačina, zverina.

Wild-bahn, *f.* lovska zaseka.

Wildheit, *f.* divjost.

Wildling, *m.*, *pl.* -e, divjak.

Wildniß, *f.*, *pl.* -ſe, pustota.

wildschön, *adj.* krasno divji.

Wildſchur, *f.* volčura, (volčji) kozuh.

Wild-thier, *n.* zver *f.*

Wilhelm, Viljelm.

Wille (od. Willen), *m.*, *gen.* -ns, volja,

hotenje; wider Willen, nehoté, ne-

hotoma, nerad; — um — willen, *f.* um.

willenslos, *adj.* brez volje; — *adv.* ne-

hoté, nehotoma. [niti.

willfahren, (ſchw.), vgoditi, voljo spol-

willig, *adj.* voljen, rad; — *adv.* z voljo.

willkommen, *adj.* dobro došel, ljub;

ſei w., dobro došel.

Willkühr, *f.* svobodna volja; samovolj-

nost; nach W., samovoljno.

willkürlich, *adj.* samovoljen.

Wilm = Wilhelm.

Wilsdruffſtraße, *f.* Wilsdrufka ulica.

wimmeln, gomoleti, megoleti.

wimmern, ječati, eviliti, ihtiti se; ent-

gegen w., naproti prijakati.

Wind, *m.*, *pl.* -e, veter, sapa; nach allen

vier W., na vse štiri strani sveta.

Windel, *f.*, *pl.* -n, povoj; plenica.

winden — wand; habe gewunden —,

viti, zvijati; einen Kranz w., venec

viti a. plesti; (eine Last) in die Höhe

w., vzvitlati, (vzvintati), z vitlom

kvišku zmotati.

Windeswehen, *vbs. n. veter.*
 Wind-stoß, *m. zagon vetra; biš der W.*
 vorüber ist, da veter poneha.
 Winf, *m., pl. -e, mig, migljej; zna-*
 menje; einen W. geben, pomigniti.
 Winfel, *m., pl. = sg. ogel; kot; geſchütt-*
ter W., zakotje, zatišje. [zikati.
 winken, migniti, migati; kimati; me-
 Winter, *m., pl. = sg. zima.*
 Winterberg, Vimberg.
 Winterreiche, *f. graden a. črepinjak.*
 Winter-ſtur, *f. zimski trata; — froſt, m.*
 zimski mraz; — gaſt, *m. zimski gost;*
 — höhle, *f. zimski jama.*
 winterlich, *adj. zimski.*
 Winter-nacht, *f. zimski noč.*
 Winterreiſe, *f. zimsko popotovanje.*
 Winterquartier, *n., pl. -e, prezimova-*
 liſče, zimsko prebivaliſče.
 Winter-ſchlaf, *m. zimsko spanje.*
 Winter-ſchnee, *m. zimski ſneg.*
 Winter-ſturm, *m. zimski vihar.*
 Winterwohnung, *f. zimsko ſtanoviſče.*
 Winzer, *m., pl. = sg. vinogradnik.*
 Winzerin, *f., pl. -nen, vinogradnica.*
 Wipfel, *m., pl. = sg. verh.*
 Wirbel, *m., pl. = sg. vertinec, sveder;*
 teme (na glavi); vom W. biš zur
 Sohle, od verha do tal.
 wirbeln, *verteti se; zvergoleti.*
 wirken, *delati, činiti; delovati; poma-*
 gati; daß Wiſt ſieng an zu w., strup
 je jel delati; auf einen ſchädlich w.,
 škodovati komu; — *vbs. n. delovanje.*
 wirlich, *adj. resničen, prav; — adv.*
 za res, res.
 Wirklichkeit, *f. resničnost, istinitost.*
 Wirkung, *f. učinek, vſpeh, nasledek.*
 Wirren (*pl.*), homatije (*pl.*), zmeš-
 njave (*pl.*).
 Wirrwar, *m., gen. -s, zmešnjava, metež.*
 Wirt, *m., pl. -e, gospodar; kerčmar,*
 gostivničar.
 wirtbar, *adj. naselen, rodoviten.*
 Wirtſchaft, *f. gospodarstvo, gospodinj-*
 stvo.
 Wirtſchafts-hauſ, *n. kerčma, gostivnica.*
 wiſchen, *brisati.*
 wiſſen — weiß; wiſſte; habe gewiſſt —,
 vedeti, znati; zvedeti; — *subst. n.*
 veſt *f., mit W., vedoma.*
 Wiſſenſchaft, *f. veda, znanstvo, vednost;*
 znanje; eine W. treiben, s kako vedo
 pečati se.
 Witterung, *f. vreme, ura.*

Wittwe, *f. vdova.*
 Wittwenſchaft, *f. vdovstvo.*
 Wiß, *m., pl. -e, bistroumnost, doſet-*
 ljivost, vtip; bistroumni umislek; b.
 beſeda. [pen.
 wißig, *adj. bistroumen, doſetljiv, vti-*
 Wladyl, *m., pl. -en, vladika; — vl. so*
 se zvali na Češkem plemiči naj nižje
 verſte. [od koder.
 wo, *adv. kjé; kjer; von wo, od kodi;*
 wobei, *adv. pri čem; pri čemur.*
 Woche, *f. teden.*
 wödrich, *adv. s čim; s čimur.*
 wofern, *conj. ako, če.* [kogar.
 woſiir, *adv. za kaj a. koga; za kar a.*
 Woge, *f. val.*
 wogen, *valiti se, valove gnati; zibati*
 se, majati se; wogend, *valeč se.*
 wohin, *adv. kam; kamor.*
 Wohl, *n., gen. -es, dobro; zdravje,*
 sreča, blagost, prid, blagor (*indecl.*);
 Wohl und Weh, blagor in gorje.
 wohl, *adv. dobro, blago; pač, res; neki;*
 ich bin nicht ganz wohl, nisem prav
 zdrav; mir iſt w., dobro mi je; ich
 laſſe es mir w. ſein, dobro se goſtim;
 w. dir, blagor tebi. [prav.
 wohlan, *interj. no, nuj, dej; na noge;*
 wohlauſ, *adv. zdrav, veſel; здорово,*
 srečno; le srečno.
 wohlbedacht, *adj. dobro premiſljen.*
 wohlbeſeſtiget, *adj. dobro vterjen a. ob-*
 zidan. [ſlaſt *f.*
 Wohlbehagen, *n., gen. -s, zadovoljſtvo,*
 wohlbekannt, *adj. dobro znan.*
 wohlbewachen, dobro čuvati.
 Wohlergehen, *n., gen. -s, sreča in*
 zdravje.
 Wohlfahrt, *f. sreča, blagostan.* [drag.
 wohlfeil, *adj. dober kup, po ceni, na*
 Wohlgefallen, *n., gen. -s, dopadenje.*
 wohlgekleidet, *adj. čedno oblečen.*
 wohlgemuth, *adj. dobrovoljen, srečen;*
 — *subst. m., gen. -s, dobra miſel.*
 wohlgeordnet, *adj. dobro vredjen.*
 Wohlgeruch, *m. prijetni duh; W. zu-*
 duften, *pr. d. poſiljati a. dajati.*
 wohlgerüſtet, *adj. dobro oborožan.*
 Wohlgeſchmack, *m. prijetni okus.*
 wohlhabend, *adj. premožen.*
 Wohlklang, *m. blagoglasje.*
 wohlklingen*, *blago glasiti se.*
 wohlriechend, *adj. blago diſeč.*
 wohlſchmecken, *j. ſchmecken; — wohl-*
 ſchmeckend, *adj. okusen, ſlaſten.*

Wohlfstand, *m.*, *gen.* -es, blagostan; premožnost.

Wohlthat, *f.* dobrota.

Wohlthäter, *m.* dobrotnik.

wohlthätig, *adj.* dobrodelen; dobrodejen.

Wohlthätigkeit, *f.* dobrodelnost.

wohlthun*, dobro stvoriti, d. delati; prav stvoriti; dobro deti *a.* djati;

— *vbs. n.* dobrodelnost.

wohlverdient, *adj.* dobro zaslužen.

wohlvertheidiget, *adj.* dobro branjen.

wohlverwahren, dobro shraniti.

wohnen, stanovati, prebivati; wohnend, stanujoč.

Wohngebäude, *n.* stanovališče, hiša.

Wohngezel, *n.*, *pl.* -e, stanovališče.

wohnlich, *adj.* pripraven za stanovanje, zložen.

Wohnitz, *m.* prebivališče, stanovališče.

Wohnung, *f.* stanovanje; stanovališče; seine Wohnung nehmen, vseliti se.

Wohnzimmer, *n.* stanica, izba, soba.

wölben, *v.* oblok zidati; oblok delati.

Wolf, *m.*, *pl.* Wölfe, volk.

Wolfhaus, *n.* volčji dom.

Wölfen, *m.*, *pl.* -nen, volkulja.

Wolfe, *f.* oblák.

Wolkenbild, *n.* meglena slika.

Wolkengraat, *n.* oblaka sivota; sivi oblaki (*pl.*).

wolkenlos, *adj.* brez oblakov; jasen.

wolfig, *adj.* oblačen.

Wolle, *f.* volna.

wollen, *adj.* volnén, volnat.

wollen — will; wollte; habe gewollt —, hoteti, zahtevati; — tudi spomožni glagol za *imper.* in *fut.*, *n.* pr. Gott wollemich beschützen, Bog me obvaruj; ich will gehen, pojdem.

Wollenbaum, *m.* črni jagned.

Wollfaser, *f.* volnena kocinica.

Wollgras, *n.* suhopérnik, čebulnik, munc.

wollig, *adj.* volnat.

Wonne, *f.* radost, veselje.

Wonne-lieb, *n.* radostna pesem.

wonig, *adj.* ljubezniv, rajski.

woran, *adv.* na čem, pri čem; na čemur, pri čemur.

worauf, *adv.* na čem, na kaj; na čemur, na kar.

woraus, *adv.* iz česa; iz česar.

worin, *adv.* v čem; v čemur.

Wort, *n.*, *pl.* -e u. Wörter, beseda, slovo; ukaz; von W. zu W., od besede do besede; er gab mit den W., dal je rekoč; vergebliche W. machen, prazno govorico imeti. [beseda.]

wortbrüchig, *adj.* verolomen; ne mož

Wortfamilie, *f.* besedja rodovina.

worüber, *adv.* nad čim; nad čimur.

wozu, *adv.* k čemu, za kaj; k čemur, za kar. [l. 912—926.]

Bratislav, Bratislav — češki kralj

Wucher, *m.*, *gen.* -s, lihva; odertija;

W. treiben, lihrovati; denarje za prevelike obresti posojati.

Wucherblume, *f.* volovsko oko.

Wucherer, *m.*, *pl.* = *sg.* lihvar; odertnik.

wuchern, lihrovati (z denarjem); — spešno rasti, hobotati.

Wuchs, *m.*, *gen.* -es, rast *f.*, stas.

Wucht, *f.* teža, moč *f.*, sila.

wühlen, *riti*, kopati; — *vbs. n.* ritje.

Wunde, *f.* rana.

wundenfrei, *adj.* brez ran, neranjen.

Wunder, *n.*, *pl.* = *sg.* čudo, div (*m.*), čudež; daß nimmt mich kein W., temu se ne čudim.

wunderbar, *adj.* čudovit, čuden, diven;

daß W., čudovitost.

Wunderding, *n.* čudna stvar, čudo.

wunderlich, *adj.* čuden.

Wunderlicht, *n.* čudovita svetloba.

wunderlieblich, *adj.* preljubezniv.

Wundermacht, *f.* čudodelna moč.

wundermild, *adj.* premilostljiv.

wundern, *si*h, čuditi se, diviti se, über etwas, čemu; es w. mich, čudim se.

wunderjam, *adj.* čudovit.

wunderlich, *adj.* sprelep.

wunderthätig, *adj.* čudodelen, čudotvoren.

Wunderthier, *n.* živalje čudo.

wundervoll, *adj.* čudapoln, čudovit.

Wunderwerk, *n.* čudovito delo; čudo, *pl.* čudes.

Wunderzeuge, *m.* priča čudes.

Wunsch, *m.*, *pl.* Wünsche, želja; voščilo.

wünschen, želei, voščiti.

Würde, *f.* dostojnost, dostojenstvo, čast *f.*; königliche W., kraljevsko veličastvo.

würdevoll, *adj.* častitljiv. [ljiv.]

würdig, *adj.* vreden; dostojen, častit-

würdigen, ceniti; (koga) za vrednega šteti; ich werde einer Gnade gewürdiget, kako milost zadobim.

Würdigkeit, *f.* vrednost; dostojnost.
 Wurf, *m., pl.* Würfe, met, lučaj.
 Wurmaschine, *f.* prog, metavni orod.
 würgen, daviti.
 Würg-engel, *m.* smertni angelj.
 Wurm, *m., pl.* Würmer, červ; — Würm-
 chen, Würmlein, *n.* červček.
 Würmerfuchen, *vbs. n.* iskanje červov.
 Wurm-loch, *n.* červotina. [čina.
 Wurm-mehl, *n.* červojedina, červoto-
 Wurst, *f., pl.* Würste, klobasa.
 Württemberg, Virtemberško.
 Wurzel, *f., pl.* -u, korén, korenina; —
 Wurzelchen, *n.* koreninica.
 Wurzel-ast, *m.* koreninina panoga.
 Wurzel-faser, *f.* koreninica.
 Wurzel-geflecht, *n.* koreninina pletenina.
 wurzeln, korenino gnati; vkoreniniti
 se, prijeti se; zakoreninjen biti.
 Wurzel-sproß, *m.* mladika iz korenine.
 Wurzel-wort, *m.* korenska beseda.
 würzig, *adj.* dišeč, okusen.
 Wust, *m., gen.* -es, šara, zmes *f.*;
 smeti (*pl.*) *f.*
 wüst, *adj.* pust, zapuščen.
 Wüste, *f.* puščava, pustinja. [vavee.
 Wüsten-bewohner, *m.* pustinski prebi-
 Wüstenebene, *f.* pusta raván.
 Wüsten-fameel, *n.* pustinski velblod.
 Wüstenreise, *f.* popotovanje po puščavi.
 Wüstenreisende, *der.* popotujoči skozi
 puščavo.
 Wüstling, *m., pl.* -e, razuzdanec.
 Wuth, *f.* zloba, besnost; ljutost, ser-
 ditost; in W. bringen, razkačiti, raz-
 ljutiti.
 wüthen, divjati, besniti; — *vbs. n.* div-
 janje. [kel pes.
 wüthend, *adj.* besen, ljut; w. Sund, ste-
 Wysehrad, Višegrad — nekaj stano-
 vališče čeških vladarjev.

X.

Xenophon — sloveč gerški vojvoda in
 pisatelj, r. okr. l. 445 pr. Kr. [pr. Kr.
 Xerxes — perzijski kralj l. 485—465

B.

Baden, *m., pl.* = *sg.* rogelj, rog; zob;
 eisige B. (der Berge), ledeni robovi.
 badig, *adj.* roglat; robot.

zagen, obupovati, bati se; — zagenb,
 obupen; — *vbs. n.* obupnost.
 zäh, zähe, *adj.* vlačén, tog; ločen (=bieg-
 sam); lepek; terden; skop; z. Leben,
 terdno a. zateglo življenje.
 Zähheit, *f.* vlačénost.
 Zahl, *f., pl.* -en, število, číslo, broj;
 40 an der Z., 40 števila.
 Zahl-amt, *n.* plačilni urad.
 zahlen, plačati, plačevati.
 zählen, šteti; zu etwas z., spadati a.
 šteti se k čemu.
 zahllos, *adj.* brezbrojen, neštevilén.
 zahlreich, *adj.* mnogobrojen, mnog;
 velik.
 Zahlung, *f.* plačilo, plačva.
 Zahlungs-tag, *m.* plačilni dan.
 zahm, *adj.* kroták, pitom.
 zähmen, vkrotiti, vpitomiti, krotiti;
 gezähmt, vpitomljen.
 Zähmung, *f.* krotenje; vpitomljenje.
 Zahn, *m., pl.* Zähne, zob. [tajoč.
 zähneklappernd, *adj.* z zobmi šklepe-
 zähnen, nazobčevati (kaj), zobce vre-
 zati (na kaj).
 Zahn-schmerz, *m.* bolenje zob.
 Zahnstocher, *m., pl.* = *sg.* zobotrebec,
 trebilice.
 Zahn-wert, *n.* zobato kolesje, zobovje.
 Zähre, *f.* solza.
 Zange, *f.* klešče (*pl.*); kleščnica.
 Zang, *m., gen.* -es, prepír, kreg, svada,
 svaja.
 zanken, prepírati se, kregati se; —
vbs. n. kreg, prepíranje.
 zänfisch, *adj.* prepírljiv, svadljiv.
 Zapfen, *m., pl.* = *sg.* čep; storž.
 zappeln, trepetati, vtripati; ceptati.
 Zarge, *f.* obod.
 zart, *adj.* nežén, droben, slab.
 Zartheit, *f.* nežnost.
 zärtlich, *adj.* nežén, serčen, mil.
 Zärtlichkeit, *f.* priserénost, ljubeznivost.
 Zauber, *m., pl.* = *sg.* čar (*m.*); čaro-
 bnost.
 Zauber-büchlein, *n.* čarodelska knjiga.
 Zauber-gefang, *m.* čarobno petje.
 Zauberin, *f., pl.* -nen, čaravnica, čaro-
 delnica, copernica.
 Zauber-macht, *f.* čarobna moč.
 zaubern, čarati, coprati; načarati.
 Zauber-schlaf, *m.* pričarani spanec; idž
 bin in Z. gefallen, pr. sp. me je obšel.
 Zauber-stiic, *n.* čarobno delo.
 Zaun-fösig, *m.* steržek.

Zechine, *f.* cekin.
 Zehre, *f.* perst (*na nogi*).
 zehnjährig, *adj.* desetleten.
 zehntausend, *num.* deset tisoč.
 zehren, *gruditi*; uživati, jesti in piti.
 Zehr-pfennig, *m.* popotnina; einen *3.* ščenfen, malo popotnine podariti.
 Zeichen, *n., pl.* = *sg.* znamenje, znak; zum *3.*, v znamenje; auf ein *3.*, na mig.
 zeichnen, *risati*, čertati; zaznamovati.
 zeigen, *kazati*, pokazati.
 Zeiger, *m., pl.* = *sg.* kazavec.
 Zeißig, *m., pl.* -e, čizek, šterlinec.
 Zeit, *f., pl.* -en, čas; doba; um diese *3.*, obsorej, ob tem času; mit der *3.*, s časom; bei Zeiten, zgodaj; vor *3.*, nekaj; es hat noch Zeit, čas je še, ne mudi se še.
 Zeit-genosse, *m.* verstnik, sovremenik.
 zeitig, *adj.* goden, zrel; — *adv.* zgodaj.
 zeitlang = eine Zeit lang, nekaj časa, en čas.
 zeitleben, *adv.* svoje žive dni, do smrti.
 zeitlich, *adj.* časen; zgoden; — *adv.* zgodaj.
 Zeit-punkt, *m.* doba. [zabava.
 Zeitverreib, *m., gen.* -es, kratek čas;
 zeitweilig, *adv.* včasih.
 Zelle, *f.* celica, piskrec, pregradek.
 Zell-gewebe, *n.* piskričasta pletenina, steržen.
 zellig, *adj.* piskričast, celičast.
 Zelt, *n., pl.* -e, šator.
 zer-beißen*, *razgrizti*, grizti.
 zer-brechen*, *zlomiti*, vbiti; — *pf.* *m.* sein, zlomiti se, vbiti se, streti se.
 zerbröckeln, *razdrobiti*; — *pf.* *m.* sein, razdrobiti se, razpasti.
 zerdrücken, *streti*, zmečkati, zmeti.
 zer-fahren*, *razvoziti*, povoziti; — *pf.* *m.* sein, razleteti se.
 zer-fallen*, *pf.* *m.* sein, razpasti; deliti se; — *adj.* razdert; — *vbs.* *n.* razpad.
 zer-fließen*, *pf.* *m.* sein, razpustiti se, raztopiti se; in den Nebel *3.*, raz-peršeti.
 zerhacken, *razsekati*.
 zerklüftet, *adj.* razpokan.
 zerkrachen, *razpraskati*.
 zermalnen, *zmeti* (zmanem), razmleti; der zermalnte Stoff, zmletev *f.*
 zernagen, *razglodati*, razgrizti, raz-jedati.
 zernichten, *pokončati*.

zerquetſchen, *zmečkati*, razmlinčiti.
 zer-reißen*, *raztergati*; — *pf.* *m.* sein, raztergati se, tergati se.
 zer-rinnen*, *pf.* *m.* sein, raztopiti se, skopneti; — *f.* a. gewinnen.
 zerrüſten, *razrovati*, razdermati.
 zer-ſchmelzen*, *pf.* *m.* sein, raztopiti se, tajati se; — (*ſchw.*), *pf.* *m.* haben, raztopiti, tajati.
 zerſchmettern, *raztreščiti*, (na drobne kosce) *razbiti*; — *pf.* *m.* sein, razdrobiti se; in Staub *3.*, razprašiti se, razperšeti.
 zer-ſchneiden*, *razrezati*.
 zerſehen, *razdevati*, krušiti; razkrojiti; der Leidnam *3.* ſich, truplo strohni.
 zerſpalten, *razklati*; — *pf.* *m.* sein, (*part.* zerſpalten), razklati se.
 zerſplittern, *razdrobiti*, raznesti; — *pf.* *m.* sein, razleteti se, razdrobiti se.
 Zerſplitterung, *f.* raztrošenje, razmervljenje.
 zer-ſpringen*, *pf.* *m.* sein, razpočiti se, početi; razleteti se, razdrobiti se.
 zerſtampfen, *raztolči*, poteptati.
 zerſtören, *razdjati*, razdreti, pokončati; razdevati; das Glück *3.*, srečo spodkopati.
 zer-ſtoßen*, *raztolči*.
 zerſtreuen, *raztresti*, raztrositi, razkropiti; ſich *3.*, raziti se; — zerſtreut, *adj.* raztresen.
 Zerſtreuung, *f.* razkropljenje; raztrese-nost, razmišljenost; zabava, kratek čas.
 zertheilen, *razdeliti*; razdrobiti.
 zer-treten*, *pohoditi*, poteptati.
 zertrümmern, *razdrobiti*, razbiti.
 Zermürjnis, *n., pl.* -ſe, razpor.
 Zettel, *m., pl.* = *sg.* listek, list.
 Zeug, *m. u. n., pl.* -e; 1) (meiſt) *m.* tkanina; — 2) *n.* posoda, orodje, oprava; reč *f.*; tolles *3.* maſten, burke (*pl.*) vganjati.
 Zeuge, *m., pl.* -n, priča, svedok.
 zeugen, *pričati*, svedočiti.
 Zeugnis, *n., pl.* -ſe, spričevanje, svedočba, spričevalo; von etwas *3.* geben, pričati kaj.
 Zeus, *Dij* — naj višji gerški bog, oče bogov in ljudij (lat. Jupiter).
 Zidſack, *n.* siksak, tje pa sem.
 Ziege, *f.* koza.
 Ziegel, *m., pl.* = *sg.* a. *f.*, *pl.* -n, opeka.
 Ziegel-ſtein, *m.* opeka.

ziehen — zog; gezogen —; *pf. m. ha-*
ben, vleči, potegniti; an etvāš ž.,
za kaj vleči; den Hut ž., klobuk (z
glave) sneti, odkriti se; die Glöde
ž., pozvoniti; einen Graben ž., pre-
kopati; einen in Verdacht ž., sumiti,
natolecvati koga; in Erwägung ž.,
premisлити; zur Strafe ž., kaznovati;
zu Rathe ž., za svet uprašati, po-
svetovati se (s kom); eine Lehre ž.,
nauk posneti; Gewinn, Rußen ž.,
užitek dobivati; korist (*f.*) imeti; v
přid oberñiti si kaj; einen groß ž.,
vzrediti koga; einen Baum ž., drevo
rediti, vzrediti; — *pf. m. sein, iti,*
hoditi, vlačiti se; oditi, potegniti
(jo) kam; fort ž., proč iti, oditi,
drugam iti; — *vbs. n. vlačenje; ž.*
der Schlitten, vožnja s sanmi.

Ziel, *m., pl. -e, cil, konec, namen; daš*
geſetzte ž., namenjeni cil; namen;
einer Sache ein ž. ſetzen, ustaviti
kaj, konec stvoriti čemu.

zielen, meriti. [*im*].
ziemen, spodobiti se, pristojati (—sto-
žiemliĥ, *adj.* precejšen, precej velik
(*a. dolg i. t. d.*); — *adv.* precej.

Zier, *f. = Zierde.*

Zier-art, *f.* lepotiĉje.

Zierat, *m., gen. -eš, pl. -e u. -en; a. f.,*
pl. -en, lepotiĉje, nakit.

Zier-baum, *m.* lepotiĉno drevo, d. za
lepoto.

Zierde, *f.* lepotiĉja, nakit, kinĉ, ures;
lepota.

zieren, kinĉati, kititi, zaljšati; nakititi.

zierlich, *adj.* liĉen, lep, zal.

Zierlichkeit, *f.* liĉnost, lepota.

Zier-werk, *n.* nakit, lepotiĉje, ures.

Ziffer-blatt, *n.* cifrenica.

Zimmer, *n., pl. = sg.* izba, soba, stanica.

Zimmer-mann, *m., pl. -leute, tesar.*

zimmern, tesati, stesati; gezimmert,
obtesan.

Zimmer-werkzeug, *n.* tesarsko orodje.

Zimmet, *m., gen. -eš, sladka skorjica.*

Zimmet-baum, *m.* skorjiĉevnik.

Zinn, *n., gen. -eš, kositer, cin.*

Zinne, *f.* kresta, zobci (*pl.*); verh.

Zins, *m., pl. -e, davek; najemščina,*

zakupščina; — *pl.* Zinsen, obresti *f.*

zinsbar, *adj.* miten, davek plaĉujoĉ,

podložen; ž. machen, podvreči.

Zion, Sion — hrib jeruzalemski.

zirfeln, (*s* kolomérom) odmeriti.

Zirkus, Cerknica; der See von ž.,
cerkniško jezero.

zirpen, cverĉati, ĉverĉati.

ziſchen, siĉati (siĉim), ſumeti, žvižgati.

Zither-spieler, *m.* citravec.

Zittauer, *adj.* žitavski.

zittern, tresti se, trepetati; zitternd,
trepetajoĉ.

Zofe, *f.* hišna.

zögern, obotavljati se, oprezati; odla-
ſati; — *vbs. n.* obotavljanje, opre-
zanje. [*rejenec.*]

Zögling, *m., pl. -e, gojenec, pitomec,*

Zoll, *m., pl. Zölle, davek, mito.*

Zoll, *m., pl. -e, palec.*

Zone, *f.* (zemeljni) pas.

Zopf, *m., pl.* Zöpfe, kita.

Zorn, *m., gen. -eš, jeza, serd, gnjev.*

zornig, *adj.* jezen.

zottig, *adj.* kosmat, kocast.

zu, *prap. z dat., k, za, v; zu zweien,*
po dva; — *adv.* preveĉ, pre —; zu
ſpät, prepozno.

zu-bereiten, pripravljati, narejati, pri-
praviti, napraviti; (eine Speiſe) ž.,
skuhati, speči.

Zubereitung, *f.* napravljanje, priprava;
ž. der Zelle, strojenje kož.

zu-bringen*, donaſati, nositi; (die Zeit) ž.,
preživeti, prebiti; ſie brachten eine
Stunde zu herauszufinden, eno uro
so se zamudili, da so iziskali.

Zucht, *f.* reja, red.

züchtig, *adj.* sramežljiv. [*riti.*]

züchtigen, kaznovati, strahovati; poko-
züchtigkeit, *f.* sramežljivost, čistost.

Züchtling, *m., pl. -e, kaznjenec, jetnik.*

zuden, potegniti, tergati; zmajevati;

vtřipati; ein Zäſeln ž. um die Rippen,

usta se nasmehljavajo; zudenbes Ge-

bein, vtřipajoĉi udje; — *vbs. n.* ter-

ganje, pukanje; zmigovanje.

Zucker, *m., gen. -eš, sladkor.*

zuckerartig, *adj.* sladkorast.

Zuckerbröckchen, *n., pl. = sg.* sladki kru-

hek, piškot.

Zucker-erbg, *f.* sladki grah.

zuckerfälig, *adj.* sladkornat.

Zuckermühle, *f.* mlin *a.* terlica za slad-

korovo terstje. [*stje.*]

Zucker-rohr, *n.* sladkorov terst; sl. ter-

Zucker-saft, *m.* sladkorov sok.

zu-decken, odeti, pokriti

zu-denken*, nameniti. [*oberñiti.*]

zu-drehen, einem etvāš, proti komu kaj

zudringlich, *adj.* nadležen.
 zu-drücken, zatisniti.
 zu-duften, naproti vonjati.
 zu-eignen, prilastiti, prilastovati.
 zu-eilen, *pf.* m. sein, einem, hiteti proti komu.
 zuerst, *adv.* naj prej; prvi.
 zu-fahren*, *pf.* m. sein, einem, peljati se proti komu; mit etwas dem Munde zuf., s čim v usta hiteti.
 Zu-fall, *m.* naključba, slučaj, prigodek.
 zu-fallen*, *pf.* m. sein, skup pasti, zapreti se; einem zuf., pasti komu, v delež priti komu.
 zufällig, *adj.* slučajen, naključben; — *adv.* slučajno, po naključbi.
 Zuflucht, *f.* pribežališče; *3.* nehmen, pribežati, zbežati (kam); zum Wasser *3. n.*, začeti vodo piti; zur List *3. n.*, zvijače poslužiti se.
 Zu-fluß, *m.* pritok.
 zufrieden, *adj.* zadovoljen; *3.* stellen, einen, zadovoliti a. vgoditi komu; *3.* gestellst, zadovoljen.
 Zufriedenheit, *f.* zadovoljnost.
 zu-fügen, prizadeti, stvoriti, delati.
 zu-führen, pripeljati, privazati.
 Zug, *m.*, *pl.* Züge, potegljaj, vlak; versta, trop, truma; dušek; čerta, lastnost; pot, pohod; langer *3.*, dolga versta; feierlicher *3.*, slovesen sprevod; den *3.* antreten, pot nastopiti, napotiti se; Blut in langen Zügen schürfen, kri močno v sé potegovati; in den letzten *3.* liegen, na smertnej postelji ležati.
 Zu-gang, *m.* dohod; dohodnost.
 Zug-brücke, *f.* vzdvigljiv most. [diti.
 zu-geben*, pridati; pripustiti; priter-zugegen, *adv.* zraven, poleg; *3.* sein, zraven a. pritomem biti.
 zu-gehen*, *pf.* m. sein, einem, iti proti komu, prihajati; goditi se.
 Zugehörigkeit, *f.* prispadanje.
 Zügel, *m.*, *pl.* = *sg.* uzda.
 zugepißt, *adj.* ošpičen, spičast.
 zu-gestehen*, priznati; privoliti, pripustiti. [skup.
 zugleich, *adv.* ob jednom, k kratu; vred, zu-fahren, einem etwas, oberniti kaj proti komu.
 Zug-vogel, *m.* ptica selivka, prehajavka.
 zu-halten*, zatisnjeno deržati, zatis-skati; die Augen *3.*, mižati.
 zu-hören, einem, poslušati koga.

Zuhörer, *m.*, *pl.* = *sg.* poslušavec.
 zu-flehen, zalepiti.
 zu-fknöpfen, zapeti.
 zu-fommen*, *pf.* m. sein, einer Sache (*dat.*), priti do česa a. k čemu.
 Zufunft, *f.* prihodnost, bodočnost; in *3.*, v prihodnje, za naprej.
 zünftig, *adj.* prihoden, bodoč.
 zu-lassen*, dopustiti, dovoliti.
 zu-laufen*, *pf.* m. sein, einem, teči proti komu.
 zuletzt, *adv.* na zadnje, naposled; zadnji.
 zumal, *adv.* zlasti; — *conj.* zuma (da), zlasti ker.
 zu-messen*, odmeriti, nameriti.
 zunächst, *adv.* naj bližje, naj prej; naj bližji.
 Zu-name, *m.* priimek.
 Zunder, *m.*, *gen.* -s, trod, v nemalo.
 Zündhölzchen, *n.*, *pl.* = *sg.* vžigalni klinček, žigica.
 zu-nehmen*, množiti se; naraščati, rasti.
 Zunft, *f.*, *pl.* Zünfte, ceh, družba, bratovščina.
 Zunge, *f.* jezik.
 zurecht, *adv.* prav. [umeti se.
 zurecht-finden*, *sič*, zavedeti se, spre-zurecht-kommen*, *pf.* m. sein, prav priti; opraviti.
 zurecht-machen, pripraviti; *sič* das Lager *3.*, postlati si.
 zu-reben, prigovarjati.
 zu-reichen, podajati; zadosti biti, zadostovati.
 zu-richten, pripraviti, pristrojiti, vstrojiti; izgotoviti.
 zürnen, einem, od. auf einen, über einen, jeziti se, hudovati se (nad kom); zürnend, jezen. [dej.
 zurück (a. zurücke), *adv.* nazaj; zad, zurücd-beben, *pf.* m. sein, od straha umakniti se; ostermeti; zbat se.
 zurück-begeben*, *sič*, verniti se.
 zurück-bleiben*, *pf.* m. sein, (zadej) ostati; zaostati.
 zurück-bringen*, nazaj prinesiti.
 zurück-drängen, nazaj stiščati, n. pog-nati. [niti.
 zurück-erfassen, nazaj postaviti, ver-zurück-fahren*, *pf.* m. sein, nazaj peljati se; erschrocken und beschämt *3.*, od straha in sramote odleteti.
 zurück-fliehen*, *pf.* m. sein, nazaj uteči a. zbežati. [praviti.
 zurück-führen, nazaj pripeljati; n. pri-

zurück-geben*, nazaj dati.
 zurück-gezogen, *adj.* sam zá se, samotén.
 Zurückgezogenheit, *f.* samotnost.
 zurück-halten*, nazaj deržati; uderžati.
 zurück-jagen, nazaj pognati; — *pf.* m. sein, nazaj zdírjati, n. hiteti.
 zurück-kehren, *pf.* m. sein, verniti se.
 zurück-kommen*, nazaj priti, verniti se.
 zurück-lassen*, zapustiti, popustiti; einen wohin ž., nazaj spustiti.
 zurück-legen, nazaj položiti; prihraniti; preiti; einige Schritte ž., nekoliko korakov stvoriti; eine Meile ž., miljo prehoditi.
 zurück-rufen*, nazaj poklicati.
 zurück-schlagen*, odbiti.
 zurück-sehen*, nazaj videti; n. pogledati.
 zurück-treten*, *pf.* m. sein, nazaj stopiti, odstopiti.
 zurück-verlangen, nazaj zahtevati.
 zurück-weichen*, *pf.* m. sein, umakniti se.
 zurück-weisen*, zaverniti; zavreči; ne vzeti.
 zurück-werfen*, nazaj vreči; zapoditi.
 zurück-ziehen*, nazaj potegniti; sich ž., nazaj podati se; umikati se; potakniti se; — *pf.* m. sein, nazaj iti, umakniti se.
 Zu-ruf, *m.* klic, zaklic.
 zu-rufen*, zaklicati *a.* reči; veleiti.
 zu-sagen, obljubiti; služiti, tekniiti.
 zusammen, *adv.* skup, vkup, v družbi.
 zusammen-arbeiten, zmašiti, narediti.
 zusammen-binden*, skup zvezati.
 zusammen-brechen*, podreti; — *pf.* m. sein, zgruditi se; zusammengebrochen, potert. [brati.
 zusammen-bringen*, skup spraviti, nazaj.
 zusammen-drängen, stlačiti; zgnjesti.
 zusammen-fallen*, *pf.* m. sein, skup pasti; die Falle f. ž., past (*f.*) se sproži.
 zusammen-finden*, sich, sniti se, shajati se.
 zusammen-halten*, skup deržati.
 Zusammenhang, *m.*, *gen.* -es, zveza, sklad. [deržati se.
 zusammen-hängen*, (j. hangen), skup.
 zusammen-häufen, nakopičiti.
 zusammen-heßen, skup naščuvati.
 zusammen-kommen*, *pf.* m. sein, skup priti; sniti se.
 zusammen-laufen*, *pf.* m. sein, skup leteti; sk. naleteti se, nabrati se.
 zusammen-leben, skup živeti.
 zusammen-lefen*, nabirati, nabrati.

zusammen-nähen, sešiti.
 zusammen-packen, vkup stlačiti.
 zusammen-rollen, skup zaviti, zviti.
 zusammen-schließen*, (skup) zapreti.
 zusammen-schmelzen*, *pf.* m. sein, stajati se; auf 8000 Mann zusammen-geschmolzen, le še 8000 mož štejoč; — *schw.*, *pf.* m. haben, vkup stajati, vk. zeliti. [čiti se.
 zusammen-schrumpfen, *pf.* m. sein, skers-
 zusammen-sehen, sestaviti, zložiti. [so.
 zusammen-sinken*, *pf.* m. sein, zgruditi
 zusammen-stoßen*, skup pahniti; stolči; — *pf.* m. sein, skup zadeti; sprijeti se; stikati se. [šati.
 zusammen-tragen*, skup znesti, sk. zna-
 zusammen-treiben*, zgnati, zbrati.
 zusammen-wirfen, sodelovati; — *vbs. n.* sodelovanje.
 zusammen-ziehen*, vkup vleči, zvleči; zadergniti; stisniti, stiskati.
 Zu-satz, *m.* dostavek, dodatek, priklada, primes *f.*
 zu-schauen, einem, gledati koga.
 zuschau-er, *m.*, *pl.* = *sg.* gledavec.
 zu-schicken, poslati. [drati proti komu.
 zu-schlendern, *pf.* m. sein, einem, mah-
 zu-schleppen, privleči.
 zu-schließen*, zapreti; die Augen ž., oči zatisniti. [komu.
 zu-schmunzeln, einem, namuzniti se
 zu-schütteln, zadergniti, zategniti; da-
 viti.
 zu-schreien*, einem, upiti, veleovati komu.
 zu-schreiten*, *pf.* m. sein, einem, kora-
 kati *a.* iti proti komu.
 zu-sehen*, einem, gledati koga.
 zu-senden*, poslati.
 zu-sprechen*, prigovarjati.
 zu-springen*, *pf.* m. sein, einem, skočiti *a.* skakati proti komu.
 Zuspruch, *m.*, *gen.* -es, obiskovanje; obiskovanci (*pl.*).
 Zu-stand, *m.* stan.
 zu-strecken, moliti; sich ž., seči, razpro-
 stritati se (proti čemu).
 zu-strömen, *pf.* m. sein, einem, teči, vreti
 proti komu.
 zu-thun*, pridjati; zapreti; die Augen ž., oči zatisniti; zanižati.
 zu-tragen*, donášati; sich ž., prigraditi
 se, goditi se.
 zuträglich, *adj.* tečen.
 Zutrauen, *n.*, *gen.* -s, zaupanje, vera.
 zutraulich, *adj.* zaupljiv, veren.

Zuversicht, *f.* terdno upanje, *t.* vera;
ich hoffe mit Z., terdno upam.
zuor, *adv.* poprej; pred tem.
zuörderst, *adv.* naj prej; pred vsem;
naj prvi.
zuor=kommen*, *pf.* m. sein, einem, sprēd
priti komu, prehiteti koga; — zuor=
kommen, *adj.* postrežljiv.
zuor=thun*, einem etwas od. in etwas,
prekositi koga v čem.
zuweilen, *adv.* včasih; nekerikrat.
zuweisen*, odkazati. [komu kaj.
zuwenden*, einem etwas, obrniti proti
zuwerfen*, vreči (komu).
zuwider, *adj.* sopern, pristujen; —
praep. z dat., soper, zoper.
zuzählen, prišteti, došteti; našteti.
zuziehen*, zategniti; navleči; sich Haß
z., sovražstvo nakopati si; — *pf.* m.
sein, einer Stadt (dat.), iti proti ka-
kemu mestu.
Zwang, *m., gen.* -es, sila, siljenje.
zwanglos, *adj.* neprisiljen, prost.
Zwanziger, *m., pl.* = *sg.* dvajsetica.
zwar, *adv.* u. *conj.* sicer; res (da).
Zweck, *m., pl.* -e, namen, namera, cil
in konec; zu mannigfachen Zwecken
benutzen od. verwenden, mnogako po-
rabiti.
zweckmäßig, *adj.* prikladen, primeren.
zween, *m.,* zwo, *f.,* zwei, *n.* — so nek-
danje oblike za dandanašnji „zwei“.

zwei, *num.* dva *m.,* dve *f.* in *n.*
zweideutig, *adj.* dvoumen.
zweierlei, *indecl. num.* dvoje.
zweifach, *num.* dvostruk, dvojen, dvoje.
Zweifel, *m., pl.* = *sg.* dvojba, dvomba.
zweifeln, *dvójiti*; ugibati.
Zweifel-muth, *m.* obupljivost.
Zweifler, *m., pl.* = *sg.* dvojivec.
Zweig, *m., pl.* -e, veja, vejica; mladika;
pánoga.
zweihöckerig, *adj.* dvogerb.
zweistündig, *adj.* dveuren.
Zwerg, *m., pl.* -e, pritlikovec, kepec.
Zweische, Zweische, *f.* česplja, čespa.
zwichen, ščipati; tergati.
Zwispalt, *m., gen.* -es, razpertje, pre-
pir.
zweispältig, *adj.* razpert.
Zwietracht, *f.* razpertje, nesloga.
Zwillings-bruder, *m.* dvojček.
zwingen — zwan; habe gezwungen —,
siliti, prisiliti, primorati.
Zwinger, *m., pl.* = *sg.* ograda, obor.
Zwirn, *m., pl.* -e, sukanec, konci (*pl.*);
nit *f.*
zwichen, *praep.* z dat. in acc., med.
Zwichen-faden, *m.* poprečna nit.
Zwichen-gespräch, *n.* vmesno govor-
jenje.
Zwist, *m., pl.* -e, razpor, prepir.
zwichern, čverčati, žvergoleti, gosto-
leti.

Druckfehler — Tiskarni pogrški.

Statt (namesti)	an-tragen	lies (beri)	an-tragen.
"	"	auf-erziehen	"
"	"	auf-erziehen.	"
"	"	auseinander-fallen u. a.	"
"	"	auseinander-fallen i. dr.	"
"	"	be-denken	"
"	"	be-denken.	"
"	"	ent-fallen	"
"	"	ent-fallen.	"
"	"	ent-fliegen	"
"	"	ent-fliegen.	"
"	"	ent-fliehen	"
"	"	ent-fliehen.	"

voj.
ba.

ka;

ec.
pa.

re-

—,

.);

r-

o-

